

Tám vụ phá án của

Arsène Lupin

MAURICE LE BLANC

dtr-ebook.com

NHÀ XUẤT BẢN CÔNG AN NHÂN DÂN

Tên ebook: **Tám Vụ Phá Án của Arsène Lupin**

Tác giả: Maurice Blanc

Nhà xuất bản: Công An Nhân Dân

Năm xuất bản: 2004

Tạo prc: Hoa Quân Tử

Ebook: <http://www.dtv-ebook.com>

Nội dung:

Arsène Lupin là nhân vật huyền thoại của văn học Pháp, giống như Sherlock Homlk của Anh.

Cuốn sách này kể về những cuộc phiêu lưu của Lupin. Anh xuất hiện ở một vùng nào đó trong vai một người bạn hào hoa, rồi khám phá ra một vụ án mạng trong quá khứ, phá âm mưu tống tiền; lần khác anh cứu một người đẹp, giúp một tên nhà giàu tìm ra tên trộm nhưng lại cuỗm của hắn vật báu, làm hắn tức nghẹn họng mà vẫn phải cảm ơn anh....

Trong những tác phẩm khác, Lupin còn vào vai cảnh sát trưởng để thoát khỏi sự truy lùng; dùng những mảnh khóc thông minh vượt ngục...

Tôi đã được nghe Arsene Lupin kể về tám vụ phá án này từ lâu trong đó anh nhường vai trò chính cho một trong những người bạn của mình - Hoàng tử Rénine. Với tôi đó như là đưa ra một cách xử thế, phương thức, những cử chỉ đẹp cũng như tính cách của một con người không có khả năng làm tôi lẩn lộn giữa hai người bạn, người này với người kia. Arsene Lupin là một người theo chủ nghĩa tương tượng cũng như có khả năng chối bỏ những cuộc phiêu lưu của chính mình bằng cách nhường một vài vụ mà trong đó anh không là nhân vật chính.

Bạn đọc sẽ phán đoán !

Dịch từ nguyên bản tiếng Pháp “Leshuits coups de l’horloge” của NXB Livre de Poche

MỘT VỤ GIẾT NGƯỜI TRÊN ĐỈNH THÁP

Hortense Daniel hé mở cửa sổ và nói thì thầm:

- Ông ở đây phải không, Rossigny ?

- Tôi ở đây - Một giọng nói vang lên từ cái khối chất đông ở chân lâu đài. Hơi cúi xuống, bà nhìn thấy một người đàn ông khá cao lớn đang hướng về phía bà với một bộ mặt thô kệch, đỏ và được viền quanh bởi một vòng râu màu hung sậm.

- Thế nào? Ông ta nói.

- Vậy là chiều hôm qua đã xảy ra một cuộc tranh cãi gay gắt với dượng và dì tôi. Bọn họ cương quyết từ chối ký vào bản dàn xếp mà người biện lý của tôi đã gửi cho họ và từ chối trả lại cho tôi của hồi môn mà chồng tôi đã phân tán trước khi ông ta bị giam giữ.

- Dượng bà, người đã mong muốn cuộc hôn nhân ấy và do đó là người chịu trách nhiệm theo văn bản của thỏa ước.

- Không quan trọng. Tôi nói với ông là dượng ấy từ chối...

- Rồi sao nữa ?

- Thế là ông vẫn luôn quyết tâm chiếm cảm tình của tôi sao ? - Bà cười và hỏi.

- Hơn bao giờ hết.

- Tất cả đều tốt đẹp, đều hạnh phúc, ông đừng quên điều đó !

- Bà biết rõ là tôi yêu bà như điên.

- Bất hạnh thay, tôi lại không điên lên với ông.

- Tôi không yêu cầu bà điên lên với tôi mà đơn giản là chỉ yêu tôi một ít.

- Một ít sao ? Ông đòi hỏi quá đấy.

- Trong trường hợp đó, tại sao bà lại chọn tôi ?

- Đó là tình cờ. Tôi buồn bã... Cuộc sống của tôi vô định... Thế là tôi có nguy cơ... Ông xem, đây là hành lý của tôi.

Bà để tuột cái túi da đồ sộ mà Rossigny hứng vào trong cánh tay của ông.

- Ván đã đóng thuyền - Bà nói lảm bảm - Ông hãy ngồi ô tô của ông đợi tôi ở ngã tư Íp. Tôi sẽ đi ngựa.

- Ái chà ! Tôi lại không thể bắt cóc ngựa của bà !

- Nó sẽ quay trở lại một mình.

- Tuyệt quá !... A ! Nhân dịp...

- Có điều gì vậy ?

- Cái ông hoàng tử Rénine ấy là ai mà đã ở đó từ ba ngày nay và không một ai biết ông ta ?

- Tôi không biết. Dượng tôi đã gặp ông ta lúc đi ăn ở nhà các bạn bè và đã mời ông ta đến.

- Bà làm ông ta rất hài lòng - Hôm qua bà đã có một cuộc dạo chơi với ông ta. Đó là một người đàn ông làm tôi hết sức ngạc nhiên.

- Trong hai giờ nữa, tôi sẽ rời lâu đài để đi cùng ông. Đó là một điều si nhục có khả năng làm nguội nhiệt tình của Seree Rénine. Nay, chúng ta đã nói khá nhiều rồi đây, chúng ta không được phí thời giờ.

Trong một vài phút, bà nhìn ông Rossigny to lớn đang gập lưng dưới sức nặng của chiếc túi bằng da và đi xa dần dưới tán cây của một lối đi hoang vắng, sau đó bà đóng cửa sổ lại.

Ở bên ngoài, nơi cách xa công viên, một đội kèn thổi vang báo giờ thức dậy. Tiếng sủa dữ tợn của bầy chó nổi lên. Đó là sự mở đầu buổi sáng ở lâu đài La Marèze mà hằng năm vào đầu tháng chín, Bá tước Aigleroeche triệu tập một số bạn bè và các chủ lâu đài quanh vùng.

Hortense hoàn thành một cách tỉ mỉ việc trang điểm của mình, mặc một váy cưới ngựa bó sát thân hình mềm mại, đội lên đầu một mũ phớt mà vành rộng của nó chụp lên bộ mặt đẹp có bộ tóc màu hung của bà, rồi bà ngồi vào bàn và viết cho chú, ông Aigleroeche, một bức thư từ biệt mà ông sẽ nhận được vào buổi chiều. Bức thư được viết đi viết lại rất nhiều lần và cuối cùng bà quyết định loại bỏ nó.

"Minh sẽ viết thư cho chú sau", bà tự nói với mình khi mà cơn giận đã qua đi.

Và bà đi vào trong phòng ăn.

Các thanh củi lớn cháy dở trong lò sưởi. Các bảng đồ chơi súng dài và súng cạc-bin trang trí trên bức tường. Từ khắp nơi, khách mời đổ về và đến bắt tay Bá tước Aigleroeche, một trong những kiểu người nông thôn hào hoa, bộ dạng nặng nề, cổ to khỏe và chỉ sống để đi săn.. đang đứng thẳng trước lò sưởi với một cốc lớn rượu vang hảo hạng ở trong tay.

Hortense hờ hững ôm hôn ông.

- Thế nào ! Dượng của tôi, con người thường ngày rất giản dị...

- Kệ nó ! Một lần cho cả năm... người ta có thể cho phép mình có một số hành động thái quá...

- Dì cháu sẽ quở trách dượng.

- Dì cháu đầu đầu và không xuống đây. Hơn nữa - Ông nói thêm với một giọng cục cằn – Điều đó không liên quan đến bà ta... và với cháu thì càng ít hơn nữa, cháu bé của dượng.

Hoàng tử Rénine tiến đến bên Hortense. Đó là một thanh niên rất thanh lịch, có bộ mặt nhẹ nhõm và hơi xanh. Mắt anh ta lần lượt có biểu hiện dịu dàng và cứng rắn, dễ mến và hóm hỉnh nhất.

Anh ta nghiêng người trước người đàn bà trẻ, hôn bàn tay và nói với bà:

- Tôi nhắc lại lời hứa tốt đẹp của bà, thưa bà thân mến.

- Lời hứa của tôi ?

- Vâng, điều thỏa thuận giữa chúng ta là lại tiếp tục cuộc dạo chơi thích thú của mình ngày hôm qua. Chúng ta sẽ đi thăm nơi ở cũ kỹ được rào chắn mà dáng vẻ của nó đã kích thích sự tò mò của mọi người..., nơi mà người ta gọi, hình như là lãnh địa của Halingre.

Bà đáp lại bằng một giọng khô khốc:

- Thưa ông, tôi rất tiếc nhưng cuộc dạo chơi sẽ lâu mà tôi thì còn hơi mệt. Tôi sẽ dạo một vòng trong công viên và tôi trở về.

Giữa bọn họ có một lúc im lặng và Sorgo Rénine cười, con mắt nhìn chăm chú vào mắt của bà và nói nhỏ để chỉ bà nghe:

- Tôi tin chắc là bà sẽ giữ lời hứa và bà sẽ nhận tôi làm người bạn đường. Thật là thú vị.

- Thú vị cho ai ? Cho ông, phải thế không ?

- Với bà cũng vậy, tôi khẳng định điều đó với bà.

Bà hơi ngượng và đáp lại:

- Tôi không hiểu, thưa ông.

- Tôi không đặt cho bà một câu đố nào. Đường đi thì đẹp và lãnh địa của Halingre thì thú vị. Không một cuộc dạo chơi nào có thể đưa đến cho bà sự thích thú như vậy.

- Ông nói huênh hoang, thưa ông.

- Không một ngoan cố nào, thưa bà.

Bà có một cử chỉ hờn giận và không thèm trả lời. Quay lưng lại phía ông, bà giận dữ nắm chặt tay và ra khỏi phòng.

Ở dưới bậc thềm, một người dắt ngựa cho bà.

Bà ngồi lên yên và đi tới rừng cây nối tiếp với công viên. Thời tiết mát và tĩnh lặng. Giữa các lá cây hơi rung rinh lộ rõ một bầu trời trong xanh. Hortense theo các lối đi ngoằn ngoèo. Sau chừng nửa giờ đến một vùng hồ và mô đất nằm hai bên một con đường lớn.

Bà dừng lại. Không một tiếng động. Rossigny đã phải tắt máy và giấu xe ô tô con của mình trong các lùm cây bao quanh ngã tư Íp.

Hơn năm trăm mét là khoảng cách của bà và điểm quay đó. Sau một lúc do dự bà đi bộ, buộc một cách cẩu thả con ngựa của mình để nó dễ dàng thoát ra và trở về lâu đài. Bà trùm lên mặt mình một cái mạng dài màu hạt dẻ, nó đập dòn trên vai bà và bà tiến lên phía trước.

Bà đã không nhầm. Ở điểm quay thứ nhất, bà thấy Rossigny. Ông chạy đến bà và kéo bà vào trong bãi cây nhô.

- Nhanh lên, nhanh lên – Ôi ! Tôi sợ chậm biết bao !... ngay cả một sự thay đổi quyết định !.. Và bà đã ở đây! Có thể thế chẳng ?

Bà mỉm cười.

- Ông đã sung sướng khi làm một điều bậy bạ !

- Tôi sung sướng biết bao ! Và bà cũng vậy, tôi thề là như vậy!

- Cũng có thể, nhưng tôi sẽ không làm điều gì bậy bạ đâu !

- Bà sẽ hành động theo ý bà, Hortense ạ - Cuộc đời của bà sẽ là một chuyện thần tiên.

- Và ông là một hoàng tử duyên dáng !

- Bà sẽ có tất cả mọi sự xa hoa, tất cả sự giàu có...

- Tôi không muốn cả xa hoa lẫn giàu có.

- Vậy bà cần gì ?

- Hạnh phúc.

- Hạnh phúc của bà, tôi sẽ đáp ứng.

Bà đưa giỡn:

- Tôi hơi nghi ngờ về chất lượng hạnh phúc mà tôi mang đến cho ông.

- Bà sẽ thấy... Bà sẽ thấy...

Bọn họ đi đến gần ô tô - Rossigny khởi động máy trong khi lắp bắp những lời vui mừng. Hortense lên xe và mặc áo măng tô rộng vào. Xe lăn

bánh trên con đường nhỏ, đưa bà đến ngã tư và Rossigny tăng tốc rồi đột nhiên ông phải hãm xe lại.

Một mồi lửa đã nổ đôm đốp trong rừng bên cạnh về phía phải. Ô tô nghiêng khi ở bên này khi thì ở bên kia.

- Đó là do nổ lốp trước - Rossigny thốt ra khi nhảy xuống đất.

- Nhưng không phải thế - Hortense kêu lên. Người ta đã bắn.

- Không thể nào, bà bạn yêu quý - Này bà nói gì ?

Vào lúc đó, đã xảy ra hai cú chạm nhẹ và hai tiếng nổ khác vang lên, tiếng này sau tiếng kia khá xa và luôn ở trong rừng cây.

Rossigny nghiêng rằng:

- Các lốp sau... bị vỡ... Nhưng, số phận thật đen đui, toán cướp nào đây ?... Nếu tôi tóm cổ được nó, toán cướp ấy.

Ông ta trèo lên mái dốc của con đường - Không có ai. Hơn nữa lá của lùm cây che khuất tầm nhìn.

- Trời đất ơi ! - Ông nguyên rủa - Bà đã có lý... người ta bắn vào ô tô ! Ôi! Thật là căng thẳng ! Thế là chúng ta bị mắc kẹt hàng giờ ! Ba chiếc lốp phải sửa chữa !... Nhưng, vậy thì bà làm gì, bà bạn thân yêu ?

Đến lượt mình, người đàn bà trẻ xuống xe. Bà chạy đến ông và rất xúc động:

- Tôi đi khỏi đây...

- Nhưng làm sao vậy ?

- Tôi muốn biết người đã bắn là ai ? Tôi muốn biết...

- Chúng ta đừng xa nhau, tôi van bà...

- Ông tin rằng tôi sẽ chờ ông trong nhiều giờ sao ?

- Nhưng chuyến đi của chúng ta ?... Dự án của chúng ta ?

- Ngày mai... chúng ta sẽ hẹn lại... Ông hãy quay về lâu đài... Ông hãy mang theo các va-li...

- Tôi xin bà, tôi xin bà... Đó không phải là lỗi tại tôi. Bà có vẻ không bằng lòng với tôi.

- Tôi muốn đợi ông. Nhưng, đồ chết tiệt, khi người ta bắt cóc một phụ nữ, người ta không mết đâu, ông bạn thân của tôi. Hẹn gặp nhau một lúc nữa. Bà vội vã đi ra và may mắn tìm lại được con ngựa của bà và phi nước kiệu theo hướng ngược lại với La Marèze.

Đối với bà, không có một chút nghi ngờ nhỏ nhoi nào: ba phát súng đều do hoàng tử Rénine bắn...

"Chính là ông ta, bà lắm bả với cơn thịnh nộ, chính là ông ta... Chỉ có ông ta mới có thể hành động như vậy..."

Phải chăng ông ta đã báo trước việc đó với một nhà chức trách nào đó ?

"Bà sẽ đến, tôi tin chắc vào điều đó... Tôi đợi bà".

Bà khóc vì tức giận và tủi nhục. Bà thúc ngựa chạy thật nhanh.

Trước mặt bà trải rộng một miếng đất gồ ghề và xinh đẹp. Nó vây quanh khu hành chính Sarthe mà người ta gọi là Thụy Sĩ nhỏ ở phía Bắc. Những bãi dốc khó leo luôn buộc bà dừng lại, hơn nữa bà phải đi qua một chục cây sồi để đến được đích mà bà đã định. Nhưng, nếu đà vươn tới của bà kém lồi cuốn, nếu sự cố gắng thể lực từ từ giảm đi thì bà vẫn không giảm đi sự nổi dậy chống lại hoàng tử Renine.

Bà ghét ông ta không chỉ trong hành động vô nghĩa mà ông đã phạm phải, mà cả trong cách đối xử của ông với bà từ ba ngày nay, trong sự cần mẫn, sự cam đoan và bộ dạng lịch sự thái quá của ông.

Bà tiến đến, ở đáy của một thung lũng, một bức tường cũ bị các vết nứt ngoằn ngoèo, bị rêu và cỏ dại che phủ, cho thấy cái gác chuông nhỏ của một lâu đài và một số cửa sổ có cánh cửa đóng kín. Đó là lãnh địa của Halingre.

Bà đi theo tường và quay lại. Ở giữa một hình bán nguyệt uốn cong trước cửa ra vào, Serge Rénine đang chờ và đứng cạnh con ngựa của ông.

Bà nhảy xuống đất và ông ta tiến đến trước bà, mũ cầm ở tay và cảm ơn bà đã đến, bà kêu lên:

- Trước hết, thưa ông, cho tôi nói một câu. Lúc vừa rồi đã xảy ra một sự việc không thể giải thích được. Người ta đã bắn ba phát đạn vào một ô tô mà tôi ở trong đó. Những phát đạn này có phải ông bắn không ?

- Chính tôi.

Bà tỏ ra sững sờ.

- Thế là ông tự thú ?

- Bà đặt cho tôi một câu hỏi, thưa bà, tôi trả lời câu hỏi.

- Nhưng, làm sao ông lại dám ? Từ quyền hạn nào ?...

- Tôi đã thực hiện một quyền hạn, thưa bà, tôi tuân theo một nghĩa vụ.

- Nghĩa vụ nào ?

- Nghĩa vụ bảo vệ bà chống lại một người đang tìm cách khai thác sự bất hạnh của đời bà.

- Thưa ông, tôi cảm ông nói như vậy. Tôi chịu trách nhiệm về hành động của tôi và tôi hoàn toàn tự do để quyết định...

- Thưa bà, sáng hôm nay tôi có nghe câu chuyện mà bà nói qua cửa sổ với ông Rossigny và hình như bà theo đuổi ông ta bằng niềm tin của con tim. Tôi nhận biết tất cả sự tàn bạo và ý đồ xấu khi tôi can thiệp vào việc này và tôi kính cẩn xin lỗi bà về điều đó, nhưng tôi muốn dành cho bà một vài giờ suy nghĩ để tôi không có nguy cơ trở thành một tên đêú cắng.

- Đã nghĩ đầy đủ cả rồi, thưa ông. Khi tôi quyết định một việc, tôi không thay đổi ý kiến.

- Có, thưa bà, đôi khi. Bởi vì bà đang ở đây chứ không phải ở nơi kia.

Người đàn bà trẻ có một chút ngượng ngùng làm tắt cả sự hờn giận của bà tan biến. Bà nhìn Rénine với sự ngạc nhiên mà người ta cảm thấy khi đối mặt với những người khác biệt, những người có hành động khác thường, độ lượng và vô tư hơn. Bà hoàn toàn biết ông ta hành động không có ân ý cũng như không có tính toán mà đơn giản, như ông ta nói, là do nhiệm vụ của một người đàn ông hào hoa đối với một người đàn bà đang đi nhầm đường.

Rất dịu dàng, ông nói với bà:

- Tôi biết rất ít về bà, thưa bà, tuy nhiên đủ để tôi có ý định trở nên có ích cho bà. Bà đã hai mươi sáu tuổi và là cô gái mồ côi. Cách đây bảy năm, bà đã kết hôn với người cháu trai bằng quan hệ thông gia với Bá tước Aigleroché, một đứa cháu trai có đầu óc khá kỳ cục, nửa điên nửa khùng và bị nhốt lại. Bà không có khả năng ly dị và do bắt buộc, vì của hồi môn của bà bị phân tán, bà phải sống dựa vào ông dượng và ở bên cạnh ông. Môi trường sống thì buồn vì Bá tước và vợ ông ta không hoà hợp với nhau. Trước đây Bá tước đã bị bà vợ đầu ruồng bỏ, bà ta đã trốn đi với người chồng đầu tiên của bà Bá tước. Hai vị hôn thê bị bỏ rơi, do bực bội, đã liên kết số phận của mình lại, nhưng chỉ tìm thấy trong cuộc hôn nhân ấy thất vọng và oán giận. Bà chịu hậu quả của cuộc hôn nhân đó. Cuộc sống buồn tẻ, bị bó hẹp, cô đơn trong hơn mười một tháng trên một năm. Một ngày bà đã gặp Rossigny, ông ta đã phải lòng bà và đề nghị bà đi trốn. Bà không yêu ông ta. Nhưng sự buồn bã, tuổi thanh xuân của bà mất đi, nhu cầu về điều bất ngờ, ý muốn phiêu lưu... Tóm lại, bà đã chấp nhận với nguyện vọng rất rõ ràng từ chối người tình của mình nhưng với hy vọng hơi ngây thơ là việc gây tai tiếng đó buộc dượng của bà phải chú ý đến bà và đảm bảo cho bà

một cuộc sống độc lập. Đó là tình trạng hiện nay của bà. Ở giờ khắc này, cần có sự lựa chọn: hoặc là bà rơi vào bàn tay của ông Rossigny... hay là bà tin vào tôi ?

Bà ngược nhìn ông ta. Ông ta muốn nói gì ?

Sự hiến dâng ấy có nghĩa gì khi ông ta làm nghĩa vụ như là một người bạn chỉ đòi hỏi được hy sinh?

Sau một lúc im lặng, ông ta cầm dây cương của hai con ngựa và buộc chúng lại. Sau đó ông ngắm nhìn cái cửa nặng nề mà mỗi cánh được củng cố bằng hai tấm ván được đóng đinh theo hình chữ thập. Một tấm quảng cáo bầu cử có niên đại hai mươi năm cho thấy là từ ngày ấy đã không có một ai bước qua ngưỡng cửa của ngôi nhà.

Rénine nhổ một trong các cọc sắt làm trụ cho lưới căng quanh hình bán nguyệt và dùng nó làm đòn bẩy. Các tấm gỗ mục bung ra. Một trong các tấm ván để lộ ra ổ khoá. Ông ta dùng một con dao to, có nhiều lưỡi và dụng cụ để phá nó. Sau một phút, cửa mở ra trước một đám dương xỉ trải rộng đến tận một ngôi nhà dài đã bị rệu rã nằm giữa bốn góc chuồng mà ở các góc là một chòi vọng lâu được xây dựng trên một chiếc tháp con.

Hoàng tử quay người về phía Hortense.

- Không có gì thúc ép bà - Ông nói - Chiều nay, bà đưa ra quyết định của mình và nếu ông Rossigny một lần nữa thuyết phục được bà thì tôi thề bằng danh dự là bà sẽ không thấy tôi cản trở con đường đi của bà. Đến đây, bà hãy cho tôi tranh thủ sự có mặt của bà. Hôm qua chúng ta đã quyết định đi thăm lâu đài, chúng ta hãy đi thăm nó, bà muốn không ? Đó là một cách để vượt qua thời gian và tôi cho rằng cách này cũng không thiếu gì điều có ích.

Ông ta có một cách nói thuyết phục. Nó hình như vừa ra lệnh vừa van xin. Hortense không tìm cách lay chuyển sự dè dặt làm ý chí của bà tiêu tan dần. Bà theo ông ta đến một bậc thềm đã hư hỏng một nửa. Ở phía trên bậc thềm người ta thấy một cái cửa cũng được gia cố bằng các miếng ván hình chữ thập.

Rénine vẫn tiến hành mở cửa bằng cung cách ấy. Hai người vào trong một tiền sảnh lớn, lát đá màu đen và trắng, được trang bị những tủ bày bát đĩa cổ, những chiếc ghế của nhà thờ và được trang điểm các khiên gỗ mà ở đó hiện lên vết tích của một chiếc huy hiệu hình một con đại bàng bám vào một khối đá. Tất cả những cái đó đều bị phủ dưới một lớp mạng nhện.

“Cửa của một phòng khách, chắc thế” Rénine khẳng định. Việc mở cửa khó khăn hơn và chỉ bằng những cái ẩy bằng vai mới có thể đẩy bật một trong các cánh cửa.

Hortense không nói một lời. Bà tham dự với sự ngạc nhiên vào một loạt hành động bẻ khoá được thực hiện với sự chủ động thực sự. Ông ta đoán ý nghĩ của bà và quay người lại, ông nói với bà một cách nghiêm chỉnh:

- Đó là một trò chơi trẻ con đối với tôi. Tôi đã là thợ khoá.

Bà vô lấy cánh tay ông trong khi nói lầm bầm:

- Ông hãy nghe đây.

- Cái gì ? - Ông nói.

Bà ghì chặt hơn để buộc ông im lặng. Hầu như ngay sau đó, ông nói thì thầm:

- Thực lạ lùng.

- Ông hãy nghe đây... ông hãy nghe đây- Hortense sững sốt nhắc lại. Ôi ! Có thể thế chẳng ?

Bọn họ nghe thấy một tiếng khô khốc không xa họ, tiếng động của một sự va chạm nhẹ theo khoảng thời gian đều nhau và bọn họ chỉ cần chú ý lắng nghe để nhận ra tiếng tích tắc của một chiếc đồng hồ. Chính tiếng động đó chia cắt sự im lặng hoàn toàn của phòng khách tối tăm, đúng là tiếng tích tắc rất chậm, đúng như nhịp đập của một máy đo nhịp mà một con lắc nặng bằng đồng tạo ra. Chính là cái đó. Và không có gì có thể tỏ ra có ấn tượng hơn với họ bằng nhịp đập được đo đếm của bộ máy nhỏ ấy khi nó tiếp tục sống trong cái chết của lâu đài... và bằng phép lạ nào ? Bằng hiện tượng không thể giải thích được nào ?

Hortense không dám cất cao giọng nói và lầm bầm là không có ai vào chẳng ?...

- Không có ai.

- Và điều không thể chấp nhận được là cái đồng hồ đó đã có thể chạy trong hai mươi năm mà không được lên dây cót ?

- Không thể chấp nhận được

- Vậy thì sao ?

Serge Rénenie mở cửa sổ ra và đẩy mạnh những cánh cửa.

Cả hai đã ở đằng hoàng trong một phòng khách và phòng khách đó không lộ ra một vết nhỏ của sự mất trật tự. Các ghế ngồi đều ở chỗ của

chúng. Không có một vật dụng nào thiếu. Những người ở trong phòng đã rời đi mà không mang theo gì, nào sách mà bọn họ đọc, nào các đồ mỹ nghệ xếp hàng trên bàn hoặc trên những cái bàn thấp.

Rénine ngắm nhìn chiếc đồng hồ cũ của nông thôn, nằm trong một hộp đựng được chạm trổ. Nhìn qua một miếng kính hình bầu dục, ông thấy cái đĩa của quả lắc, ông mở ra: quả cân được treo ở sợi dây đã ở tột đỉnh của đường quay.

Vào lúc đó có một tiếng “cách” chặn máy. Đồng hồ đánh tám lần với một âm thanh trang trọng mà người đàn bà trẻ không bao giờ quên được.

- Kỳ diệu làm sao ! Bà nói lắm bầm.

- Một sự kỳ diệu thực sự - Ông ta tuyên bố - vì bộ máy rất giản dị chỉ cho phép một chuyển động trong một tuần.

- Và ông không thấy điều gì đó đặc biệt sao ?

- Không, không có gì... hoặc ít ra là vậy...

Ông ta cúi xuống và từ dưới đáy của vỏ hộp, ông kéo ra một ống kim loại mà quả tạ che khuất và ông quay nó về phía ánh sáng. "Một ống nhòm- Ông nói một cách suy tư... Tại sao người ta lại giấu nó ở chỗ đó?... Và người ta để nó dọc theo chiều dài của chiếc đồng hồ... Thật là lạ lùng... Điều này có ý nghĩa gì ?...".

Một lần nữa, theo thói quen, đồng hồ lại đổ chuông. Tám tiếng vang lên. Rénine đóng hộp lại và không gỡ ống nhòm ra, ông tiếp tục công việc thám sát của mình. Một cửa lớn thông phòng khách với một phòng nhỏ hơn, một loại phòng hút thuốc lá, cũng được trang bị đồ đạc nhưng ở đây có một tủ kính đựng súng mà giá đựng thì trống rỗng. Móc vào một tấm pa-nô bên cạnh, một quyển lịch cho thấy mốc thời gian: ngày 5 tháng chín.

- A! - Hortense bồi rồi kêu lên - Cùng một ngày tháng của hôm nay !... Bọn chúng đã bóc các tờ lịch cho đến ngày 5 tháng chín... Và hôm nay là lễ kỷ niệm của ngày ấy ! Sự tình cờ lạ thường !

- Lạ thường - Ông ta nói... - đó là ngày kỷ niệm cuộc ra đi của chúng... cách đây hai mươi năm...

- Ông hãy thú nhận - Bà nói - tất cả điều đó là không thể hiểu.

- Vâng... thực sự là thế... nhưng dù sao...

- Ông có ý kiến gì ?...

Sau một vài giây đồng hồ, ông ta trả lời

- Điều làm tôi phải suy nghĩ, đó là cái ống nhôm bị che giấu... vút ở chỗ ấy vào lúc cuối cùng... Nó dùng làm gì ? Từ cửa sổ của tầng trệt, người ta chỉ nhìn thấy cây trong vườn... và chắc chắn là ở tất cả các cửa sổ cũng vậy... Chúng đang ở trong một thung lũng, không thấy một chút chân trời nhỏ nhoi nào... Để dùng dụng cụ ấy thì cần phải trèo lên rất cao... Bà có muốn chúng ta trèo lên không ?

Bà không do dự. Điều bí ẩn khai thông toàn bộ cuộc phiêu lưu kích thích mạnh tính tò mò của bà đến mức bà chỉ nghĩ đến việc đi theo Rénine và phụ giúp ông khám phá bí mật.

Hai người đi lên cầu thang chính và đến được tầng hai, trên một mái bằng và ở đó bắt đầu một cầu thang xoắn ốc của vòm lâu.

Ở chỗ cao đó là một sân thượng không mái che nhưng bao quanh nó là một lan can cao hơn hai mét.

- Cái này trước đây phải là các lỗ châu mai mà người ta đã bịt lại - Hoàng tử Rénine nhận xét- Đây ! đã có một thời gian ở đây có các lỗ châu mai. Chúng đã bị bịt kín.

- Trong mọi trường hợp - Hortense nói - ở đây ống nhôm cũng vô ích và chúng ta chỉ có việc đi xuống

- Tôi không đồng ý với bà - Ông nói – Hợp lô-gích thì ở đây phải có lối nhìn đến nông thôn và chính tại đây ống nhôm đã được dùng.

Với sức mạnh của cổ tay, ông ta leo lên đến đỉnh của lan can và từ đó, người ta có thể thấy toàn bộ thung lũng, công viên mà các cây lớn giới hạn chân trời và xa hơn nữa, ở cuối một ngọn đồi có cây thấp thoáng, một cái tháp hoang tàn khác, rất thấp, bị dây thường xuân quấn kín. Tháp có thể ở cách xa từ bảy đến tám trăm mét.

Rénine lại tiếp tục quan sát. Ông nghiên cứu từng lỗ châu mai một. Có một lỗ châu mai, hay đúng hơn là vị trí của nó đặc biệt làm ông chú ý.

Ở giữa lớp thạch cao dùng để bịt lỗ, có một lỗ trống chứa đầy đất và trên đó cây đã mọc lên.

Ông ta nhổ các cây ấy lên và vứt đất ấy đi thì lộ ra một lỗ có đường kính hai mươi centimét xuyên qua bức tường. Cúi người xuống, Rénine nhận thấy có một vết nứt, hẹp và sâu, hướng con mắt nhìn qua đỉnh núi mọc đầy cây và dọc theo vết đứt của đồi, đến tận cái tháp có cây thường xuân.

Ở cuối đường ống dẫn ấy, trong một loại rãnh giống rãnh nước, ống nhôm đã có tác dụng của nó và chính xác đến mức mà không thể làm nó

động đây, dù ít đến mấy, về phía phải cũng như phía trái...

Rénine đã lau phần ngoài cửa kính và giữ cẩn thận để không làm xáo trộn đường ngắm. Ông ta áp con mắt mình vào đầu nhỏ của nó.

Ông chăm chú và lặng lẽ ba mươi hoặc bốn mươi giây đồng hồ. Sau đó ông đứng dậy với một giọng biến đổi:

- Thật kinh khủng... Thật kinh khủng...

- Có cái gì đấy ? - Bà lo lắng hỏi.

- Bà hãy nhìn đây...

Bà cúi xuống, nhưng với bà, hình ảnh không rõ được, cần có ống nhòm cho bà. Hầu như ngay sau đó, bà nói trong run rẩy:

- Đó là hai bù nhìn, phải không ? Cả hai đứng trên cao đó phải không ? Nhưng vì sao ?

- Bà hãy nhìn đi - Ông ta nhắc lại - bà hãy nhìn kỹ - Dưới những cái nón... những bộ mặt.

- Ôi ! - Bà kêu lên trong khi nói một cách yếu ớt - Kinh khủng làm sao !

Tầm nhìn của ông nhòm qua vòng tròn chiếu sáng cho thấy một cảnh tượng: mái bằng của một ngọn tháp bị cụt mà bức tường cao nhất ở phần xa nhất, tạo ra một cảnh phong mà từ đó nổi lên những sóng tầm xuân. Đằng trước, ở giữa một đám cây nhỏ, hai sinh vật, một đàn ông và một người phụ nữ dựa vào nhau, đổ nhào lên một đồng đá.

Hai hình dạng ấy, hai bù nhìn đáng thương ấy còn mặc quần áo và đội các vết tích của nón nhưng không còn mắt, má, cằm, một mẫu thịt nhỏ nào và chỉ đúng là hai bộ xương...

- Hai bộ xương - Hortense lẩm bẩm... - Hai bộ xương mặc quần áo... Ai đã mang chúng đến đó ?

- Không ai cả. Tuy nhiên... - Người đàn ông và người đàn bà này đã chết trên cao của toà tháp này cách đây nhiều năm... và dưới những bộ quần áo, thịt đã thối rữa, những con quạ đã xâu xé họ...

- Nhưng thật kinh khủng ! Thật kinh khủng !- Hortense nói khi toàn thân bà xanh xao và bộ mặt thì nhả nhúm lại vì tởm lợm.

Một nửa giờ sau, Hortense Daniel và Serge Rénine rời bỏ lâu đài Halindre. Trước khi đi khỏi, bọn họ còn đi đến tháp có cây tầm xuân, phần còn lại của một vọng lâu cũ đã bị huỷ hoại đến ba phần tư. Bên trong thì trống rỗng. Người ta phải leo lên đó, vào giai đoạn tương đối gần đây, bằng

những cái thang và những cầu thang bằng gỗ mảnh vụn còn nằm rải rác trên nền đất. Tháp dựa lưng vào tường chắn ở cuối công viên.

Điều lạ lùng làm Hortense ngạc nhiên là Hoàng tử Rénine đã sao nhãng việc tiếp tục một cuộc điều tra tỉ mỉ hơn như là sự việc đã mất hết ý nghĩa với ông ta. Ông cũng không còn nói đến nó nữa và trong quán ăn của một ngôi làng gần nhất, nơi mà người ta phục vụ họ một số thức ăn thì chính bà đã hỏi chủ quán về lâu đài bị bỏ đi. Tuy nhiên, vô ích vì người đàn ông ấy mới đến trong vùng, không thể cung cấp bất cứ chỉ dẫn nào. Ông ta còn không biết cả tên của người chủ sở hữu.

Bọn họ lại đi đến La Marèze. Nhiều lần Hortense nhắc lại việc nhìn ngắm ghê tởm nhưng Rénine rất vui, hết sức ân cần với người bạn đường của mình, hình như hoàn toàn thờ ơ với các câu hỏi ấy.

- Rốt cuộc, cái gì đây ! - Bà mất kiên nhẫn kêu lên, không thể dừng lại ở đó ! Một câu hỏi được đặt ra.

- Thực sự - Ông nói - Một lời giải là bắt buộc Rossigny biết rõ điều đó và bà phải có một quyết định đối với ông ta.

Bà ta nhún vai.

- Ôi ! Chính là như thế. Đối với hôm nay...

- Đối với hôm nay ?

- Cần biết hai xác chết ấy là thế nào.

- Tuy nhiên, Rossigny...

- Rossigny chờ - Nhưng tôi, tôi không thể chờ.

- Thôi được. Hơn nữa, ông ta chưa sửa xong các lớp xe của ông ấy. Nhưng bà sẽ nói gì với ông ta ? Đó là điều chủ yếu.

- Điều chủ yếu, đó là thứ chúng ta đã thấy. Ông đã đặt trước mặt tôi một bí mật mà ngoài nó ra không có gì đáng giá nữa. Nay, ý muốn của ông là gì ?

- Ý muốn của tôi ?

- Vâng, đây là hai xác chết... Ông sẽ đi báo tin cho tư pháp, phải không ?

- Lòng tốt thánh thiện ! - Ông nói trong lúc cười - Để làm gì chứ ?

- Nhưng ở đó có một câu đố mà người ta phải bằng mọi giá làm sáng tỏ... một thảm kịch hãi hùng...

- Chúng ta không cần bất cứ ai để làm việc đó.

- Thế nào ? Ông nói gì ? Ông biết một điều gì ở đó sao ?

- Chúa tôi, gần sáng tỏ như tôi đọc trong quyển sách một câu chuyện được kẻ đông dài với hình ảnh làm chỗ dựa.

Tất cả cái đó rất đơn giản !

Bà nhìn xéo ông và tự hỏi có phải ông ta chế nhạo mình không. Nhưng ông ta tỏ ra rất nghiêm túc.

- Và sao nữa ? - Bà run rẩy nói.

Ngày bắt đầu tối dần. Hai người đã đi rất nhanh và khi họ đến gần La Marèze thì thợ săn đã trở về đó.

- Vậy thì chúng ta đi thu thập tin tức ở những người trong vùng... Bà có biết một ai đó hiểu biết về vùng này không ?...

- Dượng của tôi. Ông ta không rời vùng này bao giờ.

- Tuyệt quá. Chúng ta sẽ hỏi ông Aigleroché và bà sẽ thấy tất cả sự việc ấy móc xích vào nhau với tính lô gích chặt chẽ. Khi người ta nắm được vòng đầu, người ta bắt buộc phải đạt đến vòng cuối, dù muốn hay không.

- Tôi không biết có gì thú vị hơn thế.

Ở lâu đài, họ chia tay nhau. Hortense tìm lại hành lý của mình và thấy một bức thư giận dữ của Rossigny trong đó ông từ biệt bà và báo tin cho bà sự ra đi của ông.

"Trời phù hộ ông, Hortense tự nói, con người lố bịch đó đã tìm ra cách giải quyết tuyệt hảo".

Sự tán tỉnh của ông ta với bà, sự lẩn trốn và các dự án của ông, bà đã quên hết. Rossigny hình như rất xa lạ cho cuộc sống của bà hơn là ông Rénine chung hững đã gọi ra cho bà rất thiện cảm trước đó một số giờ.

Rénine đến đập cửa phòng bà.

- Dượng của bà đang ở trong thư viện của ông ta - Ông nói - Bà có muốn đi cùng tôi không ? Tôi đã báo tin cho ông ta về cuộc đến thăm của tôi.

Bà đi theo ông.

Ông nói thêm:

- Một lời nữa, sáng ấy, khi chống lại kế hoạch của bà và khi tôi cầu xin bà tin vào tôi, tôi đã hứa với bà và tôi muốn thực hiện lời hứa đó không chậm trễ, bà sẽ có chứng cứ dứt khoát về điều đó.

Ông chỉ có một lời hứa - Bà nói khi cười - Đó là thỏa mãn sự tò mò của tôi.

- Sự tò mò sẽ được thỏa mãn - Ông ta trang trọng khẳng định - Và vượt khỏi tất cả những điều mà bà có thể chấp nhận nếu ông Aigleroché khẳng định sự lý giải của tôi.

Ông Aigleroché ở một mình. Ông ta hút thuốc bằng tẩu và uống rượu ke-ri. Ông mời Renine một chén nhưng ông này từ chối.

- Còn cháu, Hortense, cháu thế nào rồi ? - Ông nói với giọng hơi nặng nề - Cháu biết là ở đây người ta chỉ chơi cờ trong các ngày của tháng chín. Cháu hãy tranh thủ chúng. Cháu có một cuộc dạo chơi thú vị với Rénine phải không ?

- Chính đó là đề tài mà tôi muốn nói với ông, thưa ông thân mến - Hoàng tử ngắt lời.

- Ông thứ lỗi cho tôi vì trong mười phút nữa tôi phải đi đến nhà ga tìm một người bạn gái của vợ tôi.

- Ôi ! Mười phút thì thừa thãi cho tôi.

- Đúng là thời gian để hút một điếu thuốc, thế rồi sao nữa ?

- Không nhiều hơn.

Ông lấy một điếu thuốc trong hộp mà ông Aigleroché mời ông, châm lửa và nói:

- Ông hãy hình dung là sự tình cờ của cuộc dạo chơi đó đã đưa chúng tôi đến một nhà cũ mà chắc chắn ông biết, nhà của Halingle.

- Đúng vậy. Nhưng nhà bị đóng cửa, rào chắn từ một phần tư thế kỷ, tôi nghĩ là thế. Ông không thể vào nhà phải không ?

- Có.

- Ông nói tiếp đi ! Cuộc dạo chơi thú vị chứ ?

- Cực kỳ thú vị. Chúng tôi đã khám phá ra những sự việc lạ lùng nhất.

- Sự việc gì vậy ? - Bá tước hỏi và nhìn đồng hồ bỏ túi.

Rénine kể câu chuyện:

- Những phòng bị rào chắn, một phòng tiếp khách mà người ta để nguyên trong sự sắp xếp hàng ngày, một đồng hồ treo tường như bằng phép lạ, đánh chuông vào đúng lúc chúng tôi đi đến...

- Những chi tiết nhỏ thú vị - Ông Aigleroché nói lẩm bẩm.

- Có điều tốt đẹp hơn, chắc thế. Chúng tôi trèo lên chỗ cao của vọng lâu và từ đó, chúng tôi thấy trên một cái tháp, khá xa lâu đài... chúng tôi thấy

hai xác chết, đúng hơn là hai bộ xương... một nam một nữ còn có bộ quần áo mà bọn họ mặc khi bị ám sát che phủ.

- Ô! Ô! Bị ám sát? Đó là một sự giả dụ đơn giản...

- Chắc chắn thế, và chính vì việc đó mà chúng tôi đến quấy rầy ông. Thảm cảnh đó đúng ra phải đi ngược lên hai chục năm, vào thời kỳ đó nó có được biết không?

- Thực sự không - Bá tước Aigleroché tuyên bố - Tôi không bao giờ nghe nói về bất cứ một vụ án nào, một vụ mất tích nào.

- A! - Rénine hình như hơi lúng túng và nói - Tôi mong có một số tin tức.

- Tôi lấy làm tiếc.

- Trong trường hợp đó, xin thứ lỗi cho tôi.

Ông đưa mắt hỏi Hortense và đi ra phía cửa.

Nhưng ông thay đổi ý kiến:

- Thưa ông thân mến, ông không thể, ít ra cũng cho tôi liên hệ với những người thân cận của ông, của gia đình ông... những người biết sự việc ra sao?

- Của gia đình tôi? Vì sao?

- Bởi vì tài sản của Halingre đã thuộc về và chắc chắn hiện còn thuộc về Aigleroché. Các huy hiệu cho thấy con đại bàng đậu trên khối đá... trên một hòn đá. Và ngay tức thời mối liên hệ đè nặng lên tôi.

Lần này thì Bá tước tỏ ra ngạc nhiên. Ông lấy chai rượu và cái cốc rồi nói:

- Ông cho tôi biết điều gì nào? Tôi không biết quan hệ láng giềng đó.

Rénine nhún vai và mỉm cười:

- Tôi tin rằng, ông không quá bị thúc ép chấp nhận một mức độ họ hàng nào đó giữa các ông... và người chủ sở hữu không quen thuộc này.

- Vậy đó là một con người ít được hoan nghênh chăng?

- Rất đơn giản, đó là một người đàn ông bị giết.

- Ông nói gì vậy?

Bá tước đứng dậy. Hortense rất cảm động nói lấp bắp:

- Ông có tin chắc là có án mạng và án mạng đó do một ai đó trong lâu đài phạm phải không?

- Hoàn toàn tin chắc.

- Nhưng tại sao lại có sự tin chắc như vậy ?

- Bởi vì tôi biết hai xác chết là ai và nguyên nhân của án mạng.

Hoàng tử Rénine chỉ khẳng định và khi nghe ông nói, người ta tin rằng ông ta dựa vào các chứng cứ chắc chắn nhất.

Ông Aigleroché đi lại trong phòng, hai bàn tay để sau lưng. Cuối cùng ông nói:

- Tôi luôn có trực giác là đã xảy ra một điều gì đó, nhưng tôi không tìm cách biết... Vậy là, đã hai mươi năm, một người bà con của tôi, một người họ hàng xa, đến ở nhà của Halingre. Tôi mong rằng, do tên mà tôi mang, chuyện này tôi không biết, tôi xin nhắc lại, nhưng tôi nghi ngờ, luôn ở trong bóng tối.

- Vậy thì người bà con đó đã giết ?...

- Đúng, ông ta buộc phải giết.

Rénine lắc đầu.

- Tôi rất lấy làm tiếc phải chỉnh lại câu đó thưa ông. Sự thật là người bà con của ông đã giết người một cách lạnh lùng và hèn nhát. Tôi không biết có án mạng nào được thực hiện với sự bình tĩnh và xảo trá hơn.

- Ông biết gì về chuyện đó ?

Thời điểm đã đến để Rénine trình bày, đây là thời điểm nghiêm trọng, rất hồi hộp mà Hortense cảm thấy dù còn chưa đoán biết gì về thảm cảnh mà hoàng tử từng bước đề cập đến.

- Cuộc phiêu lưu rất giản dị - Ông nói - Tất cả cho phép tin rằng ông Aigleroché đã kết hôn và ở quanh vùng của nhà Halingre có một cặp vợ chồng khác ở mà hai người chủ của hai toà lâu đài có quan hệ hữu nghị. Chuyện gì đã xảy ra ? Ai trong bốn người là người đầu tiên đưa đến sự rắc rối trong quan hệ của hai tổ ấm ? Tôi không thể nói điều đó. Nhưng có một cách giải thích tức thời hiện ra trong trí óc tôi, đó là bà vợ của người bà con của ông, bà Aigleroché đã đưa ra một cuộc gặp với người chồng khác trong tháp có cây tầm xuân, tháp này có một lối ra trực tiếp trên cánh đồng. Biết được thủ đoạn, người họ hàng Aigleroché của ông quyết định trả thù nhưng với cách thức thế nào để không xảy ra tai tiếng và để không một ai biết là những người phạm tội đã bị giết. Tuy nhiên, ông ta đã nhận thấy - điều mà tôi cũng đôi lúc nhận thấy - là có một nơi của lâu đài, ở vọng lâu người ta có thể thấy, qua đỉnh các ngọn cây và qua các thung lũng của công viên, cái tháp ở cách đó tám trăm mét và chỉ riêng có chỗ đó người ta nhìn thấy đỉnh

của tháp. Vậy là ông ta khoét một lỗ qua ụ, ở tại chỗ của một lỗ châu mai cũ đã bỏ đi và từ đó, nhờ vào một ống nhòm nằm chính xác ở đáy của một rãnh đào, ông ta tham dự vào cuộc gặp gỡ của hai người phạm tội. Và cũng chính tại đó sau khi đã dùng tất cả các biện pháp, khi đã tính toán tất cả các khoảng cách, cũng tại đó chiều chủ nhật ngày 5 tháng chín, khi lâu đài vắng vẻ, ông ta đã giết cặp tình nhân bằng hai phát súng.

Sự thật hiện ra. Ánh sáng ban ngày chống lại bóng tối. Bá tước nói lầm bầm:

- Đúng... đúng là điều đó đã xảy ra... Sự việc đã diễn ra như vậy với người bà con họ hàng Aigleroché của tôi...

- Tên sát nhân - Rénine tiếp tục - Ông ta cẩn thận bịt kín lỗ châu mai với một hòn đất. Không bao giờ người ta biết được hai xác chết thối rữa ở trên cao của cái tháp ấy, nơi mà không ai đi đến bao giờ và ông ta đã phá cầu thang bằng gỗ. Việc còn lại của ông ta là giải thích sự mất tích của vợ ông và bạn ông. Sự giải thích dễ dàng. Ông ta tố cáo bọn họ đã trốn đi cùng nhau.

Hortense đứng bật dậy. Ngay tức thời như câu nói đó là một sự phát hiện đầy đủ và đối với cô là tuyệt đối bất ngờ, cô hiểu Rénine muốn đi đến đâu.

- Ông nói cái gì ?

- Tôi nói là ông Aigleroché tố cáo vợ mình và bạn của ông ta là đã chạy trốn cùng nhau.

- Không, không - Bà ta kêu lên - Không, tôi không thể chấp nhận... Nó liên quan đến một người họ hàng của dượng tôi... Vậy thì tại sao xen lẫn hai câu chuyện ?...

- Tại sao xen lẫn chuyện này với một chuyện khác đã là một vấn đề của thời kỳ ấy ? - Hoàng tử trả lời - Nhưng tôi không xen lẫn chúng, thưa bà thân mến, chỉ có một câu chuyện và tôi kể lại nó như nó đã xảy ra.

Hortense quay về phía dượng mình. Ông ta ngồi im, hai cánh tay bắt chéo và đầu ông nằm trong bóng tối do bóng của chiếc chụp đèn tạo thành. Tại sao ông ta không phản đối ?..

Rénine lặp lại một cách cương quyết:

- Chỉ có một câu chuyện. Ngay trong buổi chiều của ngày 5 tháng chín ấy, lúc tám giờ, ông Aigleroché, chắc chắn đã đưa ra lý do là ông ta đi tìm những kẻ chạy trốn đã rời bỏ lâu đài của mình sau khi đã rào chắn nó. Ông

đi ra khỏi lâu đài và để tất cả các căn phòng như cũ và chỉ mang theo khẩu súng bầy trong tủ kính của ông. Ở phút cuối cùng, ông có một linh cảm, nay đã được chứng thực là việc phát hiện cái ống nhòm này đã giữ một vai trò như vậy trong việc chuẩn bị vụ án mạng của ông, có thể dùng làm khởi điểm cho một cuộc điều tra và ông ta đã vứt nó vào trong vỏ hộp đồng hồ với mong muốn chấm dứt việc đu đưa của quả lắc. Hành động máy móc mà tất cả các tên sát nhân đương nhiên phạm phải, đã phản lại ông ta hai mươi năm sau. Đồng hồ tiếp tục chạy, tám giờ thì đánh chuông, và... tôi có sợi dây thần Ariane đưa tôi đi vào trong mê cung.

Hortense nói bập bẹ:

- Cần chứng cứ !... Cần chứng cứ !...

- Chứng cứ ư ? - Rénine mạnh mẽ đáp lại.

Nó đầy rẫy và bà cũng biết chúng như tôi. Ai lại có thể giết người ở một khoảng cách tám trăm mét nếu không phải là một xạ thủ thiện nghệ, một người thợ săn nhiệt tình, có phải là ông Aigleroché không ? Những chứng cứ ? Tại sao không có gì bị lấy đi ở lâu đài ngoài cây súng, những cây súng mà một người thợ săn nhiệt tình không thể bỏ qua, nếu không phải là ông Aigleroché... thì tại sao chúng ta lại tìm thấy các khẩu súng ấy được bố trí theo bảng sơ tập vũ khí ? Các chứng cứ ư ? Và cái ngày 5 tháng chín, ngày tháng của án mạng đã để lại trong tâm hồn của tên sát nhân một kỷ niệm kinh hoàng mà hàng năm, vào thời kỳ ấy và chỉ vào thời kỳ ấy, ông ta tập hợp quanh mình các trò giải trí vào ngày 5 tháng chín, ông quên đi nếp sống điều độ của mình chăng ? Nhưng chúng ta đang ở ngày 5 tháng chín năm nay. Các chứng cứ ư ? Những chứng cứ này không đủ cho bà sao ?

Và Rénine giơ cánh tay ra và chỉ Bá tước Aigleroché, người đang gục xuống trên ghế tựa, giấu đầu mình giữa hai bàn tay trước sự gọi lại kinh hoàng của quá khứ.

Hortense không có một sự phản ứng nhỏ nhoi nào. Bà chưa bao giờ yêu dựng mình hay đúng hơn là chú của chồng bà. Bà chấp nhận ngay sự buộc tội chống lại ông.

Một phút trôi qua, hết cốc này đến cốc khác, ông Aigleroché rót rượu keri và hai lần uống cạn cốc của mình. Sau đó ông đứng dậy và tiến lại gần Rénine.

- Dù câu chuyện có xác thực hay không, thưa ông, người ta không thể gọi là sát nhân khi người chồng trả thù danh dự của mình và loại bỏ người hôn phu không trung thành.

- Không - Rénine đáp lại - Tôi chỉ đưa ra lời giải thích đầu tiên của câu chuyện. Còn có những sự việc khác cực kỳ nghiêm trọng hơn... và có thể thực hơn... sự giải thích khác mà một cuộc điều tra tỉ mỉ chắc chắn sẽ đưa đến đích.

- Ông muốn nói điều gì vậy ?

- Điều này đây - Có lẽ nó không liên quan đến một ông chồng theo công lý như tôi đã giả dụ một cách độ lượng. Có thể nó liên quan đến một người bị phá sản đang nhòm ngó của cải và người vợ của bạn mình và để đạt mục đích đó hãy tìm cách loại bỏ chồng của bà ta và vợ của chính mình bằng việc lôi kéo bọn họ vào trong một cạm bẫy, khuyên bọn họ đi thăm cái tháp bỏ hoang ấy và từ xa, được che giấu kỹ, giết bọn họ bằng súng.

- Không, không - Bá tước chống lại - Không, tất cả cái đó là không đúng.

- Tôi không nói không. Tôi dựa vào lời tố cáo của tôi trên các chứng cứ, nhưng cũng trên trực giác và các lý lẽ mà cho đến nay là hoàn toàn chính xác. Tuy nhiên, tôi rất muốn cách giải thích thứ hai này là không đúng. Nhưng trong trường hợp đó, tại sao lại có sự hối hận ? Người ta không hối hận khi người ta trừng phạt người có tội.

Người ta có hối hận khi người ta giết. Đó là một gánh nặng phải mang. Có phải bỏ ra nhiều trăm trở khi ông Aigleroché sau này cưới vợ góa của nạn nhân ông ta không ? Tất cả là ở đó, thưa ông. Tại sao có cuộc hôn nhân đó ? Ông Aigleroché bị bại sản ra sao ? Người đàn bà mà ông cưới lần thứ hai có giàu không ? Hoặc là bọn họ yêu nhau và được sự đồng ý của bà ta mà Aigleroché đã giết người vợ đầu tiên của mình và chồng của vợ thứ hai của ông ? Có nhiều vấn đề mà tôi không biết và tại thời điểm này chẳng có ích gì, nhưng luật pháp với tất cả các biện pháp mà nó có thì sẽ không có khó khăn để làm sáng tỏ chúng.

Ông Aigleroché lão đảo. Ông phải dựa lưng vào một ghế tựa, với bộ mặt lơ đãng ông nói lấp bắp: '

- Ông sẽ đi báo cho nhà chức trách sao ? I

- Không, không - Rénine tuyên bố - Trước tiên là có điều quy định. Và sau đó là hai mươi năm hối hận và lo sợ, một kỷ niệm theo đuổi người

phạm tội đến giờ cuối cùng của ông ta, cố nhiên là sự bất hoà trong cuộc sống gia đình, sự căm thù, địa ngục của mỗi ngày... và để kết thúc thì buộc phải quay lại chỗ đó để xoá bỏ các dấu vết của vụ án mạng đôi, sự trừng phạt kinh hoàng khi đi lên tháp đó, khi sờ vào các bộ xương ấy, khi lột bỏ quần áo cho chúng và chôn bôn chúng... thế là đủ.

Chúng ta đừng đòi hỏi nhiều hơn và chúng ta đừng vứt tất cả cái đó làm mồi cho công chúng và gây ra một tai tiếng cho cháu gái của ông Aigleroché. Không. Chúng ta hãy bỏ lại tất cả sự ô nhục ấy.

Bá tước lấy lại tư thế của mình trước bàn, bàn tay ông quặp vào quanh trán - Ông nói thì thầm: "Thế rồi, tại sao ?...".

- Tại sao có sự can thiệp của tôi ? - Rénine nói - Nếu tôi nói, đó là để đạt được một mục đích nào đó, phải thế không ? Thực ra, dù sự can thiệp nhỏ đến đâu thì cũng cần một sự trừng phạt và rất cần cho cuộc trao đổi của chúng ta để đến một chung cuộc thực tế. Nhưng bà đừng sợ gì hết. Ông Aigleroché sẽ được thoát hiểm với giá rẻ.

Cuộc chiến đấu đã kết thúc. Bá tước cảm thấy chỉ còn một thể thức nhỏ cần làm tròn, một sự hy sinh cần chấp nhận và lấy lại một ít bình tĩnh, ông ta nói với một sự mỉa mai nào đó:

- Bao nhiêu ?

Rénine phá lên cười.

- Tuyệt vời. Ông hiểu tình hình. Duy ông sai lầm khi cáo giác tôi. Tôi, tôi làm việc vì danh dự.

- Trong trường hợp đó thì sao ?...

- Cùng lắm thì cần một sự bồi hoàn lại.

- Một sự bồi hoàn ?

Rénine cúi người xuống bàn giấy và nói:

- Có ở chỗ kia, trong một ô tủ có các ngăn kéo, một biên bản đang chờ chữ ký của ông. Đó là một dự án của sự thoả hiệp giữa ông và cháu gái ông, bà Hortense Daniel, liên quan đến tài sản của bà, tài sản đã bị phân tán mà ông là người chịu trách nhiệm. Ông hãy ký bản thoả hiệp ấy đi.

Ông Aigleroché nhún vai.

- Ông có biết số tiền đó là bao nhiêu không..

- Tôi không muốn biết nó.

- Và nếu tôi từ chối thì sao ?

- Tôi yêu cầu một cuộc gặp với nữ Bá tước Aigleroché.

Không còn do dự nữa, Bá tước mở ngăn kéo của mình, lấy ra một văn kiện giấy có dán tem và nhiệt tình ký tên.

- Đây này - Ông nói - và tôi mong rằng...

- Ông mong cũng như tôi là không còn gì liên quan giữa chúng ta phải không ? Tôi tin chắc là thế. Chiều nay tôi đi khỏi đây và cháu gái ông thì ngày mai, chắc thế. Từ biệt, thưa ông.

Trong phòng khách, khi chưa có một người khách nào xuống, Rénine giao giấy chứng thư cho Hortonse. Bà tỏ ra rất mãn nguyện về tất cả những điều mà bà đã nghe và một việc gì đó làm bà áy náy còn hơn là ánh sáng khắt khe này chiếu sáng lên quá khứ của dượng bà, đó là sự sáng suốt cực kỳ và sự tinh táo phi thường của người đàn ông mà, từ một vài giờ qua, điều hành các diễn biến và làm nổi lên trước con mắt của ông hình ảnh của thảm kịch không có ai tham dự.

- Bà có bằng lòng về tôi không ? - Ông hỏi.

Bà gơ hai bàn tay cho ông.

- Ông đã cứu tôi khỏi Rossigny. Ông đã cho tôi tự do và độc lập. Từ trái tim tôi cảm ơn ông.

- Ôi ! Tôi không đòi hỏi bà điều đó - Ông nói - Điều trước tiên mà tôi muốn, đó là làm bà giải trí. Cuộc sống của bà đơn điệu và thiếu chủ định. Và hôm nay có như thế nữa không ?

- Làm sao ông có thể đặt cho tôi một câu hỏi như vậy ? Tôi đã sống những phút mạnh mẽ và khác lạ nhất.

- Chính đó là cuộc sống - ông nói - Khi người ta biết nhìn và tìm tòi. Sự phiêu lưu có ở mọi nơi, ở cuối một túp lều tranh tồi tệ nhất, dưới cái mặt nạ của con người thông thái nhất. Khắp mọi nơi, nếu người ta muốn như thế, người ta có lý do để rung cảm, để làm điều thiện, để cứu một nạn nhân, để chấm dứt một sự bất công.

Bà nói thì thầm vì bị kinh ngạc bởi uy thế và quyền lực của ông ta:

- Ông là ai vậy ?

- Một người phiêu lưu, không có gì khác. Một người thích sự phiêu lưu. Cuộc sống chỉ có ý nghĩa ở những giờ phiêu lưu, những cuộc phiêu lưu của người khác hay của bản thân. Cuộc phiêu lưu hôm nay đã làm bà choáng váng bởi vì nó đã đụng vào chỗ sâu thẳm nhất của con người bà. Nhưng các cuộc phiêu lưu của người khác cũng không kém phần say mê. Bà có muốn thử không ?

- Làm sao ?

- Mong bà trở thành bạn đường phiêu lưu của tôi. Nếu một ai đó kêu gọi tôi giúp đỡ, hãy cùng tôi giúp họ. Nếu sự tình cờ hay nếu bản năng của tôi đưa tôi tìm ra một tội phạm hoặc khám phá ra một nỗi đau thì chúng ta cùng cộng tác. Bà có muốn không ?

- Đồng ý - Bà nói - Nhưng...

Bà do dự. Bà tìm hiểu dự án bí mật của Rénine.

- Nhưng - Ông kết thúc trong tiếng cười - Bà hơi nghi ngờ một tí: Vậy thì người thích phiêu lưu đó muốn dẫn tôi đến đâu ? Rõ ràng là "tôi làm vui lòng ông ta và chỉ ngày này hoặc ngày khác ông ta sẽ nổi giận vì đụng đến danh dự của ông". Bà đã có lý. Giữa chúng ta cần có một hợp đồng cụ thể.

Rất cụ thể - Hortense nói. Bà thích đặt câu chuyện vào một giọng đùa cợt - Tôi nghe các đề nghị của ông.

Ông suy nghĩ một lúc rồi tiếp tục:

- Thôi được, thế này nhé. Hôm nay là ngày của cuộc phiêu lưu đầu tiên, đồng hồ của Halingre đã đánh tám tiếng. Bà có muốn là chúng ta chấp nhận sự dừng lại của nó và bảy lần đánh nữa, trong thời hạn ba tháng, thí dụ thế, chúng ta sẽ cùng theo đuổi những sự phiêu lưu thích thú ? Và bà có muốn là ở lần thứ tám bà sẽ nhất trí với tôi không ?...

- Cái gì ?...

- Bà hãy ghi nhận là sẽ luôn luôn tự do để rời bỏ tôi giữa đường nếu tôi không làm cho bà được thích thú. Nhưng nếu bà đi theo tôi đến cùng và nếu bà cho phép tôi bắt đầu và hoàn thành cùng bà lần phiêu lưu thứ tám trong ba tháng nữa, vào ngày 5 tháng chạp, ở vào ngay thời điểm mà lần đánh chuông thứ tám của đồng hồ, và nó sẽ đánh, bà hãy tin chắc điều đó vì quả lắc cũ bằng đồng sẽ không dừng lại trên vòng lắc của nó - bà sẽ nhất trí với tôi...

- Cái gì ? - Bà nhắc lại trong tư thế hơi có nhúm do phải chờ đợi.

Ông giữ im lặng. Ông nhìn những làn môi đẹp mà ông muốn đòi hỏi như là một phần thưởng và ông tin chắc là người phụ nữ trẻ đã hiểu và ông cho rằng không cần thiết phải nói một cách rõ ràng hơn. 1

- Chỉ riêng niềm vui thấy bà là đủ cho tôi.. Không phải cho tôi mà cho bà đạt các điều kiện. Các điều kiện ấy là gì ? Bà đòi hỏi gì nào ?

Bà biết ơn ông về sự kính trọng của ông và trả lời trong khi cười:

- Điều tôi đòi hỏi ?...

- Vâng.
- Tôi có thể đòi hỏi bất cứ điều gì khó khăn không ?
- Mọi thứ đều dễ dàng cho người nào muốn có bà.
- Và nếu sự đòi hỏi của tôi là không thể được thì sao ?
- Chỉ có điều không thể được làm tôi thích thú.

Bà nói:

- Tôi đòi ông trả lại cho tôi một cái kẹp móc cũ của áo chên gồm có hạt lông nã dát trong một cái đế bện sợi vàng. Nó là của riêng mẹ tôi cho tôi và mọi người đều biết là nó đưa lại vinh dự cho mẹ tôi và cả tôi. Từ ngày cái cặp móc bị trộm mất, tôi rất đau khổ. Ông hãy hoàn nó lại cho tôi, thưa quý ông tài giỏi.

- Cái cặp móc của bà đã bị trộm mất lúc nào ?

Bà ta quá đổi vui vẻ:

- Đã bảy năm... hoặc tám năm... hoặc chín năm, tôi không biết gì đâu... tôi không biết ở đâu... tôi không biết tại sao... tôi không biết ...

- Tôi sẽ tìm thấy nó - Rénine khẳng định - và bà sẽ được sung sướng.

VỤ ÁN THỨ HAI TÊN KẺ CẤP THÔNG MINH

Bốn ngày sau khi đến ở Paris, Hortense Daniel chấp nhận gặp hoàng tử Rénine ở Boa. Vào một buổi sáng rạng rỡ, bọn họ ngồi ăn cùng nhau ở sân hiên của nhà ăn Hoàng đế.

Người đàn bà trẻ sống vui vẻ, hồn nhiên, đầy duyên dáng và quyến rũ. Để tránh làm bà sợ, Rénine cố giữ để không ám chỉ đến thoả thuận mà ông đã đưa ra. Bà kể lại việc bà đi đến La Marèze và khẳng định bà không nghe nói về Rossigny.

- Còn tôi - Rénine nói - Tôi nghe nói về ông ta.

- Thế à !

- Vâng, ông ta đã gửi cho tôi những người làm chứng của ông. Có cuộc đấu kiếm sáng nay. Rossigny có vết đâm ở vai. Sự việc đã giải quyết xong.

- Chúng ta nói chuyện khác thôi.

Không còn vấn đề của Rossigny. Ngay tức thời, Rénine trình bày cho Hortense kế hoạch của hai cuộc viễn du mà ông dự định và ông mời bà tham gia nhưng không nhiệt tình.

- Cuộc phiêu lưu tuyệt vời - Ông nói - Đó là cuộc phiêu lưu mà người ta không định trước. Nó xuất hiện bất ngờ mà không có điều gì báo trước và cũng không có người nào, ngoại trừ người biết trước, chú ý đến thời cơ ấy để hành động và cố sức để nó không thoát ra khỏi tầm tay. Cần phải tức thời vồ lấy nó. Một phút do dự thì đã quá muộn. Một cảm giác đặc biệt báo trước cho chúng ta, một sự đánh hơi của chó săn phân biệt được mùi trong tất cả các mùi hỗn tạp.

Ở quanh bọn họ, sân hiên bắt đầu chứa đầy người. Bàn bên cạnh, một người đàn ông trẻ có hình dáng nhỏ bé và một chòm râu cằm màu hung đang đọc một tờ báo hàng ngày, còn phía sau, qua các cửa sổ của quán ăn, một tiếng âm ì xa xôi của một đội nhạc vọng lại, một trong các phòng khách vài người đang khiêu vũ.

Tất cả những người ấy, Hortense quan sát họ từng người một như là bà hy vọng phát hiện trong người của họ cái dấu tích nhỏ vén lên các thảm kịch sâu kín, cái vận mệnh bất hạnh hoặc cái thiên hướng tội lỗi.

Khi Rénine thanh toán các món ăn, người đàn ông trẻ có bộ râu cằm dài gọi một trong những người hầu bàn với một giọng nghẹn ngào.

"Tôi phải trả cho anh bao nhiêu?... Anh có tiền lẻ không? Ôi! Chứa tôi, nhanh lên anh!..."

Không do dự, Rénenie giành lấy tờ nhật trình. Sau một cái liếc mắt nhanh, ông đọc nhỏ:

"Thầy Dourdens, người bảo vệ cho Jacques Aubrieux được tiếp ở Elysée. Chúng tôi tin là Tổng thống nước cộng hoà đã từ chối ân huệ cho người tù và việc hành quyết sẽ được thực hiện vào sáng ngày mai".

Khi người trẻ tuổi vượt qua sân hiên, ông đến dưới cổng của một vườn cây, và bắt chợt đối diện với ông là một người đàn ông và một người đàn bà xa lạ. Người đàn ông nói:

- Xin thứ lỗi cho tôi, thưa ông, tôi thấy được sự xúc cảm của ông. Nó liên quan đến Jacques Aubrieux phải không?

- Đúng... Đúng... Jacques Aubrieux... - Người trẻ tuổi nói lấp bắp - Đó là bạn thời trẻ của tôi, tôi chạy đến chỗ vợ anh ta... bà ta chắc hẳn phải điên lên vì đau đớn...

- Tôi có thể giúp ông được không? Tôi là hoàng tử Rénine. Bà đây và tôi, chúng tôi sẽ sung sướng được gặp bà Jacques Aubrieux và sẵn sàng giúp đỡ bà nếu bà ấy muốn.

Người trẻ tuổi bị chán ngán bởi cái tin mà ông đã đọc, hình như không hiểu. Ông tự giới thiệu một cách vụng về:

- Dutreuil... Gaston Dutreuil...

Hénine ra hiệu cho Clément, người tài xế của ông đang đợi ở gần đây và đẩy Gaston Dutreuil vào trong ô tô và hỏi:

- Địa chỉ? Địa chỉ của bà Aubrieux ở đâu?

- Tại đại lộ Roule số 23 bis...

Ngay khi Hortense lên xe, ông nhắc lại địa chỉ cho lái xe và tức thời khi xe chạy ông hỏi Gaston Dutreuil.

- Tôi chỉ hơi biết sự việc - Ông nói - Hãy giải thích ngắn gọn cho tôi. Jacques Aubrieux đã giết một trong những người bà con thân cận của ông ta, phải thế không?

- Ông ta vô tội, thưa ông - Người trẻ tuổi đáp lại - Ông ta hình như không thể đưa ra một sự giải thích nhỏ nhoi nào. Vô tội, tôi thề điều đó... Thế là đã hai mươi năm tôi là bạn của Jacques... Ông ta vô tội... và đó là điều kỳ quái...

Người ta không thể lấy được từ ông điều gì. Hơn nữa, cuộc hành trình rất nhanh. Bọn họ đi vào trong theo cửa Sablons và sau hai phút, dừng lại trước một lối đi hẹp và dài, có tường bao hai bên. Con đường dẫn họ đến một căn nhà nhỏ một tầng.

Gaston Dutreuil bấm chuông.

- Bà đang ở trong phòng khách với mẹ bà - Người hầu gái nói khi mở cửa.

- Tôi đến thăm các bà ấy.

Ông ta nói trong khi dẫn Rénine và Hortense đi theo. Đó là một phòng khách khá lớn, được trang trí rất đẹp và lúc bình thường, được dùng làm phòng làm việc. Một trong hai người đàn bà đang khóc, một người luống tuổi, có mái tóc muối tiêu đến đón Gaston Dutreuil. Ông này trình bày lý do sự hiện diện của hoàng tử Rénine và ngay tức thời, bà nức nở kêu lên:

- Con rể của tôi vô tội, ông Jacques ! Đó là một người tuyệt vời trong những người đàn ông, một tấm lòng vàng ! Anh ta mà giết người bà con của mình sao !... Anh ta tôn thờ người bà con của mình ! Và người ta sẽ phạm vào điều sỉ nhục khi giết anh ta ? A! Thưa ông, đó là cái chết của con gái tôi.

Rénine hiểu là tất cả những người này, từ nhiều tháng nay, sống trong sự ám ảnh của sự vô tội ấy và trong lòng tin chắc là một người vô tội không thể bị hành quyết. Và cái tin về sự hành quyết không tránh khỏi hiện nay làm cho bọn họ trở thành điên loạn. Ông ta tiến đến gần một người khôn khổ đang cúi gập người xuống, mái tóc đẹp màu hoe vàng và một bộ mặt còn rất trẻ đang bị co giật bởi thất vọng. Hortense ngồi cạnh bà ta và nhẹ nhàng kéo bà áp vào vai mình. Rénine nói với bà:

- Thưa bà, tôi không biết tôi có thể làm cho bà điều gì. Nhưng tôi khẳng định trên danh dự là trên đời này, nếu có một ai đó có thể có ích cho bà thì người ấy là tôi. Vậy thì tôi khẩn cầu bà trả lời tôi. Sự sáng suốt và minh mẫn của những câu trả lời của bà có thể thay đổi được tình hình và cũng như bà muốn tôi chia sẻ quan điểm của bà về Jacques Aubrieux. Vì ông ta vô tội, phải thế không ?

- Ôi! Thưa ông ! - Bà trả lời và ngồi thẳng người lên.

- Thôi được, cái sự tin chắc ấy mà bà không thể thông báo cho luật pháp, bà cần phải nói rõ nó cho tôi. Tôi không đòi hỏi bà đi vào các chi tiết

và sống lại nỗi đau kinh hoàng nhưng chỉ đơn giản là trả lời một số câu hỏi. Bà có muốn điều đó không ?

- Hãy nói đi, thưa ông.

Bà đã bị thuyết phục. Hàng một số câu, Rénine đã thành công trong việc thuyết phục bà ta và thổi vào bà ý muốn vâng lời. Và, một lần nữa, Hortensi hiểu tất cả là Rénine có sức mạnh, quyền lực và khả năng thuyết phục.

- Chồng bà làm gì ? - Ông hỏi sau khi đã cầu khẩn bà mẹ và Gaston Dutreuil giữ im lặng tuyệt đối.

- Người môi giới bảo hiểm.

- Ông thoả mãn trong công việc chứ ?

- Cho đến năm vừa rồi thì có.

- Vậy thì từ một số tháng vừa rồi đã có những lúng túng về tiền bạc phải không?

- Đúng thế.

- Và án mạng đã xảy ra ?

- Vào ngày chủ nhật của tháng ba vừa rồi.

- Nạn nhân là ai ?

- Một người họ hàng xa, ông Guillaume sống ở Suresnes.

- Số tiền của vụ trộm là bao nhiêu ?

- Sáu mươi tờ giấy bao một nghìn quan mà người họ hàng nhận được khi thanh toán món nợ cũ.

- Chồng bà có biết việc đó không ?

- Có. Ngày chủ nhật, người họ hàng của anh ấy đã nói việc đó trong cuộc điện đàm và Jacques đã nhắc nhở người họ hàng của anh là đừng giữ ở nhà mình một số tiền như vậy và ngay ngày hôm sau ông ta đem gọi nó ở một ngân hàng.

- Đó là buổi sáng của vụ án mạng?

- Vào lúc một giờ chiều, Jacques phải đi đến chỗ ông Guillaume bằng xe máy của mình. Nhưng vì bị mệt, nên anh ấy báo là sẽ không ra khỏi nhà. Vậy là anh ấy ở lại đây suốt cả ngày.

- Một mình sao?

- Vâng, một mình. Hai người hầu gái đã nghỉ việc. Còn tôi thì đi đến một rạp chiếu bóng ở Ternes với mẹ và người bạn Dutreuil của chúng tôi.

Buổi chiều, chúng tôi biết được vụ sát hại ông Guillaume. Sáng ngày hôm sau, Jacques bị bắt giam.

- Dựa vào lời buộc tội nào ?

Người đàn bà bất hạnh do dự. Những lời buộc tội phải rất có sức nặng. Sau đó, dựa vào cử chỉ của Rénine, bà trả lời một mạch:

- Kẻ sát nhân đi đến Saint Cloud trên một xe máy và các dấu vết thu được là dấu vết từ chiếc xe máy của chồng tôi. Người ta tìm thấy một khăn lau mũi với các chữ cái tên của chồng tôi và khẩu súng đã dùng cũng thuộc về anh ấy. Cuối cùng, một trong những người láng giềng của chúng tôi xác nhận là vào lúc ba giờ ông ta thấy chồng tôi đi ra khỏi nhà trên chiếc xe máy và một người khác đã thấy chồng tôi trở về lúc bốn giờ rưỡi và án mạng xảy ra lúc bốn giờ.

- Và Jacques Aubrieux đã tự bào chữa như thế nào ?

- Anh ấy khẳng định là đã ngủ suốt buổi chiều.

Trong thời gian này, một ai đó đã đến và mở nhà để xe và lấy xe máy để đi đến Suresnes. Còn khăn lau mũi và súng lục thì nằm trong túi xà cọt. Không có gì lạ khi tên sát nhân dùng chúng.

- Lời giải thích này là có thể chấp nhận được...

- Đúng vậy, nhưng luật pháp đã đưa ra lời bác bỏ. Đầu tiên, không có ai, tuyệt đối không có ai biết là chồng tôi phải ở lại nhà mình suốt cả ngày, bởi vì ngược lại, anh ấy đi ra bằng xe máy vào buổi chiều tất cả các ngày chủ nhật.

- Và sau đó thì sao ?

Người đàn bà trẻ đỏ mặt và nói lảm bảm.

- Trong hăng của ông Guillaume, kẻ sát nhân đã uống gần nửa chai rượu. Trên chai đó, người ta đã tô nổi lên dấu các ngón tay của chồng tôi.

Hình như bà ta đã cố gắng hết mình và cùng lúc niềm hy vọng vô thức vào sự can thiệp mà Rénine đã khơi dậy ở bà tan biến đi đột ngột trước sự tích lũy các chứng cứ. Bà đổ vật ra và mãi mê trong một loại mộng mơ thảm lặng mà các sự săn sóc triu mến của Hortense cũng không thể làm bà khuây khoả.

Bà mẹ nói bập bẹ:

- Anh ta vô tội, phải không thưa ông ? Và người ta không trừng phạt một kẻ vô tội. Người ta không được phép làm việc đó. Người ta không được

phép giết con gái tôi. Ôi ! Chúa tôi, Chúa tôi, chúng tôi đã làm gì để người ta hành hạ chúng tôi như vậy ? Con gái Madeleine bé bỏng khổ sở của tôi...

- Bà ta sẽ tự tử - Dutreuil nói với một giọng thảng thốt - Không bao giờ bà ấy chịu đựng nổi ý nghĩ là người ta đưa Jacques lên máy chém. Chốc nữa... Tối nay... bà ấy sẽ tự sát.

Rénine đi lại trong phòng.

- Ông không thể làm điều gì cho cô ta, phải không ? - Hortense hỏi.

- Đã mười một giờ rồi - Ông ta trả lời với vẻ lo âu - và sáng ngày mai thì...

cô tin là anh ta phạm tội không ?

- Tôi không biết... tôi không biết... Người ta không thể bỏ qua niềm tin của người đàn bà xấu số vì nó là một việc gây ấn tượng. Khi hai người đã sống bên cạnh nhau trong nhiều năm, bọn họ không thể làm lẩn ở điểm đó... Tuy nhiên...

Ông nằm dài trên ghế nệm và châm một điếu thuốc. Ông hút ba lần liên tiếp mà không có ai ngăn trở sự suy tư của ông. Thỉnh thoảng, ông nhìn đồng hồ của mình. Thời gian có tầm quan trọng đến thế !

Vào lúc cuối, ông quay lại gần Madeleine Aubrieux, vò lấy bàn tay của bà và nói với bà rất dịu dàng:

- Bà không nên tự sát. Cho đến phút cuối cùng, không có gì để mất và tôi hứa với bà, về phần tôi, cho đến phút cuối cùng tôi cũng không nản lòng. Nhưng tôi cần sự bình tĩnh và lòng tin của bà.

- Tôi sẽ bình tĩnh - Bà ta nói với một vẻ đáng thương.

- Và bà có lòng tin chứ ?

- Tôi có lòng tin.

- Thế thì, bà hãy đợi tôi. Từ đây đến hai giờ tôi sẽ trở lại. Ông sẽ đến với chúng tôi, ông Dutreuil ?

Vào lúc lên xe ô tô, ông hỏi Dutreuil:

- Ông có biết một quán ăn nhỏ ít khách, không cách xa Paris lắm không ?

- Nhà máy bia Lutetia, ở tầng trệt của ngôi nhà mà tôi đang ở, tại Quảng trường Ternes.

- Tốt lắm, như vậy rất thuận lợi cho chúng ta.

Trên đường đi, bọn họ nói rất ít. Rénenie tuy vậy vẫn hỏi chuyện Gaston Dutreuil.

- Theo như tôi nhớ thì người ta có các con số của các tờ giấy bạc, phải thế không ?

- Vâng, người họ hàng Guillaume đã ghi sáu mươi số vào sổ tay của ông ta.

Rénine thì thầm:

- Mọi vấn đề là ở đó. Các tờ giấy bạc ấy ở đâu? Mong rằng người ta lấy được chúng và người ta sẽ quyết định lại.

Ở nhà máy bia Lutetia, máy điện thoại đặt trong một phòng đặc biệt nơi Rénenie yêu cầu người ta phục vụ bọn họ ăn sáng. Khi chỉ có mình ông cùng với Hortense và Dutreuil, ông nhắc ông nghe với một cử chỉ dứt khoát.

- Alô... Sở Cảnh sát, cho tôi xin gặp, thưa cô... Alô... Alô phải Sở cảnh sát không ? Tôi muốn nói chuyện với bên an ninh. Một cuộc nói chuyện quan trọng nhất. Cuộc nói chuyện của hoàng tử Rénine.

Ông nghe cầm ở bàn tay, ông ta quay về phía Gaston Dutreuil.

- Tôi có thể triệu tập một ai đó đến đây, phải thế không ? Chúng ta sẽ hoàn toàn yên ổn ở đây chứ ?

- Chắc chắn thế.

Ông lại nghe.

- Thư ký của ông thủ trưởng an ninh phải không ?

A! Rất tốt, thưa cô thư ký, tôi có dịp liên hệ với ông Dudouis và cung cấp cho ông ta những tin tức rất có ích về rất nhiều vụ việc. Chắc rằng ông ta còn nhớ đến hoàng tử Rénine. Hôm nay, tôi có thể chỉ cho ông ta nơi để sáu mươi tờ giấy bạc một nghìn quan bị tên sát nhân Aubrieux lấy trộm của người họ hàng của hắn ta. Nếu lời đề nghị của tôi làm ông quan tâm, mong ông ta gửi cho tôi một thanh tra đến nhà máy bia Lutetia ở Quảng trường Ternes. Tôi sẽ có mặt ở đó với một bà và với ông Dutreuil, bạn của Aubrieux. Chào cô nhé.

Khi Rénine treo máy lên, ông thấy bên cạnh ông những bộ mặt sừng sốt của Hortense và của Gaston Dutreuil.

Hortense nói lầm bầm:

- Vậy là ông biết sao ? Vậy là ông đã phát hiện ra ?

- Không có gì hết - Ông nói trong khi cười.

- Thế rồi sao ?

- Thế rồi tôi hành động như tôi biết. Đó là một cách cũng như mọi cách khác. Chúng ta ăn sáng đi, ông có muốn không ?

Đồng hồ lúc đó chỉ mười hai giờ bốn mươi lăm phút.

- Trong nhiều nhất là hai mươi phút – Ông nói - Phái viên của sở An ninh sẽ đến đây.

- Và nếu không có ai đến thì sao ? - Hortense phản ứng.

- Điều đó làm tôi kinh ngạc - A! Nếu tôi nói với ông Dudouis: "Aubrieux là vô tội" tôi sẽ làm hỏng mục đích của tôi. Trước một cuộc hành quyết, ông có thuyết phục những người của sở Cảnh sát hoặc của tư pháp rằng một tử tù là vô tội được không ? Không được. Jacques Aubrieux đã thuộc về tên đao phủ. Nhưng triển vọng của sáu mươi tờ bạc, đó là một lợi thế bất ngờ có thể gây ra sự đảo lộn. Ông hãy nghĩ đó là điểm yếu của lời buộc tội, những tờ giấy bạc mà người ta không tìm thấy.

- Nhưng vì ông không biết gì cả...

- Bà bạn yêu quý, bà cho phép tôi gọi như vậy được không ? Bà bạn yêu quý, khi không thể giải thích một hiện tượng vật lý như thế, người ta áp dụng một giả thiết nào đó mà tất cả các biểu hiện của hiện tượng ấy tìm ra lời giải thích của chúng và tất cả đã diễn ra như nó vốn có. Đó là điều tôi làm.

- Nói thế là ông giả định một điều gì đó sao ?

Rénenie không trả lời. Chỉ sau rất lâu, vào cuối bữa ăn, ông lại nói:

- Rõ ràng là tôi giả định một điều gì đó. Nếu tôi còn có nhiều ngày tôi sẽ chịu khó kiểm tra lại giả thiết ấy, giả thiết dựa vào trực giác của tôi hơn là trên sự quan sát những sự việc rời rạc. Tôi chỉ có hai giờ và tôi dấn thân trên con đường xa lạ nhưng tôi tin chắc nó sẽ đưa tôi đến sự thật.

- Và nếu ông làm lẫn thì sao ?

- Tôi không có sự lựa chọn. Hơn nữa, đã quá muộn. Người ta đang gõ cửa. À! Nói thêm một chút. Dù lời nói của tôi thế nào, bà đừng phủ nhận nó. Ông cũng vậy, ông Dutreuil.

Ông đi ra mở cửa. Một người đàn ông gầy gò có râu cằm màu hung đi vào.

- Ai là hoàng tử Rénine ?

- Tôi đây, thưa ông. Chắc là ông Dudouis cử ông đến ?

- Vâng.

Và người mới đến tự giới thiệu:

- Tôi là Chánh thanh tra Morisseau.

- Tôi cảm ơn ông về sự miễn cán của ông, thưa ông Chánh thanh tra - Hoàng tử Rénenie nói - Tôi rất đỗi sung sướng là ông Dudouis đã cử ông đến. Tôi biết khả năng làm việc của ông và tôi khâm phục một số chiến dịch của ông.

Người thanh tra cúi xuống trong trạng thái rất thoải mái.

- Ông Dudouis đặt tôi dưới sự bố trí hoàn toàn của ông cùng với hai thanh tra mà tôi đã để tại chỗ và cả hai đều làm công việc cùng tôi ngay từ đầu.

- Điều này sẽ không dài, Rénenie tuyên bố và tôi cũng không đề nghị ông ngồi. Nó cần được giải quyết trong một số phút. Ông có biết đó là việc gì không ?

- Đó là sáu mươi tờ giấy bạc một nghìn quan bị mất trộm của ông Guillaume mà số của chúng là đây.

Rénine xem danh sách và khẳng định:

- Chính là nó. Chúng tôi đồng ý.

Thanh tra Morisseau tỏ ra rất xúc động.

- Thủ trưởng đặt một tầm quan trọng rất lớn vào sự khám phá của ông. Vì vậy, ông có thể làm ơn chỉ cho tôi không ?...

Rénine giữ im lặng một lúc, sau đó tuyên bố:

- Thưa ông Chánh thanh tra, cuộc điều tra cá nhân của tôi, một cuộc điều tra kỹ lưỡng mà tôi sẽ cho ông biết rõ sắp tới, đã gọi ra cho tôi là khi từ Suresnes trở về, kẻ sát nhân, sau khi đã mang xe máy vào nhà để xe ở đại lộ Roule, đã chạy đến Ternes và vào trong nhà này.

- Trong nhà này ư ?

- Đúng.

- Nhưng hẳn đến đây làm gì ?

- Cát giấu ở đây sản phẩm ăn trộm của nó, sáu mươi tờ giấy bạc một nghìn.

- Làm sao? Ở nơi nào ?

- Trong một căn phòng mà hẳn ta có chìa khoá, ở tầng năm.

Gaston Dutreuil kêu lên vì kinh ngạc:

- Nhưng ở tầng năm chỉ có một căn phòng và chính tôi ở đó.
- Chính thế, vì ông đang đi xem phim với bà Aubrieux cùng với mẹ bà ta và người ta đã lợi dụng sự vắng mặt của ông...
- Không thể được, chỉ có mình tôi có chìa khoá.
- Người ta vào không cần chìa khoá.
- Nhưng tôi không tìm ra một dấu vết nào.

Morisseau can thiệp vào:

- Đây, chúng tôi sẽ giải thích. Ông nói là giấy bạc bị giấu ở nhà ông Dutreuil sao ?
- Nhưng vì Jacques Aubrieux đã bị bắt sáng hôm qua, các giấy bạc còn ở đó không ?

- Đó là ý kiến của tôi.

Gaston Dutreuil không thể nhịn cười.

- Nhưng đó là điều vô lý, tôi sẽ tìm thấy chúng.
- Ông tìm chúng sao ?
- Không. Nhưng tôi biết rất rõ nơi ở của mình. Chỗ ấy chỉ lớn như cái bàn tay. Ông có muốn xem nó không ?
- Dù nhỏ như thế, nó cũng đủ chứa sáu mươi tờ giấy.
- Cố nhiên là thế - Dutreuil nói - Cố nhiên, tất cả đều có thể. Tuy nhiên, tôi cần nhắc lại với ông là không có ai, theo tôi, đã vào chỗ tôi, vì chỉ có một chìa khoá, tự tôi làm lấy công việc nội trợ và tôi hiểu rất rõ...

Hortense cũng không hiểu. Mắt của bà hướng vào mắt của Rénine, bà thử tìm cách đi sâu đến tận cùng suy tư của ông. Ông ta chơi trò gì đây ? Bà có phải dựa vào các lời khẳng định của ông không ? Cuối cùng bà nói:

- Thưa ông Chánh thanh tra, vì hoàng tử Rénine cho rằng các tờ giấy bạc được để trên cao, điều đơn giản nhất có phải là đi tìm không ? Ông Dutreuil dẫn chúng tôi, phải không nào ?

- Ngay tức thời - Người trẻ tuổi nói - Thực sự không có gì đơn giản hơn.

Tất cả bốn người leo cầu thang lên tầng năm và sau khi Dutreuil mở cửa, bọn họ vào trong một chỗ ở nhỏ hẹp gồm có hai phòng và hai buồng làm việc, tất cả mọi vật dụng ở đó được sắp xếp theo một trật tự tỉ mỉ. Người ta đoán là mỗi cái ghế tựa và mỗi một cái ghế ngồi của phòng được

dùng làm phòng khách vẫn ở vị trí cố định của chúng. Các tủ hút thuốc đặt ở giá đỡ của chúng, các hộp diêm cũng vậy. Treo ở ba cái đỉnh là ba cái gậy chống gió hàng theo chiều dài của thân gậy. Trên cái bàn một chân ở trước cửa sổ, một tấm các-tông theo hình cái nón, chứa đầy giấy lụa che cái mũ phớt mà Dutreuil sẽ đặt cẩn thận vào đó... Bên cạnh, trên nắp, ông ta trải các tất tay. Ông ta hành động ung dung và máy móc như một người thích bày các sự vật trong vị trí mà ông đã chọn cho chúng. Vì vậy, khi Rénine di chuyển một đồ vật, ông phác ra một cử chỉ chống đối, lấy lại cái mũ của ông, đội nó lên đầu, mở cửa sổ ra và tựa cùi tay vào mép cửa, lưng quay lại như là ông không thể chịu nổi cảnh tượng phạm thượng như vậy.

- Ông khẳng định, phải thế không?... - Thanh tra hỏi Rénine.

- Vâng, vâng, tôi khẳng định là sau án mạng thì sáu mươi tờ giấy bạc được mang đến đây.

- Chúng ta hãy đi tìm.

Thật là dễ và điều đó được nhanh chóng thực hiện.

Sau nửa giờ, không còn một góc nào mà không được lục soát, không một đồ mỹ nghệ nào mà không được cân lại.

- Không thấy gì - Thanh tra Morisseau nói - Chúng ta có phải tiếp tục nữa không ?

- Không - Rénine đáp lại - Những tờ giấy bạc không ở đây nữa.

- Ông muốn nói gì ?

- Tôi muốn nói là người ta đã cất nó đi.

- Ai ? Hãy làm rõ sự buộc tội của ông.

Rénine không đáp lại. Nhưng Gaston Dutreuil thay đổi hẳn ý kiến - Ông ta thở dốc ra.

- Thưa ông thanh tra, ông muốn tôi làm rõ lời tố cáo như là nó đã xuất hiện trong câu chuyện của ông sao ? Tất cả cái đó có nghĩa là có một người bất lương ở đây, giấy bạc mà kẻ sát nhân cất giấu đã bị khám phá, bị kẻ bất lương lấy trộm đi và đặt vào một chỗ khác chắc chắn hơn. Đó chính là ý kiến của ông, phải không thưa ông ? Và chính tôi là người bị ông tố cáo về vụ trộm đó phải không ?

Ông ta tiến lên và đập mạnh vào ngực mình

- Tôi à ? Tôi đã tìm thấy những tờ giấy bạc ? Và tôi giữ chúng lại cho tôi ? Ông có dám cho là thế...?

Rénine không trả lời. Dutreuil nổi nóng và kéo Morisseau vào phe mình, ông ta kêu lên:

- Thưa ông thanh tra, tôi cương quyết phản đối toàn bộ màn hài kịch đó, phản đối vai trò mà ông đã giữ ở đây ngoài sự hiểu biết của ông. Trước lúc ông đến, Rénine đã nói với chúng tôi, với bà đây và tôi, là ông ta không biết một tí gì, là ông ta phiêu lưu trong việc này theo may rủi và ông ta đi theo con đường đi đến đầu tiên bằng việc phó thác mình cho vận may. Có thực thế không, thưa ông ?

Rénine không động đậy.

- Nhưng hãy nói đi, thưa ông! Ông hãy giải thích đi vì rằng, cuối cùng ông sẽ viện dẫn các sự việc huyền hoặc nhất mà không đưa ra một chứng cứ nào ! Thật là quá thuận tiện để nói là tôi đã ăn trộm những tờ giấy bạc ấy. Nhưng còn cần biết là nó còn ở đây không ? Ai đã mang chúng ? Tại sao kẻ sát nhân lại chọn chỗ ở của tôi để giấu chúng ? Tất cả cái đó là vô lý, không lô-gíc và bi ối... cần có các chứng cứ, thưa ông !... Một chứng cứ độc nhất !

Thanh tra Morisseau tỏ ra lúng túng. Ông ta đưa mắt hỏi Rénine. Ông này nói ở trạng thái vô cảm:

- Bởi vì ông muốn các điều cụ thể thì chính bà Aubrieux sẽ cung cấp chúng. Bà ta có điện thoại. Chúng ta đi xuống đi. Trong vòng một phút, chúng ta sẽ thấy rõ.

Dutreuil nhún vai.

- Theo như ông muốn nhưng bao nhiêu thời gian đã bị lãng phí !

Ông ta hình như rất nóng giận. Đứng lâu ở cửa sổ, dưới ánh mặt trời nóng bỏng làm ông ta toát mồ hôi. Ông ta đi vào trong buồng mình và quay trở lại với một bình nước, ông ta uống một vài ngụm rồi để nó lên thành cửa sổ.

- Nào - Ông nói.

- Hoàn tử cười nhạt:

- Người ta có thể nói là ông vội rời căn hộ này ?

- Tôi vội vàng làm ông bối rối - Dutreuil đáp lại khi vỗ đôm đóp vào cửa.

Bọn họ đi xuống và đến phòng làm việc đặc biệt nơi đặt máy điện thoại. Phòng trống trơn. Rénine hỏi Gaston Dutreuil số điện thoại của Aubrieux, nhắc máy và bắt được liên lạc.

Người hầu gái nhắc máy và trả lời là bà Aubrieux, sau một sự khủng hoảng vì thất vọng, vừa mới lịm đi và bây giờ bà đang ngủ.

- Nhờ cô gọi mẹ bà ta theo yêu cầu của hoàng tử Rénine. Có việc khẩn cấp.

Ông đưa một ống nghe cho Morisseau. Hơn nữa, tiếng nói rõ đến nỗi Dutreuil và Horteiisè cũng có thể nghe cuộc trao đổi.

- Là bà, thưa bà ?

- Vâng. Hoàng tử Rénine phải không ? A! Là ông, ông có điều gì nói cho tôi ? Có tia hy vọng nào không ? - Bà già khẩn cầu.

- Cuộc điều tra được tiếp tục một cách như ý và bà có quyền hy vọng. Ngay bây giờ, tôi yêu cầu bà một tin tức rất nghiêm trọng. Ngày của án mạng, Gaston Dutreuil có đến chỗ bà không ?

- Có, sau bữa ăn trưa, ông ta đến tìm chúng tôi, con gái tôi và tôi.

- Vào lúc đó ông ta có biết là ngài họ hàng Guillaume có sáu mươi nghìn quan ở nhà ông ta không ?

- Có, tôi nói điều đó cho ông ta.

- Và Jacques Aubrieux, hơi bị đau, không đi dạo chơi bằng xe máy như thường ngày và ở lại nhà ngủ phải không ?

- Vâng.

- Bà tin chắc vào điều đó phải không thưa bà ?...

- Tuyệt đối chắc chắn.

- Và các ông bà đều cùng nhau xem phim cả ba người ?

- Vâng.

- Và các ông bà đã ngồi bên cạnh nhau xem phim ?

- A! Không, không có chỗ trống. Ông ta ngồi xa hơn.

- Ở một chỗ ngồi mà bà có thể nhìn thấy ông ta ?

- Không.

- Nhưng trong lúc nghỉ giữa buổi chiếu phim, ông ta đến với hai bà ?

- Không, chúng tôi chỉ thấy lại ông ta lúc tan buổi chiếu.

- Không có một chút nghi ngờ gì về chuyện đó chứ ?

- Không một chút nghi ngờ.

- Thôi được, thưa bà, trong một giờ nữa, tôi sẽ báo cho bà biết nỗ lực của tôi. Nhưng bà đừng đánh thức bà Aubrieux dậy.

- Nếu bà ta tỉnh dậy thì sao ?

- Bà hãy làm bà ta yên tâm và tin tưởng. Tất cả sẽ cải thiện dần, tốt hơn nhiều điều mà tôi mong mỏi.

Ông gác máy và quay về phía Dutreuil miệng mỉm cười và nói:

- Ê ! Ê ! Người trẻ tuổi, việc này đã bắt đầu xoay chuyển. Ông nói gì về nó ?

Lời nói đó có ý nghĩa gì ? Và những kết luận nào đã được Rénine rút ra từ buổi điện đàm của ông ? Một sự im lặng nặng nề và khó khăn.

- Thưa ông chánh thanh tra, ông có người ở đó phải không ?

- Hai hạ sĩ.

- Sẽ có ích khi bọn họ ở đó. Mong ông khẩn cầu người chủ đừng quấy rầy chúng tôi vì bất cứ lý do nào.

Và khi ông Morisseau quay lại, Rénine đóng cửa lại, đứng thẳng trước Dutreuil và gần từng tiếng với giọng nói vui vẻ:

- Cuối cùng, ông bạn trẻ, từ ba giờ đến năm giờ vào ngày chủ nhật ấy, các bà đó không nhìn thấy ông. Đó là một sự việc khá kỳ lạ.

- Đó là một việc hoàn toàn tự nhiên - Dutreuil phản ứng lại - và hơn nữa cũng chẳng chứng tỏ điều gì cả.

- Ai chứng nhận, thưa ông bạn trẻ, ông có hai giờ được sử dụng tùy ý.

- Cố nhiên, hai giờ đó tôi xem phim.

- Hay là đi đâu ?

Dutreuil quan sát ông ta.

- Hay là đi đâu ?

- Vâng, bởi vì ông được tự do, ông có mọi thú vui để đi dạo chơi theo ý ông... Đi về phía Suresnes chẳng hạn.

- Ôi ! Ôi ! - Người trẻ tuổi đến lượt mình lại đùa khi trả lời - Suresnes thì khá xa.

- Rất gần ! Ông không có xe máy của ông bạn Jacques Aubrieux sao ?

Một sự im lặng mới tiếp sau những lời nói ấy. Dutreuil nhú lông mày. Cuối cùng người ta nghe ông ta thì thầm:

- Đó là điều mà ông muốn đạt được... A! Tên khốn nạn...

Bàn tay của Rénine đập lên vai của ông ta.

- Đừng nói huyền thuyên nữa. Nói về các sự việc ! Gaston Dutreuil, ông là người độc nhất biết là ngày đó xảy ra hai việc thiết yếu: Một là người

bà con của Guillaume có sáu mươi nghìn quan ở tại nhà ông ta. Hai là Jacques Aubrieux không đi dạo chơi. Ngay tức thời một việc cần làm xuất hiện ở ông. Xe máy thuộc quyền sử dụng của ông. Ông đã chuồn đi khi đang chiếu phim. Ông đi đến Suresnes, ông đã giết người bà con của Guillaume, ông lấy đi sáu mươi tờ giấy bạc và mang về nhà ông. Và, vào lúc năm giờ, ông tìm gặp các bà ấy.

Dutreuil nghe với một vẻ vừa giễu cợt vừa bối rối. Thỉnh thoảng ông ta lại nhìn thanh tra Morisseau như muốn ông này làm chứng.

- Đó là một tên điên, không nên gây khó khăn cho hắn ta.

Khi Rénine thôi nói, ông ta cười.

- Thật là kỳ cục... một vở hài kịch hay... Thế là những người láng giềng nhìn thấy chính tôi đi ra và quay về bằng xe máy sao ?

- Chính là ông ẩn giấu dưới bộ quần áo của Aubrieux.

- Vậy dấu vân tay trên chai rượu trong phòng của người bà con của Guillaume là của ai ?

- Chai đó do Jacques Aubrieux mở nút lúc ăn trưa ở nhà ông ta và chính ông đã mang nó đến đó như là một vật làm tin.

- Càng lúc càng kỳ cục – Dutreuil kêu lên và ông có vẻ như vui đùa thực sự - Thế là tôi đã biến báo công việc để Jacques Aubrieux bị buộc tội sát nhân ?

- Đó là phương pháp chắc chắn nhất để ông không bị tố cáo.

- Vâng, nhưng Jacques là bạn tôi thời thơ ấu.

- Ông yêu vợ ông ta.

Người trẻ tuổi tức thời nổi giận.

- Ông thật táo bạo !... Sao ông lại dám nói một điều sỉ nhục như vậy ?

- Tôi có chứng cứ về việc đó.

- Dối trá, tôi luôn kính trọng bà Aubrieux, một sự tôn thờ...

- Đó là bề ngoài. Nhưng ông yêu bà ta. Ông muốn bà ta. Ông đừng nói là không. Tôi có tất cả chứng cứ.

- Dối trá ! Ông chỉ mới biết tôi gần đây.

- Nghe đây, tôi đã theo dõi ông nhiều ngày trong bóng tối và tìm dịp để bắt quả tang ông.

Ông ta chộp lấy vai người trẻ tuổi và lay mạnh mẽ:

- Này, ông Dutreuil, ông hãy tự thú đi. Tôi có tất cả các chứng cứ. Tôi có những người làm chứng, sắp tới chúng ta sẽ gặp họ trước ông cảnh sát trưởng. Ông hãy tự thú đi ! Dù thế nào thì ông cũng dần vất bởi sự ân hận. Ông hãy nhớ lại nỗi kinh hoàng của ông ở quán ăn khi ông đọc tờ nhật báo. Thế nào ! Jacques Aubrieux bị kết án tử hình !... Ông không đòi hỏi đến thế ! Nhà tù cho ông ta, điều đó là đủ cho ông rồi. Nhưng đoạn đầu dài... Jacques Aubrieux bị hành quyết ngày mai, anh ta là người vô tội ! Hãy thú nhận đi để cứu lấy cái đầu của ông. Hãy thú nhận đi !

Gục người xuống và bằng mọi sức lực của mình, ông tìm cách làm ông ta nói ra lời thú tội. Nhưng ông ta đứng lên lạnh lùng cùng với một giọng coi thường:

- Ông điên, thưa ông. Không một chữ nào mà ông nói không có một ý nghĩa chung. Đó là tất cả lời buộc tội của ông đều không đúng. Và những tờ giấy bạc, tôi có tìm thấy chúng ở chỗ tôi như ông đã khẳng định không ?

Bực tức, Rénine chìa nắm đấm ra.

- A ! Đồ vô lại, tao nắm mạng mày, đi.

Ông ta kéo thanh tra theo.

- Ôi này, ông nói gì về chuyện đó ? Một tên ranh mãnh cực điểm phải không ?

Ông thanh tra nhún vai.

- Có thể... nhưng không sao... cho đến bây giờ... chưa có một trách nhiệm thực sự nào...

- Ông hãy đợi, thưa ông Morisseau - Rénine nói - Ông hãy chờ cuộc gặp của chúng tôi với ông Dudouis. Chúng tôi sẽ gặp ông Dudouis ở sở Cảnh sát, phải thế không ?

- Vâng, ông ta sẽ ở đó vào lúc ba giờ.

- Thôi được, ông sẽ được sáng tỏ, thưa ông chánh thanh tra ! Tôi nói trước với ông là ông sẽ được sáng tỏ.

Rénine cười nhạt với tư cách là một người nắm vững các diễn biến - Hortense ở bên cạnh ông và khi có thể nói với ông mà những người khác không nghe được. Bà nói nhỏ:

- Ông bắt anh ta, phải không ?

Ông gật đầu đồng ý.

- Nếu tôi bắt anh ta thế có nghĩa là tôi không tiến xa hơn ở phút ban đầu.

- Nhưng thật là kinh khủng ! Và các chứng cứ của ông?

- Không có bóng dáng của một chứng cứ... Tôi hy vọng làm anh ta bị khuất phục. Ông ta đã lấy lại sự bình tĩnh, tên vô lại.

- Tuy nhiên, ông tin chắc là chính ông ta ?

- Chỉ có thể là ông ta. Tôi đã có trực giác về việc đó ngay từ đầu và từ đó tôi không rời con mắt khỏi ông ta. Khi tôi điều tra về ông ta tôi thấy mối lo âu của ông ta cứ lớn dần. Bây giờ thì tôi biết.

- Và ông ta yêu bà Aubrieux ?

- Hợp lô gíc, đúng vậy. Nhưng tất cả cái đó, chỉ là những giả định lý thuyết hoặc là những sự tin chắc của riêng tôi. Không phải với cái đó mà người ta giữ lại lưỡi dao của máy chém. Ôi ! Nếu người ta tìm thấy những tờ giấy bạc, ông Dudouis sẽ ra tay. Nếu không, ông ta sẽ cười vào mũi tôi.

- Rồi sao nữa ? - Hortense nói lảm bảm, trái tim thắt chặt vì hồi hộp. Rénine không trả lời. Ông đi từng bước dài trong phòng, làm ra vẻ thoải mái và xoa hai bàn tay vào nhau. Mọi việc sẽ tuyệt vời. Thực sự là thú vị khi lao mình vào công việc có thể nói là tự nó thu xếp lấy.

- Nếu người ta đi đến sở cảnh sát thì sao, thưa ông Morisseau ? Giám đốc sở chắc đã ở đó. Và, ở điểm mà chúng tôi có được thì cũng kết thúc tại đó thôi. Ông Dutreuil có muốn đi cùng chúng tôi không ?

- Tại sao không ? - Ông nói với một vẻ mặt kiêu căng.

Nhưng ở ngay lúc mà Rénine mở cửa, thì có một tiếng động trong hành lang, người chủ nhà chạy đến và khoa chân múa tay:

- Ông Dutreuil còn đó không ? Ông Dutreuil, có lửa trong căn hộ của ông ! Một người đi đường báo tin cho chúng tôi... Ông ta nhìn thấy việc đó từ quảng trường.

Đôi mắt của người trẻ tuổi sáng lên. Có lẽ sau nửa giây đồng hồ, miệng của ông ta gượng gạo một nụ cười mà Rénine đã nghĩ đến.

- A ! Kẻ cướp - Rénine kêu lên - Mày đã bị lộ ! Chính mày đã bỏ lửa ở đó và bây giờ các giấy bạc cháy.

Ông ngăn lối đi qua của ông ta.

- Hãy để tôi đi - Dutreuil gào lên - Có cháy ở đó và không ai có thể vào, bởi vì không ai có chìa khoá. Đây, chìa khoá đây. Để tôi đi qua, trời đất ơi !".

Rénine giật lấy chìa khoá từ bàn tay ông ta và nắm lấy cổ áo của ông:

- Mày không được động đây, chàng trai. Bây giờ thế cờ đã thắng. Ôi ! Tên vô lại... Ông Morisseau, mong ông ra lệnh cho các hạ sĩ không được rời con mắt khỏi hấn ta và bắn vỡ sọ hấn nếu hấn tìm cách trốn. Có phải thế không, hạ sĩ. Chúng tôi có thể tin vào các ông không ? Một viên đạn vào đầu...

Ông vội vàng leo cầu thang, cô Hortense và chánh thanh tra đi theo. Ông thanh tra có vẻ khó chịu và phản đối:

- Thế này nhé, không phải hấn ta châm lửa vì hấn không rời chúng ta.
- Ôi ! Trời ơi, hấn đã đặt lửa từ trước.
- Bằng cách nào, tôi nhắc lại với ông điều đó. Bằng cách nào ?
- Tôi biết thế nào đây ! Nhưng một cuộc hỏa hoạn không thể xảy ra như vậy, không có lý ngay cả khi người ta muốn đốt cháy các tờ giấy gây liên lụy.

Người ta nghe tiếng động ở trên đó. Đó là những chàng trai của nhà máy bia đang tìm cách phá cửa. Một mùi hăng hắc lan toả buồng cầu thang. Rénine lên đến tầng cuối cùng.

- Các bạn dịch ra ! Tôi có chìa khoá.

Ông tra chìa khoá vào ổ khoá và mở ra.

Một làn sóng khói ủa vào ông, mạnh đến mức người ta tưởng là cả tầng nhà cháy. Nhưng Rénine ngay tức thời thấy là đám cháy tự nó tắt đi do thiếu dưỡng khí và đã không còn ngọn lửa nữa.

- Thừa ông Morisseau, không cho ai vào đây cùng chúng tôi, phải thế không ? Một sự rắc rối nhỏ nhoi có thể làm phiền lòng tất cả. Ông hãy khoá cửa lại, như vậy sẽ tốt hơn.

Ông ta đi vào trong phòng phía trước, phía mà ở đó ông thấy hoả hoạn xảy ra. Các đồ đạc, tường và trần nhà bị khói bám đen nhưng chưa bị lửa bén. Thực sự, tất cả chỉ còn một ngọn lửa của giấy còn đang cháy ở giữa phòng trước cửa sổ.

Rénine vỗ trán mình.

- Thằng đểu quá thể ! Tôi có cần ngốc đến thế không !
- Cái gì ! - Thanh tra nói.
- Miếng các-tông hình mũ ở trên giá là nơi hấn ta giấu giấy tờ. Chính giấy tờ nằm tại đó suốt quá trình lục soát của chúng ta.
- Không thể được.

- Ôi chà, người ta luôn quên chỗ giấu ấy, chỗ rất dễ thấy và ở đúng tầm tay ! Làm sao nghĩ tên ăn trộm để sáu mươi nghìn quan trong một miếng các-tông hồ, nơi mà hẳn ta đặt cái mũ khi đi vào với một cử chỉ hờ hững. Người ta không tìm ở trong đó... Rất tinh ranh, ông Dutreuil !

Ông thanh tra nhắc lại với thái độ hoài nghi.

- Không, không, không thể được. Chúng tôi đi cùng ông ta và ông ta không thể tự mình châm lửa.

- Tất cả đã được chuẩn bị trước trong giả thiết của một cuộc báo động... Các-tông... giấy lụa... các tờ giấy bạc, tất cả thứ đó đều được tẩm một chất dễ cháy. Ông ta đã vút vào đó, lúc sắp đi ra, một que diêm, một điều thuốc, tôi biết gì hơn ?

- Nhưng giả thử chúng ta thấy được, trời ơi ! Và có thể chấp nhận một người đã giết người để cướp sáu mươi nghìn quan rồi lại thủ tiêu chúng như thế sao ? Nếu chỗ giấu là kín đáo - và thực ra nó đã như vậy vì chúng ta đã không phát hiện ra nó - tại sao có việc thiêu huỷ vô ích này ?

- Ông ta sợ, thưa ông Morisseau - Chúng ta đừng quên là ông ta thí đầu mình. Chắc là máy chém và các tờ giấy bạc ấy là chứng cứ độc nhất mà người ta có thể buộc tội ông ta. Làm sao mà ông ta để nó lại ?

Morisseau hài lòng.

- Làm sao ! Chứng cứ độc nhất...

- Cố nhiên rồi !

- Nhưng những người làm chứng của ông, trách nhiệm của ông ? ở đâu ? Tất cả những gì mà ông phải kể lại cho thủ trưởng là gì ?

- Trò bịp.

- Thôi được, đúng thế - Thanh tra choáng váng và càu nhàu - Ông tin chắc vào mình !

- Nếu không có cái đó thì ông có thể tiến lên được không ?

- Không.

- Vậy thì, ông đòi hỏi cái gì ?

Rénine cúi xuống để đảo than. Nhưng không còn kể cả những tàn giấy khô cứng giữ nguyên hình dáng cũ.

- Không còn gì - Ông nói - Thật là kỳ lạ !

Làm sao con quỷ đã tham gia vào đây để nhóm lửa ?

Ông đứng dậy và suy nghĩ với con mắt chăm chú. Hortense có cảm giác là ông ta cố gắng hết sức và sau trận chiến đấu cuối cùng này trong bóng tối, ông ta đã có kế hoạch chiến thắng của mình hoặc tự nhìn thấy mình thất bại.

Kiệt sức, bà hỏi với sự lo âu:

- Tất cả đã thất bại, phải thế không?

- Không... không... Ông nói một cách trầm ngâm - tất cả chưa thất bại. Chỉ có một số giây đồng hồ, tất cả đã thất bại. Nhưng đây là một tia sáng nảy ra và đưa đến cho tôi hy vọng.

- Ôi ! Chúa tôi, nếu điều ấy có thể là sự thật !

- Chúng ta đừng đi quá nhanh - Ông nói - Đây chỉ là một toan tính... nhưng là một toan tính hay... và có thể đạt kết quả.

Ông giữ im lặng một lúc, sau đó cười vui đùa và nói với một tiếng chép miệng:

- Rất vững vàng, lão Dutreuil - Cái cách thức đốt giấy bạc... sáng kiến làm sao !... Và can đảm làm sao ! A! Ông ta gây rắc rối cho ta, đồ súc vật ! Đó là một người thầy !

Ông tìm một cái chổi và đẩy một phần tro sang phòng bên. Từ phòng này, ông mang một tấm các-tông hình cái mũ cùng kích thước và cũng hình dạng bên ngoài như cái đã bị đốt cháy và để nó lên giá sau khi đã đảo những giấy bạc bằng lụa chứa trong nó, rồi châm lửa đốt.

Các ngọn lửa toả ra và ông dập tắt khi chúng cháy hết một nửa tấm các-tông và hầu như tất cả giấy. Từ một túi trong cửa áo gi lê, ông kéo ra một bó giấy bạc và lấy sáu tờ, ông đốt hầu như hoàn toàn rồi sắp sếp các tàn tro lại và sau đó ông giấu phần còn lại ở đáy các-tông ở giữa tro và các giấy tờ đã bị khói ám đen.

- Thưa ông Morisseau - Cuối cùng ông nói - Tôi yêu cầu sự giúp đỡ của ông một lần cuối. Nhờ ông đi tìm Dutreuil - Ông hãy nói đơn giản với ông ta như sau: "Ông đã bị lộ mặt nạ, các tờ giấy bạc chưa cháy. Ông hãy đi theo tôi" và ông dẫn ông ta đến đây.

Dù có do dự và sợ hãi làm quá chức năng mà cảnh sát trưởng giao cho, chánh thanh tra cũng không thể không chấp hành chỉ thị mà Rénine đã giao cho ông. Ông ta đi ra.

- Bà biết kế hoạch của tôi chứ ?

- Vâng - Bà ta nói - Nhưng sự thử thách thì nguy hiểm. Ông tin là Dutreuil sập bẫy chăng?

- Tất cả phụ thuộc vào trạng thái gân cốt và mức độ mất tinh thần của ông ta; một cuộc tấn công bất ngờ có thể hoàn toàn làm ông ta sập đổ.

- Tuy nhiên, nếu ông ta nhận biết sự biến đổi của miếng các-tông ở một vài dấu hiệu thì sao ?

- A ! Đương nhiên, tất cả sự may rủi không chống lại ông ta. Tên phóng túng còn láu cá hơn là điều tôi tưởng và rất có khả năng thoát tội. Nhưng mặt khác, ông ta cũng phải lo lắng ! Như là máu phải làm ông ta ù tai và mờ mắt ! Không, không, tôi không nghĩ là ông ta trụ vững... Ông ta sẽ đổ xuống.

Bọn họ không trao đổi thêm một lời. Rénine không động dậy nữa. Hortense bị xúc động đến tâm can của mình. Nó liên quan đến cuộc sống của một người vô tội. Một sai lầm về chiến thuật, một vài điều không may và mười hai giờ sau, Jacques Aubrieux sẽ bị hành quyết. Và cùng với một sự lo âu khủng khiếp, bà cảm thấy, ngoài ý muốn của mình, một cảm giác tò mò mãnh liệt. Hoàng tử Rénine sẽ làm gì đây ? Thí nghiệm dự tính sẽ đưa đến cái gì đây? Gaston Dutreuil sẽ chống đỡ ra sao ? Bà cảm thấy những giây phút này thật căng thẳng.

Người ta nhận ra bước chân trên cầu thang. Đó là bước chân của những người đang vội. Tiếng động đến gần. Bọn họ đi đến tầng cuối.

Hortense nhìn bạn mình. Rénine đã đứng dậy. Ông lắng nghe, bộ mặt đã biến đổi đi vì hành động. Trong hành lang, các bước đi vang lên. Rồi thì, đột nhiên, ông bốt căng thẳng và như một cái lò xo, ông chạy đến cửa và kêu lên:

- Nhanh lên !... Chúng ta hãy kết thúc sự việc !

Các viên thanh tra và hai chàng trai của nhà máy bia đi vào. Trong nhóm các ông thanh tra, ông nắm lấy Dutreuil và cầm tay kéo ông ta trong khi nói một cách vui vẻ:

- Hoan hô ! Bạn già của tôi. Cái mẹo của giá đỡ và của bình nước thật đáng phục ! Đó là một công trình ! Duy chỉ nó đã hỏng.

- Cái gì ! Cái gì đã xảy ra ? - Người trẻ tuổi nói lầm bầm khi đang lão đảo.

- Chúa tôi, vâng, lửa chỉ thiêu một nửa giấy lụa và các-tông và nếu có giấy bạc bị cháy như là giấy lụa... các cái khác còn ở đó, ở tại đây... anh

nghe chứ ? Những tập giấy bạc... các chứng cứ lớn của vụ án mạng... chúng còn đó ở chỗ mà anh giấu chúng... Do tình cờ, chúng không bị cháy... Thôi, anh hãy xem đây... đây là các con số anh có thể nhận biết chúng... A! Anh đã thất bại, người phóng túng của tôi.

Người trẻ tuổi đứng sững lại. Đôi mắt ông ta nhấp nháy. Như là Rénine mời ông đó, ông không nhìn, ông cũng không xem xét cả các-tông lẫn những tờ giấy bạc. Ngay từ đầu, cũng chẳng cần phải suy nghĩ và cũng không lườm trước, ông tin tưởng và đột nhiên, ông đổ gục xuống và bật khóc.

Sự tấn công bất ngờ, theo cách nói của Rénine, đã thắng lợi. Khi thấy kế hoạch của mình bị lộ và đối thủ nắm được tất cả các bí mật của mình, kẻ khôn khổ không còn sức cũng như sự sáng suốt cần thiết để tự bảo vệ mình. Ông chịu thua cuộc.

Rénine không để ông thờ.

- May mắn quá ! Anh cứu mình, đơn giản thế thôi, bạn nhỏ của tôi. Anh hãy viết lời thú tội của mình để tự giải thoát cho mình, cầm lấy, đây là cái bút máy...

- A ! Việc này anh vẫn chưa sẵn sàng, tôi biết điều đó. Tuy nhiên, thật là khó khăn để mưu đồ mánh khoé vào lúc cuối cùng. Phải thế không ? Anh có những tờ giấy bạc gây trở ngại mà anh muốn thủ tiêu chúng đi, phải thế không ? Không có gì dễ hơn. Anh đặt trên cửa sổ một bình có bụng phình to. Thủy tinh hình thành một thấu kính và phản chiếu các tia mặt trời lên tấm các-tông và lên những miếng giẻ lụa đã được chuẩn bị thích ứng. Mười phút sau, cái đó cháy. Phát minh tuyệt vời ! Và cũng như tất cả các khám phá lớn, cái khám phá này cũng đến từ may rủi, phải thế không ? Những quả táo của Niu-ton, phải thế không ? ... Một ngày nào đó, mặt trời khi chiếu qua nước của bình ấy sẽ làm cháy các cọng râu hoặc lưu huỳnh của một que diêm và vì anh có mặt trời, mà anh sử dụng tùy ý, anh tự nói: "Tiếp tục đi", anh đã đặt bình ở đúng chỗ. Lời khen ngợi của tôi, anh Gaston. Anh hãy cầm lấy, đây là một tờ giấy. Anh hãy viết: "Chính tôi là sát nhân của ông Guillaume" anh viết đi, mẹ kiếp !

Cúi người lên người trẻ tuổi, với một ý muốn kkhắt khe, ông ta buộc anh ta viết, điều khiển bàn tay và đặt lời cho anh. Cố gắng hết sức và kiệt sức. Dutreuil viết.

- Thưa ông chánh thanh tra, đây là lời thú tội - Rénine nói - Mong ông mang nó đến cho ông Dudouis - Tôi tin chắc là nếu ông ta yêu cầu chàng trai trẻ của nhà máy bia, thì những người này sẽ vui lòng làm chứng.

Vì Dutreuil bị dồn nén không động đậy nên ông ta xô đẩy hẳn.

- Ôi ! Ông bạn, cần phải mạnh dạn lên. Bây giờ khi mà anh đã khá ngốc để thú nhận, anh hãy đi đến tận cùng trách nhiệm của anh, tên ngu.

Người khác đứng trước anh ta và quan sát.

- Cố nhiên - Rénine lại nói - Anh chỉ là một kẻ ngốc nghếch. Giấy các-tông đã cháy hết, giấy bạc cũng vậy. Miếng các-tông ấy là một miếng khác, ông bạn thân của tôi và tập giấy bạc ấy là của tôi. Tôi đã đốt sáu tờ để làm anh tin sự việc. Và anh chỉ thấy có lửa. Có cần tôi phải u mê không ! Vào lúc chót, tôi có một chứng cứ trong khi tôi không có một chứng cứ nào ! Và chứng cứ gì ? Lời thú tội viết của anh ! Lời thú tội viết của anh trước những người làm chứng ! Nghe đây, anh bạn trẻ của tôi, nếu người ta chặt đầu anh như tôi rất muốn điều đó, thực sự anh đáng phải như vậy. Từ biệt ! Dutreuil.

Trên đường phố, hoàng tử Rénine khẩn cầu Hortense đi xe ô tô đến Madeleine Aubrieux và báo tin cho bà ta.

- Còn ông thì sao ? - Hortense hỏi.

- Tôi còn nhiều việc phải làm... Những cuộc hẹn gặp khẩn cấp.

- Làm sao ông lại từ chối niềm vui báo tin ?...

- Đó là một niềm vui mà người ta đã chán. Niềm vui độc nhất được đổi mới luôn, đó là niềm vui của cuộc chiến đấu. Sau đó, điều đó không còn lợi ích nữa.

Bà ta nắm lấy bàn tay của ông và giữ nó một lúc trong bàn tay của mình. Bà muốn nói tất cả sự thán phục với con người lạ lùng, con người hình như làm việc thiện như tập thể dục và làm nó với một sự tài tình. Nhưng bà không thể nói. Tất cả những diễn biến ấy làm bà quay cuồng. Niềm xúc cảm làm nghẹn họng bà và làm con mắt bà đăm lẹ. Ông ta nghiêng mình và nói:

- Tôi cảm ơn bà. Tôi có phần thưởng của tôi.

HẾT PHẦN 2

VỤ ÁN THỨ 3 THERESE VÀ GERMAINE

Mùa cuối năm nay êm dịu đến mức mà buổi sáng mai, ngày 2 tháng mười, nhiều gia đình bị chậm lại trong các biệt thự của họ ở Etretat cũng đi xuống bờ biển. Người ta có thể nói, giữa vách đá và những đám mây ở chân trời là một hồ núi thiu thiu ngủ trong các chỗ trũng xuống của đá bao quanh nó. Trong không khí có một cái gì đó nhẹ nhàng và trên trời những màu sắc xanh xao, dịu dàng, vô định, đưa đến cho xứ sở này một cảnh sắc đặc biệt.

- Thật là thú vị - Hortense thì thầm nói.

Và bà nói thêm sau một lúc suy tư:

- Nhưng dù sao chúng ta đến đây không phải để thưởng thức cảnh vật của thiên nhiên hoặc để tự hỏi mình là cái chòm đá dựng lên ở phía trái chúng ta có thực sự là chỗ ở của Arsène Lupin không.

- Không - Hoàng tử Rénine nói - và tôi phải thừa nhận đó là lúc thừa mẫn sự tò mò chính đáng của bà... hoặc ít nhất là một phần và hai ngày quan sát và tìm kiếm không cho biết gì về điều mà tôi hy vọng sẽ tìm thấy ở đây.

- Tôi nghe ông.

- Câu chuyện không dài. Tuy nhiên, cũng cần một số câu mào đầu... Bà thân mến, bà có nghĩ rằng khi tôi cố gắng có ích cho đồng loại của mình thì tôi bắt buộc phải có, cả bên tả lẫn bên hữu, những người bạn báo hiệu cho tôi những thời cơ để hành động. Nhiều lúc, những lời cảnh báo mà người ta cung cấp cho tôi hình như tầm phào hoặc ít thú vị và tôi bỏ qua. Nhưng trong tuần vừa rồi, tôi nhận được ý kiến qua một cuộc trao đổi điện thoại mà phóng viên của tôi bất ngờ nhận được. Từ căn hộ của mình ở Paris, một bà liên lạc với một ông ghé qua khách sạn thuộc vùng ngoại ô. Tên của thành phố của ông và của bà ta đều bí mật. Hai người nói chuyện với nhau bằng tiếng Tây-Ban-Nha nhưng dùng tiếng lóng mà chúng tôi gọi là tiếng lóng đẽm kể cả loại bỏ nhiều âm tiết. Dù khó khăn chòng chát, dù toàn bộ cuộc nói chuyện của họ không được ghi lại, tuy vậy người ta cũng có thể nắm được điều chủ yếu của những việc rất nghiêm trọng mà bọn họ cố sức che giấu ! Và điều đó có thể được tóm tắt bằng ba điểm:

Một là hai người đó là anh và em gái đang đợi một cuộc hẹn với người thứ ba, đã thành hôn và muốn bằng mọi giá thu lại sự tự do của mình.

Hai là nơi hẹn đó được thỏa thuận và ấn định về nguyên tắc vào ngày mừng hai tháng mười, được khẳng định là một tin báo mật trong một nhật báo.

Ba là cuộc hội kiến của ngày mừng hai tháng mười được nối tiếp vào cuối ngày bằng một cuộc dạo chơi trên vách đá. Ở cuộc dạo chơi này, người thứ ba sẽ dẫn theo ông hoặc bà mà ông ta định loại bỏ. Đó là cơ sở của sự việc. Không cần nói với bà là tôi đã theo dõi sự việc với sự quan tâm ra sao và tôi đã cho theo dõi các tin vặt của của các nhật báo Paris. Nhưng sáng hôm kia, tôi đọc trong báo dòng chữ này:

“Rt-2 tháng mười. Trưa. Trois Mathildes”

Vì là vấn đề dộc đá, tôi đã suy ra từ đó là án mạng sẽ xảy ra ở bên bờ bể và như tôi biết thì ở Etretat có một nơi gọi là Trois Mathildes và đó không phải là một tên gọi thông thường, cả cái ngày mà chúng tôi đi để ngăn cản các dự định của những người xấu xa đó.

- Dự định nào ? - Hortense hỏi - Ông nói vụ án mạng. Chỉ đơn giản là một giả dụ, chắc thế ?

- Hoàn toàn không phải thế, cuộc nói chuyện nghe được ám chỉ đến một đám cưới, đám cưới của một người anh hoặc người chị với vợ hoặc chồng của người thứ ba, điều đó kéo theo khả năng: xảy ra một án mạng, nghĩa là, trong trường hợp nạn nhân được chỉ định, vợ hoặc chồng của người thứ ba sẽ bị quăng từ trên cao của dốc núi xuống chiều ngày mừng hai tháng mười. Tất cả cái đó là hoàn toàn lô gíc và không có một chỗ nào để nghi ngờ.

Bọn họ ngồi trên thềm của sòng bạc, đối diện với bậc đi xuống bãi tắm. Bọn họ chiếm một số buồng của tư nhân đặt trên các con lăn và đối diện với bốn ông đang chơi bài bờ-rít, trong lúc một nhóm các bà vừa thêu ren vừa nói chuyện.

Xa hơn, chừng nửa tá trẻ em, chân trần đang nghịch nước.

- Ôi này - Hortense nói - tất cả sự êm dịu này, vẻ đẹp mùa thu này không làm tôi cảm động. Dù thế nào thì tôi cũng tin tưởng vào tất cả các giả thiết của ông và tôi không thể quên đi vấn đề đáng sợ.

- Đáng sợ, bà bạn yêu quý, đó là lời chính xác và bạn có tin là từ ngày xưa, tôi đã nghiên cứu tất cả các mặt của nó... Thực sự là vô phương !

- Thực sự - Bà nhắc lại - Thế thì, chuyện gì sẽ xảy ra ?

Và hầu như nói với chính mình, bà tiếp tục:

- Ai trong số những người đó bị đe dọa ? Cái chết đã chọn nạn nhân của mình.

- Ai vậy ? Phải chăng là người đàn bà trẻ tóc màu hoe vàng vừa lắc qua lắc lại vừa cười ? Phải chăng là người to lớn đang hút thuốc ? Ai là người che giấu ý đồ gây án mạng ? Tất cả những người ấy đều hoà nhã và vui đùa. Tuy nhiên cái chết rình rập quanh bọn họ.

- May mắn thay - Rénine nói - tôi đều say mê và bà cũng vậy. Thế nào ! Tôi nói điều đó có đúng với bà không ? Tất cả là phiêu lưu và không có gì bằng phiêu lưu. Nghe phong phanh về sự việc sẽ xảy đến, bà đã run rẩy toàn thân. Bà tham gia vào tất cả các thảm kịch lơ lửng quanh bà và ý nghĩa của bí mật nói lên trong sâu thẳm con người bà. Xem đây, với cái nhìn sắc nhọn, bà quan sát cuộc hôn nhân nào ? Người ta có bao giờ biết không ? Có thể là ông này muốn thủ tiêu hôn phu của mình chẳng ?... Hay là bà này đang mơ ước tránh né chồng mình ?

- Gia đình nhà Imbreval thì sao ? Không đời nào ! Một cuộc hôn nhân tuyệt vời ! Hôm qua ở khách sạn, tôi đã nói chuyện lâu với bà vợ và cả bà nữa...

- Ôi ! Tôi à, tôi chơi gôn với Jacques Imbreval, người gần như là lực sĩ và tôi chơi búp-bê với cháu gái nhỏ và xinh đẹp của họ.

Vợ chồng nhà Imbreval đến gần và chúng tôi trao đổi một vài lời. Bà Imbreval kể là con gái của bà sáng nay đã quay trở lại Paris với cô dạy trẻ của chúng. Chồng bà, một người lực lưỡng có râu cằm màu hoe vàng, cặp áo khoác bằng phờ-la-nen dưới cánh tay và nửa người phía trên phình ra dưới một áo sơ-mi bằng tơ nhân tạo phàn nàn về ánh nắng.

- Thérèse, em có chìa khoá buồng không ?- Ông hỏi vợ mình khi bọn họ từ già Rénine, Hortense và dừng lại ở trên cao của bậc lên xuống cách đó mười bước.

- Chìa khoá đấy - Người đàn bà nói - Anh đi đọc báo hàng ngày phải không ?

- Đúng. Nếu không chúng ta đi dạo một vòng cùng nhau ?...

- Chiều nay nhé, anh đồng ý không ? Sáng nay em có mười bức thư phải viết.

- Thôi được. Chúng ta sẽ leo lên dốc đá.

Hortense và Rénine ngơ ngác nhìn nhau.

Việc báo tin của cuộc dạo chơi đó có ngẫu nhiên không ? Hay là trái với sự chờ mong và đối mặt với của cặp vợ chồng mà bọn họ tìm kiếm ?

Hortense gượng cười.

- Quả tim của tôi đập mạnh - Bà nói thì thầm - Tuy nhiên, tôi từ chối tin vào một điều không hiện thực như vậy. “Chồng tôi và tôi, chưa bao giờ có một cuộc "bàn cãi", bà ấy nói với tôi - Không, rõ ràng là những người này hoà hợp với nhau rất tuyệt vời.

- Tí nữa chúng ta sẽ thấy rõ xem ở Trois Mathildes, một trong hai người có đến tìm anh hoặc chị không.

Ông Imbreval đã xuống bậc dốc, còn vợ ông vẫn đứng tựa vào lan can của thềm. Bà có một hình dáng xinh đẹp thanh mảnh và mềm mại. Dáng người của bà nổi rõ với một cái cằm nhô ra hơi quá. Vào lúc nghỉ, khi ông không cười thì bộ mặt ông đưa đến một cảm giác buồn bã và đau khổ.

- Jacques, anh có mất cái gì không ? - Bà ta hỏi chồng mình khi ông đang cúi xuống trên con lăn.

- Có, cái chìa khoá - Ông ta nói - nó tuột khỏi tay anh...

Bà đến gặp ông và cùng tìm. Sau hai hoặc ba phút, khi rẽ sang bên phải và đứng ở dưới tháp của mái dốc, bọn họ mắt hút khỏi tầm nhìn của Hortense và Rénine. Tiếng động của một cuộc cãi cọ nổi lên ở xa hơn và giữa những người chơi bài pô-rít, át tiếng nói của bọn họ.

Bọn họ hầu như cùng lúc đứng lên. Bà Imbreval từ từ đi lên một vài bậc dốc và dừng lại, lưng quay về phía biển. Còn ông chồng thì vắt áo lên vai mình và đi về phía buồng tách biệt. Nhưng trên đường đi, những người chơi bài pô-rít đòi ông làm trọng tài bằng việc chỉ cho ông thấy các con bài trải ra trên bàn. Ông ta từ chối cho ý kiến của mình bằng một cử chỉ và sau đó đi ra. Ông đi vào phòng của mình.

Thérèse Imbreval quay lại thềm và ngồi ở một ghé dài trong mười phút. Sau đó, bà đi ra khỏi sòng bạc. Trong khi cúi mình xuống, Hortense thấy Thérèse đi vào trong nhà gỗ dùng làm nhà phụ của khách sạn Hauville và một lúc sau bà ta lại thấy Thérèse ở ban công của nhà gỗ ấy.

- Mười một giờ- Rénine nói - Dù là bà ta hoặc ông ta hay là những người chơi bài hoặc bất cứ ai, cũng không bỏ ra nhiều thời gian trước khi hẹn gặp.

Đã trôi qua hai mươi phút, rồi hai mươi lăm phút và không có ai động đây.

- Bà Imbreval có thể đã đi đến đó. Hortense cúi kính đưa ra ý kiến. Bà ta không còn ở ban công nữa.

- Nếu bà ta đi đến Trois Mathildes - Rénine nói - chúng ta đi chộp lấy bà ta ở đó.

Ông đứng dậy khi mà một cuộc tranh cãi mới kích động những người đánh bài và một trong bọn họ kêu lên:

- Chúng ta hãy hỏi Imbreval.

- Thôi được - Một người khác nói - Tôi chấp nhận... Nếu như ông ta vui lòng làm trọng tài cho chúng ta. Lúc này, ông ta đã cúi kính.

Người ta gọi:

"Ông Imbreval ! Ông Imbreval !".

Bọn họ lúc đó nhận thấy là ông Imbreval đã phải khép cánh cửa lại, căn phòng chìm trong một trạng thái mờ sáng vì loại buồng này không có cửa sổ.

- Ông ta ngủ - Người ta kêu lên - Chúng ta đánh thức ông ấy dậy.

- Ông Imbreval ! Ông Imbreval !

Tất cả bốn người đi đến đó, bắt đầu gọi ông ta nhưng không nhận được câu trả lời. Bọn họ gõ vào cửa.

- Ê này, thế nào ông Imbreval, ông ngủ phải không ?

Trên thềm hiên, Serge Rénine đột nhiên đứng dậy với một vẻ mặt lo lắng đến nỗi Hortense phải ngạc nhiên. Ông làu bàu: "Miễn là đừng quá chậm !".

Và vì Hortense hỏi ông, ông leo dốc và bắt đầu chạy đến buồng. Ông đến đó vào lúc mà những người đánh bài đang tìm cách lay cánh cửa.

- Dừng lại ! - Ông ra lệnh - Sự việc phải được làm tuần tự.

- Sự việc gì chứ ? - Người ta hỏi ông.

Ông quan sát cửa chớp đặt trên mỗi cánh cửa và biết là một trong các tấm kính bên trên có một nửa đã bị vỡ, ông treo mình được chằng hay chớ vào mái của buồng, đưa mắt nhìn vào bên trong.

Người ta khẩn khoản hỏi ông.

- Có gì ở trong đó ? Ông có thể thấy gì ?

- Ông quay người lại và nói:

- Tôi nghĩ nếu ông Imbreval không trả lời là vì một sự kiện nghiêm trọng ngăn cản ông.

- Một sự kiện nghiêm trọng ?
- Vâng, có thể nghĩ là ông Imbreval bị thương... hoặc chết.
- Làm sao, chết à ! - Người ta kêu lên - Ông ta vừa mới rời chúng tôi.

Rénine đưa con dao của mình ra, phá ổ khóa và mở hai cánh cửa. Có những tiếng kêu sợ hãi. Ông Imbreval nằm trên tấm ván, úp mặt, hai bàn tay quặp vào áo khoác ngoài và tờ báo của mình. Máu chảy từ lưng ra làm đỏ áo sơ-mi của ông.

Một người nào đó nói ông ta tự sát.

- Làm sao mà ông ta lại tự sát ? - Rénine nói - Vết thương ở vào giữa lưng, ở vào một chỗ mà bàn tay không thể với tới. Và sau đó, hơn nữa, không có vũ khí trong buồng.

Những người chơi bài phản đối:

- Vậy thì một vụ án mạng sao ? Nhưng không thể được - Không có ai đi đến. Chúng tôi thấy rõ... Không có ai có thể đi qua mà chúng tôi không thấy...

Những người đàn ông khác, tất cả các bà và trẻ nhỏ chơi ở bờ biển đều chạy đến. Rénine ngăn không cho ai đến gần cái buồng ngoại trừ một bác sỹ. Nhưng ông bác sỹ khẳng định ông Imbreval đã chết vì một cú dao găm.

Vào lúc đó, ông thị trưởng và người bảo vệ đồng ruộng cùng dân của xứ sở đi đến. Các khám xét theo lệ được thực hiện và người ta mang xác chết đi.

Một số người đã đi báo tin cho Thérèse Imbreval mà người ta vừa thấy lại ở ban công.

Như vậy là thảm kịch đã được thực hiện mà không có bất cứ một chỉ dẫn nào cho phép hiểu được làm thế nào mà một người đàn ông, bị nhốt trong buồng được bảo vệ bởi một cái cửa đóng kín với ổ khóa còn nguyên vẹn, lại có thể bị ám sát trong vòng một số phút trước hai mươi người làm chứng hay nói đúng hơn là hai mươi người quan sát. Không ai vào trong buồng. Không có ai ở đó đi ra. Còn con dao găm mà ông Imbreval bị đâm ở giữa hai vai thì người ta không tìm thấy. Và tất cả cái đó gợi ra cái ý nghĩ của xảo thuật do một nhà ảo thuật tài tình thực hiện trong những điều kiện thần bí nhất nếu như nó không liên quan đến một án mạng khủng khiếp.

Hortense không thể theo dõi nhóm nhỏ những người đi đến gần bà Imbreval như là Rénine mong muốn. Sự xúc động làm bà tê liệt. Đó là lần đầu tiên mà cuộc phiêu lưu của bà với Rénine đưa bà đến ngay trung tâm

của hành động và thay cho việc nhìn thấy các hậu quả của một án mạng hoặc bị lôi cuốn vào việc truy lùng những tên tội phạm, bà phải đối mặt với bản thân án mạng.

Bà trở nên run rẩy và nói bập bẹ:

- Ghê sợ làm sao !... Người xấu số... A! Rénine, ông không thể cứu ông ta, người ấy...

- Và điều đó đã làm tôi quay cuồng hơn tất cả, đó là việc chúng ta đã có thể... chúng ta đã có thể cứu được ông ta vì chúng ta biết âm mưu...

Rénine cho bà thở một chai muối a-mô-ni và khi bà đã phục hồi toàn bộ sự bình tĩnh của mình, ông nói với bà khi quan sát bà rất chăm chú:

- Thế là bà tin có một mối liên hệ giữa cuộc ám sát này và âm mưu mà chúng ta tìm cách phá sao ?

- Đúng thế - Bà nói và ngạc nhiên về câu hỏi đó.

- Thế thì vì âm mưu đó đã được sắp xếp bởi người chồng chống lại vợ mình hoặc người vợ chống lại chồng mình và vì người chồng đã bị giết, cô cho rằng bà Imbreval ?...

- Ôi ! Không, không thể được - Bà nói - Trước hết, bà Imbreval không rời căn hộ của mình... và sau nữa tôi không bao giờ tin là người đàn bà xinh đẹp ấy có khả năng... không... không... có vấn đề khác, chắc thế...

- Việc khác nào ?

- Tôi không biết... Người ta có thể nghe sai điều được nói giữa anh trai và chị gái... Ông thấy rõ là án mạng đã xảy ra trong những điều kiện hoàn toàn khác... ở một giờ khác, ở một địa điểm khác...

- Và do vậy - Rénine nói tiếp - là hai sự việc không có một mối liên hệ nào sao ?

Bà trả lời:

- Tôi không hiểu gì ở đây cả ! Tất cả cái đó thật lạ lùng !

Rénine hơi giễu cợt.

- Học trò của tôi không làm tôi vinh dự hôm nay.

- Về vấn đề gì nào ?

- Thế nào ! Đây là một câu chuyện hoàn toàn đơn giản được hoàn thành trước con mắt của bà vậy mà bà đã thấy nó diễn ra như một cảnh trong phim và tất cả cái đó đối với bà cũng tối mù như bà nghe nói đến một sự việc xảy ra trong một cái hầm cách đây ba mươi dặm !

Hortense trở nên bối rối.

- Ông nói cái gì vậy ? Cái gì ! Ông hiểu rõ vụ án chứ ? Trên những cơ sở nào?

Ông ta nhìn đồng hồ bỏ túi của mình.

- Tôi đã không hiểu "tất cả"- ông nói - bản thân án mạng, với sự tàn bạo của nó, vâng. Nhưng điều chủ yếu, nghĩa là vấn đề tâm lý của án mạng, ở đó không có một chỉ dẫn nào. Duy chỉ là giữa trưa, người anh và người chị khi thấy không có ai đến chỗ hẹn ở Trois Mathildes, đi xuống đến bãi tắm. Bà không nghĩ là lúc đó chúng ta sẽ biết về âm mưu mà tôi buộc tội bọn họ và về mối liên hệ giữa hai sự việc sao ?

Hai người đi đến bãi đất bao quanh ngôi nhà gỗ Hauville, nơi mà những người đánh cá đưa thuyền của họ lên bờ nhờ các tời đứng. Có nhiều người tò mò ở ngoài cửa của một ngôi nhà gỗ. Hai nhân viên nhà đoan canh gác cấm mọi người đi vào trong nhà gỗ.

Thị trưởng hăng hái rẽ đám đông đi vào. Ông ta vừa gọi điện cho Havre từ bưu điện về. Ở viện kiểm sát người ta trả lời là ông biện lý của nước Cộng hoà và một quan toà dự thẩm đến Etretat trong buổi chiều.

- Việc này cho chúng ta đủ thì giờ để ăn trưa. Rénenie nói. Bị kịch không xảy ra trước 2 hoặc 3 giờ, và tôi có ý nghĩ là điều đó sẽ thú vị. (ông ta hơi... ác nhĩ, ☺)

Tuy vậy bọn họ cũng vội vàng. Hortense bị kích động bởi sự mệt mỏi và bởi ý muốn được biết về vụ án nên không ngớt hỏi Rénine và ông này trả lời nước đôi trong khi con mắt của ông hướng về đám đất trước nhà mà người ta thấy nó qua các ô kính phòng ăn.

- Có phải bọn người mà ông rình mò không ? Bà hỏi.

- Đúng- người anh và người chị.

- Anh tin chắc là bọn họ đánh lừa không ?...

- Cần thận ! Bọn chúng đấy.

Ông nhanh chóng đi ra.

Ở lối ra của đường phố chính, một người đàn ông và một người đàn bà tiến lên bằng những bước đi vô định như là bọn họ không thuộc chỗ. Người anh là một người đàn ông nhỏ bé và mảnh khảnh, có nước da màu ô liu, đội một chiếc mũ cát của người lái ô tô. Bà chị cũng nhỏ con, khá khoẻ, mặc áo măng-tô dài, tỏ ra là một phụ nữ đã có tuổi nhưng còn đẹp, khuôn mặt ẩn hiện sau một tấm mạng mỏng che mặt.

Khi bọn họ nhìn thấy nhóm người bèn dừng lại và tiến tới gần. Dáng đi của họ trái ngược với mối lo và sự do dự.

Bà chị bắt chuyện với một người lính thủy. Ngay từ những lời đầu tiên, chắc là khi cái chết của Imbreval được báo, bà thốt ra lời kêu và tìm cách rẽ một lối đi. Người anh, đến lượt mình được biết tin, huých khuỷu tay và thốt ra khi nói với lính nhà đoan:

- Tôi là bạn của Imbreval ! Đây là danh thiếp của tôi, Frederic Astaing... Bà chị tôi là Germaine Astaing, rất thân tình với bà Imbreval !... Bọn họ... chờ chúng tôi. Chúng tôi có cuộc hẹn gặp !...

Người ta cho họ đi qua. Không nói một lời, Rénine đi sau họ, theo họ và có Hortense cùng đi.

Ở tầng hai, người nhà Imbroval chiếm bốn buồng và một phòng khách. Người chị vội vàng chạy vào một trong những buồng ấy và quỳ xuống trước giường nơi người ta để xác chết. Thérèse Imbreval ở bên phòng khách và khóc nức nở giữa những người lặng lẽ.

Ông anh ngồi cạnh cô nắm mạnh bàn tay cô và nói với một giọng run run:

- Bà bạn xấu số của tôi... Bà bạn xấu số của tôi...!

Rénine và Hortense ngấm rất nhìn lâu cặp trai gái, Hortense thì thầm:

- Chính vì người này mà cô ta đã giết người sao ? Không thể được !

- Tuy nhiên - Rénine nhận xét - bọn chúng biết nhau và chúng ta biết là Frédéric Astaing và chị gái của ông biết một người thứ ba là đồng lõa của họ. Đến nỗi...

- Không thể được! - Hortense nhắc lại.

Và, dù tất cả mọi suy đoán, bà có một thiện cảm với người đàn bà trẻ đến độ khi Frédéric Astaing đứng lên, thì bà đến ngồi cạnh bà Imbreval và an ủi bà ta bằng một giọng êm dịu. Nước mắt của người đàn bà xấu số làm bà xúc động sâu sắc.

Rénine thì ngay từ đầu đã quan tâm đến việc theo dõi người anh và bà chị như việc đó có tầm quan trọng và ông không rời mắt khỏi ông này. Frédéric Astaing, ông này với một vẻ dửng dưng, bắt đầu một sự thám sát tỉ mỉ căn hộ, thăm phòng khách, vào trong tất cả các buồng, trà trộn vào các nhóm và đặt các câu hỏi về cách thức mà án mạng đã phạm phải. Hai lần, bà chị của ông ta đến nói với ông. Rồi ông quay lại bên bà Imbreval và một lần nữa ngồi xuống bên bà, lòng đầy thiện cảm và ân cần. Cuối cùng, ông ta

và người đàn bà nói chuyện thì thầm ở trong tiền sảnh một lúc, sau đó bọn họ chia tay nhau như là những người đã nhất trí với nhau về tất cả các điểm. Frédéric ra đi. Việc trao đổi mưu mẹo đã kéo dài ba mươi đến bốn mươi phút.

Chính vào lúc này ô tô chở ông biện lý và quan toà dự thẩm đi đến trước ngôi nhà gỗ. Rénine chỉ chờ bọn họ đến chậm hơn nói với Hortense:

- Cần nhanh lên. Bằng bất cứ giá nào bà cũng đừng rời bà Imbreval ra. Người ta đưa đến những người làm chứng.

Người ta cho bọn họ tập trung trên bãi tắm, nơi quan toà dự thẩm bắt đầu một cuộc điều tra sơ bộ. Sau đó ông phải đi đến bà tìm Imbreval. Tất cả những người có mặt đi ra. Chỉ còn lại hai người bảo vệ và Germaine Astaing.

Bà này quỳ xuống một lần cuối cùng bên người chết và cúi xuống trước xác chết, bàn tay ôm đầu, khản khà lâu. Sau đó, bà đứng dậy, mở cửa cầu thang khi Rénine tiến lên.

- Tôi có một vài lời muốn nói với bà, thưa bà.

Bà tỏ ra ngạc nhiên và đáp lại:

- Xin ông nói đi. Tôi nghe.

- Không phải ở đây.

- Vậy thì ở đâu, thưa ông?

- Bên cạnh, trong phòng khách.

- Không — Bà trả lời nhanh.

- Tại sao ? Dù bà không bắt tay bà Imbreval nhưng tôi cho rằng bà Imbreval là bạn của bà phải không ?

Ông không để thì giờ cho bà ta suy nghĩ, kéo bà ta đến phòng khách. Ông đóng cửa lại và ngay tức thời, ông nhảy bổ vào bà Imbreval khi bà đang muốn đi ra và trở về buồng của mình. Ông nói:

- Không, thưa bà, bà hãy nghe đây, tôi van bà, bà hãy nghe tôi. Chúng ta có những sự việc rất nghiêm trọng để nói và đừng để phí thì giờ.

Đứng thẳng trước mặt nhau, hai người đàn bà nhìn nhau với cùng một sự thù hận khôn nguôi mà người ta đoán là ở cả hai người có cùng một sự đảo lộn bản thân và sự tức giận bị kìm nén. Hortense trước tưởng bọn họ là bạn, đã nghĩ là ở một mức độ nào đó, họ là đồng loã của nhau, bà sợ về cú sốc mà bà dự đoán sẽ nổ ra một cách tàn bạo. Bà thúc đẩy Thérèse Imbreval ngồi xuống còn Rénine thì ngồi giữa phòng và dẫn giọng nói chắc chắn:

- Sự tình cờ, trong khi cho tôi biết sự thật, cho phép tôi cứu cả hai bà, nêu như các bà muốn giúp tôi bằng một lời giải thích thành thật để tôi có những tin tức mà tôi cần. Các bà đều biết hiểm họa trong sâu thẳm lòng mình, mỗi người đều biết cái sai mà mình phải chịu trách nhiệm. Nhưng sự thù hận làm các bà mất khôn và chính tôi thì thấy rõ phải hành động. Trong nửa giờ nữa, quan toà và dự thẩm sẽ đến đây. Ở vào phút ấy, sự đồng ý phải được thực hiện.

Cả hai người đàn bà nhảy chồm lên như vấp phải chữ đó.

- Vâng, sự đồng ý - Ông nhắc lại một cách trịnh trọng hơn - Tự nguyện hay không, nó vẫn được thực hiện.

Các bà không phải là người có liên can độc nhất. Còn có hai bé gái của bà, bà Imbreval ạ. Vì rằng hoàn cảnh đặt tôi trên đường của chúng và chính là để che chở chúng, để cứu chúng mà tôi phải can thiệp. Một sai lầm, một chữ thừa ra thì bọn chúng sẽ bị thất bại. Điều đó sẽ không xảy ra.

Khi nhắc đến các con của mình, bà Imbreval bị suy sụp và khóc nức nở. Germaine Astaing nhún vai và đi về phía cửa. Rénine một lần nữa ngăn bà ta lại.

- Bà đi đâu ?

- Tôi bị quan toà dự thẩm triệu tập.

- Không.

- Có, cũng như tất cả những ai làm chứng.

- Bà không đến đó. Bà không biết gì về điều đã xảy ra. Không ai biết gì về án mạng này.

- Tôi, tôi biết ai đã gây ra.

- Không thể nào !

- Thérèse Imbreval.

Lời tố cáo được thốt ra giận dữ và với một cử chỉ đe dọa đáng sợ.

- Đồ khốn nạn ! - Bà Imbreval kêu lên khi lao vào bà ta.

- Mà y cắt đi ! Mà y cắt đi. A ! Khôn khở biết bao người đàn bà này !

Hortense tìm cách giữ người đàn bà này nhưng Rénine nói nhỏ với bà:

- Bà hãy mặc kệ họ, đó là điều tôi muốn... đẩy người này chống lại người khác và như vậy làm cho sự việc sáng tỏ hơn.

Bằng lời chửi bới, bà Astaing đã thực hiện một sự cố gắng làm co giật môi của bà để vui đùa và bà cười nhạt:

- Khôn khổ ? Tại sao u ? Bởi vì tao buộc tội mày chằng ?

- Cho tất cả ! Cho tất cả ! Mày là một con khốn nạn ! Mày nghe chưa Germaine, mày là một con khốn nạn !

Thérèse Imbreval nhắc lại lời chửi như là nhờ nó mà bà ta cảm thấy nhẹ người. Sự hờn giận của bà dịu đi. Có thể, bà không có nhiều sức hơn nữa để duy trì cuộc chiến đấu và chính bà Astaing lại tiếp tục tấn công với nắm đấm giơ ra, bộ mặt nhăn nhó và già đi hai mươi năm.

- Mày ! Mày dám chửi tao, mày ! Mày ! Sau cuộc sát nhân của mày ! Mày dám giơ cao đầu khi người đàn ông mà mày giết còn nằm đó ! A ! Nếu một trong hai chúng ta là một kẻ khốn nạn, mày biết rõ đó là mày, Thérèse ạ ! Mày đã giết chồng mày ! Mày đã giết chồng mày !

Bà ta nhảy lên vì bị kích động bởi các từ khủng khiếp mà bà nói ra và các móng tay của bà gằn như đụng vào mặt của bạn bà.

- A ! Đừng nói là mày không giết ông ta - Bà kêu lên - Đừng nói điều đó, tao cấm mày. Đừng nói điều đó ! Dao găm còn ở kia trong túi của mày. Anh của tao đã sờ vào nó khi anh nói với mày và bàn tay anh khi rút ra với những vết máu. Máu của chồng mày, Thérèse ạ. Và sau đó, dù tao không phát hiện cái gì, mày hãy nghĩ là ngay từ những phút ban đầu, tao đã không đoán ra sao ? Ngay tức thời, Thérèse, tao đã biết sự thật. Khi một người lính thủy trả lời tao ở dưới nhà: "ông Imbreval đã bị ám hại". Ngay sau đó, tao tự nói: "Chính là nó, là Thérèse, nó đã giết ông ta".

Thérèse không trả lời. Bà ta cũng không còn một hành động phản đối nào. Hortense quan sát bà với sự lo âu, đoán là bà đang bị mệt mỏi. Má hõm vào, bộ mặt thể hiện sự thất vọng đến mức mà Hortense động lòng thương cảm, khuyến khích bà tự bào chữa cho mình.

- Bà hãy trình bày đi, tôi yêu cầu bà. Suốt trong án mạng, bà ở đây, tại ban công... Còn con dao găm này, làm sao mà bà có được?... Làm sao giải thích đây ?...

- Những lời giải thích ! - Germaine Astaing cười nhạt - Liệu bà ta có thể đưa ra lời giải thích không? Bề ngoài của án mạng thì quan trọng gì Điều người ta thấy hoặc không thấy thì cần gì ? Điều chủ yếu, đó là chứng cứ... Đó là sự việc của dao găm còn nơi kia, trong túi của mày, Thérèse ạ. Đúng, đúng, chính là mày !... Mày đã giết ông ta. Cuối cùng mày đã giết ông ta ! A! Đã bao lần, tao đã nói điều đó cho anh tao: Nó sẽ giết anh ấy ! Frédéric tìm cách bào chữa cho mày, Frédéric luôn có một điểm yếu đó với

mày. Nhưng, thực ra, ông ta dự đoán sự kiện... Và thế là sự việc tàn bạo đã được thực hiện ! Một nhát dao găm vào lưng. Đồ hèn ! Đồ hèn !... Và tao không nói gì cả sao ? Tao không do dự một giây !... Frédéric cũng vậy ! Ngay tức thời, chúng tao tìm những chứng cứ... Và với tất cả lý trí và lòng mong muốn, tao sẽ tố cáo mày... Và thế là hết, Thérèse ạ. Mày đã thất bại. Không có gì có thể cứu mày. Con dao găm còn trong cái túi mà bàn tay mày đang quặp lấy. Quan toà sẽ đến và người ta sẽ tìm thấy nó ở đó, dính máu của chồng mày... Và người ta cũng tìm thấy ở đó ví đựng tiền của ông ấy. Chúng còn ở đó. Người ta sẽ tìm thấy...

Một cơn giận như vậy làm bà bực tức đến nỗi bà không thể nói tiếp, đôi cánh tay bà giờ thẳng và cầm rung động bởi những cơn co giật thần kinh.

Rénine nhẹ nhàng giành lấy túi của Thérèse Imbreval. Người đàn bà trẻ bám chặt vào túi. Nhưng ông ta giật mạnh và nói với bà:

- Để tôi làm, thưa bà. Bạn Germaine của bà đã có lý. Quan toà dự thẩm sắp đến và việc con dao găm còn ở trong tay bà, bà sẽ bị bắt ngay lập tức. Không nên để sự việc xảy ra như vậy. Bà hãy để tôi làm.

Tiếng nói khéo léo làm mềm yếu sự chống đối của Thérèse. Ngón tay này tiếp các ngón tay khác rời ra. Rénine cầm lấy túi, mở nó ra, lấy ra một con dao găm nhỏ có cán bằng gỗ mun và một ví tiền da màu xám, ông nhẹ nhàng bỏ hai vật vào túi trong của áo khoác ngoài của mình.

Germaine nhìn ông sững sờ.

- Ông điên sao, thưa ông ! Lấy quyền gì ?...

- Đó là những đồ vật không được để rơi ra. Như vậy tôi đã yên tâm. Quan toà sẽ không tìm chúng trong túi áo của tôi.

- Nhưng tôi sẽ tố cáo ông, thưa ông - Bà ta nói với vẻ giận dữ - Công lý sẽ được báo trước.

- Nhưng không, nhưng không - Ông nói khi đang cười - Bà sẽ không nói gì cả ! Công lý sẽ không thấy gì ở đó cả. Sự lục đục chia rẽ các bà phải được giải quyết giữa hai người. Ý kiến nào muốn đưa công lý vào tất cả các sự cố của cuộc sống ?

Bà Astaing bị uất lên.

- Nhưng ông không có một chức danh nào để nói như vậy, thưa ông ! Ông là ai vậy ? Một người bạn của người đàn bà này sao ?

- Kể từ khi bà tấn công bà ta, đúng.

- Nhưng nếu tôi tấn công bà ta, đó là vì bà ta phạm tội. Vì ông không thể chối bỏ... là bà ta đã giết chồng mình...

- Tôi không chối điều đó - Rénine tuyên bố với một vẻ mặt bình tĩnh - Tất cả chúng ta đều đồng ý về điểm đó. Jacques Imbreval đã bị vợ ông ta giết chết. Nhưng, tôi nhắc lại là công lý không nên biết sự thật.

- Nó sẽ biết sự thật do tôi, thưa ông, tôi thề với ông điều đó. Người đàn bà đó cần phải bị trừng trị... Bà ta đã giết.

Rénine đi đến gần bà ta và sờ vào vai bà:

- Lúc này bà hỏi tôi là với chức danh nào mà tôi can thiệp. Còn bà thì sao ?

- Tôi là bạn gái của Jacques Imbreval.

- Chỉ là bạn gái thôi sao ?

Bà ta hơi lúng túng một chút nhưng ngay sau đó bình tĩnh lại và nói:

- Tôi là bạn gái của ông ấy và trách nhiệm của tôi là báo thù cho ông.

- Bà sẽ giữ im lặng, như là ông ấy đã giữ.

- Ông ấy không biết trước khi chết.

- Đó là điều làm bà lầm lẫn. Ông ấy đã có thể tố cáo vợ mình và có đủ thì giờ để tố cáo nhưng ông đã không nói gì.

- Tại sao vậy ?

- Vì các con của ông.

Ba Astaing không chịu lùi bước và thái độ của bà thể hiện lòng quyết tâm trả thù và ngay cả sự ghê tởm. Nhưng, dù thế nào, bà vẫn chịu ảnh hưởng của Rénine. Trong cái buồng nhỏ đóng kín mà bao nhiêu hận thù đụng vào nhau, ông dần dần trở thành người chủ và Germaine Astaing hiểu rằng bà Imbreval cảm thấy tất cả sự trợ lực, chỗ dựa không mong đợi hiện ra bên bờ vực thẳm.

- Tôi cảm ơn ông, thưa ông - Thérèse nói - Vì ông thấy rõ trong tất cả việc đó, ông cũng biết là vì các con tôi mà tôi không dấn thân vào công lý. Không có cái đó, tôi mệt mỏi biết bao ...

Như vậy màn kịch đã thay đổi và các sự vật có một giá khác. Nhờ vào một số từ đưa ra trong việc tranh luận, nó làm cho kẻ phạm tội ngẩng đầu lên và bình tĩnh lại trong khi kẻ tố cáo do dự và hình như lo lắng. Và xảy ra điều là bà này không dám nói nữa và bà kia đạt đến thời điểm mà người ta

cảm thấy sự cần thiết phải thoát ra khỏi sự im lặng để nói một cách rất tự nhiên những lời nói thú tội và có tác dụng an ủi.

- Bây giờ - Rénine nói với bà cũng dịu dàng như vậy - tôi tin rằng bà có thể và bà phải tự giải bày.

- Vâng... vâng... Tôi cũng tin vào điều đó - Bà ta nói.

Tôi phải trả lời cho người đàn bà ấy... Sự thật thật đơn giản phải thế không ?...

Bà ta lại khóc, bà bị lả đi trong chiếc ghế bành, bộ mặt già đi và khắc khổ vì đau đớn. Trong trạng thái không còn giận dữ và bằng giọng nhỏ nhẹ, bà gằn từng câu ngắn rời rạc:

- Thế là đã bốn năm bà ta là bạn gái của chồng tôi... Điều đó làm tôi đau khổ.. . Chính bà đã cho tôi thấy mối liên hệ của bọn họ... bởi sự độc ác... Bà ta ghét tôi hơn là yêu Jacques... và mỗi ngày, lại là cái vết thương mới... những cú điện thoại mà bà cho tôi biết các cuộc hẹn hò của bà... Tìm mọi cách làm tôi đau khổ, bà hy vọng tôi sẽ tự sát... Tôi đã nghĩ đến việc đó một đôi lần nhưng tôi đã vượt qua vì các con của tôi... Jacques cũng yêu đi. Bà đòi hỏi anh ấy ly dị... và anh ấy đã từng bước dần thân vào... vì bị bà ta và anh của bà ấy không chế, một người anh còn xảo trá và nguy hiểm hơn bà. Tôi cảm thấy tất cả điều đó... Jacques trở nên cứng rắn với tôi... anh ta không đủ can đảm để bỏ đi vì tôi là trở lực và anh ấy muốn hại tôi... Chúa tôi, sự tra tấn nào đây ?

- Cần trả lại tự do cho anh ta - Germaine kêu lên - Người ta không giết một người vì anh ta muốn ly dị.

Thérèse lắc đầu và trả lời:

- Không phải vì anh ấy muốn ly dị mà tôi giết anh. Nếu thực tình anh ấy muốn thì anh ấy bỏ đi thì tôi có thể làm gì nào ? Nhưng tất cả kế hoạch của mày đã thay đổi, Germaine ạ, việc ly dị không đủ cho mày mà một việc khác mà mày lấy được từ anh ta, một việc khác nghiêm trọng hơn mà anh mày và mày đã đòi hỏi... và anh ấy đã đồng ý... do sự uơ n hèn... ngoài ý muốn của anh ta...

- Mày muốn nói gì ? - Germaine bập bẹ - Việc khác ấy là gì ?

- Cái chết của tao.

- Mày nói dối ! - Bà Astaing kêu lên.

Thérèse không cất cao giọng. Bà ta không có bất cứ một cử chỉ thù hận hoặc bực tức nào và nhắc lại một cách giản đơn:

- Cái chết của tao. Germaine. Tao đã đọc những lá thư sau cùng của mày, sáu bức thư của mày mà anh ấy đã liều lĩnh bỏ quên trong ví, sáu bức thư mà cái từ khủng khiếp không được viết nhưng mỗi dòng cho thấy điều đó. Tao đọc cái đó trong run rẩy. Jacques đi đến đó !... Tuy nhiên, không có một giây nào tao nghĩ đến chuyện đánh anh ấy. Một người đàn bà như tao, Germaine ạ, không giết người một cách tự nguyện... Nếu tao mất đầu, đó là lỗi của mày sau này...

Bà quay đầu về phía Rénine như là để hỏi ông có hiểm họa không nếu bà nói và phổ biến sự thật.

- Bà đừng sợ - Ông nói - tôi đáp ứng mọi việc.

Bà đưa bàn tay lên trán mình, cảnh tượng kinh hoàng sống lại ở bà và tra tấn bà... Germaine Astaing không động đậy, hai cánh tay bắt chéo, con mắt mờ đục trong khi Hortense Daniel cuống cuống chờ lời thú tội và sự giải thích của bí mật không thể dò ra được.

- Chính là sau này và tại lỗi của mày, Germaine ạ. Tao đã để lại ví tiền trong ô ngăn kéo mà nó được giấu và buổi sáng ấy, tao không nói gì cho Jacques... Tao không muốn nói cho anh ấy là tao biết... Thật là khủng khiếp !... . Tuy nhiên, cần phải nhanh lên... các bức thư của mày làm lộ việc đi đến bí mật của mày, đối với ngày hôm nay... Trước hết tao nghĩ là chạy trốn, nhảy vào trong tàu hoả... Một cách máy móc, tao cầm lấy con dao găm này để tự vệ... Nhưng khi Jacques và tao cùng đến bãi tắm, tao cam chịu... Đúng, tao chấp nhận chết... cầu mong tao chết, tao nghĩ thế và mong toàn bộ cơn ác mộng ấy sẽ chấm dứt ! Duy chỉ với các con của tao thì tao muốn cái chết của tao là do biến cố và Jacques không bị tố cáo vì nó. Chính vì điều đó mà kế hoạch đi dạo chơi của mày trên dốc đá không thích ứng với tao... Một cái rơi từ trên cao của một dốc đá hình như rất tự nhiên... Vậy là Jacques từ bỏ tao để đi vào trong buồng của anh ấy để từ đó sau này anh ấy phải đến gặp mày ở Mathindes. Trên đường đi ở dưới thềm hiên, anh ấy để rơi chìa khoá cửa buồng. Tao đi xuống và cùng tìm với anh ta. Và chính ở đó... tại lỗi của mày... Vâng, Germaine ạ, tại lỗi của mày. Ví của Jacques tuột khỏi túi áo khoác của anh mà anh không nhận thấy và cùng rơi với ví ấy là một tấm ảnh mà ngay sau đó tao nhận ra... một bức ảnh chụp trong năm ấy của tao và hai đứa con của tao. Tao lượm bức ảnh... và tao thấy... Mày biết rõ cái mà tao thấy, Germaine ạ. Thay cho tao, trên ảnh là mày... Mày đã xoá tao đi và thay mày vào, Germaine ạ ! Đó là bộ mặt của mày !

Một cánh tay của mào quàng cô con gái lớn của tao, còn cánh tay kia đặt trên đầu gối mào... Đó là mào, Germaine ạ, người vợ của chồng tao... mào là mẹ tương lai của con tao... mào sẽ nuôi dạy chúng... mào... mào !... Thế là tao mất trí. Tao có sẵn dao găm... Jacques cúi xuống... Tao đâm...

Không có một chữ nào trong lời thú tội của bà là không cực kỳ đúng sự thật. Những ai nghe bà đều có một cảm giác sâu sắc và đối với Hortense và Rénine thì không có gì xót xa và bi thảm hơn.

Bà lại ngồi xuống, người kiệt sức. Tuy nhiên, bà tiếp tục nói những chữ không hiểu được và chỉ khi từ từ cúi xuống bà thì người ta có thể nghe:

- Tôi tưởng rằng người ta sẽ kêu lên quanh chúng tôi và bắt giam tôi... Không có gì hết. Điều này đã diễn ra trong cách thức và điều kiện mà không một ai thấy gì. Hơn nữa, Jacques đã đứng dậy cùng lúc với tôi và anh ấy không đổ xuống ! Không, anh ấy không đổ xuống ! Anh, người tôi đâm, anh vẫn đứng thẳng ! Từ thêm hiên nơi mà tôi đi lên, tôi thấy anh. Anh đã khoác lại áo ngoài lên vai mình, cố nhiên là để che vết thương và anh đi ra không hề lão đảo... hoặc quá ít mà chỉ mình tôi nhận thấy. Anh còn nói chuyện với các bạn đang chơi bài sau đó anh đi về buồng mình và biến mất. Tôi, sau một lúc, tôi trở về. Tôi tin rằng đó chỉ là một giấc mộng xấu... mà tôi đã không giết... hoặc chí ít thì vết thương là nhẹ. Jacques sẽ đi ra... Tôi tin chắc điều đó. Từ ban công của mình, tôi theo dõi... Nếu tôi có thể tin là anh ta cần cấp cứu, tôi đã chạy đến đó... Nhưng, thực sự tôi không biết. .. tôi không đoán được... Người ta nói về linh tính... đó là không đúng. Tôi hoàn toàn bình tĩnh như người ta thực sự cảm thấy sau một cơn ác mộng mà ký ức bị xóa đi. Không, tôi thề với ông điều đó, tôi không biết gì hết... cho đến lúc...

Bà ta dừng lại, những tiếng nấc làm bà nghẹt thở.

Rénine bổ sung:

- Cho đến lúc mà người ta đến báo cho bà, phải thế không ?

Thérèse bập bẹ:

- Vâng... Chính lúc đó thì tôi nhận thức được hành động của mình. Và tôi cảm thấy là tôi trở nên điên loạn, là tôi sẽ kêu với tất cả mọi người: 'Chính tôi là thủ phạm, ông đừng tìm. Đây là dao găm.. Chính tôi là thủ phạm'. Tôi sẽ kêu như thế, khi tôi đột nhiên thấy anh, anh Jacques xấu số của tôi... Người ta mang anh đi... Anh có một bộ mặt rất thanh thản... rất dịu dàng... Và đứng trước mặt anh, tôi hiểu trách nhiệm của tôi, cũng như anh

đối với trách nhiệm của anh... Đối với các con, anh giữ im lặng. Tôi cũng sẽ giữ im lặng. Cả hai đều là tội phạm của án mạng nhưng anh là nạn nhân, người này cũng như người kia, chúng tôi phải làm tất cả để án mạng này không đổ xuống đầu chúng... Trong lúc hấp hối, anh thấy rõ điều đó... anh có sự can đảm phi thường để bước đi, để trả lời cho những ai hỏi anh và để tự giam mình lại mà chết. Anh đã làm như thế, để xoá bỏ tất cả mọi tội lỗi của mình và cũng bằng việc đó, tha thứ cho tôi vì anh không tố cáo tôi... và anh ra lệnh cho tôi không được nói... cho tôi tự bảo vệ mình... chống lại tất cả mọi người, nhất là chống lại mày Germaine ạ.

Bà ta nói những lời sau cùng này với sự quả quyết hơn. Trước tiên bị ngao ngán bởi hành động vô thức mà bà đã phạm khi giết chết chồng mình, bà lấy lại một ít sức lực khi nghĩ đến điều mà chồng mình đã làm để trang bị cho bản thân bà một nghị lực như vậy. Đối diện với mảnh khoé mà sự hận thù đã đưa bọn họ, cả hai người, đến tận cái chết và đến tận án mạng, bà đã dùng dao nhọn, sẵn sàng chiến đấu với một quyết tâm run rẩy.

Bà ta không dao động, Germaine Astaing. Bà đã nghe không sót một chữ với một bộ mặt khất khe mà sự biểu hiện trở nên cứng rắn hơn theo mức độ cụ thể từ các lời thú tội của Thérèse. Không có bất cứ một cảm xúc nào làm bà nhẹ nhõm và cũng không có bất cứ một sự hối hận nào có thể lay chuyển bà. Hơn nữa, vào lúc cuối, làn môi mỏng của bà có một nụ cười nhẹ như là bà ta được hoan hỉ về cách thức mà các diễn biến đã xoay chuyển. Bà giữ lấy con mồi của mình.

Một cách từ từ, con mắt hướng lên một cái gương, bà chân chính lại mũ của mình và thoa phấn. Sau đó bà đi về phía cửa ra vào. Thérèse nhảy xổ đến.

- Mày đi đâu ?
- Đến nơi mà tao thích.
- Đến gặp quan toà dự thẩm chẳng ?
- Cũng có thể !
- Mày không được đi khỏi đây !
- Thôi được. Tao đợi ông ta ở đây.
- Và mày sẽ nói cho ông ta ?...

- Tất nhiên ! Tất cả những gì mày đã nói, tất cả những điều mà mày đã ngó ngàng nói cho tao. Làm sao ông ta nghi ngờ được ? Mày đã cho tao tất cả những lời giải thích.

Thérèse vỗ lấy vai của bà ta.

- Nhưng tao sẽ cho ông ta những lời giải thích khác trong cùng thời gian đó liên quan đến mày, Germaine ạ. Nếu tao bị chết thì mày cũng vậy.

- Mày chẳng có gì để chống lại tao.

- Tao có thể tố cáo mày, tao đưa ra những bức thư.

- Bức thư nào?

- Bức thư định đoạt cái chết của tao.

- Dối trá. Thérèse. Mày biết rõ là cái âm mưu xảo quyệt chống lại mày chỉ có trong tưởng tượng của mày. Cả Jacques cũng như tao không muốn cái chết của mày.

- Mày muốn nó, chính mày. Các bức thư của mày buộc tội mày.

- Dối trá ! Đó là những bức thư của một bạn gái cho một bạn trai.

- Những bức thư của người tình và của đồng lõa.

- Mày hãy chứng minh điều đó.

- Thư còn đó, trong ví của Jacques.

- Không có.

- Mày nói cái gì ?

- Tao nói là những thứ ấy thuộc về tao. Tao đã lấy lại chúng... Hoặc đúng hơn là anh tao đã lấy lại chúng.

- Mày đã trộm những bức thư ấy, đồ khốn nạn ! Và mày sẽ trả chúng cho tao - Thérèse kêu lên và xô đẩy Germaine.

- Tao không còn chúng nữa - Anh tao đã giữ lấy chúng - Anh đã mang nó đi.

- Ông ấy sẽ trả chúng cho tao.

- Ông đã đi rồi.

- Người ta sẽ tìm lại ông.

- Người ta chắc chắn sẽ tìm thấy ông ấy nhưng không phải là những bức thư. Những bức thư như thế sẽ bị xé nát.

Thérèse lão đảo và giơ bàn tay về phía Rénine với một vẻ thất vọng.

Rénine nói:

- Điều mà bà ta nói là sự thật. Tôi theo dõi thủ đoạn của người anh, còn anh ta thì lục lọi trong túi của bà. Ông ta đã lấy ví của bà, ông đã lục túi trước mặt chị ông, ông ta lại để nó vào chỗ cũ và ra đi với các bức thư.

Rénine nghỉ một lúc và nói thêm:

- Hoặc ít ra là với năm lá thư.

Câu nói được phát ra một cách hờ hững nhưng mọi người nhận thấy tầm quan trọng lớn lao của nó. Hai người đàn bà tiến lại bên ông. Ông ta muốn nói điều gì đây ? Nếu Frédéric Astaing chỉ mang theo năm lá thư vậy thì lá thư thứ sáu nằm ở đâu ?

- Tôi cho rằng - Rénine nói - khi cái ví trượt lên con lán, lá thư ấy cũng thoát ra cùng lúc với tấm ảnh mà ông Imbreval phải thu nhặt.

- Ông biết gì về việc đó ? Ông biết gì về việc đó ? - Bà Astaing hỏi với một giọng đứt khúc.

- Tôi đã thấy lại nó trong túi áo khoác phờ-la-men mà người ta treo gần giường. Thư đây. Nó được Germaine ký tên và nó quá đầy đủ để thiết lập các ý muốn của người viết nó và các lời khuyên mà bà đưa đến cho người tình của mình. Tôi cũng bối rối khi một người đàn bà khôn khéo như bà lại có thể phạm phải một điều thiếu khôn ngoan đến thế.

Bà Astaing tái mặt và lúng túng đến mức, bà không tìm cách đề bảo vệ mình. Rénine tiếp tục nói và hỏi bà:

- Đối với tôi, thưa bà, bà chịu trách nhiệm về tất cả những gì đã xảy ra. Chắc hẳn là bị phá sản và hết nguồn của cải, bà muốn lợi dụng tình yêu say đắm mà bà gọi ra cho ông Imbreval để bà kết hôn với ông ta dù có nhiều trở lực, để đặt tay lên tài sản của ông ta. Đầu óc vụ lợi ấy, những tính toán tồi tệ ấy tôi đều có chứng cứ và tôi có thể cung cấp nó. Sau tôi ít phút, bà đã lục soát trong túi áo khoác phờ-la-nen-lờ ấy. Tôi đã lấy đi bức thư thứ sáu, nhưng tôi để lại ở đó một mẫu giấy mà mà bà đã hăng hái tìm kiếm và mẫu giấy đó cũng đã rơi ra khỏi ví. Đó là một tấm séc một trăm nghìn quan mà ông Imbreval ký có lợi cho anh bà... Món quà khiêm tốn của hôn lễ... điều mà người ta gọi là một cái kẹp của ca-vát. Theo lời chỉ dẫn của bà, anh bà lướt bằng ô tô đến Havre và không nghi ngờ gì nữa, ông ta sẽ có mặt trước bốn giờ ở ngân hàng nơi mà số tiền đó được ký gửi. Tôi phải báo trước cho bà là ông ta không nhận được số tiền đó vì tôi đã điện thoại tới ngân hàng đó để báo tin về án mạng của ông Imbreval và họ đã đình chỉ tất cả việc trả lại tiền. Kết quả là Sở tư pháp có trong tay tất cả chứng cứ cần thiết chống lại bà và anh bà nếu như bà cứ kiên trì trong dự án trả thù của bà. Tôi có thể kể thêm như là chứng cứ làm sáng tỏ câu chuyện nói trên điện thoại mà người ta đã bắt quả tang giữa bà và anh bà trong tuần vừa qua, câu chuyện mà bà nói bằng tiếng Espagnol xen lẫn tiếng Ja-ve. Nhưng tôi chắc rằng bà

không buộc tôi phải dùng đến các biện pháp cực đoan ấy và chúng ta rất đồng ý với nhau, phải thế không ?

Rénine trình bày với một sự bình tĩnh ần tuợng và với điệu bộ thông dong của một người biết là không ai nêu ra một sự phản đối nhỏ nhoi nào chống lại lời nói của ông. Ông thực sự tỏ ra không thể nhầm lẫn. Ông gọi ra các diễn biến như chúng đã xảy ra và rút từ đó ra những kết luận đương nhiên mà các diễn biến đó bao hàm theo đúng lô gíc. Chỉ có việc chịu khuất phục.

Bà Astaing hiểu điều đó. Nhưng bản tính như của bà, dữ dội và hăng say chừng nào cuộc chiến đấu còn có khả năng, còn một tia hy vọng thì không dễ dàng chịu khuất phục trong thất bại. Germaine thì quá thông minh để cảm thấy mưu đồ chống đối nhỏ nhất sẽ bị bóp nát bởi một đối thủ như vậy. Bà nằm trong bàn tay của ông. Trong trường hợp đó, bà chịu khuất phục. Bà không chơi bất cứ một hài kịch nào, không tham gia vào bất cứ một chiến dịch dương đông kích tây nào như đe dọa, thù hận, nóng giận v.v. Bà chịu khuất phục.

- Chúng tôi đồng tình - Bà nói - Ông còn đòi hỏi gì nữa ?

- Bà đi đi.

- Nếu khi người ta cần đến sự làm chứng của tôi thì sao ?

- Người ta không cần đến nó.

- Tuy nhiên...

- Bà hãy trả lời là bà không biết gì hết.

Bà ta đi ra. Đến ngưỡng cửa, bà do dự, sau đó rít qua kẽ răng:

- Còn tấm séc ? - Bà nói.

Rénine nhìn bà Imbreval khi bà tuyên bố:

- Mong bà ta giữ lấy séc. Tôi không muốn loại bạc đó.

Khi Rénine đã cho Thérèse Imbreval các chỉ dẫn cụ thể về cách thức mà bà phải xử sự và trả lời các câu hỏi có thể được đặt ra cho bà, ông rời bỏ nhà gỗ có Hortense Daniel đi theo.

Ở chỗ kia, trên bãi biển, quan toà và chương lý tiếp tục cuộc điều tra của họ, dùng các biện pháp, hỏi người làm chứng và bàn tính với nhau.

- Tôi đang nghĩ - Hortense nói - là ông có dao găm và ví của ông Imbreval trên người ông !

- Và điều đó hình như đối với bà là vô cùng nguy hiểm phải không ? - Ông nói khi đang cười – Còn tôi, điều đó hình như vô cùng hài hước.

- Ông không sợ sao ?

- Sợ cái gì ?

- Sợ người ta nghi ngờ một cái gì đó ?

- Chúa trời, người ta không nghi ngờ gì cả.

Chúng ta sẽ kể cho những người dũng cảm điều mà chúng ta đã thấy. Chúng có chỉ làm tăng thêm sự lúng túng của họ, vì chúng ta không thấy gì cả. Do khôn ngoan, chúng ta sẽ ở lại một hoặc hai ngày để coi chừng. Nhưng sự việc đã được giải quyết. Bọn chúng chỉ thấy lửa ở đó.

- Tuy nhiên, ông đã đoán ngay từ phút đầu tiên. Tại sao vậy ?

- Bởi vì thay cho việc tìm kiếm từ trưa đến chiều, như người ta thường làm việc đó, tôi luôn đặt câu hỏi như nó phải đặt và lời giải tự nó sẽ đến. Một người đàn ông vào trong buồng và tự nhốt mình trong đó. Người ta thấy ở đó một xác chết, sau nửa giờ. Không có ai đi vào đó. Chuyện gì đã xảy ra ? Theo tôi, câu trả lời có ngay tức thời. Cũng không cần suy nghĩ nữa. Bởi vì án mạng không xảy ra trong buồng, vậy nó xảy ra trước đó và người đàn ông khi vào trong buồng của ông ta đã bị đánh tới chết. Và ngay tức thời, trường hợp đặc biệt, sự thật đã hiện rõ cho tôi. Bà Imbreval đáng lẽ phải bị giết chiều ấy, đã dùng biện pháp tay trên khi chồng bà cúi xuống, trong một phút lơ là, đã giết ông ta. Chỉ còn tìm lý do hành động của bà. Tôi biết bọn họ, tôi đã tìm hiểu bản chất của bà ta. Đó là tất cả câu chuyện.

Buổi tối bắt đầu đổ xuống. Màu xanh của trời trở nên tối hơn, biển còn yên lặng hơn nữa.

- Bà nghĩ về điều gì đó ? – Rénenie hỏi sau một lúc.

- Tôi nghĩ - Bà nói – nếu tôi là nạn nhân của một vài âm mưu, tôi giữ lòng tin ở ông, dù thế nào đi nữa thì tôi vẫn tin vào tất cả và chống lại tất cả. Tôi biết, cũng như tôi biết tôi tồn tại, là ông sẽ cứu tôi, dù gặp trở ngại ra sao. Không có giới hạn cho quyết tâm của ông.

Ông nói rất nhỏ:

- Không có giới hạn nào cho ý muốn của tôi làm vui lòng bà.

BỐN **TÌNH YÊU KỲ LẠ**

- Bạn hãy nhìn con người giữ vai trò đầu bếp... Serge Rénine nói.

- Ông ta có gì đặc biệt ? - Hortense hỏi.

Bọn họ đang ở trong rạp xi-nê trên đại lộ mà ở đó Hortense đã kéo Rénine đến xem một nữ diễn viên có quan hệ mật thiết với bà - Rose Andrée - hình ảnh bà ta nổi bật trên tờ quảng cáo. Đó là chị em cùng cha khác mẹ của bà, bố của họ đã kết hôn hai lần. Có một thời gian, do tức giận nhau, ngay cả thư bọn họ còn không viết cho nhau nữa. Một con người đẹp đẽ với cử chỉ mềm mại và bộ mặt tươi cười, Rose Andrée sau khi tham gia đóng kịch không có nhiều thành công, đã nổi lên ở xưởng phim như là một nữ diễn viên có triển vọng lớn. Buổi tối đó, cô làm sôi động cho bộ phim bằng nhiệt tình và sắc đẹp rực rỡ của mình dù nó khá tồi: Công chúa Hạnh phúc.

Không trả lời trực tiếp, Rénine lại nói trong một lần nghỉ của cuộc buổi diễn:

- Tôi tự an ủi mình về các phim dở bằng việc quan sát các nhân vật thứ yếu. Làm sao các con quý khốn nạn ấy trong khi lặp lại mười hoặc hai mươi lần một số cảnh nào đó lại không nhân một lần "diễn quyết định", để nghĩ đến một việc khác với vai trò mà nó diễn ? Chính những lần giải trí nhỏ ấy đi sâu một ít vào tâm hồn và bản năng của nó là đáng ghi nhớ. Như vậy, bà hãy xem người đầu bếp này...

Bây giờ màn ảnh cho thấy một bàn ăn được phục vụ một cách xa hoa do công chúa Hạnh phúc có các tình nhân của mình bao quanh chủ trì. Có nửa tá hầu bàn trai được điều khiển bởi người đầu bếp, một người to khỏe, mũi dày, mặt thô và lông mày lớn giao nhau thành một đường.

- Một cái đầu của con vật - Hortense nói - Ông thấy gì đặc biệt ở hẳn ta ?

- Hãy quan sát cách thức mà hẳn ta nhìn chị bà và hẳn ta cứ nhìn như vậy một cách không rời mắt.. Rõ ràng là trong lòng hẳn có những tình cảm riêng tư với Rose Andrée, những tình cảm không có bất cứ một mối liên hệ nào với vai trò người ở vô danh của nó. Không có ai nghi ngờ điều đó trong thực tế nhưng trên màn ảnh, khi hẳn không giữ gìn hoặc khi hẳn tưởng là

các bạn tập của hắn không thấy hắn thì bí mật của hắn lộ ra: Xem đây...
(*người dịch dịch khó hiểu quá, cố biên tập lại mà không thể, hic*)

Người đàn ông không động đậy nữa. Đó là lúc kết thúc bữa ăn. Công chúa uống một cốc rượu sam-panh và hắn ngắm cô ta bằng đôi mắt loé sáng của hắn mà các lông mày đã che kín một nửa.

Trong hai lần nữa, bọn họ bắt quả tang ở hắn những lời nói đặc biệt mà Rénine gán cho một ý nghĩa say đắm, còn Hortense thì nghi ngờ. "Đó là một cách nhìn của hắn, cách nhìn của con người ấy" bà nói. Đoạn phim kết thúc. Còn có đoạn thứ hai. Bản chỉ dẫn chương trình thông báo là "một năm đã trôi qua và công chúa Hạnh phúc sống trong một ngôi nhà tranh Nóc-măng xinh đẹp, có cây leo chằng hoa cùng với một nhạc sĩ không giàu mà bà ta chọn làm chồng".

Luôn hạnh phúc như người ta có thể nhận thấy điều đó trên màn ảnh, công chúa vẫn luôn quyến rũ, luôn có nhiều người cầu hôn rất khác nhau vây quanh. Tư sản và quý phái, nhà tài chính và nông dân, tất cả những người đàn ông bị ngắt đi trước bà, và quan trọng nhất, còn có một người đàn ông cục cằn cô độc, một người tiều phu lông lá, nửa hoang dã mà bà gặp trong tất cả các lần dạo chơi của bà. Được trang bị một cái rìu, với vẻ đáng sợ và xảo trá, hắn ta lượn lờ quanh ngôi nhà tranh và người ta cảm thấy lo sợ một hiểm họa đe dọa Công chúa Hạnh phúc. "Này, này - Rénine thì thầm - bà có biết người đàn ông của rừng ấy là ai không" ?

- Không biết.

- Đó là người đầu bếp, đơn giản thế thôi. Người ta dùng cùng một diễn viên cho hai vai.

Từ công việc, dù có sự biến dạng của dáng người, với cách đi nặng nề, và đôi vai rộng của người tiều phu, vẫn lộ rõ thái độ và cử chỉ của người đầu bếp và ngay cả dưới bộ râu cằm nhọn và bộ tóc dày và dài, người ta cũng nhận ra cái mặt vừa mới cạo, cái mũi của con vật và đường lông mày rậm. Ở phía xa, công chúa đi ra khỏi nhà tranh. Người đàn ông nấp mình sau một bụi cây. Thỉnh thoảng, màn hình cho thấy ở đó lộ ra đôi mắt dữ dằn hoặc bàn tay sát nhân có ngón cái cực lớn của hắn.

- Hắn làm tôi sợ - Hortense nói - trong thực tế, hắn là điều kinh hoàng.

- Bởi vì hắn đang diễn cho lợi ích riêng của hắn - Rénine nói - Bà biết rõ là trong khoảng thời gian ba hoặc bốn tháng khi mà phim được tách ra

hai thời kỳ quay, tình yêu của hắn có tiến bộ và đối với hắn, không còn công chúa nữa mà chính là Rose Andrée.

Người đàn ông ngồi xổm xuống. Nạn nhân đến gần, nhẹ nhàng và ngờ vực. Bà đi qua, nghe tiếng động, dừng lại và nhìn với vẻ mặt tươi cười rồi trở nên chăm chú, sau đó thì lo âu và càng lúc càng ưu tư. Người tiều phu rẽ các cành cây và đi qua lùm cây.

Bọn họ mặt đối mặt. Hắn mở vòng tay như để vỗ lấy bà. Bà kêu lên, gọi sự cứu cứu nhưng bị nghẹt thở và các cánh tay bao lấy bà khiến bà không thể có một sự chống đối nhỏ nhoi nào. Thế rồi hắn vác bà lên vai và phi nước đại.

- Bà đã chịu thua chưa ? - Rénine thì thầm

Bà có tin là người diễn viên cấp bậc thứ hai mươi ấy có được sức mạnh và nghị lực như vậy nếu đó là một người đàn bà khác với Rose Andréé không ?

Người tiều phu đi đến bên bờ một con sông rộng, gần một cái thuyền cũ bị mắc kẹt trong bùn. Hắn ta đặt thân hình bất động của Rose Andréé vào đó, tháo dây buộc thuyền và bắt đầu theo bờ đi ngược dòng sông.

Sau này, người ta thấy hắn cặp bờ rồi vượt qua khoảng trống của một rừng cây và dẫn mình vào giữa những cây lớn và những cồn đá. Sau khi đặt công chúa xuống, hắn quét dọn cửa một cái hang mà ánh sáng lọt vào bằng một khe nghiêng.

Một loạt ánh chiếu cho thấy sự điên khùng của người chồng, sự tìm kiếm, việc phát hiện ra các cành cây nhỏ bị Công chúa hạnh phúc bẻ gãy trên đường đi, chỉ rõ con đường cần đi theo.

Sau đó là chung cuộc, cuộc chiến đấu đáng sợ giữa một người đàn ông và người đàn bà và vào lúc người đàn bà kiệt sức, chịu khuất phục, bị lật nhào thì sự xuất hiện đột ngột của người chồng và một phát súng vào ngã con vật hung dữ....

Lúc bốn giờ, sau khi họ đi ra khỏi rạp chiếu bóng, Rénirie thấy ô tô đang đợi bèn ra hiệu lái xe đi theo ông. Cả hai đi trên đại lộ và đường phố Hoà Bình. Rénine, sau một lúc im lặng dài, làm cho người đàn bà trở lo lắng ngoài ý muốn, hỏi bà:

- Bà có yêu chị mình không ?

- Có, rất nhiều.

- Tuy nhiên, bà đã giận cô ấy ?

- Tôi đã giận trong thời gian tôi có chồng. Rose là một người phụ nữ khá đom đóm với đàn ông. Tôi ghen và thực sự không có lý do. Nhưng tại sao ông lại nêu câu hỏi đó ?

- Tôi không biết... cái phim ấy đi theo tôi và biểu hiện của con người đó lạ lùng quá !

Bà cầm lấy cánh tay của ông và sôi nổi nói:

- Cuối cùng, cái gì, ông nói đi ! Ông đang giả thiết điều gì ?

- Điều mà tôi giả thiết à ? Tất cả và không có gì. Nhưng tôi không thể ngăn mình tin rằng chị của bà đang lâm nguy.

- Một giả thiết đơn giản.

- Đúng, nhưng là một giả thiết căn cứ trên các sự việc gây ấn tượng cho tôi. Theo ý tôi, cảnh bắt cóc biểu hiện không phải là sự xâm chiếm của người rừng chống lại Công chúa Hạnh phúc, mà là một cuộc tấn công mạnh mẽ và điên cuồng của một người diễn viên chống lại người đàn bà mà ông ta thèm muốn. Đúng vậy, điều đó xảy ra trong những giới hạn đặt ra cho những vai diễn và không ai phát hiện - không ai, ngoại trừ có thể là Rose Andrée. Nhưng tôi, tôi bắt quả tang những tia chớp của dự vọng mà không nghi ngờ gì, để lại những cái nhìn ham muốn và ngay cả quyết tâm của kẻ sát nhân; những bàn tay co chặt sẵn sàng bóp chết và cuối cùng là hai mươi chi tiết, chứng minh cho tôi là vào thời kỳ đó, bản năng của con người đó thúc đẩy ông ta giết người đàn bà không thể thuộc về ông ta.

- Thôi được, vào thời kỳ đó, có thể - Hortense nói - Nhưng sự đe dọa được gạt bỏ vì nhiều tháng đã trôi qua.

- Cố nhiên... cố nhiên... nhưng dù sao, tôi muốn biết tin.

- Từ ai ?

- Ở Công ty thế giới nơi đã quay phim. Vậy thì, đây là bàn giấy của công ty. Bà có muốn lên ô tô và chờ một ít phút không ?

Ông ta gọi Clément, người lái xe của ông và khởi hành.

Thực chất, Hortense còn nghi ngờ. Tất cả các biểu hiện tình yêu ấy mà bà không phủ nhận, cả sự cuồng nhiệt cũng như sự man rợ, hình như với bà là một trò chơi hợp lý của một người diễn viên.

Bà không nắm được gì về toàn bộ thảm kịch đáng sợ mà Rénine khẳng định đã đoán được và tự hỏi mình là liệu ông ta có tưởng tượng quá đáng không.

Khi ông trở lại, bà hỏi ông với vẻ giễu cợt là ông đã ở đâu ? Bí mật chẳng ? Sự chuyển biến bất ngờ chẳng ?

- Thôi đủ rồi - Ông nói với vẻ mặt lo lắng.

Ngay sau đó bà trở nên lúng túng.

- Ông nói gì vậy ?

Ông ta kể lại một mạch:

- Người đàn ông ấy là Dalbrègue. Đó là một người khá kỳ lạ, kín đáo, trầm mặc và luôn tránh mặt bạn bè của mình. Người ta không bao giờ thấy ông ta đặc biệt quan tâm đến chị bà. Tuy nhiên, diễn xuất của ông vào cuối giai đoạn thứ hai, tỏ ra rất nổi bật cho nên người ta đã ký với ông một hợp đồng cho một phim mới. Vậy là ông quay trong thời gian gần đây ở ngoại ô Paris. Người ta hài lòng về ông nhưng bỗng nhiên một sự kiện khác thường xảy ra. Ngày thứ sáu 18 tháng 9, vào buổi sáng, ông mở khoá nhà để xe của Công ty thế giới và luồn vào trong một xe Limousine, sau khi đã cuỗm đi số tiền hai mươi lăm nghìn quan. Người ta làm đơn khiếu nại và chiếc xe Limousine được tìm thấy vào ngày chủ nhật ở quanh vùng Dreux.

Hortense nghe chuyện, mặt hơi xanh, nói xen vào:

- Cho đến nay... không có bất cứ một liên hệ nào với...

- Có. Tôi có tìm hiểu là Rose Andrée lúc bấy giờ ra sao. Chị của bà đã đi du lịch trong mùa hè ấy rồi bà đã ở lại khoảng mười lăm ngày ở tỉnh Eure nơi bà có ngôi nhà, chính xác hơn là một mái nhà tranh, nơi mà người ta quay phim Công chúa Hạnh phúc. Được gọi đến châu Mỹ theo một hợp đồng, bà trở lại Paris, ký gửi hành lý của mình ở nhà ga Saint Lazare và bà đi thứ sáu ngày 18 tháng 9 với ý muốn ngủ lại ở Havre và xuống tàu thủy ngày thứ bảy.

- Ngày thứ sáu 18.9 - Hortense nói bập bẹ - cùng ngày với người đàn ông ấy... ông ta đã bắt cóc bà ta.

- Chúng ta sẽ biết việc đó - Rénine nói- Clément, đi đến Công ty xuyên Đại Tây Dương.

Lần này, Hortense đi cùng ông vào trong các phòng làm việc và bản thân bà biết được các tin tức từ ban giám đốc.

Cuộc tìm kiếm nhanh chóng đạt đích.

Một buồng trên tàu La Provence được Rose Andrée giữ chỗ. Nhưng tàu thủy khởi hành mà không có nữ hành khách trình diện. Chỉ ngày hôm sau, người ta nhận được ở Havre một điện tín, ký tên Rose Andrée báo sự

chậm trễ và yêu cầu người ta giữ hành lý của bà ở nơi ký lưu giữ. Điện tín từ Dreux đến.

Hortense chệnh choạng đi ra. Hình như người ta chỉ có thể giải thích tất cả sự trùng hợp ấy bởi một vụ mưu sát. Những diễn biến được nhóm lại theo trực giác sâu sắc của Rénenie.

Ngồi lả đi trong ô tô, bà nghe người ta cho biết địa chỉ Sở Cảnh sát. Bọn họ đi qua trung tâm Paris. Sau đó bà ở lại một mình trên cái "ke" một lúc.

- Tôi đến đây - Ông nói khi mở cửa xe.

- Có tin mới à ? Người ta đã tiếp ông ? - Bà hỏi một cách lo lắng.

- Tôi không tìm cách để được tiếp. Tôi chỉ muốn bắt liên lạc với thanh tra Morisseau, người đã giao cho tôi việc của Dutreuil ngày hôm trước. Nếu người ta biết việc gì đó, chúng ta sẽ biết nó qua ông ta.

- Thế nào ?

- Ở giờ này, ông ta đang trong quán cà phê mà bà thấy trên quảng trường đằng kia.

Bọn họ đi vào quán cà phê, và ngồi xuống trước một cái bàn tách biệt với chiếc bàn nơi ngài chánh thanh tra đang đọc nhật báo. Ngay tức thời, ông nhận ra bọn họ. Rénine xiết bàn tay ông và không rào đón, nói ngay:

- Tôi mang đến cho ông một việc thú vị, thưa thủ trưởng, nó có thể làm ông nổi bật lên, vả chăng, có thể ông đã biết ?...

- Việc gì vậy ?

- Dalbrèque.

Morisseau tỏ ra ngạc nhiên. Ông do dự và nói bằng một giọng khôn ngoan:

- Đúng, tôi biết... các nhật báo đã nói về điều đó... trộm ô tô... hai mươi lăm nghìn quan bị cuỗm... Các nhật báo cũng sẽ nói trong ngày mai về một sự khám phá mà chúng tôi vừa làm ở sở cảnh Sát, đã biết Dalbrèque là tác giả của một vụ ám sát gây nhiều tiếng đồn năm vừa qua, vụ ám sát người thợ kim hoàn Bourget.

- Đây là vấn đề khác - Rénine khẳng định.

- Về việc gì vậy ?

- Về một cuộc bắt cóc do hấn gây ra trong ngày thứ bảy 19 tháng chín.

- A ! Ông biết ?

- Tôi biết.

- Trong trường hợp đó - Viên thanh tra quyết định trình bày - Thứ bảy 19 tháng 9, trên đường phố và giữa ban ngày, ba tên cướp đã bắt cóc một bà già đang trên đường đi chợ. Sau đó ô tô của chúng chạy trốn với tốc độ cực nhanh. Các báo ngày đã tường trình sự cố nhưng không cho biết tên của nạn nhân cũng như của kẻ chiếm đoạt và điều đó vì một lý do rõ ràng là người ta không biết gì cả. Chỉ ngày hôm qua khi được cử đến Havre cùng một số người thì tôi mới thành công trong việc nhận dạng một trong các tên cướp. Việc lấy trộm hai mươi lăm nghìn quan, việc lấy trộm ô tô, việc bắt cóc người đàn bà trẻ có cùng một nguồn gốc. Chỉ một tội phạm: Dalbrèque. Còn về người đàn bà trẻ thì không có một tin tức nào cả. Tất cả mọi sự tìm kiếm của chúng tôi đều vô ích.

Hortense không cắt lời kể của viên thanh tra. Bà bị choáng váng. Khi ông kể xong, bà thở dài:

- Thật là kinh hoàng... người đàn bà khốn khổ đã biến mất... không còn bất cứ hy vọng nào.

Nói chuyện với Morisseau, Rélenie giải thích:

- Nạn nhân là chị hay đúng hơn là chị cùng cha khác mẹ của bà đây. Đó là một diễn viên điện ảnh rất nổi tiếng. Bà Rose Andréé...

Và, một cách ngắn gọn, ông kể lại những mối nghi ngờ mà ông có khi xem phim Công chúa Hạnh phúc và cuộc điều tra mà tự ông tiến hành.

Một sự im lặng lâu quanh chiếc bàn nhỏ. Ngài chánh thanh tra, lần này nữa, bối rối trước sự tài tình của Rélenie chờ đợi lời nói của ông ta. Hortense đưa mắt cầu xin ông làm như ông có thể bộc lộ bí ẩn từ đầu đến cuối.

Ông hỏi Morisseau:

- Đúng là ba người đã có trên ô tô ?

- Đúng.

- Chỉ có ba ở Dreux ?

- Không - ở Dreux người ta chỉ tìm thấy dấu vết của hai người.

- Trong đó có Dalbrèque ?

- Tôi không tin ! Không có một dấu hiệu nhỏ phù hợp với dấu vết của anh ta.

Ông suy nghĩ một lúc nữa, sau đó mở ra trên bàn một bản đồ lớn.

Một sự im lặng mới. Sau đó, ông nói với thanh tra:

- Ông để bạn mình ở lại Havre ?
- Vâng, hai viên thanh tra
- Ông có thể điện thoại cho họ chiều nay không ?
- Có.
- Và yêu cầu hai thanh tra khác ở sở Cảnh Sát được không ?
- Vâng.
- Thế thì, hẹn gặp ngày mai vào lúc mười hai giờ.
- Ở đâu ?
- Tại đây !

Từ ngón tay, ông ấn lên một điểm của bản đồ có đánh dấu:

- Cây sồi trong chậu nằm ở giữa rừng (?) của Brotonne, trong tỉnh Havre.

- Ở đây, ông nhắc lại, vụ bắt cóc diễn ra chính tại đây, Dalbrèque tìm một chỗ trú ẩn. Hẹn ngày mai, ông Morisseau, mong ông đúng giờ đến chỗ hẹn. Năm người, không phải là nhiều để tóm một con vật cỡ ấy.

Viên thanh tra lặng người. Con quỷ người ấy làm ông sững sờ. Ông trả tiền ăn, đứng dậy, máy móc chào kiêu nhà binh và đi ra trong khi lẩm nhẩm:

- Tôi sẽ ra đó, thưa ông.

Ngày hôm sau, lúc tám giờ, Rénenie rời Paris trong một xe Limousine rộng rãi do Clément lái. Cuộc hành trình diễn ra lặng lẽ.

Hortense dù tin vào khả năng phi thường của Rénine, đã trải qua một đêm không ngủ và suy nghĩ với sự lo lắng cho kết quả của cuộc phiêu lưu.

Ông đến gần. Bà nói với ông:

- Dựa vào đâu mà ông cho rằng hắn đã dẫn chị tôi vào trong rừng này ?

Một lần nữa ông lại trải rộng bản đồ lên đầu gối và Hortense thấy là nếu người ta vạch một đường từ Havre hay đúng hơn là từ Quillebeup (nơi người ta vượt qua sông Seine) cho đến tận Dreux (nơi tìm thấy ô tô) thì đường đó chạm vào khoảng trống phía tây của rừng Brotonne.

- Tuy vậy - Ông nói thêm - là chính tại Brotonne, theo như người ta nói cho tôi biết khi ở Công ty thế giới, phim Công chúa Hạnh phúc đã được quay. Và câu hỏi được đặt ra như sau: người cầm giữ Rose Andrée, Dalbrèque, khi qua ngày thứ bảy ở gần rừng, có hay không ý định giấu tại đây con mồi của ông ta trong khi hai đồng lõa tiếp tục đi đến Dreux và về

lại Paris ? Cái hang còn kia, rất gần. Làm sao lại không đi đến đó ? Phải chăng khi chạy đến cái hang đó cách đây vài tháng, nó mang trên tay, ép vào người nó và vừa tầm môi của nó, người đàn bà mà nó yêu và nó vừa chiếm được ? Đối với nó, cuộc phiêu lưu lại bắt đầu một cách lô-gic và tàn nhẫn. Nhưng lần này, Rose Andrée bị cầm tù là thật. Không có khả năng cấp cứu. Rừng cây thì mênh mông và hoang vắng. Cái đêm ấy hay là một trong các đêm tiếp theo, Rose Andrée phải buông xuôi...

Hortense rùng mình.

- Cô ta chết mất. Ôi ! Rénine, chúng ta đến quá chậm.

- Tại sao ?

- Ông hãy nghĩ xem ! Ba tuần lễ. Ông không cho rằng hấn giam bà ta ở đó nhiều thời gian thế ?

- Chắc chắn không, nơi mà người ta chỉ cho tôi ở chỗ giao nhau của những con đường và việc rút lui không được chắc. Nhưng chắc rằng chúng ta sẽ tìm được ở đó một số chỉ dẫn.

Bọn họ ăn trưa trên đường đi, trước giữa trưa và đi vào trong rừng cây to của Brotonne, rừng nguyên sinh và rộng lớn, đầy dấu tích La Mã và di tích thời Trung cổ. Rénenie - người thường đi qua rừng, điều khiển xe ô tô đến một cây sồi nổi tiếng mà cành của nó vươn ra tạo thành một cái phễu lớn bao quanh mười dặm. Ô tô dừng lại ở chỗ quay đàng trước và bọn họ đi bộ cho đến gốc cây. Morisseau cùng bốn người cảnh sát đợi bọn họ.

- Các ông hãy đến đây – Rénenie nói với bọn họ - hang ở bên cạnh, nằm giữa các bụi rậm,

Bọn họ dễ dàng tìm thấy hang. Những tảng đá lớn sừng sững chìa ra trên một lối vào thấp, nơi mà người ta luôn qua bằng con đường đi hẹp nằm giữa các lùm cây dày.

Ông ta vào hang và nhờ vào ánh đèn pin của mình lục những góc ngách của một hang nhỏ mà trên thành chỉ chút chữ ký và hình vẽ.

- Chẳng có cái gì ở bên trong. Ông nói với Hortense và Morisseau – Nhưng đây là chứng cứ mà tôi tìm. Nếu như kỉ niệm làm phim thật sự đã đưa Dalbrèque đến hang Công chúa Hạnh phúc, chúng ta phải nghĩ là nó cũng như vậy đối với Rose Andrée. Tuy nhiên, Công chúa Hạnh Phúc trong phim đã bẻ gãy những mẫu cành cây suốt cả hành trình. Và chính đúng ở đây, về phía bên phải của cái lỗ này, các cành cây vừa mới bị bẻ gãy.

- Thôi được, Hortense nói – Tôi đồng tình với ông là ở chỗ ấy có một chứng cứ về đường đi qua của bọn chúng, nhưng đã ba tuần qua và từ khi...

- Từ khi, chị gái bà bị nhốt, trong một cái hang tách biệt hơn.

- Hay là đã chết và vùi lấp dưới một đồng lá...

- Không, không - Rénine nói trong khi giẫm chân - Không tin là con người đó đã làm tất cả để đi đến một cuộc sát nhân ngớ ngẩn. Ông ta đã kiên trì - Ông muốn chinh phục nạn nhân của mình bằng những lời đe dọa, bằng cái đói...

- Rồi sao nữa ?

- Chúng ta hãy tìm.

- Làm sao ?

- Để ra khỏi mê cung này, chúng ta có một sợi dây chỉ dẫn. Nó cũng là mảnh khóc của Công chúa Hạnh phúc. Chúng ta đi theo sợi dây, lần từ từ cho đến lúc bắt đầu. Trong thảm kịch, để đưa Công chúa đến đây người rừng đã vượt qua rừng sau khi đã chèo thuyền dọc theo sông Seine ở cách xa một cây số. Chúng ta xuống sông Seine.

Ông lại đi tiếp. Ông tiến bước không do dự, mắt cảnh giác như là một con chó săn tốt mà sự đánh hơi dẫn dắt nó một cách chắc chắn. Được ô tô đi theo từ xa, bọn họ đi đến dãy nhà ở bên bờ sông. Rénine đi thẳng đến nhà của người lái đò và hỏi ông ta.

Cuộc đối thoại nhanh gọn. Ba tuần lễ trước đây, vào một buổi sáng thứ hai, ông này đã phát hiện một chiếc thuyền bị mất. Về sau ông lại tìm thấy nó bị lấp trong bùn ở cách đó nửa dặm về phía hạ lưu.

- Không xa ngôi nhà tranh mà người ta đã quay phim vào mùa hè ấy phải không ? - Rénine nói.

- Đúng.

- Và chính tại chỗ đó, nơi hiện nay chúng tôi đang đứng, người ta đã cho một phụ nữ bị bắt cóc lên bờ phải không ?

- Vâng, đó là Công chúa Hạnh phúc hay đúng hơn là bà Rose Andrée, người sở hữu cái nhà tranh mà người ta gọi là Clos-Joli.

- Vào thời gian này, nhà có mở cửa không ?

- Không. Bà ta ra khỏi nhà đã một tháng, sau khi đã đóng tất cả cửa.

- Không có người giữ.

- Không có ai.

Rénine quay người lại và nói với Hortense:

- Không còn bất cứ nghi ngờ nào. Đó là nhà tù mà ông ta đã chọn. Cuộc săn tìm lại tiếp tục. Bọn họ di theo mọi con đường kéo thuyền dọc theo bờ sông Seine. Họ đi không tiếng động trên thảm cỏ của vệ đường. Con đường nhỏ gặp đường lớn và ở đây có những cây bị đốn; vượt qua những cây ấy, bọn họ thấy từ trên cao của một mô đất nhà Clos- Joli có hàng rào bao quanh. Hortense và Rénine nhận biết cái nhà tranh của Công chúa Hạnh phúc. Các cửa sổ đều đóng thanh chắn và các đường mòn đã được cỏ phủ kín.

Bọn họ ở lại đó hơn một giờ, ẩn mình trong các lùm cây. Người đội trưởng cảnh sát thì mắt kiên nhẫn; Hortense không còn lòng tin và không tin là Clos-Joli có thể dùng làm nơi giam giữ chị của bà. Nhưng Rénine vẫn khăng khăng giữ ý mình.

- Bà ta còn ở đó, tôi nói với bà. Đó là chắc chắn. Điều không thể được là Dalbrèque không chọn chỗ để giam giữ bà ta. Ông ta mong như vậy, trong một nơi mà bà ta biết để làm bà trở nên ngoan ngoãn hơn.

Cuối cùng đối diện với hai người, từ phía khác của Clos, vang lên tiếng bước đi, chậm và ngập ngừng. Một hình bóng lộ ra trên đường, ở độ cách xa ấy người ta không thể thấy mặt. Nhưng bước đi thì nặng nề, cách đi thì đúng là của người đàn ông mà Rénine và Hortense đã thấy trong phim.

Như vậy là trong hai mươi bốn giờ, dựa vào các chỉ dẫn mơ hồ và phong thái của một diễn viên, Serge Rénine, nhờ vào một suy luận tâm lý, đã đi đến ngay trung tâm của thảm kịch. Điều mà phim gợi ra, đã đưa ông đến Dalbrèque. Dalbrèque đã hành động trong cuộc sống thật giống như trong đời sống tưởng tượng của điện ảnh và Rénine lần từng bước trên con đường mà bản thân Dalbrèque lần theo dưới ảnh hưởng của phim và đi đến chỗ mà người rùng rợn giam giữ Công chúa Hạnh phúc.

Dalbrèque mặc quần áo vá và rách như một người sống lang thang. Ông ta mang một cái dây hai túi mà từ đó thò ra cổ của một cái chai và đầu của một chiếc bánh, vai đeo một cái rìu tiêu phu.

Ông thấy khoá hàng rào mở và đi vào trong vườn cây ăn quả rồi ngay sau đó lần vào trong một hàng cây dẫn ông đến mặt tiền khác của ngôi nhà.

Rénine vô lý lấy cánh tay của Morisseau đang muốn xông lên.

- Tại sao vậy ? - Hortense hỏi - Không nên để tên cướp vào... nếu không ...

- Và nếu có những đồng loã thì sao ? Nếu gây ra sự cảnh giác ?

- Mặc kệ. Trước hết, chúng ta hãy cứu chị tôi.

- Và nếu chúng ta đến quá chậm để bảo vệ bà ? Trong sự điên rồ, nó có thể giết bà ấy bằng một nhát rìu.

Bọn họ chờ. Một giờ nữa trôi qua. Sự bất động khiến bọn họ nổi khùng. Hortense khóc từng lúc. Nhưng Rénine không động lòng và không ai dám trái lệnh ông.

Ngày tối dần. Những bóng tối đầu tiên của buổi hoàng hôn đã trải rộng trên những cây táo. Bỗng nhiên, cửa mặt tiền mở ra, các tiếng la hét ghê sợ và bật ra một đôi trai gái nhảy lên, một đôi nam nữ quấn vào nhau, tuy vậy người ta vẫn phân biệt được các cẳng chân của người đàn ông và thân của người đàn bà mà ông ta mang trên cánh tay của mình ngang qua ngực ông.

- Nó... nó và Rose! - Hortense bị bối rối, nói bập bẹ - Ôi ! Rénine, cứu bà ta với...

Dalbrèque bắt đầu chạy giữa các cây, như là một tên điên, chỉ có cười và cười. Dù vác nặng, ông ta vẫn nhảy cực xa, điều đó đưa đến cho ông dáng vẻ của một con vật quái dị, say sưa niềm vui và chém giết. Một bàn tay tự do của ông ta vung lưỡi rìu sáng loáng... Rose thét lên vì sợ. Ông ta đi qua vườn cây ăn quả theo mọi hướng, chạy nước kiệu dọc theo hàng rào, sau đó, đột nhiên dừng lại trước cái giếng, lên gân cánh tay, cúi thân người xuống như muốn vứt bà ta xuống vực thẳm.

Giây phút thật kinh hoàng. Ông ta sẽ thực hiện hành động đáng sợ chẳng ? Nhưng đó chắc chỉ là một sự đe dọa để buộc người đàn bà trẻ nghe lời vì rằng tức thời ông lại đi theo đường thẳng đến cửa chính và ùa vào trong tiền sảnh. Một tiếng động ồ khoá và cửa đóng lại.

Điều không giải thích nổi là Rénine đã không động đậy. Dùng hai cánh tay của mình, ông chặn đường những viên thanh tra, còn Hortense níu vào quần áo của ông, cầu xin ông:

- Hãy cứu lấy bà ta... Đó là một tên điên... Nó sẽ giết bà ấy... Tôi van ông...

Nhưng vào lúc đó, hình như có một sự tấn công mới của người đàn ông chống lại nạn nhân của mình. Ông ta xuất hiện ở một cửa sổ được trở ra ở đầu hồi nhà, giữa hai cái chóp của mái nhà lớn và ông lại bắt đầu hành động hung dữ bằng việc treo Rose Andrée trong khoảng không và đu đưa bà như là một con mồi mà người ta sắp vứt vào không gian.

Ông ta có thể quyết định không ? Hay thực sự chỉ là một sự đe dọa ? Ông ta có cho rằng Rose đã bị chế ngự ? Ông ta đi vào.

Lần này Hortense thắng thế. Cái bàn tay giá lạnh của bà bóp mạnh bàn tay của Rénine và ông cảm thấy bà run rẩy một cách vô vọng.

- Ôi ! Tôi van ông... tôi van ông... ông còn chờ gì nữa ?

Ông chịu nhường:

- Vâng - Ông nói - chúng ta hành động. Nhưng đừng quá hấp tấp. Cần phải suy nghĩ.

- Suy nghĩ ư ? Nhưng mà Rose... Rose mà ông ta sắp giết !... Ông có thấy cái riu không ?... Đó là một tên điên... Nó sẽ giết bà ta.

- Chúng ta có thời gian - Ông khẳng định - tôi sẽ đáp ứng tất cả.

Hortense phải dựa vào ông vì bà không còn sức để bước. Bọn họ từ còn đất đi xuống và chọn một chỗ có lá cây che khuất; ông giúp Hortense vượt hàng rào. Hơn nữa, bóng tối xuất hiện không cho phép người ta thấy bọn họ.

Không một lời, ông đi một vòng vườn cây ăn quả và bọn họ đến phía sau nhà. Chính tại đây Dalbrèque đã vào nhà lần đầu. Thực tế, bọn họ thấy một cửa dịch vụ nhỏ, có thể là cửa nhà bếp.

- Giúp một cái ẩy vai - Ông nói với những viên thanh tra - và các ông có thể vào trong nhà khi thời điểm đến.

- Thời điểm đã đến - Morisseau làu bàu nói về các sự chậm trễ đó.

- Hãy còn chưa đến. Trước hết tôi muốn biết cái gì đã xảy ra ở mặt nhà khác. Khi tôi huýt còi các ông nhanh chóng bỏ các miếng ván này xuống, nhảy vào và có súng lục nắm ở tay. Nhưng không được sớm hơn, phải thế không ? Nếu không thế chúng ta sẽ mạo hiểm lớn...

- Và nếu ông ta chống cự thì sao ? Đó là một con vật hung dữ.

- Bắn vào cẳng chân của nó. Và nhất là phải bắt sống nó. Các ông có năm người, kẻ quái nào làm gì được !

Ông ta kéo Hortense và làm bà tỉnh lại bằng lời:

- Nhanh lên!... Đây là thời gian hành động. Hãy hoàn toàn tin ở tôi.

Bà thở dài:

- Tôi không hiểu... Tôi không hiểu...

- Tôi cũng vậy - Rénine nói - Ở đó có một cái gì đó làm tôi chung hửng. Nhưng tôi khá hiểu điều đó để sợ điều vô phương cứu chữa.

- Điều không sửa chữa được - Bà nói - đó là án mạng của Rose.

- Không, tôi tuyên bố, đó là hoạt động của công lý. Và vì vậy, tôi muốn đi trước...

Bọn họ đi quanh nhà và đụng vào các lùm cây - Sau đó Rénine dừng lại trước một cửa sổ của tầng trệt...

- Các ông bà hãy nghe - Ông nói - người ta đang nói... Điều này đến từ buồng ở kia.

Tiếng động ấy cho phép giả định là có một vài tia sáng để làm rõ tiếng nói hoặc những ai nói. Ông ta vạch các cây sinh trưởng chậm che lấp những cánh cửa đóng kín để tìm và thấy ánh sáng lọt qua giữa hai cánh cửa con không được khép chặt.

Ông có thể lách lưỡi dao một cách nhẹ nhàng và nâng một cái chốt bên trong. Các cửa con mở ra. Những tấm màn vải che dày cộp dính vào cánh cửa nhưng ở phía trên thì hở ra.

- Ông trèo lên bậc cửa phải không ? - Hortense nói thì thầm.

- Vâng và cắt một miếng kính - Nếu xảy ra khẩn cấp, tôi chĩa súng lục vào ông ta và bà thổi một tiếng còi để cuộc tấn công được tiến hành ở dưới đó. Cầm lấy, còi đây.

Ông trèo lên rất cẩn thận và từ từ đứng lên, người áp vào cửa sổ cho đến chỗ mà màn che hở ra. Một bàn tay, ông cài súng lục của mình vào áo gi-lê; bàn tay khác, ông cầm một cái dùi bằng kim cương.

- Ông có thấy bà ấy không ? - Hortense hỏi.

Ông dấn trán mình vào cửa kính và ngay sau đó thốt ra một lời than bị nghẽn lại.

- A! Ông nói - có thể tin được không ?

- Bắn đi ! Bắn đi - Hortense thúc giục.

- Nhưng không...

- Vậy thì tôi phải huýt còi không ?

- Không... không... mà ngược lại...

Run rẩy toàn thân, bà để một đầu gối lên bậc cửa. Rénine kéo bà lên và tránh ra để cho bà cũng có thể thấy.

- Bà hãy nhìn đi.

Bà ta áp mặt mình vào.

- A ! - Đến lượt bà nhìn với sự sợ hãi.

- Nay ! Bà nói gì về cái đó ? Tôi nghi ngờ một cái gì đó, nhưng không phải thế !

Hai cái đèn không chao và hai mươi ngọn nến có thể chiếu sáng một phòng khách xa hoa có ghé đi văng ở tứ phía. Phòng được trang hoàng bằng đệm phương Đông. Trên một đi văng ấy, Rose Andrée đang nằm giữa người và mặc một áo dài bằng sợi kim loại mà bà ta mặc trong phim Công chúa Hạnh phúc, các bờ vai đẹp đẽ của bà để trần mái tóc kết đồ trang sức và các viên ngọc.

Dalbrèque ở chân bà, đầu gối kê lên một cái gối. Mặc một quần đùi đi sẵn và một áo may-ô, ông say sưa ngắm bà. Rose mỉm cười, sung sướng và hôn tóc của người đàn ông. Hai lần Rose cúi xuống ông và trước hết bà hôn ở trán, sau đó ở miệng rất lâu, trong khi con mắt của bà, ngây ngất về khoái lạc, nhấp nháy.

Một cảnh tượng say đắm ! Liên kết lại với nhau bằng cái nhìn, bằng môi, bằng các bàn tay run rẩy, bằng tất cả lòng ham muốn trẻ trung, hai con người ấy thực sự yêu nhau bằng một tình yêu độc chiếm và mãnh liệt. Người ta cảm thấy là trong sự vắng vẻ và sự thanh bình của ngôi nhà tranh ấy, không có gì đáng giá hơn đối với bọn họ bằng những nụ hôn và những sự vuốt ve.

Hortense không thể rời mắt khỏi cảnh tượng bất ngờ ấy. Phải chăng đó là người đàn ông và người đàn bà mà một số phút trước đây, người đàn ông đã mang người đàn bà trong một loại khiêu vũ rừng rợn hình như quay quanh cái chết ? Phải chăng đó chính là chị gái của bà ? Bà ta không nhận ra nữa. Bà thấy một người đàn bà khác được truyền cho một sắc đẹp mới và được thay hình đổi dạng bởi một tình cảm mà Hortense đoán trong run sợ, rất mạnh mẽ và rất cuồng nhiệt.

- Chúa tôi - Bà nói lầm bầm - Chị ấy yêu ông ta làm sao ! Và một người như vậy, điều ấy có thể không ?

- Cần ngăn ngừa bà ta - Rénine nói và bàn tính với bà...

- Đúng, đúng - Hortense nói - với bất kỳ giá nào cũng không để bà ta liên lụy vào sự bê bối, vào việc bắt giam... Mong bà ta đi khỏi đó ! Mong không ai biết gì về việc đó...

Rủi thay, Hortense ở trong một trạng thái bị kích động mạnh đến nỗi bà hành động quá vội vàng. Đáng lẽ gõ nhẹ vào kính, bà đập vào khung cửa sổ bằng nắm đấm. Lo sợ, hai người tình đứng dậy với con mắt trừng trừng và lỗ tai vểnh lên. Ngay tức thời, Rénine muốn cắt một miếng kính để tuôn ra cho họ một số lời giải thích. Nhưng ông không có thời gian cho việc đó.

Rose Andree đã biết người tình của mình lâm nguy và đang bị cảnh sát truy lùng, đẩy ông ta ra phía cửa bằng một sự cố gắng vô vọng.

Dalbrèque nghe lời. Ý muốn của Rose chính là buộc ông ta chạy trốn bằng lối thoát của nhà bếp. Bọn họ biến mất.

Rénine thấy rõ điều sẽ diễn ra. Kẻ chạy trốn sẽ rơi vào chỗ phục kích mà bản thân Rénine đã chuẩn bị. Sẽ xảy ra chiến đấu, có thể chết. Ông nhảy xuống đất và chạy một vòng quanh nhà. Nhưng đoạn đường thì dài, con đường lại nhỏ, tối tăm và tắc nghẽn. Mặt khác, các diễn biến liên kết với nhau rất nhanh ngoài dự kiến của ông. Khi ông lộ ra ở mặt khác của nhà, một phát súng vang lên tiếp theo là một tiếng kêu đau đớn ở ngưỡng cửa nhà ăn, nhờ vào ánh sáng của hai ngọn đèn bỏ túi, Rénine thấy Dalbrèque nằm dài, bị ba viên cảnh sát giữ và đang rên rỉ. Cẳng chân ông ta bị gãy.

Trong phòng, Rose Andrée đi khắp khiêng, các bàn tay đưa ra đằng trước, mặt ro nhúm, nói áp úng những chữ mà người ta không nghe được. Hortense kéo bà ta vào người mình và nói vào tai bà:

"Em là... em của chị... muốn cứu chị. Chị có nhận ra em không ?".

Rose hình như không hiểu. Con mắt bà lơ đãng.

Bà bước đi giật giật đến những viên thanh tra và bắt đầu nói:

- Thật là tội tệ... Người đàn ông nằm đây không làm gì...

Rénine không do dự. Mạnh động với bà ta như với một người bệnh không còn lý trí, ông kéo bà ta vào trong cánh tay mình và được Hortense đi theo, ông đóng cửa lại và đưa bà ta trở lại phòng khách.

Bà giãy giụa điên cuồng và phản đối bằng một giọng hỗn hển:

- Đó là một án mạng... Người ta không có quyền... Tại sao bắt ông ta ? Vâng, tôi đọc... án mạng của người kim hoàn Buộc-ghê... tôi đọc cái đó sáng nay trong nhật báo, nhưng đó là một sự dối trá. Ông ta có thể chứng minh điều đó.

Rénine đặt bà nằm lên đi-văng và với sự cương quyết:

- Tôi yêu cầu bà giữ im lặng. Bà không được nói gì có thể làm bà liên lụy... Bà muốn gì nào ? Con người đó còn ăn trộm cả... ô tô... sau đó là hai mươi lăm nghìn quan...

- Cuộc đi châu Mỹ của tôi làm ông ta điên lên. Nhưng mà ô tô thì đã tìm thấy... Tiền sẽ được trả lại... ông ta không đụng đến nó. Không, không, người ta không có quyền... Tôi ở đây hoàn toàn theo ý muốn. Tôi yêu ông

ta. .. tôi yêu ông ta hơn tất cả... như là người ta chỉ yêu một lần trong đời mình... Tôi yêu ông ta... Tôi yêu ông ta...

Kẻ khốn khổ không còn sức nữa. Bà ta nói như trong một giấc mộng, khẳng định tình yêu của bà bằng một giọng tắt dần. Cuối cùng, kiệt sức, bất thành linh bà ngã vật ra. Bà bị bất tỉnh.

Một giờ sau, nằm dài trên một chiếc giường, Dalbrèque có cổ tay bị trói chặt, lờm bửng con mắt dữ tợn. Một thầy thuốc quanh vùng được ô tô của Rénine chở đến băng cẳng chân ông ta và chỉ định việc nằm nghỉ hoàn toàn cho đến ngày hôm sau. Morisseau và nhân viên của ông canh giữ.

Còn Rénine thì đi lại qua phòng, tay chấp sau lưng. Ông có vẻ rất vui và thỉnh thoảng quan sát hai chị em và cười như là ông tìm thấy cái đẹp của bức tranh mà bọn họ hiện lên trong con mắt của nghệ sĩ.

- Có gì ở đây thế ? - Hortense hỏi ông khi bà thấy sự hoan hỉ khác thường của ông vào lúc bà quay nửa chừng về phía ông.

Ông xoa bàn tay và nói:

- Thật là kỳ cục.

- Cái gì đối với ông là kỳ cục ? - Hortense nói bằng một giọng trách móc.

- Ê ! Chúa tôi, hoàn cảnh. Rose Andrée được tự do, dật ra mối tình tuyệt đẹp và với ai, chúa tôi ? Với người của rừng, một người rừng được thuần phục, được xoa sát và nhào nặn trong một áo may ô... trong lúc chúng ta tìm bà ở đáy của một cái hang hay của một ngôi mộ.

- Ôi ! Đúng thế, bà ta đã biết những đắng cay của việc bị giam giữ. Và tôi khẳng định là trong đêm đầu, bà đã vị vút ở trạng thái chết dở trong hầm. Duy chỉ có ngày hôm sau là bà còn sống ! Chỉ độc có một đêm đã đủ để bà được thuần hoá thành con chó ngao và để Dalbrèque hiện ra với bà cũng đẹp như hoàng tử Charmant. Chỉ một đêm thôi !... và một đêm đã đưa đến cho cả hai cái cảm giác rất rõ nét là bọn họ được sinh ra để cho nhau, để bọn họ quyết định không rời nhau nữa và bằng một thoả thuận chung, bọn họ tìm một chỗ trú ẩn xa lánh mọi người. Ở đâu ? Ở tại đây, tất nhiên ! Vậy thì ai đã ném Rose Andrée đến tận Clos-Joli ?

Nhưng cái đó chưa đủ. Cần cho hai người tình nhiều hơn thế. Một thời gian trắng mặt nhiều tuần lễ chẳng ? Thôi được. Đó là suốt đời bọn họ hy sinh cho nhau. Thế nào ? Nhưng trong khi đi theo con đường duyên

dáng và đẹp đẽ mà trên đó họ đã giao ước với nhau, nghĩa là trong khi “quay” những sáng tạo mới !

Dalbrèque phải chăng đã thành công trong phim Công chúa hạnh phúc ngoài cả lòng mong muốn ? Tương lai, nhưng nó là đây ! Los-Angeles ! Hợp chủng quốc ? Tiền tài và tự do !... Không để phí một phút. Ngay tức thời vào việc ! Và chính vì vậy mà chúng tôi, những khán giả bị lo sợ, chúng tôi bắt quả tang bọn họ, lúc vừa rồi, trong lúc diễn lại toàn bộ thảm kịch điên rồ của án mạng. Tôi thú nhận với bà một cách thành thực, là cho tới lúc này, tôi còn có một sự nghi ngờ về sự thật. Tình tiết của điện ảnh - tôi tự nói với mình - Nhưng còn việc đoán thủ đoạn yêu đương Clos-Joli. A ! Điều đó, tôi còn không nghĩ đến. Bà muốn gì ? Trên màn ảnh, cũng như trên sân khấu, các công chúa Hạnh phúc chống đối hoặc giết lẫn nhau. Làm sao mà bà thích cái giả thiết ô nhục này hơn cái chết ?

Rõ ràng cuộc phiêu lưu làm Rénine thoải mái và ông ta lại nói:

- Không, không, mẹ kiếp, không phải bằng cách mà sự việc xảy ra trong các phim ! Và chính nó cũng làm tôi lạc hướng. Kể từ lúc bắt đầu, tôi chiếu theo cuốn phim Công chúa Hạnh phúc và tôi đi bằng cách đặt các bước chân của mình vào trong các dấu chân sẵn có. Công chúa Hạnh phúc đã hành động như vậy. Người của rừng cũng xử sự bằng cách đó... Vậy thì như là tất cả làm lại từ đầu, chúng ta đi theo họ. Ôi ! Không đâu. Ngược lại tất cả các quy tắc, Rose Andrére dùng con đường sai và chỉ trong một khoảng thời gian ngắn mà nạn nhân biến thành công chúa tình tứ nhất trong các công chúa !

Ôi ! Dalbrèqua đáng ghét, mà y đã khéo đánh lừa chúng tao. Vì cuối cùng thì sau khi người ta cho chúng tao thấy trên phim ảnh một con vật, một loại dã thú lông dài, mặt vượn và chúng tao có quyền hình dung là trong đời sống, đó là một con vật kinh khủng. Thôi được ! Đó không ngờ lại là một tên Don Juan - Tên bông lơn !

Rénine lại xoa bàn tay. Nhưng ông không nói tiếp tục vì ông thấy Hortense không nghe ông nói. Rose dần tỉnh lại. Hortense ôm lấy bà ta và thì thầm:

- Rose... Rose... em đây... Đừng sợ gì nữa.

Bà bắt đầu nói với Rose rất nhỏ và ôm bà ta vào mình một cách trìu mến. Nhưng Rose Andréé, trong khi nghe em mình nói, từ từ lấy lại bộ mặt

đau khổ của mình, giữ im lặng và xa vắng. Bà ngồi trên cái đi-văng, nửa người phía trên cứng đờ và môi thì mím lại.

Réenie có cảm tưởng là ông không nên đụng vào nỗi đau đó và không có bất cứ một lý lẽ nào có thể lay chuyển được quyết định của Andrée.

Ông đi đến gần và nhẹ nhàng nói với bà:

- Tôi tán thành bà, thưa bà. Nhiệm vụ của bà dù xảy ra điều gì, cũng là bảo vệ người mà bà yêu và chứng tỏ sự vô tội của ông ta. Nhưng không có gì thúc ép và tôi cho rằng vì quyền lợi của ông ta thì nên lùi lại một thời gian để người ta còn tin là bà đang là nạn nhân của ông ta. Sáng ngày mai, nếu bà không thay đổi ý kiến thì chính tôi khuyên bà hành động. Đến đây, bà hãy lên buồng của mình với em bà, chuẩn bị cho việc đi, sắp xếp giấy tờ của bà để cuộc điều tra không thể phát hiện được điều gì chống lại bà. Bà hãy tin vào tôi... Hãy có lòng tin.

Rénine còn nài nỉ lâu và thuyết phục được người đàn bà trẻ. Bà ta hứa đợi.

Thế là người ta thu xếp qua đêm ở Clos-Joli. Ở đây có đủ thực phẩm. Một trong các thanh tra chuẩn bị bữa ăn tối.

Buổi tối, Hortense ở cùng buồng với Rose Andrée, Morisseau và hai thanh tra ngủ trên đi- văng của phòng khách, còn hai viên thanh tra khác thì canh giữ người bị thương.

Đêm trôi qua không xảy ra biến cố.

Vào buổi sáng, các hiến binh được Clément báo tin cho lúc đầu hôm, đến sớm. Người ta quyết định chuyển Dalbrèque đến bệnh xá của nhà tù tỉnh. Rénine đề nghị Clément đưa ô tô của ông đến trước nhà tranh.

Hai chị em, sau khi biết được đường đi và nơi đến thì đi xuống. Rose Andrée có nét mặt cứng rắn của những người muốn hành động. Hortense nhìn bà ta một cách lo âu và ngấm nhìn vẻ mặt bình thản của Rénine.

Tất cả đã sẵn sàng, chỉ còn việc đánh thức Dalbrèque và người gác nó dậy.

Morisseau tự mình làm việc đó. Nhưng ông nhận thấy hai người lính gác ngủ say và không có bất cứ ai trên giường. Dalbrèque đã trốn đi.

Sự thay đổi bất ngờ ấy không tạo nên một sự đảo lộn lộn giữa những người canh sát và hiến binh vì họ tin chắc là kẻ chạy trốn với cẳng chân bị gãy sẽ nhanh chóng bị tóm lại. Cuộc chạy trốn đó được thực hiện và những

người canh gác không nghe một tiếng động nhỏ nhoi nào. Dalbrèque chắc chắn trốn ở trong vườn cây ăn quả.

Ngay tức thời cuộc truy đuổi được tổ chức. Và kết quả chắc chắn làm cho Rose Andrée, một lần nữa bị bàng hoàng và bà đi đến bên chánh thanh tra.

- Bà hãy im đi - Serge-Rénine, người chăm nom bà nói thầm.

Bà nói bập bẹ:

- Người ta sẽ tìm thấy ông ta... đánh gục ông bằng vài phát súng lục.

- Người ta không thể tìm thấy ông ta – Rénenie khẳng định.

- Ông biết điều đó chẳng ?

- Chính tôi với sự giúp đỡ của người lái xe của tôi đã cho ông ta trốn tối hôm qua. Cho một ít bột vào cà phê của những viên thanh tra, bọn họ không nghe gì cả.

Rose bị sững sờ và phản ứng:

- Nhưng ông ta bị thương, ông ta sẽ hấp hối ở một góc nào đó.

- Không.

Hortense nghe, không hiểu gì hơn nhưng yên tâm và tin tưởng ở Rénenie.

Ông lại nói nhỏ:

- Bà hãy thề với tôi, thưa bà, là trong hai tháng nữa khi ông ta lành và khi bà đã làm tỏ nỗi oan cho ông ta thì bà hãy thề với tôi là bà sẽ đi đến châu Mỹ cùng ông ấy.

- Tôi thề với ông điều đó.

- Và bà sẽ kết hôn với ông ấy ?

- Tôi thề với ông.

- Vậy thì, bà hãy đến và không nói một lời, không làm một cử chỉ ngạc nhiên. Nếu bà làm khác đi trong một giây đồng hồ thôi, bà có thể mất hết.

Ông ta gọi Morisseau, người đã bắt đầu thất vọng và nói với ông ta:

“ Thưa ông chánh thanh tra, chúng tôi phải dẫn bà ta đến Paris và săn sóc bà cẩn thận. Trong mọi trường hợp, dù kết quả tìm kiếm của ông ra sao - tôi không nghi ngờ nó sẽ đi đến đích – mong ông tin chắc là ông không có rắc rối gì về việc này. Ngay chiều nay, tôi sẽ đi đến nơi mà tôi có những mối quan hệ tốt.

Ông đưa cánh tay mình cho Rose Andrée và dẫn bà đến xe ô tô. Trong khi bước đi, ông cảm thấy bà ta lão đảo và bà bám chặt vào ông.

- A ! Chúa tôi, ông ta đã được cứu... Tôi thấy ông ta - Bà nói thì thầm.

Trên ghế ngồi, ở chỗ của Clément, bà ta đã nhận biết, trong bộ đồ lái xe rất đúng kiểu, mũ lưỡi trai hạ thấp, con mắt bị che khuất bởi chiếc kính lớn, bà nhận biết người tình của mình. "Bà lên xe đi", Rénine nói.

Bà ngồi gần Dalbrèque - Rénine và Hortense ngồi ở cuối xe. Chánh thanh tra, mũ cầm tay, vồn vã quanh xe ô tô.

Bọn họ khởi hành. Nhưng sau khi đi hai cây số giữa rừng rậm, thì bọn họ phải dừng lại. Dalbrèque sau một thời gian cố gắng đã bị suy yếu. Người ta cho ông nằm dài trong xe. Rénine ngồi vào tay lái. Hortense ở bên cạnh ông. Trước khi đến Louvriers còn có một điểm dừng mới: người ta nhặt trên đường đi người lái xe Clément. Anh ta đi bộ và mặc quần áo thả ra của Dalbrèque.

Sau đó có nhiều giờ im lặng, ô tô lướt đi nhanh. Hortense không nói gì và cũng không có cả ý nghĩ hỏi Rénine về diễn biến của đêm trước. Cần gì đến các chi tiết của cuộc đi và cách thức chính xác mà ông ta đã tiến hành để giấu Dalbrèque ! Điều này không làm cho Hortense bận tâm. Bà chỉ nghĩ đến chị mình và bà bị xao động bởi biết bao tình yêu và biết bao sự hăng say cuồng nhiệt !

Trong khi đến gần Paris, Rénine chỉ nói đơn giản:

- Tối hôm nay tôi đã nói chuyện với Dalbrèque. Ông ta chắc chắn là vô tội trong cuộc ám sát nhà kim hoàn. Đó là một người dũng cảm và chân thật khác hẳn điều mà ông ta thể hiện ra bên ngoài; một con người nhẹ nhàng, con người tận tâm và sẵn sàng làm tất cả cho Rose Andrée.

Và Rénine nói thêm:

- Ông ta có lý. Cần phải làm tất cả cho người mình yêu. Cần phải hy sinh cho bà ta, hiến dâng cho bà ta tất cả cái gì đẹp nhất trên đời, cái vui, niềm hạnh phúc... và, nếu bà ta buồn thì làm những cuộc phiêu lưu thú vị để bà khuây khỏa, để bà xúc động và làm bà cười... hay cả khóc nữa.

Hortense run rẩy, con mắt hơi đầm nước mắt.

Đó là lần đầu tiên, ông ám chỉ về cuộc phiêu lưu tình cảm làm bọn họ liên kết lại với nhau bằng một mối liên hệ, cho đến lúc đó, còn mỏng manh nhưng vì sợi dây đó nên mỗi sự quyến rũ mà bọn họ cùng nhau theo đuổi trong lo âu và trong hăng say, sẽ đem đến nhiều sức lực và sức đề kháng

hơn. Thế là, bên cạnh con người khác thường đó, con người khuất phục các diễn biến theo ý muốn của ông ta và hình như chơi với số phận của những ai mà ông ta chiến đấu hoặc che chở, bà cảm thấy mình yếu đuối và lo lắng. Cùng lúc ông ta làm bà sợ và hấp dẫn bà. Bà suy nghĩ về ông ta như là người thầy của mình, một đôi khi lại như là một kẻ thù mà bà phải tự bảo vệ thường xuyên, hơn là như một người bạn kêu gọi, đầy duyên dáng và quyến rũ...

NĂM ĐẰNG SAU MỘT SỐ PHẬN

Điều ấy xảy ra như là việc vô vị nhất của các sự việc khác nhau, và nhanh chóng đến mức mà Hortense trở nên bối rối. Hai người, Hortense và Rénine đang đi dạo bên bờ sông Seine bỗng họ nhìn thấy một bóng phụ nữ vượt qua lan can cầu và gieo mình vào khoảng không. Khắp mọi phía, những tiếng kêu, tiếng la ó và sau đó, đột nhiên Hortense nắm lấy cánh tay của Rénine.

- Cái gì thế ? Ông không đi gieo mình chứ !... Tôi cảm ông...

Áo khoác ngoài của Rénine còn lại trong bàn tay bà, Rénine nhảy xuống và sau đó... và sau đó bà không thấy gì nữa. Ba phút sau, Rénine leo các bậc dốc mang theo một người phụ nữ trẻ có tóc đen dính quanh một khuôn mặt lơ đãng.

- Bà ta chưa chết - Ông khẳng định... - Nhanh lên, đến một dược sĩ... kéo lưới... không có bất cứ một nguy hiểm nào phải sợ...

Ông giao người phụ nữ trẻ cho hai nhân viên, gạt xa những kẻ hiếu kỳ và những phóng viên đang hỏi tên ông, rồi đẩy Hortense bị xúc động hoàn toàn vào trong xe tắc-xi.

- Trời ơi ! - Một lúc sau ông kêu lên- còn một bãi tắm nữa ! (là ý gì nhỉ, hic) Bà muốn gì, bạn thân yêu của tôi, bản năng mạnh hơn ý thức của tôi. Khi tôi thấy một người đồng loại gieo mình xuống nước, tôi cũng cần gieo mình. Không nghi ngờ gì, một trong các tổ tiên của tôi có một người làm nghề đánh cá.

Ông ta về nhà và cởi quần áo - Hortense đợi ông trong ô tô. Ông ra lệnh cho lái xe:

- Đi đến đường Tilsitt.

- Chúng ta đi đâu ? - Hortense hỏi.

- Đi lấy tin của người đàn bà trẻ.

- Ông có địa chỉ của bà ta không ?

- Có, tôi có thì giờ đọc nó trên đồng hồ đeo tay của bà ta cùng với tên của bà ấy - Geneviève Aymard. Vậy tôi đi đến đó. Ôi ! Không phải để nhận phần thưởng ! Không - chỉ là sự tò mò đơn giản. Hơn nữa, đó là sự tò mò vô lý.

- Tôi đã cứu thoát một tá người trẻ chết đuối. Thường cùng một lý do: buồn vì tình yêu và mỗi lúc lại là tình yêu dung tục nhất. Bà hãy đi xem việc đó, bạn thân yêu.

Khi bọn họ đi đến ngôi nhà ở đường Tilsitt thì ông bác sĩ vừa đi ra khỏi căn hộ mà cô Aymard ở với bố cô. Người đầy tớ nói với họ là người con gái trẻ khoẻ mạnh theo khả năng có thể và đang ngủ. Rénine tự giới thiệu là người cứu Geneviève Aymard và đưa danh thiếp của ông cho người cha. Ông này chạy đến với bàn tay giơ thẳng và con mắt đăm lẹ.

- Từ mùa xuân. Chúng tôi biết Jean-Louis Ornival ở Nice, nơi mà chúng tôi nghỉ Phục sinh. Ngay khi chúng tôi quay về Paris, người trẻ tuổi ấy thường ở nông thôn với mẹ và bà dì của mình, đến ở trong khu phố chúng tôi và hai vị hôn phu gặp nhau mỗi ngày. Và về phần tôi, tôi thú nhận với ông là tôi không có cảm tình với Jean-Louis Vaubois lắm.

- Xin lỗi ông - Rénine nhận xét - Lúc nãy ông gọi anh ta là Jean-Louis Ornival.

- Đó cũng là tên anh ta.

- Anh ta có hai tên sao ?

- Tôi không biết - ở đây có một điều khó hiểu.

- Anh ta tự giới thiệu với ông dưới tên nào ?

- Jean-Louis Ornival.

- Nhưng còn Jean-Louis Vaubois thì sao ?

- Chính anh ta được giới thiệu với con gái tôi như vậy bởi một người biết anh ta. Vaubois hay Ornival thực ra không quan trọng. Con gái tôi tôn thờ anh ta và hình như anh ta yêu say đắm con tôi. Hè ấy, ở bên bờ biển, anh ta không rời nó. Và rồi thì trong tháng vừa qua, lúc mà Jean-Louis quay về nhà anh ta để thoả thuận với mẹ và dì của mình, thế là con gái tôi nhận được lá thư này:

"Geneviève, quá nhiều trở lực chống lại hạnh phúc của chúng ta. Anh từ chối hạnh phúc đó với sự thất vọng điên cuồng. Anh yêu em hơn bao giờ hết - Từ biệt ! Thứ lỗi cho anh".

Vài ngày sau, con gái tôi toan tính tự sát lần thứ nhất.

- Và tại sao có sự tan vỡ ấy ? Một tình yêu khác chăng ? Một mối liên hệ cũ ?

- Không, thưa ông, tôi không tin. Nhưng theo sự tin tưởng sâu sắc của Geneviève, trong cuộc sống của Jean-Louis có một bí mật hay đúng hơn là

một loạt bí mật gây trở ngại và hành hạ anh ta. Mặt của anh ta bị day dứt chưa từng thấy và ngay từ giây đầu tiên, tôi cảm thấy ở anh một sự ưu tư và một nỗi buồn luôn dai dẳng ngay cả vào những lúc mà anh ta say mê tình yêu của mình với tất cả lòng tin.

- Tuy nhiên, cảm tưởng của ông chỉ được khẳng định bởi các chi tiết nhỏ, bằng những sự việc mà điều bất thường rõ ràng đã đập vào ông phải không ? Như vậy cái tên kép... ông không hỏi anh ta vào dịp đó sao ?

- Có, hai lần. Lần đầu, anh ta trả lời tôi là chính dì anh gọi là Vaubois và mẹ anh gọi là Ornival.

- Và lần thứ hai thì sao ?

- Là điều ngược lại - Anh ta đã gọi mẹ là Vaubois và gọi dì là Ornival. Tôi đã lưu ý anh ta về điều đó - Anh ta đã đỏ mặt. Nhưng tôi không lưu tâm.

- Anh ta ở xa Paris không?

- Ở cuối xứ Bretagne... Lâu dài nhỏ Elseven, cách Carhaix tám cây số.

Réenie trầm ngâm một lúc, rồi sau đó, quyết định, ông nói với ông già:

- Tôi không muốn quấy rầy cô Geneviève nhưng nhờ ông nhắc lại chính xác với cô ta điều này: "Geneviève, người đã cứu cô lấy danh dự đảm bảo dẫn vị hôn phu của cô đến cho cô trong vòng ba ngày. Cô hãy viết cho Jean-Louis một chữ và ông ta sẽ đưa đến cho anh ấy".

Ông già hình như ngỡ ngàng. Ông bập bẹ nói:

- Ông có thể sao?... Con gái khốn khổ của tôi sẽ thoát chết sao?... Nó sẽ hạnh phúc ?...

Và ông ta nói một giọng vừa đủ nghe và với một thái độ như là xấu hổ:

- Ôi! Thưa ông, ông hãy làm nhanh lên vì thái độ của con gái tôi làm tôi nghĩ rằng nó đã quên nghĩa vụ của nó và nó không muốn sống vì cái nhục... sẽ trở thành công khai nay mai.

- Nên giữ im lặng, thưa ông - Réenie ra lệnh. Có những lời mà người ta không nên nói.

... Ngay buổi chiều, Réenie cùng Hortense đi tàu hoả của Bretagne.

Vào lúc mười giờ sáng, bọn họ đến Carhaix và mười hai giờ rưỡi, sau khi ăn trưa, họ lên một chiếc ô tô mượn của một thân hào tại chỗ.

- Bà hơi xanh, bạn thân yêu - Rénine vừa nói vừa cười lúc bọn họ đi xuống trước vườn Elseven.

- Tôi thú nhận - Bà nói - câu chuyện này làm tôi cảm động nhiều. Một người con gái hai lần đương đầu với cái chết... Can đảm nào cần có ! Thế là, tôi sợ...

- Sợ cái gì?

- Sợ ông không thu được kết quả. Ông có lo không ?

- Bạn yêu quý - Ông ta trả lời - Tôi chắc chắn làm bà kinh ngạc vô cùng nếu tôi nói, đúng hơn là tôi cảm thấy một niềm vui nào đó.

- Tại sao lại thế ?

- Tôi không biết. Câu chuyện làm bà cảm động, thực sự với tôi hình như chứa một nội dung hài hước nào đó. Từ Ornival ... Vaubois... bốc ra một mùi ẩm và hơi mốc với bà... Hãy tin tôi, bạn yêu mến và bạn hãy bình tĩnh lại. Bà đồng ý chứ ?

Ông đi qua rào chắn trung tâm. Hàng rào được xây ở bên sườn hai cái cửa nhỏ có đánh dấu, một theo tên của bà Ornival, cái kia của bà Vaubois. Mỗi cái cửa ấy mở ra phía con đường mòn nằm giữa những lùm cây lá san hô, cây ngâu và đi về phía bên phải và bên trái của đại lộ chính.

Đại lộ này dẫn đến một lâu đài nhỏ, cũ, dài và thấp, xinh đẹp nhưng có hai cánh gà vô duyên, nặng nề và khác nhau mà sườn của mỗi lâu đài đi đến những con đường mòn cạnh đó. Ở bên trái, chắc chắn bà Ornival ở, còn bên phải là bà Vaubois.

Một giọng nói vang lên làm Hortense và Rénine dừng lại. Bọn họ nghe ngóng - đó là những giọng nói cao và nhanh đang tranh cãi nhau, tất cả cái đó thoát ra từ một cửa sổ của tầng trệt ngang mức nhau dọc theo nó có nho đỏ và hồng trắng phủ kín.

- Chúng ta không thể tiến lên được nữa - Hortense nói - Có thể bị lộ.

- Đừng lý lẽ nữa - Rénine nói nhỏ - Việc không để lộ ra trong trường hợp này là một nhiệm vụ vì chúng ta đến để thu thập tin tức. Này nhé, khi đi thẳng, chúng ta không bị người đang tranh cãi nhìn thấy.

Trên thực tế, tiếng của cuộc tranh cãi còn chưa lắng xuống và khi bọn họ đến gần cửa sổ đang mở bên cạnh cửa ra vào, bọn họ nhìn xuyên qua hoa hồng và lá cây, hai bà già gào thét ôm tòi và dọa nhau bằng nắm đấm.

Các bà ở phía trước của một phòng ăn rộng và bàn ăn hãy còn dọn đó và sau cái bàn ấy, một người đàn ông trẻ, chắc là Jean-Louis, hút tẩu thuốc,

đọc nhật báo mà không tỏ ra quan tâm đến hai mục giả cau có.

Một mục, gầy và cao, mặc đồ lụa màu mận và có một mái tóc kết thành lọn quá hoe vàng với bộ mặt héo hon mà bao quanh nó là những lọn tóc dập dờn. Mục kia còn gầy hơn, bé tí, uốn éo trong một chiếc áo dài ngủ bằng vải bông mịn, hung hung và thoa phấn mà cơn giận làm đỏ rục lên.

- Mày là con ác mớ ! - Bà ta kêu thét lên - ác độc không ai bằng, lại còn trộm cắp nữa.

- Tao mà là con trộm- Bà kia thét lên.

- Vậy cái mưu về hai con vịt mười quan có phải là trộm không ?

- Hãy im mồm đi, con vô lại. Tờ bạc năm mươi quan của tao ở phòng vệ sinh, ai đã cuỗm đi ? Ôi Chúa trời, tại sao con phải sống với một đồ bẩn thỉu như vậy !

Người đàn bà nhảy lên vì tức giận và nói cộc lốc với người đàn ông trẻ:

- Này, thế nào Jean, mày để nó chửi tao, con độc ác Ornival của mày phải không ?

Và người lớn hơn giận dữ đi ra.

- Con độc ác ! Mày nghe nó, Louis ? Và đây là con Vaubois của mày với bộ dạng bà già lẳng lơ. Mày hãy làm nó im mồm đi.

Đột nhiên Jean-Louis đâm xuống bàn làm những chiếc đĩa nảy lên, anh ta nói:

- Để cho tôi yên, hai con điên !

Tức thời cả hai bà quay lại chửi anh ta dồn dập.

- Đồ hèn.. Đồ đạo đức giả ! Đồ nói dối... đứ con hư !.. Con trai của con và thằng ranh mãnh,...chính là mày..

Những lời chửi đổ như mưa lên anh ta. Anh ta nút tai lại và vung vẩy trước cái bàn như là một người đàn ông hết kiên nhẫn và giữ mình không đánh mạnh đối thủ của mình. Rénine nói rất nhỏ:

- Tôi đã báo cho bà cái gì nhỉ? Ở Paris là thảm kịch, ở đây là hài kịch. Chúng ta vào đi.

- Giữa những người hung dữ ấy sao? - Người đàn bà trẻ phản đối.

- Chính xác là thế.

- Tuy nhiên...

- Bạn thân yêu, chúng ta không đến đây để do thám, mà là để hành động. Không có mặt nạ, người ta sẽ thấy chúng rõ hơn.

Và, bằng một bước kiên định, ông đi về phía cửa, mở cửa ra và vào trong phòng, có Hortense theo sau.

Sự xuất hiện của ông gây ra sự sợ hãi. Hai người đàn bà thôi tranh cãi, mặt đỏ bừng và run lên vì giận. Jean-Louis đứng dậy mặt tái ngoét.

Lợi dụng sự bối rối chung, Rénine nhanh nhẹn nói:

- Cho phép tôi tự giới thiệu: hoàng tử Rénine... bà Daniel... Chúng tôi đều là bạn của cô Geneviève Aymard và nhân danh cô ta, chúng tôi đến... Đây là lá thư do cô viết và gửi cho ông, thưa ông.

Jean-Louis, bị chung hửng bởi sự xuất hiện của những người mới này, tỏ ra bối rối khi nghe tên của Geneviève. Không hiểu lắm điều ông ta nói và để đáp ứng cho thái độ lịch sự của Rénine, ông muốn đến lượt mình giới thiệu và thốt ra câu nói làm rối trí này:

- Bà Ornival, mẹ tôi... bà Vaubois, mẹ tôi--

Có một sự im lặng khá dài. Rénine chào.

Hortense không biết giơ bàn tay cho ai trước, cho bà Ornival hay cho bà Vaubois. Nhưng đột nhiên bà Ornival và bà Vaubois, cùng lúc tìm cách chộp lấy cái thư mà Rénine đưa cho Jean-Louis và cả hai bà đồng thời lẩm bẩm:

- Cô Aymard ! Nó tin chắc vào mình !... Nó có sự táo bạo !...

Thế rồi Jean-Louis, khi đã khôi phục lại sự bình tĩnh, tóm lấy mẹ Ornival của nó đưa bà đi ra ở phía trái, sau đó là mẹ Vaubois và đưa ra phía phải. Rồi quay trở lại phía hai người khách, ông ta xé phong bì và đọc đủ nghe:

“Jean-Louis, em yêu cầu anh tiếp người mang thư này - Anh hãy tin vào ông ta. Em yêu anh. Geneviève”.

Đó là một người đàn ông, dáng hơi nặng nề, có bộ mặt rất nâu, gầy và xương xẩu, có nét buồn và thất vọng mà bố của Geneviève đã mô tả. Rõ ràng là sự đau khổ thấy rõ ở mỗi nét bị dày vò như là trong những con mắt đau khổ và lo âu ấy. Anh ta nhắc lại nhiều lần tên của Geneviève, trong lúc nhìn xung quanh mình một cách thờ ơ - Anh ta hình như tìm một cách ứng xử. Và đã đến lúc đưa ra những lời giải thích. Nhưng anh ta không tìm ra cái gì. Sự can thiệp đó làm anh bối rối, như là một sự tấn công bất thành linh mà anh không thể đối chọi lại bằng cách nào.

Rénine cảm thấy ở lần tấn công đầu tiên, đôi thủ đã đầu hàng. Anh ta đã đấu tranh nhiều từ lâu nay, đã rất đau khổ trong nơi ẩn dật, trong sự im

lặng dai dẳng ở nơi mà anh ta lẩn trốn và anh ta không nghĩ đến việc tự bảo vệ mình. Hơn nữa, anh ta khó thể làm việc đó bây giờ khi mà người ta đã đi vào sâu kín của cuộc sống ghê tởm của anh.

Rénine bất thành linh tấn công anh ta.

- Thưa ông - Ông nói - đã hai lần, kể từ lúc chia tay, Geneviève Aymard đã muốn tự sát. Tôi đến hỏi ông nếu cái chết không tránh khỏi sắp tới của cô ta có phải là kết thúc tình yêu của ông không?

Jean-Louis đổ mình xuống ghế tựa và úp mặt mình vào hai bàn tay.

- Ôi ! - Anh ta nói - Cô ta muốn tự sát... Ôi ! Điều đó có thể không !...

Rénine không để cho anh ta nghỉ ngơi. Ông vỗ vai anh ta và cúi xuống: "Ông hãy tin, thưa ông, ông có lợi khi thổ lộ cho chúng tôi. Chúng tôi là bạn của Geneviève Aymard. Chúng tôi đã hứa giúp đỡ cô ta. Ông đừng do dự, tôi van ông...".

Người đàn ông trẻ ngẩng đầu lên.

- Tôi có thể do dự - Ông nói với sự chán nản - sau điều mà ông phát hiện cho tôi sao ? Tôi có thể do dự sau những gì mà ông đã nghe ở đây lúc này chẳng ? Cuộc sống của tôi, ông đoán biết nó. Tôi còn gì để nói ngoài việc cho ông biết toàn bộ sự thật và để ông kể lại điều bí mật về nó cho Geneviève... điều bí mật buồn cười và đáng sợ ấy sẽ làm cho cô ấy hiểu vì sao tôi không trở lại bên cô.. Và vì sao tôi không có quyền trở lại đó.

Rénine liếc nhìn Hortense. Hai mươi tư giờ sau lời thú nhận của bố Geneviève, bằng cùng những phương pháp đó, ông thu được những tâm tình của Jean - Louis. Tất cả cuộc phiêu lưu hiện ra, được thú nhận bởi hai người.

Jean-Louis đẩy một ghế bành cho Hortense, Rénine và anh ngồi xuống. Anh nói mà không cần yêu cầu nhiều hơn và anh cảm thấy có một sự an ủi nào đó để thú nhận:

- Đừng quá ngạc nhiên, thưa ông, nếu tôi kể câu chuyện của tôi với một sự mỉa mai nào đó, vì trên thực tế, đó là một câu chuyện thực sự hài hước và không khỏi làm ông buồn cười, số phận thường đùa chơi với trò ngu xuẩn, các vở kịch khôi hài lớn mà người ta tưởng tượng ra bởi một đầu óc điên hoặc bởi một kẻ say rượu. Ông hãy suy nghĩ về chúng.

- Cách đây hai mươi bảy năm, lâu đài nhỏ Elseven vào thời đó, gồm chỉ độc một khối nhà chính do một người thầy thuốc già ở. Để tăng thêm nguồn thu nhập nhỏ nhoi của mình, thỉnh thoảng ông nhận một hoặc hai

người lưu trú. Chính vì vậy mà một năm bà Ornival đến nghỉ hè ở đây và bà Vaubois vào hè sau. Nhưng vì hai bà này lúc đó chưa quen biết nhau, trong đó một bà kết hôn với một đại úy viễn dương và bà kia với một người buôn đường dài tỉnh Vendé và cùng một thời gian bọn họ đều mất chồng của mình vào lúc cả hai đều đã mang thai. Và vì bọn họ sống ở nông thôn, trong những nơi xa trung tâm, họ viết thư cho bác sĩ là họ sẽ đến chỗ ông để sinh con.

Ông ta chấp nhận. Bọn họ hầu như đến cùng một thời gian vào mùa thu. Hai buồng nhỏ, nằm phía sau buồng này, dành cho họ. Bác sĩ đã thuê một bà hộ sinh cũng nằm ở đó. Tất cả diễn ra tốt đẹp. Các bà ấy may xong tã lót và hoàn toàn hợp ý nhau. Quyết định chỉ sinh con trai, họ chọn tên cho chúng: Jean và Louis.

Nhưng, một tối, bác sĩ được gọi khám bệnh, ông đi cùng người giúp việc trong một cỗ xe độc mã và thông báo là ông chỉ có thể quay về trong ngày mai. Người chủ vắng mặt, một thiếu nữ là hầu gái, đi gặp bạn tình của mình. Biết bao may rủi mà số phận lợi dụng vào một sự tàn ác ma quỷ. Vào nửa đêm, bà Ornival cảm thấy những cơn đau đầu tiên. Người hộ sinh, cô Boussignol, có biết đỡ đẻ một ít, không bối rối. Nhưng một giờ sau, đến lượt bà Vaubois và thảm kịch, hay nói đúng hơn là bi-bại kịch, diễn ra giữa những tiếng kêu và tiếng rên của hai bệnh nhân, trong sự bồn chồn sợ hãi của người hộ sinh đang chạy từ bà này đến bà kia, kêu gào, mở cửa sổ để gọi bác sĩ hoặc quỳ xuống để cầu xin Thượng Đế.

Người đầu tiên, bà Vaubois sinh một đứa con trai mà cô Boussignol vội vàng mang vào phòng này, săn sóc, tắm rửa và để nó vào nôi dành cho nó.

Nhưng bà Ornival thốt ra những tiếng kêu đau đớn và người hộ sinh phải ra sức giúp bà, còn đứa bé mới sinh thì tiếng kêu lịm dần như tiếng con vật bị chọc tiết, mẹ cháu bị khiếp đảm, nằm dính chặt vào giường của buồng mình và ngất đi.

Thêm vào đó là tất cả những trở ngại của mất trật tự và của bóng tối. Cái đèn độc nhất thì không còn dầu hỏa, các ngọn nến bị tắt, tiếng động của gió, tiếng kêu của cú mèo và ông hiểu là cô Boussignol điên lên vì sợ. Cuối cùng, vào lúc năm giờ, sau những cố gắng bi thảm, cô bé đến đây đứa của bà Ornival, cũng là một bé trai, cô chăm sóc nó, tắm cho nó và đặt nó

nằm vào nôi rồi lại đi cấp cứu bà Vaubois, người mà sau khi tỉnh lại kêu gào, sau đó bà Ornival lại bất tỉnh.

Và khi cô Boussignol, thoát ra khỏi hai bà mẹ, nhưng mệt lử, đầu óc quay cuồng, trở về bên các trẻ sơ sinh, cô kinh hoàng nhận thấy là cô đã bọc chúng với các tã lót giống nhau, mang giày đen y hệt và chúng nằm bên cạnh nhau trong cùng một cái nôi ! Thế là người ta không thể biết cháu nào Louis Ornival và cháu nào là Jean Vaubois.

Ngoài ra, khi cô bế một trong hai đứa lên, cô nhận thấy là đứa bé có bàn tay lạnh buốt và không thở nữa. Đứa bé đã chết. Đứa kia gọi là gì ? Và bằng cách nào đứa ấy lại sống sót ?

Ba giờ sau, bác sĩ thấy hai người đàn bà cuống quýt và điên loạn kéo lê cô hộ sinh trước giường của bọn họ dù cô cầu xin tha lỗi. Lần lượt, cô ta hiến cho tôi những nụ hôn, người sống sót. Và lần lượt các bà mẹ ôm tôi vào lòng và đẩy tôi ra. Vì cuối cùng, tôi là ai ? Là con trai của góa phụ Ornival và đại úy đi biển đã chết ? Hay là con trai của bà Vaubois và người buôn đường dài đã chết ? Không có bất cứ một dấu hiệu nào cho phép nói rõ điều đó.

Bác sĩ cầu khẩn một người trong hai ba mẹ hy sinh quyền của mình, ít ra là về phương diện pháp lý, để tôi có thể gọi là Luis Ornival hoặc Jean Vaubois. Các bà cương quyết từ chối điều đó.

Tại sao “Jean Vaubois mà không phải là Oinival ? Một bà phản đối.

Tại sao lại là Luis Ornival nếu đó là Jean Vaubois ? Bà kia phản đối.

Cuối cùng tôi được gọi là Jean-Louis.

Hoàng tử Rénine đã nghe một cách lặng lẽ nhưng với Hortense, khi câu chuyện kết thúc, bà đã cố gắng kìm nén sự buồn cười trên nét mặt nhưng Jean-Louis vẫn nhận thấy.

- Xin ông thứ lỗi cho tôi - Bà nói áp úng với con mắt đăm lệ - Xin thứ lỗi cho tôi, đó là do tôi bị kích động.

- Bà đừng xin lỗi, thưa bà, tôi đã báo trước cho bà câu chuyện của tôi là những câu chuyện gây cười và tôi biết hơn bất cứ ai về sự ngớ ngẩn và vô lý của nó. Vâng, tất cả điều đó thật kỳ cục. Nhưng bà hãy tin tôi, nếu tôi nói với bà là, trong thực tế, việc đó không kỳ lạ. Hoàn cảnh bên ngoài là hài hước, và bởi sức mạnh của sự việc, trở nên hài hước nhưng là kinh khủng. Bà thấy điều đó từ đây, phải thế không ? Hai bà mẹ mà không một người nào trong cả hai chắc chắn là mẹ, nhưng cũng không một người nào tin

tưởng không phải là mẹ khi bám vào Jean-Louis. Có thể đó là một người lạ nhưng cũng có thể là máu thịt của họ. Bọn họ yêu mến nó quá mức và tranh giành nó với sự điên cuồng. Và nhất là bọn họ cả hai đi đến ghét nhau bằng một sự oán hận chết người. Tư cách và cách nuôi dạy khác nhau nhưng buộc phải sống bên cạnh nhau vì không một người nào muốn từ bỏ lợi ích của tình mẫu tử có thể, bọn họ sống như kẻ thù mà không có gì giải toả được.

Tôi lớn lên trong sự hận thù ấy và người này hoặc người kia đều dùng mối hận thù để dạy dỗ tôi. Nếu trái tim con trẻ của tôi, háo hức sự dịu dàng, đưa tôi đến một trong hai người thì người kia gieo vào tôi sự khinh bỉ và sự ghê tởm. Trong cái lâu đài nhỏ mà bọn họ mua lúc người thầy thuốc chết và dựng lên hai bên sườn hai cung nhà, tôi đã là tên đao phủ không tự nguyện và là nạn nhân mỗi ngày của bọn họ. Tuổi thơ bị tra tấn, tuổi thiếu niên kinh hoàng, tôi không tin là có ai đau khổ hơn tôi.

- Cần phải rời bỏ bọn họ ! - Hortense không cười nữa, kêu lên.

- Người ta không từ bỏ mẹ mình - Anh ta nói- một trong hai người phụ nữ ấy là mẹ tôi. Và nếu người ta không bỏ con trai của mình vì mỗi người trong họ tưởng rằng tôi là con trai của bà. Chúng tôi bị dính chặt cả ba lại với nhau như là những người tù khổ sai bị dính chặt bởi nỗi đau, bởi đồng cảm, bởi nghi ngờ, bởi hy vọng và cả bởi sự thật có thể bùng ra một ngày. Và chúng tôi hãy còn đây, tất cả ba người để chửi bới nhau, để trách móc nhau về cuộc sống bị mất mát của mình, ôi ! Địa ngục nào thế ! Làm sao trốn thoát ? Nhiều lần tôi đã mưu toan... Vô ích. Các mối liên hệ bị đứt rồi nối lại. Mùa hè này nữa, trong đà tình yêu của tôi với Geneviève, tôi muốn vượt qua và tôi cố gắng thuyết phục hai người đàn bà mà tôi gọi là mẹ. Rồi thì... rồi thì mối hận thù tức thời của họ đã chống lại hôn thê của tôi... chống lại người xa lạ mà tôi áp đặt cho họ... Tôi nhượng bộ... Geneviève làm gì ở đây, giữa bà Ornival và bà Vaubois ? Tôi có quyền hy sinh cô ta không ?

Jean-Louis từ từ sôi động lên, tuyên bố các lời ấy với một giọng cương quyết, như là anh ta muốn người ta gán thái độ của anh cho những lý lẽ của lương tâm và cho tình cảm nghĩa vụ của anh. Trong thực tế, Rénine và Hortense nhận thấy đó là một con người ương hèn, không có khả năng tác động trở lại để chống một hoàn cảnh vô lý anh ta đã chịu đau đớn từ tuổi thơ và áp đặt lên anh ta như là không thể sửa chữa được. Anh ta chịu đựng

nó như một cái thập tự nặng nề mà người ta không có quyền vứt bỏ và đồng thời người ta xấu hổ về nó.

Trước mắt Geneviève, anh ta ngồi im vì sợ sự lộ bịch và từ đó, trở về trong nhà tù của mình anh sống ở đó theo thói quen và theo bản tính nhu nhược.

Anh ngồi trước một cái bàn giấy và nhanh chóng viết một bức thư và đưa cho Rénine.

- Ông làm ơn chuyển những chữ ấy cho cô Aymard, ông nói và hãy kêu nài cô ta tha thứ cho tôi.

Rénine không động đậy và vì anh ta nài nỉ, ông lấy bức thư và xé nó đi.

- Thế nghĩa là sao ?- Người đàn ông trẻ hỏi.

- Điều đó có nghĩa là tôi không chịu trách nhiệm về bất cứ một bức thư nào.

- Tại sao thế ?

- Bởi vì ông sẽ đi cùng chúng tôi...

- Tôi ấy à...

- Mong ngày mai ông sẽ ở bên cạnh cô Aymard và ông sẽ cầu hôn.

Jean-Louis nhìn Rénine với một vẻ mặt hơi coi thường vì hình như ông suy nghĩ: Đó là một lão không hiểu tí gì về các diễn biến mà ta đã trình bày cho lão.

Hortense đến gần Rénine.

- Ông hãy nói với anh ta là Geneviève muốn tự sát, là cô ta sẽ tự sát một cách tất nhiên...

- Vô ích. Sự việc sẽ xảy ra như tôi đã báo trước. Cả ba chúng ta sẽ đi trong một hoặc hai giờ nữa. Việc cầu hôn sẽ xảy ra trong ngày mai.

Người đàn ông trẻ nhún vai và cười nhạt.

- Ông nói với một sự bảo đảm !...

- Tôi có những lý do để nói như vậy. Chúng ta lấy một lý do.

- Lý do nào ?

- Tôi sẽ nói cho ông một, chỉ một thôi, nhưng nó đầy đủ nếu ông muốn giúp tôi trong những việc nghiên cứu của tôi.

- Những việc nghiên cứu... Với mục đích nào ? Jean-Louis hỏi.

- Với mục đích chứng minh là câu chuyện của ông không hoàn toàn chính xác.

Jean-Louis phản ứng lại.

- Tôi yêu cầu ông tin, thưa ông, là tôi không nói một từ không đúng sự thật.

- Tôi lý giải không tốt - Rénine rất dịu dàng nói lại - Đúng là ông đã không nói một chữ nào không phù hợp với điều mà ông tin là sự thật chính xác. Nhưng sự thật ấy là không đúng, không thể là điều mà ông tin.

Người đàn ông trẻ khoanh cánh tay.

- Có nhiều điều may mắn, dù thế nào đi nữa, thưa ông, tôi biết rõ sự thật hơn ông.

- Tại sao lại hơn ? Điều đã trải qua trong đêm bi kịch ấy chắc rằng ông biết được nó từ một người thứ hai. Ông không có bất cứ một chứng cứ nào. Bà Ornival và bà Vaubois, cũng không nốt.

- Không một chứng cứ về cái gì ?- Jean mất kiên nhẫn kêu lên.

- Không một chứng cứ về sự lẫn lộn đã xảy ra.

- Làm sao ! Nhưng đó là một sự chắc chắn tuyệt đối ! Cả hai đứa trẻ đều đặt trong cùng một nôi mà không có bất cứ một dấu hiệu nào phân biệt đứa này với đứa khác. Người hộ sinh không thể biết...

- Chí ít - Rénine ngắt lời - đó là lời giải thích mà cô ta đưa ra.

- Ông nói gì vậy ? Lời giải thích cô ta đưa ra ? Nhưng đó là lời buộc tội người đàn bà ấy.

- Tôi không buộc tội bà ta.

- Nhưng có, ông buộc tội bà ấy nói dối - Nói dối sao ? Và tại sao ? Bà ta không có bất cứ một lợi lộc nào và nước mắt của bà, sự thất vọng của bà... bao nhiêu là chứng cứ khẳng định lòng tốt của bà ta. Vì rằng, cuối cùng, hai người mẹ còn đó... bọn họ thấy bà ấy khóc... bọn họ hỏi bà... và rồi, tôi nhắc lại, thì lợi lộc gì ?...

Jean-Louis bị xúc động mạnh. Bên cạnh ông ta, bà Ornival và bà Vaubois, cố nhiên, nghe ở cửa và lén lút đi vào, nói với thái độ sừng sốt:

- Không... không... không thể thế... Từ đó đến nay chúng tôi đã hỏi bà ta trăm lần. Tại sao bà ta nói dối ?

- Hãy nói đi ! hãy nói đi, thưa ông ? Jean-Louis ra lệnh - Ông hãy giải thích cho chúng tôi. Ông hãy nói cho chúng tôi những lý do mà ông tìm cách đặt nó thành nghi ngờ một sự thật chắc chắn ?

- Bởi vì sự thật ấy không thể chấp nhận được. Rélenie tuyên bố - Ông cao giọng nói và đến lượt mình, ông sôi nổi đến mức nhấn mạnh câu nói

của mình bằng cú đấm lên bàn. – Không, sự việc không diễn biến như vậy. Không, số phận không có những sự tình vi tàn bạo ấy và những sự may rủi không thêm cái này vào cái khác với sự lố lãng đến thế. Sự may rủi lạ thường là ngay trong đêm mà bác sĩ, người giúp việc, người hầu gái đi khỏi nhà, còn hai người đàn bà thì đứng vào cùng lúc đó đau đẻ và cùng lúc sinh ra hai đứa con trai. Chúng ta không quên thêm vào đó một diễn biến cực kỳ hiếm nữa ! Khá nhiều bùa yểm ! Khá nhiều đèn bị tắt và nến không cháy ! Không, nghìn lần không, không thể chấp nhận một nữ hộ sinh bị bói rôi trong công việc chủ yếu vốn là nghề nghiệp của bà. Dù bà bị cưỡng cưỡng bởi sự bất thành linh của hoàn cảnh, ở bà ta vẫn con bản năng thường trực làm cho đứa trẻ có chỗ chỉ định phân biệt với đứa khác. Ngay dù cho chúng có nằm bên nhau thì một đứa ở bên phải, đứa kia ở bên trái. Dù chúng được bọc kỹ trong tã lót giống nhau thì vẫn có một chi tiết nhỏ khác nhau, một cái không đáng kể mà trí nhớ ghi lại và sẽ tìm thấy một cách tất nhiên không cần phải suy nghĩ. Một sự nhầm lẫn chẳng? Tôi không cho là thế. Không có khả năng biết chẳng? Nói dối - Trong lĩnh vực của viễn tượng, vâng, người ta có thể tưởng tượng ra tất cả và tích tụ tất cả những mâu thuẫn. Nhưng trong thực tại, ở ngay trung tâm của thực tế luôn có một điểm cố định, một hạt nhân vững chắc mà xung quanh điểm đó các sự việc tụ tập lại theo một trật tự lô gích. Tôi khẳng định một cách dứt khoát nhất là cô hộ sinh Boussignol không thể lẫn lộn hai đứa bé.

Ông ta nói điều đó với biết bao sự rõ ràng như là ông đã tham gia vào các sự kiện của đêm ấy và khả năng thuyết phục của ông đến mức mà ngay cú đánh đầu tiên, đã lay chuyển sự tin chắc của những ai đã không bao giờ nghi ngờ từ một phần tư thế kỷ nay.

Hai người đàn bà và con trai của họ chen chúc quanh ông, hỏi ông với một sự lo sợ hỗn hển:

- Trong trường hợp đó, theo ông, bà ta biết... bà ta có thể phát hiện sao ?...

Ông chỉnh lại:

- Tôi không phát biểu ý kiến. Tôi chỉ nói là trong thái độ của bà ta, suốt trong những giờ ấy có một cái gì đó không phù hợp với lời nói của bà cũng như với thực tế. Tất cả điều bí ẩn to lớn và không thể tha thứ đã đè nặng lên cả ba người không phải do một phút vô ý, mà chắc là đến từ sự

việc mà chúng ta không thể phân định nhưng bà ta biết, bà ấy. Đó là điều tôi khẳng định.

Jean-Louis nhảy lên chống đối. Anh ta muốn thoát ra khỏi sự xiết chặt của con người ấy.

- Vâng, đó là điều mà ông khẳng định – Anh ta nói.

- Việc là như thế đó ! - Rénine nhấn mạnh một cách dữ dội - Không cần thiết phải tham dự vào một cảnh để thấy nó cũng như không cần lắng nghe những lời vô ích. Lý lẽ và trực giác cho chúng ta những chứng cứ cũng chính xác như bản thân sự việc. Người hộ sinh Boussignol giữ trong bí mật của lương tâm bà, một yếu tố của bí mật mà chúng ta chưa biết.

Từ một giọng nói trầm, Jean-Louis nhấn mạnh:

- Bà ta còn sống !... Bà ta ở Carhaix... Người ta có thể đưa bà đến !

Ngay sau đó, một trong hai bà mẹ kêu lên:

- Tôi đến đó. Tôi đưa bà ta đến đây.

- Không - Rénine nói - Không phải ông bà, không có bất cứ ai trong ba người.

Hortense đề xuất:

- Ông có muốn tôi đi đến đó không ? Tôi lấy xe ô tô và cô ta sẽ đi theo tôi. Bà ta ở đâu ?

- Ở trung tâm Carhaix - Jean-Louis nói - ở một quán hàng tạp hoá nhỏ. Người lái xe sẽ chỉ cho bà... bà Boussignol... mọi người biết bà ta...

- Và nhất là, bạn yêu mến - Rénine nói thêm- không được báo trước cho bà ta gì cả. Nếu bà ta lo lắng, càng tốt. Mong là bà ta không biết điều người ta muốn biết ở bà, đó là một sự cẩn thận cần thiết nếu bà muốn thắng lợi.

Ba mươi phút trôi qua trong sự im lặng sâu sắc nhất. Rénine đi dạo qua phòng, những cổ vật đẹp, các thảm quý, các bìa sách và đồ mỹ nghệ xinh xắn chứng tỏ ở Jean-Louis có một sự tìm tòi nghệ thuật và khiếu cách. Căn phòng chắc chắn là của anh ta. Bên cạnh, bằng những cửa hé mở vào các chỗ ở hai bên, người ta có thể nhận thấy khiếu không thẩm mỹ của hai bà mẹ. Rénine đi đến gần người đàn ông trẻ và thì thầm:

- Các bà ấy giàu không ?

- Giàu.

- Và ông thì sao ?

- Các bà muốn là lâu đài nhỏ này với tất cả đất đai xung quanh thuộc về tôi, điều đó đảm bảo một cách thoải mái sự độc lập của tôi.

- Các bà có gia đình không ?

- Có các bà chị, cả hai người.

- Các bà có thể đến ở với ai ?

- Vâng, bọn họ đôi lúc đã nghĩ đến điều đó. Nhưng, thưa ông... nhưng nó không phải là việc đó và tôi rất sợ việc can thiệp của ông chỉ đưa đến một sự thất bại. Một lần nữa, tôi khẳng định với ông...

Rồi thì ô tô đến. Cả hai người đàn bà vội vàng đứng dậy và sẵn sàng nói.

Các bà hãy để tôi làm - Rénine nói - đừng ngạc

nhiên về cách thức tôi tiến hành. Không phải là đặt cho cô ta những câu hỏi mà chính là làm cho cô ta sợ, làm cô ta choáng váng. Trong sự điên loạn về thần kinh, cô ta sẽ nói.

Ô tô đi vòng quanh bãi cỏ và dừng lại trước cửa sổ. Hortense nhảy xuống và giơ tay cho một bà già đội một mũ bon-nê bằng vải xếp ống, mặc một yếm bằng vải lượt đen và một cái váy dày khâu nhú lại.

Bà hoảng hốt đi vào. Bà có bộ mặt của con chồn, dài, kết thúc bằng một cái mõm có những răng nhỏ nhô ra.

- Có việc gì đấy, bà Ornival ? - Bà nói với vẻ sợ hãi khi đi vào trong buồng mà trước đây bác sĩ đã đuổi bà đi khỏi. Xin chào bà Vaubois.

Các bà đó không trả lời. Rénine tiến lên và nói với một giọng nghiêm khắc:

- Có việc, phải không bà Boussignol ? Tôi sẽ thông báo cho bà việc đó. Và tôi đặc biệt nhấn mạnh với bà để bà cân nhắc cẩn thận mỗi lời nói của mình.

Ông có dáng vẻ của một quan toà dự thẩm đối với người mà sự phạm tội là không thể phủ nhận được.

Ông trình bày:

- Bà Boussignol, tôi là đại diện của cảnh sát Paris đến làm sáng tỏ một thảm kịch đã xảy ra ở đây hai mươi bảy năm về trước. Nhưng trong thảm kịch ấy, bà đã giữ một vai trò lớn lao, tôi vừa mới thu được chứng cứ là bà đã nói sai sự thật và do những lời tuyên bố sai của bà, hộ tịch của một trong các đứa bé sinh ra trong đêm đó không chính xác. Về mặt hộ tịch, lời tuyên bố sai tạo thành những án mạng bị pháp luật trừng trị. Vì vậy tôi buộc

phải dẫn bà đến Paris để chịu một sự hỏi cung bắt buộc trước mặt luật sư của bà.

- Đến Paris sao?... Luật sư của tôi? - Bà Boussignol rên lên.

- Việc đó rất cần, thưa bà vì bà đang chịu lệnh bắt giam. Trừ phi là...- Rénine nói bóng gió- trừ phi là bà sẵn sàng, ngay từ bây giờ, khai ra các lời thú tội có thể sửa chữa các hậu quả lỗi lầm của bà.

Bà già run rẩy toàn thân. Răng của bà đập vào nhau. Bà rõ ràng là không thể có một sự kháng cự nhỏ nhất nào chống lại Rénine.

- Bà đã quyết định thú hết tội phải không? - Ông ta hỏi.

Bà đánh liều:

- Tôi chẳng có gì để thú tội, vì tôi chả làm gì cả.

- Thế thì, chúng ta đi thôi - Ông nói.

- Không, không - Bà ta gào lên - Ôi! Thưa ông, tôi cầu xin ông...

- Bà đã quyết tâm...

- Vâng - Bà nói trong hơi thở.

- Ngay tức thời, phải thế không? Giờ tàu chạy thúc ép tôi. Việc này cần giải quyết trong cuộc họp. Chỉ một chút do dự của bà, tôi sẽ dẫn bà đi. Chúng ta thoả thuận thế nhé?

-Vâng.

- Chúng ta đi vào việc ngay. Không có mưu mẹo - không có lời tránh né.

Ông ta chỉ Jean-Louis.

- Ông này là con trai của ai? Có phải của bà Ornival không?

- Không.

Một sự im lặng sững sờ tiếp nhận câu trả lời kếp ấy.

- Bà hãy giải thích - Rénine hạ lệnh trong khi nhìn đồng hồ đeo tay của mình.

Thế rồi, bà Boussignol quỳ gối và kể với một giọng rất nhỏ và với tiếng nói đến nỗi tất cả phải cúi xuống người bà để hiểu gần đúng ý nghĩa của lời nói lúng búng của bà:

- Một ai đó đã đến vào buổi tối... một ông mang trong chần một đứa bé sơ sinh và ông ta muốn phó thác cho bác sĩ... Vì bác sĩ không có ở đó, ông ở lại suốt đêm để chờ bác sĩ và chính ông ta đã làm tất cả.

- Cái gì? Ông ta làm cái gì? - Rénine đòi hỏi. Cái gì đã xảy ra?

Ông ta vồ lấy bà già bằng đôi bàn tay và nhìn bà chăm chăm. Jean-Louis và hai người mẹ cúi xuống người bà ở trạng thái hỗn hển và lo âu.

Cuộc đời của họ phụ thuộc vào những từ sắp được phát ra. Boussignol nhấn mạnh các từ ấy tron khi chấp các bàn tay như người xung tội về một vụ áo mạng:

- Vậy là không phải xảy ra chỉ một đứa trẻ bị chết mà cả hai, đứa của bà Ornival và đứa của bà Vaubois, cả hai đứa bị chết trong cơn co giật. Lúc đó, ông ta thấy vậy và nói với tôi... Tôi nhớ tất cả các câu nói của ông, giọng của tiếng ông nói, tất cả...

Ông nói với tôi:

- Hoàn cảnh chỉ dẫn cho tôi nhiệm vụ của mình. Tôi phải nắm lấy hoàn cảnh này cho con trai tôi được sung sướng và được chăm sóc tốt. Cô hãy để nó vào chỗ của những đứa đã chết.

- Ông tặng tôi một số tiền lớn trong khi nói là việc đó giải thoát cho ông ta cùng một lúc trả các chi phí mà ông phải trả hàng tháng cho đứa con của ông và tôi đã chấp thuận – Chỉ còn việc, để đứa bé vào chỗ của ai ? Có nên để đứa bé trai thành Louis Orival hay Jean Vaubois ? Ông ta suy nghĩ một lúc và trả lời: "Chẳng phải đứa này cũng chẳng phải đứa khác". Và lúc đó, ông giải thích cho tôi phải làm việc đó thế nào và điều tôi phải kể lại khi ông ta đi khỏi. Và trong lúc tôi mặc cho đứa con trai các tã lót và áo đan giống với đồ mặc của một trong hai đứa bé chết thì ông ta bọc đứa bé kia với vải bọc mà ông mang theo rồi ông ta đi khỏi trong đêm.

Bà Boussignol cúi đầu xuống và khóc. Sau một lúc, Rénine nói với bà, giọng khoan từ hơn:

- Tôi không giấu bà là lời khai của bà khớp với cuộc điều tra mà tôi đã theo dõi từ phía mình. Người ta tin ở bà.

- Tôi không đi Paris sao ?

- Không.

- Ông không dẫn tôi đi chứ ? Tôi có thể ra về không ?

- Bà có thể đi. Thế là xong việc vào lúc này.

- Và người ta sẽ không bàn tán tất cả điều này trong vùng chứ ?

- Không. Ôi ! Còn một điều nữa. Bà có biết tên của người ấy không?

- Ông ta không nói với tôi.

- Bà không thấy lại ông ta sao ?

- Không bao giờ.

- Bà không có điều gì khác để nói ?

- Không có gì.

- Bà đã sẵn sàng ký văn bản lời thú nhận của bà chưa ?

-Rồi.

- Tốt lắm. Trong một tuần hoặc hai, bà sẽ được triệu tập. Từ đây đến lúc đó, bà không được hở cho ai một chữ.

Bà ta đứng dậy và làm dấu thánh. Nhưng sức lực của bà phản lại bà và bà phải dựa vào Rénine. Ông ta dẫn bà ra ngoài và đóng cửa sau lưng bà.

Khi ông quay trở lại, Jean-Louis đang ở giữa hai bà già và cả ba cầm bàn tay nhau. Mối liên hệ của hận thù và đau khổ liên kết bọn họ lại với nhau đột nhiên bị bẻ gãy và điều đó đặt vào giữa bọn họ, dù bọn họ không cần suy nghĩ đến, một sự dịu ngọt và yên lòng không có ý thức nhưng làm cho họ trang trọng và tĩnh tâm.

- Làm nhanh mọi việc lên - Rénine nói với Hortense - Đây là lúc quyết định của cuộc chiến đấu. Cần phải kéo Jean-Louis theo.

Hortense tỏ ra đặng trí. Bà nói lầm bầm:

- Tại sao ông lại để bà ấy đi ? Ông thoả mãn về lời khai của bà ta sao ?

- Tôi chưa thoả mãn. Bà ta chỉ nói việc đã qua. Bà muốn nói gì hơn nào ?

- Không có gì... Tôi không biết.

- Chúng ta sẽ nói điều đó, bạn thân yêu. Vào lúc này, tôi nhắc lại, cần kéo theo Jean-Louis. Và ngay lúc thời. Nếu không...

Và với người đàn ông trẻ, ông nói:

- Ông đánh giá cũng như tôi, phải thế không, là các diễn biến áp đặt lên ông cũng như lên bà Vaubois và bà Ornival một sự chia ly cho phép cả ba nhìn rõ và giải quyết với đầu óc rất thanh thản ? Đi cùng chúng tôi, thưa ông. Có điều rất cấp bách là cứu Geneviève Aymard, hôn thê của ông.

Jean-Louis trở nên lúng túng. Rénine quay mình về phía hai người đàn bà.

- Đó là quan điểm của các bà, tôi tin chắc vào điều đó, phải thế không, thưa các bà ?

Bọn họ gật đầu.

- Ông thấy đấy, thưa ông - Rénine nói với Jean-Louis - tất cả chúng ta đều nhất trí. Trong những cuộc khủng hoảng lớn, cần có sự lùi lại của sự chia ly... ôi ! Không lâu lắm, có thể... một số ngày nghỉ, sau đó ông sẽ tự do bỏ lại Geneviève và lấy lại cuộc sống của ông. Nhưng một số ngày đó là cần thiết. Nhanh lên, thưa ông.

Và không để cho anh ta có thì giờ suy nghĩ, ông làm anh ta rối trí bằng những lời nói. Với tài thuyết phục và thái độ kiên trì, ông đẩy anh ta về phòng của anh ấy !

Một nửa giờ sau, Jean-Louis rời khỏi lâu đài nhỏ.

- Và anh ta sẽ trở về đây chỉ sau khi kết hôn. Rénine nói với Hortense, khi mà bọn họ đi qua trạm Guingamp còn Jean-Louis thì lo sắp xếp hòm xiềng của anh ta - Tất cả chỉ có tốt hơn. Bà có vui mừng không ?

- Vâng, cô Geneviève khôn khéo sẽ hạnh phúc - Bà trả lời một cách hồ hững.

Khi đã ngồi trong tàu hoả, cả hai người đến toa ăn. Vào cuối bữa ăn trưa, Rénine đặt cho Hortense nhiều câu hỏi mà người đàn bà trẻ chỉ đáp lại bằng những câu nhát gừng và ông phản ứng lại:

- À ! Thế thì có cái gì, bạn thân yêu ? Bạn có vẻ lo lắng.

- Tôi ? Không.

- Có, tôi biết bà rõ lắm mà ! Thôi đi, đừng có thái độ ngập ngừng.

Bà ta mỉm cười.

- Này nhé, vì ông nài nỉ nhiều để biết tôi có hài lòng không, tôi cần nói cho ông là... chắc chắn... tôi hài lòng cho Genevieve Aymard... nhưng mà dưới một mối quan hệ khác... cả về phương diện phiêu lưu... tôi giữ nó như là một loại khó ở...

- Để nói thẳng, tôi không làm bà "kinh ngạc" lần này chứ ?

- Không nhiều quá.

- Vai trò của tôi hình như theo bà là thứ yếu phải không ? ... Vì, cuối cùng, sự việc rút lại là gì nào ? Chúng ta đến đó. Chúng ta nghe những lời kêu ca của Jean-Louis. Người ta cho xuất hiện một nữ hộ sinh. Và thế là chấm hết.

- Đúng vậy, tôi tự hỏi đã kết thúc chưa và tôi không tin chắc điều đó. Thực tế, những cuộc phiêu lưu khác của chúng ta để lại cho tôi một cảm giác... tôi trình bày sao đây ? Cảm giác thành thật hơn, rõ ràng hơn.

- Vậy cảm giác này là tôi tấm với bà sao ?

- Tôi tấm, vâng, dở dang. .

- Nhưng như thế nào ?

- Tôi không biết - Cái đó có lẽ thuộc về lời thú nhận của người đàn bà ấy... Vâng, rất có khả năng. Điều đó bất ngờ và nhanh quá !

- Tất nhiên ! - Rénine nói khi cười - Bà cho rằng tôi đã chấm dứt chuyện đó nhanh quá ? Đúng, nhanh. Vì không cần nhiều lời giải thích quá.

- Tại sao thế ?

- Nếu bà ta đưa ra những lời giải thích quá chi tiết, người ta có lẽ sẽ đi đến chỗ không tin điều bà kể.

- Không tin sao ?

- Thừa bà, câu chuyện hơi gượng gạo. Ông ấy đi đến vào buổi tối với một đứa bé trong túi của mình và ra đi với một xác chết, việc này không đúng vũng. Bà muốn gì, bạn thân yêu, tôi không có nhiều thì giờ để rí tai vai trò của ông ta cho người đàn bà khốn khổ.

Hortense choáng váng nhìn ông.

- Ông muốn nói điều gì ?

- Vâng, phải thế không, những người đàn bà nông thôn ấy thường bướng bỉnh. Chúng tôi, bà ấy và tôi, đều bị thúc ép. Lúc đó chúng tôi đã xây dựng nhanh một kịch bản... mà bà ta đã đọc không quá tồi. Giọng ở đó là... Sự lo sợ... Sự rung giọng... Nước mắt...

- Điều ấy có khả năng không ? Điều ấy có thể xảy ra ư ? - Hortense nói lẩm bẩm - Vậy thì ông đã thấy bà ta trước ?

- Nên như thế.

- Nhưng bao giờ ?

- Buổi sáng, lúc đến nơi. Trong khi bà trang điểm lại ở khách sạn Carhaix, thì tôi, tôi chạy đi lấy tin tức. Bà nghĩ đúng. Đúng là thảm kịch Orival và Vaubois được biết ở trong vùng. Ngay tức thời, người ta chỉ cho tôi người nữ hộ sinh cũ, bà Boussignol. Với bà Boussignol việc đó không kéo dài.

Ba mươi phút để thiết lập một lời giải thích về những gì đã xảy ra và mười nghìn quan để bà ta đồng ý nhắc lại trước những người của lâu đài nhỏ lời giải thích ấy... ít nhiều không đúng sự thật.

- Hoàn toàn không đúng sự thật !

- Không đến nỗi thế, bạn yêu mến, vì bạn đã tin vào điều đó cũng như những người khác, cần có một sự giúp sức để đánh đổ một sự thật của hai mươi bảy năm, một sự thật vũng vàng vì nó được xây dựng trên bản thân những sự việc. Vì vậy tôi đã lao vào nó với tất cả sức lực của mình và tôi đã tấn công nó bằng sự hùng biện. Việc không thể nhận dạng hai đứa trẻ chẳng ? Tôi phủ nhận nó ! Sự lẫn lộn chẳng ? Dối trá ! Cả ba người là nạn nhân của một việc gì đó mà tôi không biết, nhưng mà trách nhiệm của tôi là làm sáng tỏ nó. Tức thời bị lay chuyển, Jean - Louis kêu lên là việc đó dễ, là chúng ta cho đưa bà Boussignol đến". "Đưa bà ta đến". Nói đến đó thì bà Boussignol đến và âm thầm đọc một bài diễn văn ngắn mà tôi đã dạy cho. Một điều bất ngờ - Sự hãi. Tôi nhân cơ hội đó để bắt cóc người trẻ tuổi.

Hortense lắc đầu: Nhưng cả ba người sẽ cải chính lại ! Bọn họ sẽ suy nghĩ lại.

- Không bao giờ ! Có thể bọn họ có nghi vấn. Nhưng không bao giờ họ không đồng tình có những điều xác thực. Không bao giờ họ chấp nhận suy nghĩ. Vì sao thế ? Đó là những người mà tôi kéo ra từ địa ngục, nơi mà bọn họ vật lộn từ một phần tư thế kỷ vậy mà nay họ lại muốn đắm mình vào đó sao ? Không đâu. Đó là những người do nhu nhược, do một tình cảm không đúng về nhiệm vụ, không có can đảm để trốn, làm sao họ không bám vào tự do mà tôi đưa cho ? Vậy thì tiến lên ! Nhưng do họ đã nuốt chửng những chuyện bịa khó tiêu hơn những chuyện mà bà Boussignol đã kể. Sau tất cả, lời giải thích của tôi không tệ hơn là sự thật. Ngược lại, bọn họ đã nuốt tươi lời giải thích đó. Nay, trước khi chúng ta xuất phát, tôi nghe bà Orival và bà Vaubois nói về việc dời nhà của họ. Họ đã hoàn toàn thân ái với nhau do ý nghĩ không gặp nhau nữa.

- Nhưng Jean – Louis thì sao ?

- Jean – Louis à ? Anh ta có trên đầu hai bà mẹ của mình ! Đồ chết đắm, người ta không có hai bà mẹ trong đời ! Và đó là một hoàn cảnh cho một người đàn ông. Khi người ta không có may mắn chọn lựa giữa hai bà mẹ hoặc không có ai mà chọn, ái chà, người ta không do dự. Nhưng khi Jean-Louis yêu Geneviève, anh ta khá yêu cô ta, tôi muốn tin vào điều đó, để không bắt cô ta chịu hai mẹ chồng. Các bà đi đi, các bà có thể yên tâm. Hạnh phúc của người trẻ tuổi sẽ được đảm bảo và chẳng lẽ các bà không muốn điều đó ?

Ngừng một lát, ông nói tiếp”

- Điều quan trọng, đó là mục đích mà người ta đạt, chứ không phải bản chất ít nhiều lạ lùng của các phương tiện mà người ta dùng. Và nếu có cuộc phiêu lưu được coi nết, những bí mật được làm sáng tỏ nhờ vào việc nghiên cứu và việc tìm ra các mẫu thuốc lá, các bình cháy và các miếng các-tông làm mũ bị đốt cháy thì có những cuộc phiêu lưu khác đòi hỏi môn tâm lý học mà lời giải của nó là hoàn toàn tâm lý.

Hortense giữ im và bình tĩnh lại sau một lúc:

- Thế rõ ràng là ông tin chắc rằng Jean- Louis...

Rénine tỏ ra rất ngạc nhiên.

- Thế nào, bà còn nghĩ đến câu chuyện cũ ấy à. Nhưng mà tất cả cái đó đã hết ! A! Tôi thú nhận với bà là anh ta không làm tôi thích thú tí nào

nữa, người đàn ông có hai mẹ.

Và điều đó được nói với một giọng buồn cười, với một sự thành thực rất vui làm Hortense phải bật cười.

- Tốt quá - Ông nói - hãy cười đi bạn yêu mến. Người ta thấy các sự việc rõ qua tiếng cười hơn là qua nước mắt. Và sau nữa, còn có một lý do khác mà nhiệm vụ của bà là cười mỗi khi có điều kiện.

- Lý do nào ?

- Bà có một hàm răng rất đẹp.

SÁU NẠN NHÂN THỨ BẢY

Một trong những sự kiện khó hiểu nhất của thời kỳ trước chiến tranh chắc chắn là sự kiện mà người ta gọi là “sự việc của người đàn bà mang lưới rìu”. Lời giải đáp sẽ không được biết và nó sẽ không bao giờ được biết nếu hoàn cảnh không quá gay go, để buộc hoàng tử Rénine - chúng ta phải nói là Arsène Lupin chẳng - bắt tay vào cuộc và chúng tôi ngày hôm nay cũng không thể kể câu chuyện xác thực theo lời tâm tình của ông.

Chúng ta hãy nhớ lại sự việc. Trong khoảng thời gian mười tám tháng, năm người đàn bà biến mất, năm người đàn bà có điều kiện khác nhau, tuổi từ hai mươi cho đến ba mươi, ở Paris hoặc vùng ngoại ô Paris.

Đây là tên của bọn họ: Bà Ladoue, vợ của một bác sĩ, cô Ardant con gái của một chủ nhà băng; cô Covereau, thợ giặt ở Courbevoie; cô Honorine Vernisset thợ khâu vá và bà Grollinger nhạc sĩ sơn mài. Cả năm người đàn bà biến mất mà không có khả năng thu được dù chỉ một chi tiết giải thích vì sao bọn họ đi ra khỏi nhà mình, vì sao họ không quay về người nào lôi kéo họ ra ngoài, và tại sao họ lại bị giữ lại.

Tám ngày sau khi họ ra đi, người ta tìm thấy mỗi một bà ở một địa điểm nào đó của ngoại ô phía Tây Paris, và mỗi lần, là một xác chết của một người đàn bà bị bỏ một nhát rìu vào đầu. Và mỗi lần, bên cạnh thi thể người đàn bà bị trói chặt với bộ mặt đẫm máu, thân hình gầy còm do thiếu ăn là những dấu vết của bánh xe chứng tỏ xác chết được mang đến đó bằng một chiếc xe con.

Sự giống nhau của năm án mạng đến mức chỉ có độc nhất một sự chỉ dẫn bao quát cho cả năm cuộc điều tra và hơn nữa không đưa đến

bất cứ một kết quả nào. Sự biến mất của một người đàn bà, sự phát hiện ra xác chết của bà ta tám ngày sau, đúng vậy. Tất cả chỉ có thế.

Các dây trói đều y hệt. Các dấu vết do bánh xe để lại cũng y hệt nhau; các nhát rìu cũng y hệt, tất cả đều trên đỉnh trán vào giữa đầu và thẳng đứng.

Động cơ nào ? Cả năm người đàn bà đều hoàn toàn bị lột sạch đồ trang sức, ví tiền và đồ vật có giá trị. Nhưng người ta cũng có thể gán việc ăn trộm cho người lái xe tắc xi và cho người đi đường vì rằng các xác chết nằm ở những nơi hoang vắng. Có thể cho rằng đây là việc thực thi một kế hoạch nhằm mục đích huỷ diệt một loạt những con người được liên kết lại với nhau, chẳng hạn để được hưởng lợi một gia tài tương lai chẳng hạn ? Nhưng cả ở đây nữa, cũng có cùng sự khó hiểu đó. Người ta xây dựng các giả thiết mà việc nghiên cứu tại chỗ lại phủ nhận ngay. Người ta đi theo các đường mòn vừa mới từ bỏ.

Và, đột nhiên, một sự thay đổi bất ngờ. Một bà quét đường nhặt được trên lề đường một quyển sổ nhỏ mà bà giao lại cho sở cảnh sát bên cạnh.

Tất cả các tờ giấy của quyển sổ nhỏ ấy đều để trắng, trừ một tờ mà ở đó có danh sách những người phụ nữ bị ám sát, danh sách được lập theo thứ tự thời gian và các tên có kèm theo ba con số. Lariouo, 132; Vernisset 118 v.v... Có thể người ta không để một chút quan tâm nào đến những dòng chữ ấy mà ai cũng có thể viết vì tất cả mọi người đều biết cái danh sách tang tóc. Nhưng, thay cho năm tên thì nó lại gồm có sáu ! Vâng, ở dưới chữ Grollinger, 128, người ta đọc: Williamson 111. Người ta lại đứng trước một vụ ám sát thứ sáu nữa chẳng ?

Nguồn gốc rõ ràng Anh quốc của cái tên đã thu hẹp địa bàn tìm kiếm và làm sự việc thực sự nhanh hơn. Người ta xác định là mười lăm ngày trước đây, một cô Herbertte Williamson, vú em trong một gia đình Hauteuil, đã bỏ chỗ làm đó trở về Anh và từ ngày đó, các chị của cô ta, mặc dầu đã được thư báo trước về sự trở về nay mai của cô, đã không nghe nói về cô.

Cuộc điều tra mới. Một nhân viên đồn cảnh sát tìm thấy xác chết trong rừng Meudon. Xác chết Williamson được tìm thấy với cái trán chẻ ra ở giữa.

Thật là vô ích để nhắc lại sự xúc động của đám đông vào lúc đó và sự rùng rợn kinh hoàng của họ khi đọc bản danh sách ấy, chắc chắn được viết từ bàn tay của chính kẻ sát nhân. Có gì đáng ghê sợ hơn một sự thống kê, được cập nhật như một quyển sách của một thương gia giỏi, "ở thời điểm này, tôi giết cô này... ở thời điểm khác, cô kia...". Và theo kết quả của phép cộng là sáu xác người.

Ngược với mọi sự chờ đợi, các nhà chuyên môn và các nhà xem tuồng chữ không có bất cứ khó khăn nào để thống nhất với nhau và nhất trí tuyên bố chữ viết là của một người đàn bà "có văn hoá", có khiếu nghệ sĩ, có trí tưởng tượng và một sự nhạy cảm cực kỳ". Người đàn bà mang lưới riu, như các nhật báo đặt tên cho bà, không nhất thiết là xuất hiện đầu tiên và hàng nghìn bài nghiên cứu trường hợp của bà, phân tích tâm lý của bà và rơi vào những lời giải thích kỳ cục.

Tuy nhiên tác giả của một trong các bài ấy, một nhà báo trẻ, mà sự khám phá có tầm cỡ của ông mang đến chỉ một yếu tố của sự thật và rơi vào trong bóng tối ấy cái tia sáng độc nhất xuyên qua chúng. Trong khi tìm một ý nghĩa cho các con số đặt bên phải của sáu tên, ông ta tự hỏi có phải các con số đó chỉ đơn giản biểu thị số ngày phân cách án mạng này với án mạng khác. Chỉ cần thẩm tra lại những ngày tháng.

Ngay tức thời, ông ta nhận thấy sự chuẩn xác và sự đúng đắn của giả thiết. Vụ bắt cóc cô Vernisset xảy ra 132 ngày sau vụ bắt cóc bà Ladoue; vụ bắt cóc Hermine Covereau là 118 ngày sau vụ bắt cóc cô Vernisset, v.v.,

Vậy thì, không còn một do dự nào có thể và công lý chỉ có thể ghi nhận một lời giải chính xác nhất cho hoàn cảnh. Những con số thích ứng với các khoảng cách thời gian. Công tác thống kê của "Người đàn bà mang lưới riu" không có một sai sót nào.

Nhưng lúc đó một nhận xét được đặt ra. Cô Williamson, nạn nhân cuối cùng, bị bắt cóc ngày 26 tháng sáu trước và tên của cô được kèm theo số 114, thì người ta có phải chấp nhận là một sự bắt cóc sẽ xảy ra 114 ngày sau, nghĩa là ngày 18 tháng mười không? Người ta có thể tin là công việc kinh hoàng sẽ lặp lại theo ý muốn bí mật của kẻ sát nhân không? Chúng ta có nên đi đến cùng của luận cứ bằng việc gán cho các con số, cho tất cả con số, cho số cuối cùng cũng như số khác, giá trị của ngày tháng có thể xảy ra không?

Vì rõ ràng là cuộc bút chiến ấy tiếp tục và gây tranh cãi, suốt những ngày trước 18 tháng mười ấy mà tính lô-gic muốn hoàn thành một hành động mới của thảm kịch tội tệt. Và đó cũng là lý do vì sao điều hiển nhiên là buổi sáng ngày đó hoàng tử Rénine và Hortense, khi hẹn gặp nhau bằng điện thoại vào buổi tối, lại ám chỉ những tờ báo mà mỗi người trong bọn họ vừa đọc. "Cẩn thận ! Rénine nói khi đang cười là nếu bà gặp "Người đàn bà mang lưới rìu" thì hãy đi theo lối đường khác.

- Và nếu bà ấy bắt cóc tôi thì làm thế nào đây ? - Hortense hỏi.

- Bà hãy rải trên đường đi của mình các hòn cuội trắng và lặp lại cho đến từng giây đồng hồ cuối cùng kể cả khi loé lên ánh thép của lưới rìu.

- Tôi không có gì để sợ, nó sẽ thả tôi ra !

- Nó, chính là tôi... Và tôi hôn bàn tay bà. Hẹn gặp nhau tối nay, bạn thân yêu.

Buổi chiều, Rénine làm công việc của ông. Từ bốn cho đến bảy giờ, ông mua những tờ báo khác nhau của các nhật báo. Không một báo nào nói đến bắt cóc.

Đến chín giờ, ông đi đến nhà tập thể dục nơi mà ông đặt trước một bồn tắm.

Vào lúc chín giờ rưỡi, Hortense còn chưa đến, ông điện thoại đến nhà bà, không một chút lo lắng. Bà hầu buồng trả lời là bà chủ còn chưa về nhà. Bị tác động bởi một sự lo lắng bất thành linh, Rénine chạy đến căn hộ được trang bị đồ đạc mà Hortense tạm thời đang ở gần công viên Monceau và ông hỏi bà hầu phòng do ông bố trí bên cạnh Hortense, một người hầu phòng rất tận tâm với bà. Người đàn bà này kể lại là bà chủ của mình đã đi ra lúc hai giờ với một bức thư có dán tem cầm tay và nói bà ra bưu điện và sẽ trở về để mặc quần áo. Từ đó không có một tin nào nữa.

- Bức thư gửi cho ai ?

- Gửi cho ngài. Tôi thấy địa chỉ ghi trên bì: Hoàng tử Rénine".

Ông ta chờ đến nửa đêm. Vô ích - Hortense không trở về và ngay cả ngày hôm sau cũng không trở về.

- Không được nói một chữ nào về việc đó- Rénine ra lệnh cho bà hầu phòng - Bà nói là chủ mình đang ở nông thôn và bà sẽ đi đón bà ấy.

Đối với ông ta, ông không có nghi ngờ. Sự biến mất của Hortense được giải thích bởi thời gian 18 tháng mười - Hortense là nạn nhân thứ bảy của Người đàn bà mang lưới rìu.

"Việc bắt cóc - Rénine tự nói với mình - đi trước nhất rìu tám ngày. Vậy là ở giờ này, tôi có bảy ngày tròn trước mắt. Lấy sáu ngày thôi để tránh mọi bất ngờ. Hôm nay là ngày thứ bảy: cần thiết là thứ sáu tối, lúc giữa trưa, Hortense được tự do và muốn thế, tôi phải biết hang ổ của nó, chậm nhất là tối thứ năm lúc chín giờ".

Rénine kẻ bằng chữ lớn: "Thứ năm, tối, chín giờ" lên một tấm biển mà ông đóng đinh trên lò sưởi phòng làm việc của ông. Sau đó vào lúc giữa trưa ngày thứ bảy, ngày hôm sau của sự mất tích, ông tự nhốt mình trong phòng ấy sau khi đã ra lệnh cho người giúp việc là chỉ được quấy rầy ông vào lúc bữa ăn hoặc lúc có giấy tờ.

Ông ở lại đó bốn ngày, hầu như không động đậy. Bỗng nhiên, ông cho đưa đến một bộ sưu tập các nhật báo quan trọng nói về các chi tiết

của sáu vụ án mạng đầu tiên. Khi ông đã đọc đi đọc lại chúng, ông khép các cánh cửa, các màn che và không có ánh sáng, then cài bị kéo lại, nằm dài trên ghế đi-văng, ông suy nghĩ.

Tối thứ ba, ông cũng không tiến gì hơn ở những giờ ban đầu. Bóng tối trở nên dày đặc - Ông không tìm thấy cái dây nhỏ nhất có khả năng dẫn dắt, cũng như tìm thấy một tí lý lẽ nào cho phép ông hy vọng.

Một đôi lúc, bất chấp khả năng to lớn kiểm soát bản thân và bất chấp sự tin tưởng vô bờ vào khả năng mà ông có sẵn, ông rùng mình lo sợ. Ông có thể đến kịp thời không? Không có lý do để trong những ngày cuối cùng ông thấy sáng sủa hơn là những ngày vừa trôi qua. Và lúc đó là án mạng không tránh khỏi của người đàn bà trẻ.

Ý nghĩ ấy dày vò ông. Ông gắn bó với Hortense bởi một tình cảm mạnh mẽ và sâu sắc hơn là bề ngoài mối quan hệ mà họ thể hiện. Sự tò mò lúc đầu, ý muốn khỏi thủy, nhu cầu che chở người đàn bà trẻ, nhu cầu giải trí cho bà và đưa đến cho bà sự ham thích cuộc sống đã đơn giản trở thành tình yêu. Người này cũng như người kia không để ý đến nó vì họ chỉ gặp nhau vào những giờ khủng hoảng của những cuộc phiêu lưu của người khác chứ không phải của họ để họ bận tâm. Nhưng khi gặp cú sốc đầu tiên của hiểm nguy, Rénine nhận thấy vị trí mà Hortense đã chiếm trong cuộc đời ông và ông thất vọng khi biết bà bị bắt và bị hành hạ mà ông thì bất lực.

Ông trải qua một đêm bị dày vò và bị sốt, tìm cách xoay đi xoay lại vấn đề theo mọi hướng. Buổi sáng thứ tư cũng kinh hoàng với ông. Ông hăng chân. Không chịu giam mình ru rú mãi, ông mở cửa sổ, đi lại trong căn hộ của mình, đi ra đại lộ và lại quay về như chạy trốn trước ý nghĩ ám ảnh ông!

"Hortense đau đớn... Hortense nằm ở đáy vực thẳm... Bà thấy lưỡi rìu... Bà gọi tôi... Bà van nài tôi... Và tôi không thể làm gì.."

Vào lúc năm giờ chiều khi xem xét danh sách của sáu tên, ông phát hiện ra một điều gì đó như là một tín hiệu của sự thật mà người ta đang tìm. Một tia sáng loé lên trong đầu ông. Chắc rằng đây không phải là một ánh sáng lớn mà mọi điểm hiện ra, nhưng điều đó cũng đủ cho ông biết nên đi theo hướng nào.

Ngay tức thời kế hoạch khảo sát của ông được lập. Nhờ vào người lái xe Clément, ông gửi cho các nhật báo chính một lời ghi ngắn mà

trong những thông báo của ngày hôm sau nó được viết thành chữ lớn. Clément ngoài ra còn có nhiệm vụ đi đến hiệu giặt ở Courbevoie nơi mà trước đây cô Covereau, người thứ hai trong sáu nạn nhân làm công.

Ngày thứ năm, Rénine không nhúc nhích. Buổi chiều nhiều lá thư đáp ứng thông báo của ông đến chỗ ông. Sau đó ? ông nhận được hai bức điện tín. Nhưng hình như các thư và điện tín ấy không thỏa mãn điều ông chờ đợi. Cuối cùng, vào lúc ba giờ, ông nhận được một bức thư trên giấy xanh, đóng tem từ Trocadéro. Nó hình như làm ông hài lòng. Ông lật qua lật lại bức thư, nghiên cứu chữ viết, gỡ các trang giấy của bản sưu tầm các nhật báo của ông và kết luận khe khẽ:

"Tôi tin là người ta có thể đi theo hướng này".

Ông tra bản đồ Paris và ghi chép địa chỉ này:

"Ông Lourtier Vaneau, nguyên toàn quyền các thuộc địa, đại lộ Clébert 47 bis". Ông chạy đến ô tô của mình.

- Clément, đại lộ Clébert, 47 bis.

Ông được đưa vào một phòng làm việc lớn như một thư viện tuyệt vời với các sách cổ có bìa quý giá. Ông Lourtier Vaneau là một người đàn ông còn trẻ, có bộ râu cằm hoa râm. Với phong cách thân ái, thái độ cư xử thân tình, sự trang nghiêm vui nhộn ông gây cho người ta lòng tin tưởng và sự thiện cảm.

- Thừa quan toàn quyền - Rénine nói - tôi tìm hỏi ông vì tôi đọc trên nhật báo của năm vừa rồi thì ông có biết một trong các nạn nhân của "Người đàn bà mang lưỡi rìu", cô Honnorine Vernisset.

- Chúng tôi biết rõ cô ta lắm. Ông Lourtier kêu lên - Vợ tôi thuê cô ta làm người khâu vá ban ngày. Cô gái khôn khổ!

- Thừa quan toàn quyền, một bà bạn gái của tôi vừa mới mất tích giống như sáu nạn nhân khác.

- Thế nào ? - Ông Lourtier nói với một cái héch người - Nhưng tôi theo dõi chăm chú các nhật báo thì không có gì xảy ra trong ngày 18 tháng mười.

- Có, một người đàn bà trẻ mà tôi yêu, bà Daniel đã bị bắt cóc ngày 18 tháng mười.

- Và hôm nay là 21...

- Tuy vậy, đến ngày kia thì án mạng mới xảy ra.

- Thật là kinh hoàng! Phải bằng mọi giá ngăn lại...

- Có thể tôi cứu được bạn tôi với sự giúp đỡ của ông, thưa ông toàn quyền.

- Nhưng ông đã làm đơn khiếu nại chưa ?

- Không. Chúng tôi đối mặt với bí mật có thể nói là tuyệt đối, chặt chẽ, bí mật không để bất cứ một kẻ hở nào mà thông qua nó con mắt sắc sảo nhất có thể lọt qua và cũng là vô ích khi đòi hỏi sự phát hiện bằng các phương tiện thông thường như khảo sát địa điểm, điều tra, nghiên cứu dấu vết, v.v. .. Nếu có bất cứ một trong các phương pháp ấy chưa được dùng trong những trường hợp trước đây thì sẽ là mất thời gian dùng nó cho trường hợp tương tự thứ bảy này. Một kẻ thù tỏ ra khéo léo và tế nhị đến thế thì không để lại phía sau nó bất cứ một dấu vết vụng về mà sự cố gắng đầu tiên của một cảnh sát hình sự bám vào.

- Vậy thì, ông làm gì đây ?

- Trước khi hành động, tôi đã suy nghĩ suốt bốn ngày.

Ông Lourtier Varieau quan sát người đối thoại của mình và với một ít hài hước:

- Kết quả của việc trầm ngâm ấy ?...

- Trước hết - Rénine trả lời mà không hề bối rối - tôi đã có một cái nhìn chung cho tất cả các sự việc ấy mà không có một người nào đã có cho đến nay, điều đó cho phép tôi phát hiện ra ý nghĩa chung và tách rời mọi rối rắm của những giả thiết phiền phức. Vì người ta chưa thể thống nhất về động cơ của tất cả những vụ án ấy, điều đó cho phép ông gán nó cho chỉ một loại người có khả năng thực hiện.

- Có nghĩa là?

- Cho loại những người điên, thưa quan toàn quyền.

Ông Lourtier Vaneau nhảy chồm lên.

- Những người điên? Ý kiến gì vậy ?

- Thưa ông toàn quyền, người đàn bà mà người ta gọi là *Người đàn bà mang lưới rừ* là một người điên.

- Nhưng mà bà ta bị nhốt !

- Chúng ta có biết là bà ta không bị nhốt không ? Chúng ta có biết là bà ta không nằm trong số những người nửa điên, bề ngoài vô hại mà người ta canh chừng ít đến mức bọn họ có tất cả quyền hành động để dẫn mình vào các thói kỳ quặc nhỏ và các bản năng hoang dã hung

dữ của chúng không ? Không có gì sai hơn những con người ấy. Không có gì xảo trá hơn, kiên nhẫn hơn, dai dẳng hơn, nguy hiểm hơn, vô lý hơn, lôgic hơn, mất trật tự hơn và có phương pháp hơn. Tất cả các tính từ ấy, thừa quan toàn quyền, có thể áp dụng cho sự nghiệp của Người đàn bà mang lưỡi rìu”. Sự ám ảnh của một suy nghĩ và sự lặp lại của một hành động, đó là đặc tính của người điên. Tôi còn chưa biết suy nghĩ đã ám ảnh “Người đàn bà mang lưỡi rìu” nhưng tôi biết hành động do suy nghĩ đó gây ra và luôn luôn là như vậy. Nữ nạn nhân được trói bằng dây y hệt nhau. Họ bị giết sau cùng một số ngày. Họ bị đánh cùng một nhát với cùng một dụng cụ, ở cùng một vị trí ở giữa trán và bằng một vết thương hoàn toàn thẳng góc. Một sát nhân bất kỳ không làm được như vậy. Bàn tay của nó run, làm lệch hướng và phạm sai lầm. “Người đàn bà mang lưỡi rìu” không run Người ta nói bà ta tìm cách xử trí và lưỡi rìu của bà không chệch một đường. Ông có cần tôi đưa ra những chứng cứ khác và cùng ông xem xét tất cả các sự việc khác không? Không, phải không nào ? Cái bí ẩn của câu đố thì bây giờ ông đã biết và ông cũng nghĩ như tôi là chỉ có một tên điên mới có thể hành động như thế, một cách ngớ ngẩn, man dại, máy móc theo kiểu của một cái đồng hồ đánh giờ hay của một máy chém rơi xuống...

Ong Lourtier Vaneau ngẩng cao đầu.

- Thực vậy... thực vậy... Toàn bộ sự việc có thể xét dưới góc độ ấy... và tôi bắt đầu tin là người ta phải thấy nó như vậy. Nhưng nếu ông chấp nhận ở con điên ấy loại lô-gíc toán học, tôi không thấy bất cứ một mối liên hệ nào giữa các nạn nhân. Nó đã giết không chủ định. Tại sao người này mà đáng ra là người kia ?

- A! Thừa ông toàn quyền - Rénine kêu lên - ông đặt cho tôi câu hỏi mà tôi đã tự đặt cho mình ngay từ phút đầu tiên, câu hỏi tóm lược toàn bộ vấn đề và tôi đã gặp biết bao khó khăn để giải quyết ! Tại sao Hortense Daniel mà không phải là người khác ? Giữa hai triệu đàn bà tự hiến thân, tại sao lại Hortense ? Tại sao lại là cô gái trẻ Vernisset ? Tại sao lại là cô Williamson ? Nếu sự việc đúng như là tôi hình dung nó trong tổng thể của nó, nghĩa là dựa trên lô-gíc mù quáng và kỳ cục của một con điên, có một sự lựa chọn định mệnh. Vậy thì sự lựa chọn ấy dựa vào cái gì ? Ưu điểm hoặc khuyết điểm gì hoặc dấu hiệu cần thiết nào để “Người đàn bà mang lưỡi rìu” giết họ ? Tóm lại, nếu bà ta chọn

- và bà ta không thể không chọn - cái gì sẽ điều khiển sự lựa chọn của bà ?

- Ông tìm thấy ?...

Rénine dừng lại và nói tiếp:

- Vâng, thưa ông toàn quyền, tôi tìm thấy và đáng lẽ tôi có thể thấy ngay từ phút đầu vì chỉ cần xem xét cẩn thận danh sách các nạn nhân. Nhưng các tia sáng về sự thật ấy chỉ sáng lên trong đầu óc bị kích động bởi cố gắng và suy nghĩ. Hai mươi lần tôi xem danh sách mà chi tiết nhỏ ấy không hình thành trước con mắt tôi.

- Tôi không hiểu - Ông De Lourtier Vaneau nói.

- Thưa ông toàn quyền, điều cần chú ý là, nếu nhiều người được họp lại trong một sự việc, án mạng, bê bối chung, v.v... thì cách thức chỉ tên chúng tồn tại gần như không thay đổi. Trong trường hợp đó, các nhật báo không bao giờ dùng đối với bà Ladoue, cô Ardant hay cô Covereau chỉ có tên của gia đình họ. Ngược lại, cô Vernisset và cô Williamson thường được chỉ định, trong thời gian ấy, bởi các tên tục Honorine và Herbertte. Nếu sự việc là như vậy đối với sáu nạn nhân thì sẽ không còn điều bí ẩn nữa.

- Tại sao vậy ?

- Bởi vì ngay từ đầu, người ta đã biết mối liên hệ tồn tại giữa sáu người xấu số như là tôi đã biết nó một cách đột nhiên bằng việc so các tên tục ấy với tên tục của Hortense Daniel. Lần này thì ông hiểu, phải không nào ? Cũng như tôi, ông có trước con mắt mình ba tên tục...

Ông Lourtier Vaneau tỏ ra lúng túng. Hơi bị tái đi, ông nói:

- Ông nói gì vậy ?... Ông nói gì vậy ?

- Tôi nói – Rénenie tiếp tục – Với một kẻ điên rồ, bằng việc tách các âm tiết này ra khỏi âm tiết khác, tôi nói là ông có trước con mắt ba tên tục mà cả ba đều bắt đầu bằng một chữ cái ấy và tất cả ba, do một sự trùng hợp đáng chú ý, đều gồm có cùng một số chữ. Ông có thể kiểm tra điều đó. Nếu, mặt khác, ông tìm hiểu hiệu thợ giặt ở Courbevoie nơi mà cô Covereau làm việc, ông sẽ biết được cô ta có tên là Hilaire. Ở đây cũng cùng một chữ cái đầu và cùng một số chữ. Không cần thiết phải tìm nhiều hơn nữa. Chúng ta đã chắc chắn, phải không nào ? Tên tục của tất cả nạn nhân đều cho thấy cùng những đặc tính như nhau. Và nhận xét này cho chúng ta biết một cách tuyệt đối chắc chắn cái bí

mặt của vấn đề được đặt ra. Sự lựa chọn của con diên đã được trình bày. Không có sai lầm. Đó là như vậy chứ không có gì khác. Sự khẳng định giả thiết của tôi ở cách chọn này táo bạo biết mấy ! Chúng có nào của sự diên rồ ? Tại sao giết các bà này mà không phải bà kia ? Bởi vì tên của bọn họ bắt đầu bằng chữ H và chúng gồm có tám chữ ! Ông nghe tôi chứ, ngài toàn quyền ? Số chữ là tám, chữ cái ban đầu bắt đầu bởi H. Luôn luôn là chữ H. Và lưới rừ là dụng cụ tử hình. Ông nói với tôi là “Người đàn bà mang lưới rừ” không phải là một người diên ?

Rénine ngừng nói và tiến gần đến ông Lourtier Vaneau.

- Ông làm sao thế, ông toàn quyền ? Ông hình như đau khổ ?

- Không, không - Ông Lourtier nói trong lúc mồ hôi trán nhỏ giọt
- Không... nhưng tất cả câu chuyện làm cho tôi bối rối ! Ông hãy suy nghĩ xem, tôi biết một trong các nạn nhân... Và rồi thì...

Rénine đi tìm ở trên bàn một bình nước và một cái cốc, ông rót đầy nước và đưa cho ông Lourtier. Ông này uống một vài ngụm, sau đó đứng dậy và nói tiếp với một giọng mà ông tìm cách làm cho rắn rỏi hơn:

- Thôi được. Chúng tôi chấp nhận giả thiết của ông. Điều cần hơn nữa là nó sẽ đưa đến những kết quả xác thực. Ông đã làm được gì ?

- Sáng nay tôi phổ biến trong tất cả các nhật báo một công bố như sau: Người nấu ăn tuyệt vời yêu cầu chỗ làm việc. Viết thư trước năm giờ chiều cho Herminie, đại lộ Hauss-mann...v.v... ông vẫn hiểu phải không, thưa ngài toàn quyền ? Tên tục bắt đầu bằng chữ H và gồm có tám chữ thì cực kỳ hiếm và tất cả hơi lỗi thời. Herminie, Hilairie, Herbette... Mà các tên tục ấy, vì các lý do mà tôi không biết, rất cần thiết cho người diên. Bà ta không thể bỏ qua nó. Để tìm thấy những người đàn bà mang một trong các tên tục ấy và chỉ cho việc đó, bà ta đã thu lượm tất cả những gì còn sót lại ở bà ta: về lý lẽ, về sự phân tích, về suy nghĩ và về trí thông minh. Bà ta tìm tòi, bà hỏi, bà rình mò. Bà đọc báo ngày mà bà chẳng hiểu nhưng con mắt bà bám lấy một số chi tiết, một số chữ cái. Và do đó, tôi không do dự một giây là cái tên Herminie ấy, in bằng chữ đậm, cuốn hút con mắt bà và ngay từ hôm nay, bà ta sẽ mắc bẫy thông báo của tôi.

- Bà ta đã viết thư ?- Ông Lourtier Vaneau hỏi một cách lo âu.

- Để làm những lời đề nghị của bọn họ cho người được gọi là Herminie - Rénine nói tiếp - nhiều bà đã viết những bức thư thông thường trong trường hợp đó. Nhưng tôi nhận được một thư chuyển bằng ông hơi có một lợi ích nào đó theo suy nghĩ của tôi.

- Từ ai ?

- Ông hãy đọc đi, thưa ông toàn quyền.

Ông Lourtier Vaneau giật tờ giấy từ tay Rénine và liếc nhìn chữ ký. Trước hết, ông có một cử chỉ ngỡ ngàng như là ông chờ đợi một sự việc khác. Sau đó ông phát ra một tiếng cười phá lên như là ông có sự vui mừng và sự giải phóng khỏi phiền muộn.

- Tại sao ông lại cười, thưa ngài toàn quyền ? Ông có vẻ bằng lòng.

- Bằng lòng, không. Nhưng bức thư này do vợ tôi ký.

- Và ông sợ chuyện gì khác sao ?

- Ô ! Không, nhưng vì là vợ của tôi...

- Ông không nói hết câu của mình và nói với Rénine:

- Xin lỗi, thưa ông, nhưng ông đã nói với tôi là nhận được những câu trả lời. Tại sao, giữa các câu trả lời ấy, ông lại nghĩ là riêng câu trả lời này cung cấp cho ông một số dấu hiệu ?

- Bởi vì nó mang chữ ký: Bà De Lourtier

- Vaneau, bà De Lourtier Vaneau đã sử dụng một trong các nạn nhân, Honorine Vernessé làm thợ may quần áo nữ.

- Ai nói với ông điều đó ?

- Các nhật báo của thời kỳ đó.

- Và sự lựa chọn của ông không được xác định bởi nguyên nhân khác ?

- Không một nguyên nhân nào. Nhưng tôi có cảm giác là từ khi tôi ở đây, thưa ông toàn quyền, tôi không nhầm đường.

- Tại sao lại có cảm tưởng ấy ?

- Tôi không biết gì hơn... Một số dấu hiệu... Một số chi tiết... Tôi có thể gặp bà Lourtier không, thưa ông ?

- Tôi sẽ đi đề nghị việc đó, thưa ông - Ông Lourtier nói- Mời ông đi theo tôi.

Ông ta dẫn Rénine đi qua một hành lang đến một phòng khách nhỏ mà ở đó có một người đàn bà có mái tóc hoe vàng với bộ mặt hơn

hở và dịu dàng ngồi giữa ba đứa trẻ mà bà đang bắt làm việc.

Bà ta đứng lên. Ông Lourtier giới thiệu ngắn gọn và nói với vợ mình:

- Cái thư gửi ông hơi này là của em ?

- Gửi cho cô Herminie ở đại lộ Hauss-mann phải không? - Bà nói

- Đúng, đó là của em. Anh biết rõ là người hầu phòng của chúng ta đã thôi việc và em phải thu xếp tìm người khác.

Rénine cắt lời bà:

- Xin thứ lỗi cho tôi, thưa bà, một chữ thôi. Địa chỉ của người đàn bà này do ai đưa đến cho bà?

Bà ta đỏ mặt. Chồng bà nài nỉ:

- Trả lời đi, Suzanne. Ai cho em cái địa chỉ ?

- Người ta điện thoại cho em.

-Ai ?

Sau một lúc ngập ngừng, bà nói:

- Vú nuôi già của anh...

- Félicienne phải không ?...

- Đúng.

Ông Lourtier chấm dứt ngay cuộc nói chuyện và không cho phép Rénine đặt các câu hỏi khác, ông lại dẫn ông ta trở lại phòng làm việc của mình.

- Ông thấy đấy, thưa ông, cái thư chuyển qua ông hơi này có một nguồn gốc rất tự nhiên. Félicienne, người vú nuôi già của tôi, người cho tôi ở trọ ở ngoại ô Paris. Bà ta đọc thông báo của ông và chính bà đã báo cho bà Lourtier... Vì rằng cuối cùng, ông ta nói thêm trong khi gượng cười, là tôi không cho rằng ông đã nghi ngờ vợ tôi là “Người đàn bà mang lưỡi rìu”.

- Không.

- Vậy thì, sự cố đã khép lại... chí ít là từ phía tôi... Tôi đã làm điều mà tôi có thể làm... Tôi theo đuổi cách lý giải của ông và tôi thành khẩn, tiếc là không thể có ích cho ông...

Ông vội vàng đuổi khéo người khách một cách thẳng thừng và làm động tác chỉ cửa đi ra cho ông ta; nhưng bị choáng váng, ông uống một chén thứ hai và ngồi xuống. Bộ mặt ông ta biến sắc.

Rénine nhìn ông ta một lúc như nhìn một đối thủ bất lực mà ông không cần tiêu diệt và ông ngồi xuống bên cạnh ông ta, đột nhiên vỗ lấy cánh tay ông ta.

- Thưa ngài toàn quyền, nếu không nói thì Hortense Daniel sẽ là nạn nhân thứ bảy.

- Tôi không có gì để nói, thưa ông ! Ông muốn tôi biết cái gì nào ?

- Sự thật. Những lời giải thích của tôi cho rằng ông biết điều đó. Cảnh khốn quẫn của ông, nỗi lo lắng của ông là những chứng cứ chắc chắn cho tôi. Tôi đến với ông như đến với một cộng tác viên. Tuy nhiên, nhờ vào một sự may mắn ngoài mong đợi, đó là một người hướng dẫn mà tôi phát hiện ra. Chúng ta đừng mất thì giờ.

- Nhưng, cuối cùng, thưa ông, nếu tôi biết thì tại sao tôi lại im lặng ?

- Do sợ sự bê bối. Tôi có một trực giác sâu sắc là trong cuộc sống của ông có một vấn đề gì đó mà ông tìm cách che giấu. Sự thật đột nhiên xuất hiện với ông về thảm kịch kinh khủng, sự thật ấy nếu nó được biết thì đối với ông đó là sự ô nhục, là sự hổ thẹn... Và ông đã lùi bước trước nhiệm vụ của ông.

Ông Lourtier không trả lời nữa. Rénine cúi xuống và nhìn thẳng vào mắt ông ta:

- Sẽ không có bê bối. Tôi, người độc nhất trên đời biết điều gì sẽ xảy ra. Và tôi với nhiều quyền lợi hơn ông để không thu hút sự chú ý, vì rằng tôi yêu Hortense Daniel và tôi không muốn tên của bà bị dính dấp vào Câu chuyện kinh hoàng đó.

Bọn họ ngồi đối diện nhau một hoặc hai phút. Rénine giữ một bộ mặt cứng rắn, ông Lourtier cảm thấy là không có gì lay chuyển ông ta nếu như các lời cần thiết không được nói ra, nhưng ông không thể.

- Ông nhầm lẫn... Ông tin tưởng vào những sự việc không đúng như thế.

Rénine đột nhiên cảm thấy kinh hoàng khi nghĩ nếu con người ấy tự thu mình một cách ngớ ngẩn trong sự im lặng thì thế là hết cho Hortense Daniel và sự tức giận của ông đến mức nghĩ rằng điều bí mật của câu đó còn ở kia, như là một đồ dùng ở tầm tay của ông, nên ông bóp vào vai của ông Lourtier và lật ông ta xuống.

- Thôi nói dối đi ! Cuộc sống của một phụ nữ đang có nguy cơ ! Nói đi và nói ngay... Nếu không...

Ông Lourtier kiệt sức, không còn sức kháng cự. Không phải chỉ sự tấn công của Rénine làm ông sợ và đầu hàng hành động bạo lực ấy, mà ông cảm thấy bị đè bẹp bởi ý muốn không thể khuất phục ấy và hình như nó không dung thứ bất cứ một trở ngại nào - Ông nói:

- Ông có lý. Nhiệm vụ của tôi là nói hết dù có gì xảy đến.

- Không có gì xảy đến cả, tôi cam đoan với ông điều đó nhưng với điều kiện là ông phải cứu Hortense Daniel. Một giây do dự có thể mất hết. Ông nói đi. Không cần chi tiết. Chỉ cần sự việc.

Thế rồi, hai cùi tay chống lên bàn làm việc của mình, các bàn tay bóp trán, ông Lourtier- nói với một giọng tâm tình mà ông tìm cách làm ngắn gọn theo khả năng có thể:

- Bà Lourtier không phải là vợ tôi. Người đàn bà độc nhất có quyền mang tên tôi là bà kia, tôi kết hôn với bà ta khi tôi còn là một công chức trẻ ở thuộc địa. Đó là một người đàn bà khá kỳ lạ, đầu óc hơi thiên cận, chịu đựng đến mức huyền hoặc các ám ảnh và rung động của bà. Chúng tôi có hai đứa con, hai đứa sinh đôi mà bà tôn thờ và bà luôn tìm được sự cân bằng và sức mạnh tinh thần khi ở bên cạnh chúng, thế rồi một tai nạn ngớ ngẩn: một chiếc xe con đi qua, bọn chúng bị đè nát trước mắt bà. Người đàn bà khốn khổ trở thành điên, cái điên lặng lẽ âm thầm đúng như ông đã đoán ra. Một thời gian sau, tôi được bổ nhiệm đến thành phố Algérie, tôi đưa bà đến Pháp và gửi bà cho một người đàn bà dũng cảm đã nuôi dạy tôi. Hai năm sau, tôi làm quen với một người đàn bà, người ấy đưa đến cho tôi niềm vui trong cuộc sống của tôi. Ông đã thấy điều đó lúc nãy. Bà là mẹ của các con tôi và trở thành vợ tôi. Tôi phải hy sinh cô ấy sao ? Toàn bộ cuộc sống của chúng tôi sẽ chìm vào ô nhục và tên của chúng tôi có đáng để dính dáng tới thảm kịch của sự điên cuồng và của máu ấy không ?

Rénine suy nghĩ và nói:

- Bà ta tên gọi là gì, người kia ?

- Hermance.

- Hermance. Luôn luôn chữ cái đầu là H... luôn luôn là tám chữ.

- Chính điều đó đã soi sáng cho tôi lúc vừa rồi - Ông Lourtier nói
- Khi ông đặt lại gần nhau các tên thì ngay sau đó tôi nghĩ đến kẻ khốn khổ Hermance, là một người điên... Và tất cả chúng cứ đến trong đầu tôi.

- Chúng tôi đã hiểu sự lựa chọn các nạn nhân nhưng làm sao giải thích án mạng ? Bệnh điên của bà ấy dựa vào cái gì ? Bà ta có đau khổ không ?

- Bà ấy hiện nay không đau khổ quá. Nhưng bà đã đau khổ về nỗi đau kinh hoàng: từ lúc hai hai đứa con bị cán nát trước mắt bà, thì ngày và đêm bà đau khổ không một giây nào nguôi, bà không ngủ dù chỉ một giây đồng hồ. Ông hãy nghĩ đến sự khổ hình đó ! Thấy con mình chết suốt những giờ của những ngày dài và suốt những giờ của đêm vô tận !

Rénine phản ứng:

- Tuy nhiên có phải để xóa đi những hình ảnh đó mà bà ta giết người ?

- Có... có thể... - Ông Lourtier nói một cách trầm tư - để xóa hình ảnh ấy đi bằng giấc ngủ. Tôi không hiểu.

- Ông không hiểu bởi vì nó liên quan tới một người điên... Và tất cả những gì xảy ra trong một bộ óc loạn trí chắc chắn là lủng củng và bất thường. Chắc chắn là thế... nhưng dù sao, điều giả định của ông có gắn với các sự việc để chứng thực nó không ?

- Có... những sự việc mà tôi có thể nói là chúng không được chú ý nhưng có giá trị hôm nay. Sự kiện đầu tiên của các sự việc ấy bắt nguồn cách đây một vài năm, vào buổi sáng khi mà vú nuôi già của tôi, lần đầu tiên nhìn thấy Hermance ngủ. Tuy vậy, bà ta lấy hai bàn tay bóp chặt một con chó mà bà làm nó chết nghẹt. Và ba lần khác, cảnh tượng được lặp lại sau đó.

- Vào lúc bà ta ngủ sao ?

- Vâng, bà ấy ngủ một giấc ngủ, mỗi lần kéo dài nhiều đêm.

- Và ông đã kết luận về việc đó như thế nào ?

- Tôi kết luận là việc thư giãn thần kinh gây nên bởi án mạng làm bà kiệt sức và đưa bà vào giấc ngủ.

Rénine rùng mình.

- Chính là thế ! Không có một nghi ngờ gì nữa ! Sự giết người và sự cố gắng của việc giết người làm bà ngủ. Vậy là điều bà làm thành công với súc vật, bà lặp lại với những người phụ nữ. Toàn bộ sự điên rồ của bà xoay quanh điểm này: bà giết họ để lấy giấc ngủ của họ. Bà thiếu giấc ngủ, bà ăn trộm giấc ngủ của người khác ! Chính như thế, phải không nào ? Từ hai năm nay bà ngủ phải không ?

- Từ hai năm nay, bà ta ngủ - Ông Lourtier nói.

Rénine ôm vai ông.

- Và ông không nghĩ là cơn điên của bà ta có thể lan rộng và không có gì ngăn cản bà chiếm đoạt lợi ích của giấc ngủ. Nhanh lên, thưa ông, tất cả cái đó thật kinh hoàng !

Hai người đi về phía cửa nhưng ông Lourtier thì do dự. Tiếng chuông điện thoại vang lên.

- Chính nó - Ông nói.

- Cuộc điện thoại ấy à ?

- Vâng, mỗi ngày, vào cùng giờ ấy, bà vú nuôi già của tôi cho tin tức.

Ông nhắc loa và đưa một trong các loa cho Rénine - ông này nhắc cho ông ta những câu hỏi mà ông cần đặt.

- Bà phải không Félicienne. Bà ta có khoẻ không ?

- Không tôi, thưa ông.

- Bà ngủ ngon không?

- Kém hơn trong những ngày mới đây. Ngay đêm vừa rồi, bà đã không chợp mắt. Bà cũng hoàn toàn ủ rũ.

- Bà ta làm gì vào lúc này ?

- Bà đang ở trong buồng của mình.

- Này, Félicienne. Đừng rời bà ta.

- Không thể được. Bà tự nhốt mình.

- Nên như thế, Félicienne. Phá cửa ra. Tôi đi đến... a-lô... a-lô... A!

Trời ơi, chúng tôi bị...

Không nói một chữ, hai người đàn ông đi ra khỏi căn hộ và chạy đến đại lộ. Rénine đẩy ông Lourtier vào trong ô tô.

- Địa chỉ ?

- Thành phố Avray.

- Tất nhiên ! Ở trung tâm của các hoạt động của nó... như là con nhện ở giữa mạng nhện.

Ông ta bị bối rối. Cuối cùng, toàn bộ cuộc phiêu lưu hiện ra trong sự thật quái gở của nó.

"Đúng, bà ta giết để chiếm giấc ngủ của bọn họ, như bà làm với các con vật. Cũng là ý kiến ám ảnh ấy nhưng tự nó được làm rối rắm hơn bằng mọi sự lôi kéo của thực hành và của sự tín ngưỡng tuyệt đối khó hiểu. Rõ ràng hình như với bà ta, sự giống nhau của các tên tục là cần thiết và sự giống nhau ấy không dựa vào nạn nhân của bà là một Hortense hay một Honorine. Lập luận của một người điên mà tính logic thoát ra khỏi chúng ta và chúng ta không biết nguồn gốc mà nó không thể cởi bỏ được. Bà ta cần tìm và cần tìm thấy. Bà tìm thấy và mang lấy con mồi của mình, canh chừng và ngắm nghía nó trong một số ngày tiền định, cho đến lúc một cách ngớ ngẩn, bởi các lỗ mà bà đào bằng một nhát rìu vào giữa trán, bà hút lấy giấc ngủ làm bà ngây ngất và cho bà sự quên đi trong một thời hạn vô định. Và ở đây nữa, sự vô lý

và sự điên rồ ! Tại sao bà ta lại định giai đoạn ấy từng ấy ngày ? Tại sao một nạn nhân này lại đảm bảo cho bà một trăm hai mươi ngày ngủ và nạn nhân khác là một trăm hai mươi lăm ! Sự điên rồ ! Phép tính thần bí và chắc chắn là ngu xuẩn ! Có phải luôn luôn là sau một trăm hai mươi hoặc một trăm hai mươi lăm ngày, một nạn nhân mới bị hy sinh; và đã có sáu nạn nhân rồi, và nạn nhân thứ bảy đang đợi đến lượt của mình. Ôi ! Thưa ông, nặng nề làm sao trách nhiệm của ông ! Một quái vật như vậy ! Người ta không được rời mắt khỏi nó ! "

Ông Lourtier Veneau không phản đối. Sự mệt mỏi của ông, màu da xanh nhợt của ông, bàn tay run rẩy của ông. Tất cả chứng tỏ sự hối hận và nỗi tuyệt vọng của ông.

- Bà ta lừa tôi. Ông nói thì thầm - về bề ngoài bà giữ thái độ bình tĩnh và ngoan ngoãn đến thế. Và rồi thì, rốt cuộc bà được sống trong một nhà an dưỡng.

- Thế thì, làm sao có thể xảy ra ..

- Cái nhà ấy – ông Lourtier giải thích - gồm có những cung nhà nằm rải rác ở giữa một vườn cây kín. Cung nhà mà Hermance ở thì hoàn toàn cách biệt. Đầu tiên là một phòng cho Félicienne ở, rồi thì buồng của Hermance và hai phòng tách biệt mà phòng cuối cùng có những cửa sổ nhìn ra đồng ruộng. Tôi cho rằng chính tại đó bà ta nhốt các nạn nhân của mình.

- Nhưng chiếc xe nào mang những xác chết..

- Chuồng ngựa của nhà an dưỡng đều gần cung nhà. Có một con ngựa và một chiếc xe con để đi. Hermanre chắc tỉnh dậy trong đêm, đóng ngựa vào xe và chuyển người chết qua cửa sổ.

- Và người vú nuôi ấy canh chừng bà làm gì ?

- Félicienne hơi nặng tai và rất già.

- Nhưng ban ngày, bà thấy bà chủ của mình đi lại, hoạt động. Chúng ta có nên chấp nhận một sự đồng lõa nào đó không ?

- Ôi ! Không bao giờ. Félicienne cũng bị lừa bởi tính đạo đức giả của Herinace.

- Tuy nhiên, chính bà ta là người lần đầu tiên điện thoại cho bà Lourtier về thông báo ấy...

- Hoàn toàn tự nhiên - Hermance, người nói ở trường hợp đó, người lập luận và đắm mình vào trong việc đọc các nhật báo mà bà ta

không hiểu như ông nói, nhưng bà đọc một cách cẩn thận, đã nhìn thấy thông báo ấy và khi nghe nói tôi tìm một bà hầu phòng thì đã nhờ Félicienne điện thoại...

- Vâng... vâng, đó chính là điều mà tôi đã cảm thấy, Rénine nói một cách chậm rãi, bà ta chuẩn bị cho mình những nạn nhân... Hortense biết sẽ chết nên khi lượng giấc ngủ bị cạn kiệt, bà ta biết tìm nạn nhân thứ tám ở đâu... Nhưng làm sao bà ta lại lôi kéo được họ, những người đàn bà bất hạnh ấy ? Bằng cách nào bà lôi kéo được Hortense Daniel ?

Ôtô lướt đi, tuy không được khá nhanh như mong muốn của Rénine. Ông la mắng lái xe.

- Nhanh lên Clément... Chúng ta đang lùi, ông bạn của tôi.

Đột nhiên, nỗi sợ đến quá chậm đặt ông vào cực hình. Logic của người điên phụ thuộc vào sự thay đổi đột ngột về tâm tình, về một số suy nghĩ nguy hiểm và kỳ cục đi qua đầu của bọn họ. Người điên có thể nhảm ngày và đẩy nhanh chung cuộc như là một đồng hồ treo tường bị hỏng, đánh chuông một giờ sớm hơn.

Mặt khác, giấc ngủ của bà ta một lần nữa bị đảo lộn, bà ta có tìm cách hành động mà không chờ thời điểm quy định không ? Có phải vì lý do đó mà bà tự nhốt trong buồng của mình không ? Chúa tôi, người đàn bà bị cầm tù phải trải qua sự hấp hối nào thế ? Sự rùng mình vì kinh sợ ở cử chỉ nhỏ nhất của đao phủ !

- Nhanh hơn, Clément, hoặc để ta cầm lái ! Nhanh hơn, trời ơi !

Cuối cùng là Thành phố Avray. Một con đường về phía bên phải có mái dốc thẳng đứng... Một lưới sắt dài làm đứt đoạn những bức tường...

- Đi vòng quanh khu nhà, Clément ạ. Có phải không, thưa ông toàn quyền, không nên làm họ cảnh giác ? Cung nhà nằm ở đâu ?

- Đúng là ở đối diện - Ông Lourtier Vaneau nói.

Bọn họ đi xa hơn một đoạn.

Rénine bắt đầu chạy lên mái dốc của một con đường mòn trũng và bẩn. Trời gần như tối mù. Ông Lourtier chỉ tay:

- Ở đây... cái toà nhà phía sau... Xem kia, cái cửa sổ ấy, ở tầng trệt. Đó là một trong hai buồng tách biệt... Và chắc chắn bà ta đi ra từ đó.

- Nhưng người ta nói - Rénine nhận xét - có những song cửa sắt.

- Vâng, có song sắt chính vì vậy mà không ai dè chừng và chắc bà ta đã phải mở cho mình một lối đi.

Tầng trệt được xây dựng ở bên trên các hầm cao. Rénine nhanh chóng trèo lên và đặt chân lên mép đá.

Thực sự có một song sắt bị mất.

Ông đưa đầu chạm kính cửa sổ và nhìn.

Phía bên trong buồng tối om. Tuy nhiên người ta có thể phân biệt, ở cuối buồng, một người đàn bà đang ngồi bên cạnh một bà khác nằm dài trên một cái nệm. Người đàn bà ngồi dùng bàn tay bóp trán và ngấm ngĩa người đàn bà nằm dài.

- Chính là bà ta - Ông Lourtier nói thì thầm khi leo lên tường - Người đàn bà kia bị trói.

Rénine lấy từ túi mình ra một lưỡi kim cương của thợ kính và cắt một miếng kính, tiếng động không gây ra sự chú ý của người đàn bà điên.

Tiếp sau ông lướt bàn tay phải đến cái then móc cừu và nhẹ nhàng quay, trong lúc từ bàn tay trái, ông chìa khẩu súng lục.

- Ông đừng bắn - Ông Lourtier Vaneau nài nỉ.

- Nếu cần, thì bắn.

Cửa sổ được đẩy nhẹ nhàng. Nhưng nó có một trở ngại mà Rénine không lường hết là một chiếc ghế tựa mất thăng bằng và đổ xuống.

Bằng một bước, ông nhảy vào bên trong và vứt vũ khí của ông đi để vồ lấy người đàn bà điên. Nhưng bà ta không đợi ông. Nhanh chóng, bà mở cửa và chạy trốn trong tiếng kêu khàn khàn. Ông Lourtier muốn đuổi theo bà.

- Có ích gì không ? - Rénine nói khi quỳ xuống - Chúng ta hãy cứu lấy nạn nhân trước.

Ông ta ngay sau đó được yên tâm. Hortense còn sống.

Sự săn sóc đầu tiên của ông là cắt dây trói, lấy giẻ nhét miệng làm bà nghẹt thở ra. Bị lôi kéo bởi tiếng động, bà vú nuôi già chạy đến với một cái đèn mà Rénine giành lấy và ông chiếu ánh sáng lên Hortense.

Ông ngỡ ngàng: mặt mày tái nhợt, sức lực kiệt quệ, mặt gầy còm, con mắt sáng lên vì sốt, Hortense, tuy nhiên, tìm cách cười.

- Tôi đợi ông - Bà thì thầm nói - Tôi không một phút tuyệt vọng...
tôi tin vào ông...

Bà ngất đi.

Một giờ đi qua, sau những sự tìm kiếm vô ích xung quanh cung nhà, người ta tìm thấy người đàn bà điên trong tủ tường lớn của kho thóc. Bà ta đã tự treo cổ mình.

Hortense không muốn ở lại nơi này một chút nào nữa. Ngoài ra, điều mong muốn là cung nhà trở nên trống rỗng vào lúc mà người vú nuôi già báo tin việc tự tử của người đàn bà điên. Rénine giải thích tỉ mỉ cho Félicienne thái độ mà bà ta cần giữ, sau đó, được người lái xe và ông Lourtier giúp đỡ, ông mang người đàn bà trẻ đến tận ô tô và đưa bà ta về nhà bà.

Bà hồi sức khá nhanh. Ngay ngày hôm sau nữa, Rénine hỏi Hortense rất tỉ mỉ và yêu cầu bà cho biết tại sao bà lại quen người đàn bà điên.

- Thật giản đơn - Bà nói - Chồng tôi đã không còn toàn bộ lý trí, như tôi đã kể cho ông, đang được săn sóc ở thành phố Avray và thỉnh thoảng tôi có đến thăm ông ta, mà không ai biết, tôi thú nhận điều đó. Đó là điều mà tôi đã nói với bà điên khôn nạn ấy và ngày hôm kia, bà ta đã ra hiệu cho tôi đến gặp bà. Chúng tôi chỉ có hai người. Tôi vào trong cung nhà. Bà ta nhảy chồm lên tôi và dòn tôi đến chỗ bắt lực kể cả không thể kêu cứu. Tôi tưởng đó là một trò đùa... Nhưng thực tế phải chăng đó là một... một trò đùa điên rồ. Trước đây bà rất dịu dàng với tôi... Tuy nhiên, bà ta để tôi chết đói.

- Và bà không sợ sao ?

- Sợ chết đói ? Không, hơn nữa, bà ta thỉnh thoảng cho tôi ăn. Vả lại, tôi rất tin vào ông !

- Vâng, nhưng có vấn đề khác... sự đe dọa khác ấy...

- Sự đe dọa nào vậy ? Bà nói một cách ngây thơ.

Rénine nhảy chồm lên. Ông bỗng nhiên hiểu rằng - điều lạ lùng ngay từ đầu nhưng rất tự nhiên - là Hortense không một lúc nghi ngờ và bà cũng còn chưa nghi ngờ, mỗi nguy hiểm kinh hoàng mà bà đang trải qua. Không có bất cứ một sự liên hệ gần gũi nào được hình thành trong đầu bà giữa các án mạng của người đàn bà mang lưới riu và cuộc phiêu lưu của chính bà.

Vài ngày sau, người thầy thuốc kiến nghị Hortense nên nghỉ ngơi và sống tách biệt một thời gian. Bà đi đến một trong những người bà con của bà ở quanh làng Bassicourt ở ngay trung tâm của nước Pháp.

BẢY NHỮNG BƯỚC CHÂN TRÊN TUYẾT

La Roncière thông qua Bassicourt ngày 14 tháng 11.

Hoàng tử Rénine, đại lộ Heiusmann, Paris,

Bạn thân mến của tôi.

Bạn phải thấy tôi rất vô ơn. Từ ba tuần tôi ở đây, bạn không nhận được một bức thư nào của tôi ! Không một lời cảm ơn ! Tuy nhiên tôi cũng hiểu là bạn đã kéo tôi ra khỏi cái chết kinh hoàng ra sao và bí mật của câu chuyện đó thật đáng sợ. Nhưng, bạn muốn gì ? Tôi đã thoát khỏi tất cả cái đó trong một trạng thái mệt mỏi đến thế ! Tôi đã có một nhu cầu nghỉ ngơi và yên tĩnh đến thế ! Ở lại Paris, tiếp tục cùng bạn theo những cuộc hành trình ? Không, nghìn lần không ! Đủ rồi các cuộc phiêu lưu ! Các cuộc phiêu lưu rất thú vị, nhưng không phải là những cuộc phiêu lưu mà ở đó người ta là nạn nhân và người ta suýt chết.. Ôi ! Bạn thân mến, kinh hoàng làm sao ! Làm sao tôi quên được !...

Còn ở đây, ở tại La Roncière thì thật là yên tĩnh. Bà họ hàng già của tôi nuông chiều tôi, ru tôi như một bệnh nhân. Tôi lấy lại thần sắc và tiến triển tốt. Tất cả tiến triển tốt đến nỗi tôi không còn quan tâm đến người khác, đến mọi cái, vậy thì bạn hãy hình dung xem (tôi kể với bạn điều đó bởi vì bạn, bạn không sửa chữa được, bạn tò mò như một bà gác cửa già và luôn sẵn sàng quan tâm đến điều không có liên quan với bạn) vậy thì bạn hãy hình dung là hôm qua tôi có tham dự một cuộc gặp gỡ khá buồn cười. Antoinette đưa tôi đến quán Bcissicourt, nơi mà chúng tôi dùng trà trong một phòng rộng, giữa những người nông dân - đó là ngày phiên chợ - thì việc đi tới của ba người, hai nam một nữ, ngay lập tức chấm dứt cuộc nói chuyện.

Một trong hai người đàn ông là một trại chủ mặc một áo bờ-lu dài với một bộ mặt đỏ và có râu quai nón trắng viền quanh. Người kia, trẻ hơn, mặc đồ lụa đắt tiền, có một bộ mặt vàng, và hóc hác. Mỗi người trong bọn họ mang trên vai một khẩu súng săn. Giữa bọn họ, có một người đàn bà trẻ mảnh mai, nhỏ bé, cuộn mình trong một áo choàng màu nâu không ống tay, và đội một mũ không vành bằng lông thú. Mặt của bà hơi gầy, cực kỳ xanh

xao nhưng nổi bật lên bởi sự tao nhã và phép lịch sự. Người cha, con trai và nàng dâu - người bà con Ermelin của tôi nói thì thầm.

- Thế nào ? Cô gái xinh đẹp ấy là vợ của tên cục mịch kia à ?

- Và là con dâu của Bá tước De Gorne.

- Một Bá tước, lão già ở kia phải không ?

- Là hậu duệ của một gia đình rất quý phái trước kia ở lâu đài. Ông ta luôn sống như nông dân... thợ săn giỏi, người nghiện rượu, kẻ hay gây sự, luôn kiêu căng và gần như phá sản. Người con trai, Mathias có tham vọng hơn, ít gắn bó với ruộng đất, đã tốt nghiệp luật, sau đó đi qua Mỹ nhưng rồi lại trở về làng vì thiếu tiền. Anh ta phải lòng một thanh nữ của tỉnh bên. Người con gái khốn khổ, chẳng hiểu vì sao, đã đồng ý kết hôn... Và đã năm năm cô ta sống như một tu sĩ kín hay đúng hơn là như một nữ tù nhân trong một lâu đài nhỏ kê bên, lâu đài Giếng nước.

- Giữa cha và con trai thì sao ? - Tôi hỏi.

- Không, người cha sống ở cuối làng, trong một trang trại tách biệt.

- Và lão Mathias ghen không ?

- Như một con hổ, không cần có lý do.

- Không có lý do vì không phải lỗi của Natalie De Gorne, người vợ trung thực nhất nếu như trừ một số tháng nay một kỵ sĩ đẹp trai lượn lờ quanh lâu đài nhỏ. Tuy nhiên, người của De Gorne không gây trở ngại cho ông ta,

- Thế nào, người cha cũng vậy ?

- Người kỵ sĩ đẹp trai là hậu duệ cuối cùng của những người mua cái lâu đài này ngày xưa. Từ đó nổ ra sự hận thù của lão già De Gorne. Jérôme Vignal, người mà tôi biết và tôi vô cùng yêu mến, là một chàng trai đẹp, rất giàu và anh ta thề - đó là ông già đã kể lại điều đó khi ông say rượu - bắt cóc Natalie De Gorne. Hơn nữa, ông hãy nghe...

Ở giữa một nhóm đang vui đùa ép ông uống và dồn ông những câu hỏi, lão già, đã choáng váng say, kêu lên với một âm sắc phẫn nộ và với một nụ cười giễu cợt mà sự tương phản là thực sự hài hước.

Hắn ta sẽ trả giá cho việc đó, như tôi đã nói với ông, tên vô duyên đó! Hắn đã phí công chạy về phía chúng tôi và nhòm ngó con bé... Cuộc đi săn được canh giữ ! Nếu hắn ta tiến đến quá gần thì cho hắn một phát súng, phải thế không Mathias ?

Ông nắm lấy bàn tay con dâu mình,

- Và sau đó, con bé cũng biết tự đề phòng - Ông ta cười nhạt - Thế nào, Natalie, những kẻ hào hoa, con có muốn không ?

Thẹn vì bị hỏi cộc lốc như vậy, người đàn bà trẻ đỏ mặt trong khi chồng bà cầu nhàu:

- Cha nên giữ miệng, thưa cha. Có những việc mà người ta không nói to như thế.

- Những sự việc đụng đến danh dự, điều đó được xác định ở chỗ đông người - Ông già phản ứng lại - Đối với tao, danh dự của người nhà De Gorne là trước hết, chứ không phải là của chàng trai bảnh bao với bộ dạng người Paris ấy...

Ông ta dừng nói ngay. Trước mặt ông một người nào đó vừa đi vào và hình như đợi kết thúc câu nói. Đó là một chàng trai to khỏe, mặc quần áo cưỡi ngựa, roi ngựa trên tay. Anh ta có một bộ mặt kiên định, hơi cứng, linh hoạt lên nhờ những con mắt đẹp với nụ cười giễu cợt.

- Jérôme Vignal - Người đàn bà họ hàng của tôi nhắc. Người đàn ông trẻ hình như không một chút bối rối. Khi nhìn thấy Natalie, ông ta chào cô một cách kính cẩn và vì Mathias De Gorne tiến lên một bước về phía ông, ông ta nhìn chông chọc vào ông này và có vẻ muốn nói:

- Ê này, rồi sau đó thì sao ?

Và thái độ hỗn xược đến mức mà người nhà De Gorne gỡ súng của họ ra và nắm lấy chúng như những người thợ săn rình mồi. Người con trai có một cái nhìn dữ tợn.

Jérôme đứng vô cảm trước sự đe dọa. Rồi sau một vài phút, ông nói với người chủ quán:

- Ông hãy nói đi, tôi đến đây để thăm người cha của Vasseur. Nhưng quán bán hàng bị đóng cửa. Mong ông hãy đưa cho ông ta cái bao đựng súng lục của tôi bị đứt chỉ khâu, có được không ?

Ông ta đưa cái bao cho ông chủ quán và nói thêm trong khi cười:

- Tôi giữ lại súng lục trong trường hợp tôi cần nó. Biết làm sao được ?

Rồi, vẫn lạnh lùng, ông chọn một điều thuốc trong một cái túi bạc, châm lửa điều thuốc và đi ra. Qua cửa sổ, người ta thấy ông nhảy lên ngựa và xa dần theo bước kiệu nhỏ.

- Trời ơi thoải mái làm sao! - Lão già De Gorne thề thốt trong lúc nốc một cốc rượu cô-nhắc.

Con trai ông lấy bàn tay che miệng ông lại và buộc ông ngồi xuống. Gần bọn họ, Natalie De Gorne khóc...

Đó là, bạn thân yêu, câu chuyện của tôi. Như bạn thấy, nó không hồi hộp, không đáng gọi sự chú ý của bạn. Không có bí ẩn trong đó. Không có bất cứ một vai trò nào cho chúng tôi giữ. Và tôi cũng nhấn mạnh để bạn không tìm ở đó lý do của một sự can thiệp hoàn toàn không thích hợp. Rõ ràng, tôi rất vui mừng là người đàn bà khốn khổ đó, hình như, là một người thực sự tử vì đạo, được bảo vệ. Nhưng tôi nhắc lại với bạn điều này, chúng ta hãy để những người khác tự giải quyết với nhau và dùng các kinh nghiệm nhỏ của chúng ta ở đó..!'

Rénine đọc xong thư, ông xoa hai bàn tay. Bức thư này mang đến cho ông một chứng cứ quý giá của ảnh hưởng, mà từng bước một cách dịu dàng và kiên trì, ông đã gây được nó ở người đàn bà trẻ. Đó là một tình cảm khá phức tạp mà ông ngưỡng mộ, tin tưởng vô bờ, đôi lúc có lo lắng, sợ hãi và gần như kinh hoàng nhưng cũng là tình yêu mà ông tin tưởng. Bạn gái của những cuộc phiêu lưu mà cô ta tham gia với một tình bạn, nó xoá bỏ mọi ưu phiền giữa bọn họ, thế rồi, cô ta bỗng sợ và sự thẹn thùng xen lẫn với tính làm đom đóm thúc đẩy cô lẩn tránh.

Ngay buổi chiều, một buổi chiều ngày chủ nhật, Rénenie đi tàu hỏa.

Và vào sáng sớm, ông đã đến Pompignat sau khi đã vượt qua hai dặm đường tuyết trắng phau bằng xe ngựa chở khách. Từ làng Bassicourt ông biết là cuộc hành trình của mình có thể có một số lợi ích nào đó: ban đêm, người ta nghe thấy ba tiếng súng theo hướng lâu đài nhỏ Giếng nước.

"Thần ái tình và may rủi tạo thuận lợi cho tôi - Ông nói với mình. - Nếu có sự xung đột giữa chồng và người yêu và tôi đến kịp thời".

- Ba phát súng, thưa ông đội trưởng. Tôi đã nghe chúng như tôi thấy các ông - Một người nông dân nói vậy khi trả lời những người hiến binh trong buồng của quán, nơi mà Rénine đi vào.

- Tôi cũng vậy - Một hầu bàn của quán nói- Ba phát súng... Lúc đó có thể là nửa đêm. Tuyết rơi từ lúc chín giờ đã thôi... Và tiếng súng nối tiếp nhau đã vang lên trên cánh đồng... pằng, pằng, pằng.

Năm người nông dân khác cũng làm chứng. Người đội trưởng và những người của ông không nghe thấy gì vì sở hiến binh quay lưng lại cánh đồng. Lúc đó một người đầy tớ của trại và một người đàn bà xuất hiện và

nói là bọn họ phục vụ Mathias De Gorne và đang nghỉ từ tối hôm kia, họ đến lâu đài nhỏ nhưng không thể vào được.

- Cửa của tường bao bị đóng, thưa ông hiến binh - Một trong số bọn họ nói - Đây là lần đầu tiên. Tất cả các buổi sáng, ông Mathias tự mình mở cửa khi chuông báo sáu giờ, ở mùa đông cũng như ở mùa hè. Nhưng, lúc đó đã hơn tám giờ. Tôi gọi. Không có ai. Thế rồi chúng tôi đến gặp các ông.

- Các ông có thể hỏi tin ở ông De Gorne cha - Người đội trưởng nói với họ - Ông ta ở trên đường à ?

- Quả vậy -, thế mà không nghĩ ra.

- Chúng ta làm đi - đội trưởng quyết định.

Hai người của ông cùng đi với ông, cũng như những người nông dân và một thợ khoá mà người ta huy động. Rénine cũng nhập vào đoàn.

Ngay tức thời khi đến đầu làng, người ta đi qua trước cái sân của lão già De Gorne và Rénine nhận ra ông ta theo sự mô tả mà Hortense đã trình bày với ông.

Lão già đóng ngựa vào xe. Được cho biết sự việc, ông ta cười ha hả.

- Ba phát súng ? Pằng, pằng, pằng ? Nhưng ông đội trưởng thân mến, súng của Mathias chỉ có hai phát.

- Và cái cửa đóng kín ấy thì sao ?

- Vì nó ngủ, thằng con trai, đó là tất cả. Tối qua nó đến uống cạn một chai với tôi, có thể là hai... kể cả ba... và sáng ấy nó ngủ dậy trưa cùng Natalie.

Ông ta trèo lên chỗ ngồi của mình trên xe một máy cày cũ có bạt rách bươm và quất roi.

- Chào tất cả. Khôn lẽ phải vì ba phát súng ngăn tôi đi đến chợ Pompignat mà vì là ngày thứ hai. Tôi có hai con bò dưới vải bạt đang chờ lò mổ. Chúc tốt lành, các bạn.

Ta lên đường.

Rénine đến gần ông đội trưởng và nói chệch tên mình.

- Tôi là bạn của cô Ermelin ở xóm La Roncière và vì còn quá sớm để đến nhà cô, tôi xin phép ông cho đi cùng ông quanh lâu đài nhỏ. Cô Ermelin có quan hệ với bà De Gorne và tôi rất lấy làm sung sướng để làm bà yên lòng, vì tôi rất mong sẽ không xảy ra chuyện gì ở lâu đài nhỏ, phải thế không ?

- Nếu có một vấn đề gì - Ông đội trưởng trả lời - chúng tôi đọc nó như trên một bản đồ bản báo cáo về tuyết.

Đó là một người đàn ông trẻ, dễ mến, tỏ ra thông minh và tháo vát - Ngay từ đầu, ông đã sáng suốt phát hiện rất nhiều dấu chân mà Mathias để lại lúc chập tối khi quay trở về nhà ông, những dấu chân nhanh chóng bị lẫn vào các vết hằn tạo nên trên hai hướng bởi người ở trai và người hầu gái của trại. Bọn họ đi như vậy đến trước những bức tường của một vùng đất mà người thợ khoá dễ dàng mở cửa ra.

Từ chỗ đó, một dấu chân độc nhất hiện ra trên tuyết trắng ngần, dấu chân của Mathias và rất dễ dàng để ghi nhận là người con trai đã phải tham gia khá nhiều vào các cuộc uống rượu bí tỉ của ông bố. Đường của bước đi cho thấy những đường cong đột nhiên đổi hướng làm chệch đường bước đi đến tận các cây của đại lộ.

Ở hai trăm mét xa hơn nổi lên những toà nhà rạn nứt và hư hỏng của lâu đài nhỏ Giếng nước - Cửa chính đang mở.

- Chúng ta vào đi - Người đội trưởng cảnh sát nói.

Và, khi vừa vượt qua ngưỡng cửa, ông nói thì thầm:

- Ôi ! Ôi ! Lão già De Gorne đã sai lầm không đến. Người ta đánh nhau ở đây.

Phòng lớn thì lộn xộn. Hai ghế tựa bị gãy, cái bàn bị đổ, những mảnh thủy tinh và sứ chứng tỏ sự quyết liệt của cuộc chiến đấu. Đồng hồ lớn treo tường nằm trên đất chỉ mười một giờ rưỡi.

Dưới sự hướng dẫn của hai người hầu, người ta nhanh nhẹn đi lên tầng một. Mathias và vợ của ông ta cũng không ở đó. Nhưng cửa buồng của bọn họ bị phá hỏng với một cái búa mà người ta tìm thấy dưới giường.

Rénine và người đội trưởng lại đi xuống. Phòng thông với nhà bếp ở phía sau bằng một hành lang. Nhà bếp có một lối đi ra trực tiếp tại một tường bao nhỏ ở vườn cây. Ở cuối tường bao, có một cái giếng nên người đi buộc phải qua bên cạnh.

Vì từ ngưỡng cửa của nhà bếp đến giếng nước, có một lớp tuyết không dày, được quét một cách không đều giống như người ta kéo một xác chết. Và xung quanh giếng, những dấu giày xéo quỵện vào nhau, cho thấy cuộc chiến đấu đã phải tiếp tục ở đó. Người đội trưởng tìm lại các dấu chân của Mathias và những dấu chân khác, những dấu chân mới, thanh lịch và nhỏ nhắn hơn.

Những dấu chân độc nhất ấy đi thẳng trong vườn cây ăn quả. Và ở ba mươi mét xa hơn, gần các dấu chân, người ta nhặt được một khẩu súng bờ-rao-uynh, một trong những người nông dân nhận thấy giống súng mà lúc đầu hôm, Jérôme Vignal đã đưa ra trong quán.

Người đội trưởng cảnh sát xem xét băng đạn: ba trong bảy viên đạn đã được bắn.

Như vậy thảm kịch đã dần dần khôi phục lại với những nét lớn của nó và người đội trưởng đã ra lệnh cho mọi người đứng xa ra và tất cả vị trí của dấu tích phải được tôn trọng rồi ông quay trở lại giếng nước, cúi người xuống, đặt cho cô hầu gái một số câu hỏi. Ông thì thầm khi cúi sát Rénine:

- Điều này với tôi khá rõ ràng.

Rénine cầm lấy cánh tay ông.

- Chúng ta hãy nói chuyện không quanh co, thưa ông đội trưởng. Tôi biết khá rõ sự việc, vì như tôi đã nói với ông, là tôi có quan hệ với cô Ermelin, cô này là một bạn gái của Jérôme Vignal và cũng biết bà De Gorne. Điều ông giả định là gì ?

- Tôi không muốn giả định gì cả. Tôi chỉ đơn giản nhận xét là một ai đó đã đến tối hôm qua.

- Đi qua đâu ? Các dấu vết độc nhất của mọi người đến Lâu đài nhỏ là dấu vết của ông Gorne.

- Đó là người khác, những dấu vết giày có cổ thanh lịch hơn, đã đến trước lúc tuyết rơi, nghĩa là trước chín giờ.

- Vậy có phải bà ta đã nấp trong một phòng và từ đó bà rình mò sự trở về của ông Gorne sau khi tuyết rơi không?

- Chính thế. Ngay khi Mathias vào, người đó đã nhảy chồm lên ông ta. Đã có cuộc chiến đấu. Matliias chạy trốn qua nhà bếp. Người đó đã đuổi ông ta đến tận giếng nước và bắn ba phát súng lục.

- Và xác chết thì sao ?

- Ném vào trong giếng.

Rénine không đồng tình.

- Ôi ! Ôi ! Ông đi quá xa !

- Thế ư, thưa ông, tuyết còn đó, nó minh chứng lại câu chuyện cho chúng ta; và tuyết nói cho chúng ta rất rõ: sau cuộc chiến đấu, sau ba phát súng, một người đàn ông duy nhất đã đi ra rồi bỏ trại, chỉ một người và

những dấu của bước chân đó không phải là dấu bước chân của ông De Gorne. Vậy lúc đó Mathias De Gorne ở đâu ?

- Nhưng ở cái giếng này... người ta có thể thực hiện những việc tìm kiếm không ?

- Không, đó là một cái giếng không đáy. Nó nổi tiếng trong vùng và chính tên nó được dùng để chỉ cái lâu đài nhỏ này.

- Như thế ông tin một cách thật sự ?...

- Tôi nhắc lại điều đó. Sau khi tuyết rơi, chỉ có một sự đi đến độc nhất: Mathias - Một sự đi ra: người lạ.

- Và bà De Gorne thì sao ? Cũng bị giết và vớt vào giếng như chồng bà.

- Không, bà bị bắt cóc.

- Bị bắt cóc ?

- Ông hãy nhớ lại là cửa buồng bà ta bị phá bằng những nhát búa...

- Đây, đây, ông đội trưởng, ông tự khẳng định là chỉ có một lần đi ra, lần đi của người lạ.

- Ông hãy cúi xuống. Ông hãy quan sát bước đi của người đàn ông này. Ông hãy nhìn là chúng đâm sâu vào trong tuyết ra sao, sâu đến mức chúng xuyên đến tận đất - Đó là những bước chên của một người đàn ông vác một vật nặng. Người lạ mặt vác bà De Gorne trên vai nó.

- Vậy thì có một lối ra về hướng ấy chăng ?

- Đúng, một cửa nhỏ mà chìa khoá không rời Mathias De Gorne. Chúng ta sẽ lấy chìa khoá ấy ở ông ta.

- Đó là một lối ra phía cánh đồng ?

- Vâng, một đường nhỏ cách xa đường tỉnh lộ một nghìn hai trăm mét... Và ông biết ở đâu không ?

- Không.

- Ở ngay góc của lâu đài.

- Lâu đài của Jérôme Vignal !

Rénine nói qua kẽ răng:

- Mẹ kiếp ! Điều này trở nên nghiêm trọng. Nếu đường mòn tiếp tục đến lâu đài, chúng tôi đã quyết định.

Đường mòn tiếp tục đến tận lâu đài, bọn họ có thể nhận ra điều đó sau khi đã theo nó qua cánh đồng lượn sóng mà tuyết dòn đông từng chỗ. Các vùng phụ cận của lưới sắt lớn đã được quét dọn nhưng bọn họ thấy một

đường mòn khác được hình thành, đường này do hai bánh của một xe con, đi ngược chiều với làng.

Ông đội trưởng cảnh sát bấm chuông. Người gác cổng đang quét lối đi chính đến, với cái chổi cầm ở tay. Được hỏi, người đàn ông này trả lời là Jérôme Vignal đã đi ra buổi sáng nay trước lúc chưa có ai dậy, sau khi tự mình đóng ngựa vào xe.

- Trong trường hợp ấy - Rénine nói - khi bọn chúng đã ra đi, thì chỉ còn theo vết bánh xe.

- Vô ích - Ông đội trưởng trả lời - Bọn chúng đi tàu hoả.

- Ở ga dừng tàu Pompignat nơi tôi từ đó đến ? Nhưng lúc đó có thể bọn chúng đi qua làng...

- Chính thế, bọn chúng chọn hướng khác bởi vì hướng ấy dẫn đến thị trấn nơi tàu tốc hành dừng lại. Chính tại đó viện công tố đóng trụ sở. Tôi đi điện thoại và vì không một tàu hoả nào rời thị trấn trước mười một giờ, người ta chỉ việc canh ga dừng tàu.

- Tôi tin là ông đang trên con đường đúng, ông đội trưởng - Rénine nói : và tôi chúc mừng ông về cách thức mà ông điều hành cuộc điều tra của mình.

Bọn họ chia tay nhau.

Rénine đã có ý định gặp bà Hortense Daniel ở xóm La Roncière nhưng sau khi suy nghĩ kỹ, ông thích không gặp trước lúc các sự việc chuyển sang một hướng thuận lợi hơn. Khi trở về quán ăn, ông cho chuyển đến bà những dòng chữ này:

“Bạn rất yêu !

Trong khi đọc thư bạn, tôi hiểu là bạn luôn bị xúc động bởi những sự việc của con tim và bạn muốn bảo vệ tình yêu của Jérôme và Natalie. Tuy nhiên, tất cả cho phép giả định là ông bà ấy, không hỏi lời khuyên của người che chở họ, đã chạy trốn sau khi ném Mathias vào đáy một cái giếng.

Bạn thứ lỗi cho tôi đã không đến thăm bạn được.

Sự việc này thì cực kỳ tối tăm và ở bên bạn tôi có thể không có được tự do tư tưởng cần thiết để nghĩ đến nó...”.

Đã mười giờ rồi, Rénine đi dạo chơi trên cánh đồng, hai bàn tay chắp sau lưng và không ngắm cảnh đẹp của đồng ruộng trắng xoá. Ông về nhà ăn trưa, về mặt trầm tư, thờ ơ với việc nói chuyện ba hoa của khách hàng của quán ngồi quanh ông đang bình luận về các diễn biến.

Sau đó ông đi lên buồng mình và nằm ngủ ở đó một thời gian khá dài cho đến khi những tiếng gõ cửa đánh thức ông dậy.

Ông mở cửa.

- Bà !... bà...- Ông nói thì thầm.

Hortense và ông ngắm nhìn nhau một ít giây, lặng lẽ và bàn tay trong bàn tay như là không có gì, không có bất cứ một ý nghĩ xa lạ và một lời nói nào có thể xen lẫn vào niềm vui gặp gỡ của bọn họ. Vào lúc cuối ông nói:

- Tôi có lý do để trở lại không ?

- Có - Bà nói dịu dàng - Có... Tôi chờ ông...

- Có thể thích hợp hơn là bà bảo tôi đến sớm để khỏi chờ... Các diễn biến không đợi và tôi không biết điều gì sẽ đến cho Jérôme Vignal và Natalie De Gorne.

- Thế nào ! Ông chưa biết sao ? - Bà nói nhanh.

- Biết về cái gì ?

- Người ta đã bắt bọn chúng. Bọn chúng đi tàu tốc hành.

Rénine phản ứng:

- Bắt... không. Người ta không bắt như thế. Cần phải hỏi cung bọn chúng đã.

- Đó là điều người ta làm lúc này. Công lý khám sát.

- Ở đâu ?

- Ở lâu đài. Và vì bọn chúng vô tội... Vì bọn họ vô tội, phải thế không ? Ông cũng không khẳng định hơn tôi là bọn họ phạm tội phải không ?

Ông trả lời:

- Tôi không khẳng định điều gì và tôi cũng không muốn khẳng định gì, bạn thân mến. Tuy nhiên, tôi phải nói với bà là tất cả chống lại họ... Trừ một việc, đó là tất cả là "quá" chống lại chúng. Điều không bình thường là biết bao chúng có được tập hợp và kẻ giết người kể lại câu chuyện của mình với một sự ngây thơ như vậy. Ngoài cái đó ra thì chỉ là bóng tối và mâu thuẫn.

- Thế rồi sao ?

- Thế rồi tôi rất bối rối.

- Nhưng ông có một kế hoạch ?

- Cho đến nay thì chưa có một kế hoạch nào. Ôi ! Nếu tôi có thể thấy ông ta, Jérôme Vignal... bà ta, Natalie De Gorne để nghe bọn họ và biết điều họ tự bào chữa cho mình ! Nhưng bà biết rõ là người ta không cho phép tôi hỏi họ cũng như tham dự vào cuộc hỏi cung họ. Và chẳng, xem như đã xong.

- Xong ở lâu đài - Bà nói - nhưng nó sẽ tiếp tục ở lâu đài nhỏ.

- Người ta dẫn chúng đến lâu đài nhỏ sao ?- Ông nói nhanh.

- Vâng, ít ra thì theo lời một trong hai lái xe của viện công tố.

- Ôi, trong trường hợp đó, Rénine kêu lên – mọi việc sẽ được ổn thỏa. Lâu đài nhỏ ! Chúng ta sẽ ở đó trong các ghế “lô” đầu tiên. Chúng ta sẽ thấy và nghe tất cả, và vì tôi chỉ cần một chữ, một âm điệu, một cái nháy mắt để khám phá ra dấu hiệu nhỏ nhất còn thiếu, chúng ta có thể có một số hy vọng nào đó. Lại đây, bạn thân yêu.

Ông dẫn bà theo con đường thẳng mà ông đã đi lúc buổi sáng và đến cửa mà người thợ khoá đã mở ra. Các hiến binh ở lại gác ở lâu đài nhỏ đã dọn một lối đi trong tuyết, dọc theo đường của các vết chân và ở xung quanh nhà. Sự tình cờ cho phép Hortense và Rénine đến gần mà không bị nhìn thấy và bằng một cửa bên đi vào một hành lang nơi có một cầu thang công tác. Ở một số bậc cao hơn một phòng lớn của tầng trệt có một phòng nhỏ được chiếu sáng bởi một loại cửa sổ mắt bò. Nhân cuộc đến thăm của ông lúc buổi sáng, Rénine đã chú ý cái cửa sổ mắt bò mà phía trong được một miếng vải che lại. Ông vạch vải ra và cắt một miếng kính.

Vài phút sau, một tiếng nói cất lên từ phía bên kia nhà, chắc rằng ở gần cái giếng. Tiếng nói trở nên tách biệt hơn. Nhiều người ở trong. Một số lên tầng một, trong khi người đội trưởng đi đến cùng một người trẻ tuổi mà người ta chỉ thay cái hình bóng cao. "Jérôme Vignal". Hortense nói.

- Đúng - Rénine nói - Trước hết người ta hỏi Bà De Gorne ở tầng trên, trong buồng của bà."

Một khắc trôi qua. Sau đó những người của tầng một lại đi xuống và vào nhà. Đó là người thay thế ông chương lý, người lục sự của ông, một thanh tra cảnh sát và hai nhân viên.

Bà De Gorne được đưa vào và người thay quyền yêu cầu Jérôme tiến lên.

Bộ mặt của Jérôme là bộ mặt của người đàn ông có nghị lực mà Hortense đã mô tả trong thư của bà. Ông ta không tỏ ra bất cứ một lo lắng nào mà hơn nữa cho thấy sự kiên định và một ý muốn vững chắc. Natalie, nhỏ bé, bề ngoài rầu rĩ, con mắt đầy lo lắng, tuy nhiên cũng thể hiện cùng một cảm giác bình tĩnh và yên tâm.

Người thay quyền quan sát những đồ vật lộn xộn và những dấu vết của cuộc chiến đấu, bảo bà ta ngồi xuống và nói với Jérôme:

- Thưa ông, tôi sẽ đặt cho ông ít câu hỏi. Trước hết tôi muốn, quá trình cuộc điều tra sơ bộ mà tôi điều hành trước sự có mặt của ông và quan toà phúc thẩm sẽ làm lại, chỉ cho ông các lý do rất nghiêm trọng mà vì chúng, tôi đã yêu cầu ông từ bỏ cuộc hành trình của ông và quay trở về cũng như với Bà De Gorne. Bây giờ là lúc ông có thể bác bỏ trách nhiệm thực sự rắc rối đang đè nặng lên ông. Vậy thì tôi yêu cầu ông nói cho tôi sự thật chính xác.

- Thưa ông thẩm phán - Jérôme trả lời - cái trách nhiệm đè nặng lên tôi không làm tôi rung động. Sự thật mà ông đòi hỏi sẽ mạnh hơn tất cả mọi sự dối trá được tích lũy lại để chống tôi do ngẫu nhiên.

- Chúng tôi ở đây để đem sự thật đó ra ánh sáng, thưa ông.

- Nó đây.

Ông tĩnh tâm lại một lúc và kể bằng một giọng rõ ràng và thành thật:

- Tôi yêu say đắm bà De Gorne. Ngay từ lần đầu tiên gặp bà, tôi đã yêu bà bằng một tình yêu không giới hạn, nhưng dù lớn đến như vậy, mãnh liệt đến vậy, nó vẫn luôn luôn bị không chế bởi sự lo âu độc nhất về danh dự của bà. Tôi yêu bà nhưng tôi còn kính trọng bà hơn. Bà ta phải nói điều

đó cho các ông và tôi nói lại với các ông: Bà De Gorne và tôi, chúng tôi đã nói với nhau lần đầu tiên trong đêm ấy.

Ông tiếp tục nói với một giọng trầm đục:

- Tôi kính trọng bà hơn chùng nào bà còn khổ sở. Theo mọi người biết thì cuộc sống của bà là một nhục hình triền miên. Chồng bà hành hạ bà với một mối hận thù dữ dội và một sự ghen tuông tức tối. Ông hãy hỏi những người ở. Bọn họ sẽ nói cho ông nghe về sự đau khổ dai dẳng của Natalie De Gorne, những cú đòn mà bà phải nhận và những sự lăng nhục mà bà phải chịu đựng. Chính vì sự đau khổ dai dẳng ấy mà tôi muốn chấm dứt nó bằng cách dùng quyền cấp cứu mà người đến đầu tiên có được khi có sự thái quá về bất bạnh và bất công. Ba lần tôi đã báo trước cho lão De Gorne yêu cầu ông can thiệp nhưng tôi tìm thấy ở ông, đối với con dâu ông, một mối hận thù như nhau, mối hận mà nhiều người cảm thấy đối với cái gì đẹp và quý phái. Chính vào lúc đó tôi quyết định hành động trực tiếp và chiều hôm qua, tôi đã mưu toan một cuộc vận động... hơi khác thường bên Mathias De Gorne nhưng nó có thể đạt kết quả tùy vào nhân vật. Tôi thề với ông, thưa ông thẩm phán là tôi không có ý muốn gì khác hơn là được nói chuyện với Mathias De Gorne. Biết một số chi tiết của cuộc đời ông ta cho phép tôi làm ảnh hưởng đến ông ta một cách có lợi và tôi muốn lợi dụng những lợi thế đó để đạt được đích của tôi. Nếu sự việc xoay chuyển khác đi, tôi không hoàn toàn chịu trách nhiệm. Tôi trở về trước chín giờ một ít. Tôi biết những người ở đang vắng mặt. Ông ta tự mở cửa cho tôi, ông ta chỉ có một mình.

- Thưa ông - Người thẩm phán cắt ngang - Ông khẳng định điều mà bà De Gorne làm lúc này là một việc rõ ràng trái ngược với sự thật. Mathias De Gorne hôm qua chỉ về lúc mười một giờ tối. Từ đó có hai chứng cứ rõ ràng: chứng cứ của bố ông ta và dấu của các bước chân của ông ta trên tuyết rơi từ chín giờ mười lăm đến tận mười một giờ.

- Thưa ông thẩm phán - Jérôme Vignal nói mà không chú ý tới tác dụng xấu gây nên bởi sự bướng bỉnh của mình – tôi kể các sự việc như chúng đã xảy ra chứ không phải như điều mà người khác có thể suy diễn. Tôi nói lại. Các đồng hồ chỉ chính xác chín giờ kém mười khi tôi đi vào phòng ấy. Tưởng có một cuộc tấn công, ông De Gorne đã lấy súng ở móc ra. Tôi đặt súng lục của tôi lên bàn, ngoài tầm với của tôi và ngồi xuống.

- Tôi có chuyện muốn nói, thưa ông, tôi nói với ông ta. Mong ông nghe tôi.

Ông ta không động đậy và không nói một tiếng nào. Vậy thì tôi nói. Và ngay tức thời, một cách sượng sùng, không một lời giải thích nào tiên quyết để có thể giảm nhẹ tính quyết liệt của lời đề nghị của tôi, tôi nói những điều mà tôi đã chuẩn bị.

- Từ nhiều tháng, thưa ông, tôi đã điều tra về tình trạng tài chính của ông, Tất cả đất đai của ông đã đem thế chấp. Ông đã ký nhiều hối phiếu mà hạn thanh toán đang đến gần và thực sự ông không có khả năng thanh toán. Từ phía bố ông, ông không thể hy vọng gì, bản thân ông ta cũng đang gặp nhiều khó khăn. Vậy là ông thất bại. Tôi đến để cứu ông.

Ông ta nhìn tôi rồi luôn ở trạng thái trầm mặc ngòai xuống, điều đó có nghĩa là cách làm của tôi không làm ông quá méch lòng, phải thế không ? Thế rồi, tôi rút từ túi áo mình một bó giấy bạc mà tôi đặt trước mặt ông và tôi tiếp tục:

- Đây là sáu mươi nghìn quan, thưa ông. Tôi mua lại ông Lâu đài nhỏ Giếng nước và đất đai phụ thuộc nó, quyền cầm cố thuộc về tôi. Số tiền đó chính xác bằng hai lần giá trị của nó.

Tôi thấy con mắt ông ta sáng lên.

Ông ta nói lầm bầm:

- Những điều kiện gì ?

- Chỉ có duy nhất một điều kiện là ông đi sang Mỹ châu.

Thưa ông thâm phán, chúng tôi đã tranh luận trong hai giờ. Không phải lời đề nghị của tôi làm ông ta phật lòng, tôi có thể không đề nghị mạo hiểm nếu tôi không biết đối thủ của tôi, nhưng ông ta muốn nhiều hơn và ông tranh luận gắt gao trong khi tìm cách tránh nói tên của bà De Gorne, người mà bản thân tôi ám chỉ độc nhất một lần. Chúng tôi có dáng vẻ hai người, nhân một cuộc xích mích nào đó, tìm một sự thoả hiệp, một lĩnh vực có thể thoả thuận được trong khi nó liên quan đến ngay số phận và hạnh phúc của một người đàn bà. Cuối cùng, do đấu tranh mệt mỏi, tôi chấp nhận một thoả ước và chúng tôi đi đến hợp đồng mà ngay sau đó tôi muốn nó có hiệu lực. Hai bức thư được trao đổi giữa chúng tôi, một qua nó ông ta nhượng cho tôi Lâu đài nhỏ Giếng nước đổi lại số tiền đã trả, một thư khác mà ông ta bỏ vào túi ngay và qua đó tôi phải gửi đến Mỹ cho vợ ông ta một số tiền như vậy vào ngày mà cuộc ly dị được tuyên bố.

Sự việc như vậy là kết thúc. Tôi tin chắc là vào lúc đó ông ta vui lòng chấp nhận. Ông đối xử với tôi không như một kẻ thù hoặc một kẻ tình địch mà như một người có ích cho ông. Để tôi có thể về nhà tôi ngay, ông còn đưa cho tôi chìa khoá để mở các cửa nhỏ ở phía cánh đồng. Rủi thay trong khi tôi lấy cái mũ cát và cái áo măng-tô của tôi, tôi đã mắc sai lầm để lại trên bàn lá thư bán lâu đài nhỏ do ông ta ký. Trong một giây, Mathias De Gorne đã thấy được cái lợi mà ông ta có thể rút ra từ cái quên của tôi. Giữ lại sở hữu của ông, giữ vợ ông-.. và giữ lại tiền. Một cách nhanh nhẹn, ông cắt tờ giấy, giáng lên đầu tôi một gậy khoằm, vút súng ống đi và bóp cổ tôi bằng hai bàn tay của ông. Đó là sự tính toán sai... Khỏe hơn ông ta, sau một cuộc chiến đấu ác liệt không dài, tôi thắng và trói ông lại với một sợi dây nằm trong một góc.

Thưa ông thẩm phán, nếu quyết định của kẻ địch thủ của tôi là nhanh chóng thì quyết định của tôi cũng không kém nhanh. Vì rằng, rốt cuộc, ông ta đã chấp nhận thoả thuận và tôi buộc ông ta giữ vững lời cam kết ít ra là trong phạm vi mà tôi quan tâm đến. Bằng một số bước nhảy, tôi đi đến tầng một.

Tôi không nghi ngờ là bà De Gorne còn ở đó và bà đã nghe thấy tiếng động của những cuộc tranh cãi của chúng tôi. Được soi sáng bằng một đèn bỏ túi, tôi đi thăm ba buồng. Buồng thứ tư bị khoá. Tôi đập cửa. Không có một câu trả lời nào. Nhưng tôi đang ở trong một thời điểm mà không có vật cản nào ngăn tôi được. Trong một buồng, tôi thấy một cái búa. Tôi nhặt lấy nó và phá cái cửa.

Natalie De Gorne còn kia, tuy nhiên, nằm ở đất và bất tỉnh. Tôi bế lấy bà, lại đi xuống và đi qua bếp ăn. Bên ngoài khi nhìn thấy tuyết, tôi nghĩ là các dấu vết của tôi rất dễ dàng đi theo, nhưng điều đó có quan trọng gì? Tôi có cần đánh lạc đường Mathias De Gorne không? Hoàn toàn không - Làm chủ sáu mươi nghìn quan, làm chủ tờ giấy mà tôi cam đoan trả cho ông ta một số tiền như thế vào ngày ly dị, làm chủ khu đất của ông ta, ông ta sẽ đi khỏi và để lại cho tôi Natalie De Gorne. Không có gì đã thay đổi giữa chúng tôi, trừ một việc: thay cho việc chờ đợi hảo tâm của ông ta, tôi đã ngay lập tức lấy lại tờ cam kết quý báu mà tôi thèm muốn. Vậy là không phải sự trở lại ở thế tấn công của Mathias De Gorne làm tôi sợ mà chính là những chê trách và sự khinh bỉ của Natalie De Gorne. Bà sẽ nói gì một khi bị giam cầm?

Những lý do mà nhờ chúng, tôi không bị chê trách, thưa ông thẩm phán là tôi tin rằng bà De Gorne có đủ sự thành thật để nói chúng với ông. Tình yêu kêu gọi tình yêu. Ở nhà tôi, tối hôm đó, bị cảm xúc xâu xé, bà đã thú nhận với tôi về tình cảm của bà. Bà yêu tôi cũng như tôi yêu bà. Số phận của chúng tôi hoà quyện vào nhau. Bà ta và tôi, chúng tôi ra đi lúc năm giờ sáng nay nhưng không dự kiến một thời gian mà luật pháp có thể yêu cầu chúng tôi giải thích.

Câu chuyện của Jérôme Vignal đã kết thúc. Ông ta tuôn một mạch như một bài học thuộc lòng mà không có gì có thể thay đổi được nó.

Ông thư giãn một lúc.

Trong cái nhà tồi tàn mà bọn họ ăn náu, Hortense và Rénine đã không phí dù chỉ một lời nói. Người phụ nữ trẻ thì thầm:

- Tất cả cái đó là rất có khả năng và trong mọi trường hợp là rất lô-gíc.

- Vẫn còn những lời bác bỏ - Rénine nói - Bà hãy nghe đã. Chúng rất đáng sợ. Còn có một...

Lời bác bỏ này, người thay quyền ông biện lý đã bày tỏ nó ngay từ đầu:

- Và vai trò của ông De Gorne trong tất cả sự việc đó...

- Mathias De Gorne nữa ? - Jérôme hỏi.

- Vâng, ông đã kể cho tôi với một âm sắc thành thật, một loạt sự việc mà tôi hoàn toàn sẵn sàng chấp nhận. Rủi thay, ông quên mất một điểm có tầm quan trọng sống còn: Mathias De Gorne ra sao ? Ông đã trói ông ta trong buồng ấy. Nhưng, sáng nay, ông ta không còn trong buồng ấy nữa.

- Đương nhiên, thưa ông thẩm phán, Mathias cuối cùng đã chấp nhận thỏa thuận nên đã ra đi.

- Đi về đâu ?

- Chắc chắn là theo con đường dẫn đến bố của ông ta.

Đâu là dấu các bước đi của ông ta ? Lốp tuyết bao quanh chúng ta là một người làm chứng không thiên vị. Sau cuộc đấu tay đôi với ông, người ta thấy ông ra đi trên tuyết. Tại sao người ta lại không thấy ông ta ? Ông ta ở lại và không đi ra nữa: ông ta ở đâu ? Không một dấu vết. Hay đúng hơn..

Ông thẩm phán nói nhỏ:

- Hay đúng hơn, một số dấu trên con đường đến giếng và quanh giếng... một số dấu chứng tỏ là cuộc chiến đấu cuối cùng đã xảy ra ở chỗ kia... Và sau đó, không có gì... không còn gì...

Jérôme nhún vai.

- Ông đã nói cho tôi điều đó, thưa ông thẩm phán, và, đó là một lời buộc tội giết người chống lại tôi. Tôi không trả lời việc đó.

- Ông hãy trả lời tôi về việc người ta nhặt được súng lục của ông cách xa giếng hai mươi mét chứ ?

- Cũng không nốt.

- Và cả sự trùng hợp kỳ lạ của ba phát súng nghe được trong đêm và ba viên đạn ấy không còn ở súng lục của ông thì sao ?

- Không, thưa ông thẩm phán. Không có cuộc chiến đấu cuối cùng ở gần giếng như ông tin. Vì rằng tôi để ông De Gorne bị trói trong buồng ấy cùng với khẩu súng lục của tôi. Và, mặt khác, nếu người ta nghe tiếng súng thì không phải do tôi bắn.

- Thế là có sự trùng hợp ngẫu nhiên chăng ?

- Trách nhiệm tòa án là phải giải thích chúng. Nhiệm vụ chủ yếu của tôi là nói sự thật và ông không có quyền đòi hỏi tôi hơn nữa.

- Nếu sự thật đó trái với những sự việc quan sát được thì sao ?

- Đó là những sự việc phạm sai lầm, thưa ông thẩm phán.

- Thôi được. Nhưng cho đến tận ngày mà luật pháp có thể thoả hiệp những sự việc với các điều khẳng định của ông, ông hiểu nhiệm vụ của tôi là phải canh giữ ông theo quy định của viện công tố.

- Và bà De Gorne thì sao ? - Jérôme lo lắng hỏi.

Thẩm phán không trả lời. Ông ta trao đổi với viên thanh tra, sau đó với một nhân viên mà ông ta ra lệnh đưa đến một trong hai cái ô tô. Tiếp sau đó, ông quay lại phía Natalie.

- Thưa bà, bà đã nghe lời khai của ông Vignal. Nó phù hợp tuyệt đối với lời khai của bà. Đặc biệt, ông Vignal khẳng định là bà đã bất tỉnh khi người ta mang bà đi. Nhưng sự bất tỉnh đó có kéo dài suốt cuộc hành trình không ?

Người ta có thể nói là máu lạnh của Jérôme đã củng cố thêm sự vững tin của người phụ nữ trẻ. Bà ta đáp lại:

- Tôi chỉ tỉnh dậy ở lâu đài, thưa ông.

- Thật là kỳ quặc. Bà đã không nghe ba tiếng nổ mà hầu như cả làng đều nghe sao ?

- Tôi không nghe thấy chúng.

- Và bà cũng không thấy gì xảy ra gần giếng à ?

- Không có gì đã xảy ra vì rằng Jérôme đã khẳng định nó.

- Thế rồi chồng bà đã ra sao ?

- Tôi không biết.

- Nay, thưa bà, bà phải giúp pháp luật và ít ra cũng cho chúng tôi biết giả thiết của bà. Bà có tin là đã có một tai nạn và ông De Gorne đã nhìn thấy cha ông, đã uống nhiều hơn thường lệ, đã mất thăng bằng và rơi vào trong giếng không ?

- Khi chồng tôi từ nhà bố ông ấy trở về, ông ta không hề ở trạng thái say rượu.

- Bố của ông ta tuy nhiên đã tuyên bố thế. Bố con ông ta đã uống hai hoặc ba chai rượu nho.

- Bố ông ta nhầm lẫn.

- Nhưng tuyệt thì không nhầm, thưa bà, ông thẩm phán nói với sự cău gắt. Vì, các dấu của bước chân đều quanh co.

- Chồng tôi đã trở về lúc tám rưỡi, trước lúc tuyết rơi.

Ông thẩm phán đăm xuông bàn.

- Nhưng cuối cùng, thưa bà, bà nói chống lại bản thân sự thật !... Các lớp tuyết ấy không thiên vị !... Điều mà bà mâu thuẫn với những gì không thể kiểm tra được, tôi chấp nhận nó ! Nhưng cái này, những bước đi trong tuyết... trong tuyết...

Ông dẫn lòng.

Ôtô đi đến trước cửa sổ.

Lấy một quyết định bất thành linh, ông ta nói với Natalie:

- Mong bà sẵn sàng giúp đỡ pháp luật, thưa bà, và bà đợi trong lâu đài nhỏ này...

Và ông ra hiệu cho người đội trưởng cảnh sát dẫn Jérôme Vignal vào trong ô tô.

Ván bài đã thua đối với hai người tình nhân. Vừa mới sum họp, bọn họ đã phải chia tay và vật lộn, người này ở xa người kia, chống lại những lời tố cáo gây phiền phức nhất.

Jérôme tiến lên một bước về phía Natalie. Bọn họ trao đổi cho nhau một cái nhìn đau khổ. Sau đó, ông ta cúi người trước bà và đi về phía lối ra theo sau một đội trưởng hiến binh.

- Dừng lại ! - Một tiếng nói kêu lên - Quay lại, ông đội trưởng ! Jérôme Vignal, đứng nguyên !

Bị sững sờ, ông thẩm phán ngẩng đầu lên, cũng như các nhân vật khác. Tiếng nói đến từ nơi cao của phòng, cửa sổ mắt bò được mở ra và Rénine cúi xuống tại đó, khoa tay múa chân:

- Tôi muốn người ta nghe tôi !... Tôi có nhiều nhận xét cần làm... nhất là một nhận xét về sự nghèo đói của các dấu vết... Tất cả là ở đó !... Mathias không uống rượu... Rénine quay lại và cho hai cẳng chân qua cửa sổ trong khi nói với Hortense đang vui mừng và tìm cách đỡ lấy ông:

- Dừng động đậy, bạn gái thân yêu... Không có bất cứ một lý do nào để người ta đến quấy rầy bà.

Và, khi bỏ lơ bàn tay ra, ông để mình rơi vào trong phòng. Người thẩm phán hình như ngơ ngác:

- Nhưng cuối cùng, thưa ông, từ đâu ông đến ? Ông là ai ?

Rénine phủi quần áo đầy bụi của mình và trả lời:

- Xin thứ lỗi cho tôi, thưa ông thẩm phán, đúng ra phải đi theo con đường của mọi người. Nhưng tôi vội. Hơn nữa, nếu tôi đi vào qua cửa thay cho rơi từ trần nhà xuống, những lời nói của tôi có thể kém hiệu lực.

Ông thẩm phán tiến lại gần với vẻ giận dữ.

- Ông là ai ?

- Hoàng tử Rénine. Sáng nay tôi đã theo dõi cuộc điều tra của người đội trưởng cảnh sát. Phải thế không, ông đội trưởng ? Từ đó, tôi tìm tòi, tôi thu tin tức. Và vì vậy mà tôi muốn tham dự vào cuộc hỏi cung nên tôi nấp vào trong một buồng tách biệt:

- Ông đã ở chỗ ấy ! Ông đã liêu lĩnh !...

- Cần có tất cả sự liêu lĩnh khi liên quan đến sự thật. Nếu tôi không ở chỗ ấy, tôi đã không thu thập được chính xác điều chỉ dẫn nhỏ mà tôi còn thiếu. Tôi đã không thể biết là Mathias De Gorne không say rượu. Và đó là bí mật của câu đó. Khi người ta biết điều đó, người ta biết sự thật .

Ông thẩm phán ở trong một tình thế khá buồn cười. Không có những đề phòng cần thiết nên bí mật cuộc điều tra của ông bị quan sát. Thật khó khăn cho ông hành động chống lại kẻ không mời mà đến. Ông càu nhàu:

- Chúng ta chấm dứt câu chuyện. Ông có yêu cầu gì không ?
- Một vài phút chú ý.
- Và tại sao ?
- Để xác định sự vô tội của ông Vignal và bà De Gorne.

Ông ta có cái vẻ bình tĩnh, cái loại uể oải ấy rất riêng biệt cho ông vào những phút hành động và khi chung cuộc của thảm kịch không phụ thuộc vào riêng ông nữa. Hortense rùng mình và tràn đầy một sự tin tưởng tức thời.

- Bọn họ được cứu thoát - Bà suy nghĩ với sự hồi hộp. Tôi đã cầu xin ông bảo vệ người đàn bà trẻ đó và ông ta đã cứu bà ra khỏi nhà tù, khỏi tuyệt vọng.

Jérôme và Natalie cảm nhận ấn tượng hy vọng đột xuất ấy và bọn họ tiến đến với nhau như là người không quen biết đó rơi từ trời xuống cho họ quyền để cầm bàn tay của nhau.

Ông thẩm phán nhún vai:

- Sự vô tội đó, việc thẩm cứu sẽ có tất cả các biện pháp để tự nó thiết lập khi thời gian đến. Ông sẽ được triệu tập.

- Điều thích hợp là thiết lập ngay. Một sự chậm trễ có thể có những hậu quả xấu.

- Đó là vì tôi rất vội...
- Chỉ cần hai đến ba phút.
- Hai đến ba phút để trình bày một sự việc như thế ?...
- Không nhiều hơn.
- Vậy là ông biết nó rất rõ sao ?
- Bây giờ, vâng. Từ sáng nay, tôi đã suy nghĩ nhiều.

Ông thẩm phán biết là ông này ở trong những người không buông họ ra và ông chỉ việc chịu nhẫn nhục. Bằng một giọng nói giễu cợt, ông nói với Rénine:

- Những suy nghĩ của ông có cho phép ông định rõ nơi mà Mathias De Gorne đang ở hiện nay không ?

Rénine kéo đồng hồ mình ra và đáp lại:

- Ở Paris, thưa ông thẩm phán.
- Ở Paris ? Vậy còn sống sao ?
- Vẫn còn và hơn nữa, sức khoẻ tuyệt vời.

- Tôi vui mừng về việc đó. Nhưng vậy thì những bước chân quanh giếng, sự hiện diện của khẩu súng lục này và ba phát đạn ấy có nghĩa như thế nào ?

- Là một sự dàn cảnh, đơn giản thế thôi.

- A ! A ! Sự dàn cảnh do ai tưởng tượng ra ?

- Do tự Mathias De Gorne.

- Là lòng thay ! Trong mục đích nào ?

- Trong mục đích làm mình như người chết nhằm phối hợp các sự việc thế nào để ông Vignal bị buộc tội về cái chết đó một cách không chối cãi được.

- Giả thiết là tài tình - Thẩm phán xác nhận nhưng ông luôn vẫn giễu cợt - Ông Vignal, ông nghĩ gì về việc đó ?

Jérôme trả lời:

- Đó là một giả thiết mà tự bản thân tôi đoán ra, thưa ông thẩm phán. Nó rất dễ được chấp nhận sau cuộc chiến đấu của chúng tôi và sau sự ra đi của tôi Mathias De Gorne đã lập một kế hoạch mới mà ở đó, lần này, sự hận thù tìm thấy cái lợi của nó. Ông ta yêu và ghét vợ mình. Ông ghét cay ghét đắng tôi. Ông sẽ trả thù.

Sự trả thù đắt giá cho ông ta vì theo các điều khẳng định của ông, Mathias phải nhận được từ ông một số tiền mới là sáu mươi ngàn quan.

- Số tiền đó, thưa ông thẩm phán, ông ta sẽ thu lại nó từ một phía khác. Việc xem xét tình hình tài chính của gia đình De Gorne, thực sự, đã cho thấy là bố và con đã ký một bảo hiểm nhân thọ. Con chết hoặc coi như chết thì bố nhận sự bảo hiểm đó và bồi thường cho con.

- Thế là - Thẩm phán nói trong khi cười - trong toàn bộ cuộc dàn cảnh đó, ông De Gorne cha sẽ là đồng lõa của con trai ông.

Lại đến Rénine phản đối:

- Chính xác, thưa ông thẩm phán. Cha và con trai đều thống nhất.

- Vậy là người ta tìm thấy con trai ở nhà bố ?

- Người có thể tìm thấy ông ta ở đó tối nay.

- Ông ta sẽ ra sao ?

- Ông ta đi tàu hoả đến Pompignat.

- Tất cả cái đó là giả định !

- Đó là chắc chắn.

- Sự chắc chắn tinh thần, nhưng không có một chứng cứ nhỏ nhất, ông hãy thú nhận nó đi...

Ông thẩm phán không chờ câu trả lời cho câu hỏi đặt ra. Cho rằng ông đã thể hiện một lòng tốt thái quá và sự kiên nhẫn là có giới hạn, ông chấm dứt lời khai nhận chứng.

- Không có một chứng cứ nhỏ nhoi nào, ông nhắc lại khi lấy mũ của mình: Và nhất là... nhất là, không có một tí gì trong lời nói của ông ta có thể bị bác bỏ, dù ít đến mấy, những lời khẳng định của người làm chứng khất khe này, đó là tuyệt. Để đi đến cha mình, thì buộc Mathias De Gorne phải đi ra từ đây. Tại đâu nào ?

- Chúa tôi, ông Vignal đã nói với ông bằng con đường ông dùng để đi từ đây đến bố của ông.

- Không có dấu vết trên tuyết.

- Có !

- Nhưng những dấu vết đó cho thấy đi đến đây chứ không phải từ đây đi.

- Cũng thế thôi.

- Sao vậy ?

- Đúng thế. Chỉ có một cách bước đi - Người ta không luôn luôn tiến lên khi bước trước bản thân mình.

- Có cách đi khác có thể tiến lên không ?

- Khi đi thụt lùi, thưa ông thẩm phán.

Một số từ ấy được nói ra một cách giản dị, nhưng với một giọng rõ ràng, tách rời âm tiết này với âm tiết khác, gây nên một sự yên lặng lớn. Từ đòn đánh đầu tiên, mỗi người hiểu ý nghĩa sâu sắc của nó và bằng cách cho nó thích hợp với sự thực, mỗi người nhận thấy trong một tia sáng cái sự thật không thể hiểu được bỗng nhiên trở thành sự việc tự nhiên nhất trên đời.

Rénine nần nì và khi đi thụt lùi về phía cửa sổ, ông nói:

- Nếu tôi muốn gần cửa sổ này, tôi có thể chắc chắn là bước thẳng đến nó nhưng tôi cũng có thể quay lưng về phía nó và bước thụt lùi. Trong cả hai trường hợp, mục đích đều đạt.

Và, ngay tức thời, ông lại nói mạnh mẽ:

- Tôi tóm lại. Vào lúc tám giờ rưỡi, trước khi trời tối, ông De Gorne đi đến nhà bố ông. Vậy là không có một dấu vết nào vì tuyết chưa rơi. Vào lúc chín giờ kém mười phút, ông Vignal cũng có mặt. Và cũng không để lại

bất cứ dấu vết nào của việc ông đến. Sự giải bày giữa hai người đàn ông. Ký kết thoả ước. Bọn họ đánh nhau. Mathias bị thua. Ba giờ đã trôi qua như vậy. Và lúc đó, ông Vignal bắt cóc bà De Gorne rồi chạy trốn, thì Mathias De Gorne, lòng đầy hận thù và giận dữ nhưng bỗng nhiên đoán thấy sự trả thù kinh khủng nhất, chấp nhận ý đồ khai thác khôn khéo chống lại kẻ thù của mình bằng lớp tuyết mà bây giờ ông viện dẫn ra làm chứng. Nó đã phủ kín đất trong một khoảng thời gian ba giờ. Vậy là ông ta tổ chức cuộc ám sát bản thân ông, hay đúng hơn là đáng về cuộc ám sát ông và việc rơi của ông ta xuống đáy giếng rồi ông ta đi thụt lùi từng bước xa ra, ghi lại trên tuyết trắng sự đi đến của ông thay cho sự đi khỏi. Tôi đã giải thích rõ ràng, phải thế không, thưa ông thẩm phán ? Ghi lại trên tuyết trắng sự đi đến của ông thay cho sự đi khỏi.

Ông thẩm phán đã thối cười nhạt - Người quấy rầy này, kẻ độc đáo này, bỗng nhiên tỏ ra với ông là một nhân vật cần để ý và cũng không thích hợp để nhạo báng ông ta.

Ông hỏi ông ta:

- Và làm thế nào ông đi khỏi nhà của bố ông ?

- Bằng xe con, đơn giản thế thôi.

- Ai lái xe cho ông ta ?

- Bố của ông ta.

- Làm sao ông biết được ?

- Sáng ấy, ông đội trưởng và tôi đã thấy xe và chúng tôi đã nói chuyện với người cha khi ông này, theo thường lệ, đi đến chợ. Người con trai nằm ngủ dưới vải bạt. Ông ta đi tàu hoả ở Pompignat. Ông ta đang ở Paris.

Những lời giải thích của Rénine, theo lời hứa, kéo dài trong năm phút. Ông chỉ dựa vào : tính lô-gíc và sự thật. Tuy nhiên không còn gì của bí hiểm kinh hoàng mà người ta tranh luận với nhau. Các bóng tối đã bị xua tan. Tất cả sự thật hiện rõ. Bà De Gorne khóc vì vui sướng. Jérôme Vignal cảm ơn nhiệt liệt sự tài giỏi, đã như một đũa thần, thay đổi tiến trình của các diễn biến.

- Chúng ta hãy cùng nhau nhìn các dấu vết ấy, ông có muốn không, thưa ông thẩm phán ?- Rénine lại nói - Cái sai mà chúng tôi phạm phải vào buổi sáng ấy là người đội trưởng và tôi chỉ quan tâm đến các vết để lại bởi người gọi là sát nhân và lơ là các dấu vết của Mathias De Gorne. Tại sao

các dấu vết lại làm chúng tôi chú ý ? Vì, chính cái nút của toàn bộ sự việc là ở đó.

Bọn họ đi vào vườn cây ăn quả và tiến đến gần đường mòn. Không cần một sự quan sát lâu để nhận thấy rất nhiều các dấu vết ấy là chân trái, do dự, gót hoặc mũi chân quá ấn sâu và khác biệt nhau bởi bước chân.

- Sự vụng về không tránh khỏi - Rénine nói- cần cho Mathias một lớp học việc thực sự để làm cho bước đi thụt lùi giống với bước đi lên phía trước. Bố ông ta và ông ta cần phải cảm thấy điều đó, ít ra là cái gì liên quan đến các zic zắc mà người ta có thể thấy vì rằng cha De Gorne đã thận trọng báo trước cho ông đội trưởng cảnh sát là con trai của mình đã uống quá nhiều.

Và Rénine nói thêm:

- Chính sự phát hiện của điều nói dối ấy đã tức thời soi sáng cho tôi. Khi mà bà Do Gorne chứng nhận là chồng bà không say rượu, tôi đã nghĩ đến các dấu vết và tôi đã đoán.

Ông thẩm phán thành khẩn chấp nhận ý kiến của Rénine về cuộc phiêu lưu và bắt đầu cười.

- Chỉ còn việc cho nhân viên theo dõi người đã chết.

- Căn cứ vào cái gì, thưa ông thẩm phán ?- Rénine nói - Mathias De Gorne không phạm tội nào. Giày xéo xung quanh giếng, đặt xa hơn một khẩu súng lục không thuộc về ông ta, bắn ba phát đạn, đi thụt lùi đến nhà bố mình thì không có gì đáng chê trách. Người ta có thể đòi hỏi ông ta cái gì ? Sáu mươi nghìn quan chẳng ? Tôi cho rằng đó không phải là ý muốn của ông Vignal và ông sẽ không đưa ra một lời khiếu nại nào thì sao ?

- Chắc là không - Jérôme nói.

- Thế thì ra sao sự bảo hiểm có lợi cho người sống sót ? Nhưng sẽ có tội nếu người cha đòi việc thanh toán. Và điều đó làm tôi rất ngạc nhiên.

- Cầm lấy, nó đây, chàng trai trẻ. Chúng ta sẽ quyết định mà không để chậm trễ hơn nữa.

Lão già De Gorne đi đến khi đang khua chân múa tay. Bộ mặt nhu nhược nhăn nhúm biểu hiện sự buồn bực và cơn giận:

- Con trai tôi đâu ? Hình như nó đã giết con tôi... Mathias khốn khổ của tôi đã chết! Ôi! Tên cướp Vignal ấy !

Và ông giờ nắm đấm cho Jérôme.

Ông thẩm phán bất bình nói với ông:

- Một chữ, thưa ông De Gorne. Ông có ý đồ đòi hưởng quyền lợi của ông về một sự bảo hiểm nào không ?

- Lay Chúa – Ông ta nói - dù nó...

- Đó là con trai của ông chưa chết. Người ta còn nói là đồng lõa với những mảnh khoé nhỏ của con, ông đã nhét nó vào dưới vải bạt của ông và dẫn nó ra ga.

Lão già khạc ra đất, giơ tay ra như là ông sắp tuyên bố một lời thề long trọng. Ông đứng yên một lúc, sau đó, bỗng nhiên vui vẻ lên, quay ngoắt lại với một thái độ ngây thơ vô sỉ, với bộ mặt bớt căng thẳng và thái độ làm lành, ông nở ra tiếng cười.

- Đồ vô lại Mathias ! Thế là nó muốn giả vờ chết sao ? Loại vô lại nào vậy ! Và có lẽ nó dựa vào tôi để nhận bảo hiểm và gửi đến cho nó ? Làm sao tôi có thể làm một sự ngu xuẩn như vậy ?... Mày không hiểu tao, đứa con bé nhỏ của tao...

Và không hỏi phần còn lại, bị rung động bởi tính hài hước của người yêu đời mà một câu chuyện vui làm cho khuây khoả, ông đi ra và cẩn thận đặt đôi giày đinh thô của mình lên từng dấu vết buộc tội mà con trai ông để lại.

Sau này, khi Rénine quay trở về lâu đài nhỏ để giải thoát cho Hortense thì người đàn bà trẻ đã biến mất.

Ông đến nhà người bà con họ hàng Ermelin. Hortense trả lời ông là bà xin lỗi nhưng vì hơi mệt, bà cần một thời gian tĩnh dưỡng.

- Tuyệt lắm, mong mọi việc tốt đẹp - Rénine suy nghĩ - Cô trốn tôi. Vậy là cô yêu tôi. Chung cuộc đang đến gần.

TÁM KÍNH DÂNG THẦN MERCURE

Gửi bà Daniel ở Roncière, từ Bassicourt, ngày 30 tháng 11.

Bạn rất thân yêu !

Đã thêm hai tuần nữa không nhận được thư của bạn. Tôi không hy vọng nhận được thư trước ngày 5 tháng chạp đáng buồn ấy, ngày mà chúng ta đã định kết thúc sự hợp tác của chúng ta và tôi vội đi đến đó vì lúc ấy bạn sẽ được giải phóng khỏi một hợp đồng mà bạn không thích thú nữa. Đối với tôi, bảy trận đánh mà chúng ta cùng tham gia, cùng giành thắng lợi, là một thời kỳ vô cùng vui vẻ và phấn khởi. Tôi đã sống bên cạnh bạn. Tôi cảm nhận tất cả điều tốt đẹp mà cuộc sống rất năng động và rất gây cảm xúc ấy mang đến cho bạn. Hạnh phúc của tôi đến mức tôi không dám thổ lộ nó cùng bạn và để bạn thấy từ tình cảm sâu kín của tôi một việc khác ngoài ý muốn của tôi làm vui lòng bạn là lòng tận tụy say đắm của tôi. Hôm nay, bạn thân mến, bạn không còn thích người bạn chiến đấu của bạn nữa. Mong rằng nguyện vọng của bạn được thoả mãn !

Nhưng nếu tôi chịu khuất phục trước sự dừng lại ấy, thì bạn hãy cho phép tôi nhắc lại bạn điều mà tôi đã luôn luôn suy nghĩ về cuộc phiêu lưu cuối cùng của chúng ta và vì mục đích nào mà sự cố gắng tột cùng của chúng ta dự định không ? Bạn có cho phép tôi nhắc lại những lời nói của bạn mà không một lời nào bị xoá nhoà trong trí nhớ của tôi không ?

Tôi đòi hỏi, như ông đã nói, là ông trả lại cho tôi cái kẹp móc áo chèn cũ, gồm có một mã nã dạt trong một cái đế bện sợi. Tôi đã lấy nó từ mẹ tôi và ai cũng biết là nó đã mang đến hạnh phúc cho bà và cả cho tôi. Từ ngày cái kẹp móc biến khỏi hộp đựng nó, tôi rất đau buồn. Ông hãy trả nó lại cho tôi, người hảo tâm của tôi.

Và vì tôi hỏi bạn về thời kỳ mà cái kẹp móc ấy biến mất bạn đã đáp lại trong khi cười:

Đã sáu hoặc bảy năm hoặc tám... tôi không hiết hơn... tôi cũng không biết tại sao... tôi không biết gì hết..,

Phải chăng đó đúng là một sự thách đố mà bạn đưa ra cho tôi và bạn đặt cho tôi điều kiện ấy để tôi không thể thoả mãn nó. Tuy nhiên, tôi hứa và tôi muốn giữ lời hứa của mình. Điều mà tôi dự tính để chỉ cho bạn rõ cuộc đòi dưới một ngày thuận lợi hơn hình như với tôi là vô ích nếu như nó thiếu

cho sự an toàn của bạn cái bùa mà bạn quan tâm đến. Chúng ta đừng cười những sự mê chuộng nhỏ nhặt ấy. Chúng thường là nguyên tắc của hành động tuyệt vời nhất của chúng ta.

Bạn thân yêu, nếu bạn giúp đỡ tôi, thì một lần nữa lại là thắng lợi. Đơn độc và bị thúc ép bởi sự đến gần của thời bạn, tôi đã thất bại không phải vì không đặt sự việc ở trong một trạng thái mà sự quyền rũ, nếu bạn muốn theo đuổi nó, có nhiều may mắn để thành công.

Và bạn theo đuổi nó phải không nào ? Chúng ta đã ký cùng nhau một giao ước mà chúng ta lấy làm vinh dự. Trong một thời gian xác định, chúng ta cần ghi vào sổ của cuộc sống tám câu chuyện đẹp mà chúng ta dành cho chúng nghị lực, tính lô- gíc, sự kiên nhẫn, một ít tế nhị và đôi khi một ít chủ nghĩa anh hùng. Và đây là câu chuyện thứ tám. Quyền của bạn là hành động để nó có vị trí trong ngày 5 tháng chạp trước khi giờ thứ tám của đêm ở đồng hồ đánh chuông.

Và ngày đó, bạn hành động theo cách thức mà tôi sẽ nói cho bạn.

Trước hết - và nhất là, bạn của tôi, bạn đừng cho rằng các lời chỉ dẫn của tôi là phù phiếm., mỗi một lời chỉ dẫn ấy là một điều kiện cần thiết của thắng lợi - trước tiên bạn sẽ cắt trong vườn của người họ hàng bạn, nếu muốn tôi thấy, ba cọng cây lác rất mảnh rồi bạn bện lại cùng nhau và bạn nối ở hai đầu thế nào để tạo thành một cái roi thô thiển như roi trẻ con.

Ở Paris bạn sẽ mua một vòng đeo cổ hạt huyền được gọt thành mặt và bạn sẽ làm ngắn vòng lại thế nào để nó chỉ còn bảy mươi lăm hạt gần đều nhau.

Dưới áo măng-tô mùa đông, bạn sẽ mặc một áo dài len xanh. Còn mũ là một mũ không vành được trang điểm bằng lá màu hung, ở cổ quấn một khăn quàng lông gà trắng. Không có tất tay. Không có nhẫn.

Buổi chiều, bạn đi theo bờ sông bên trái cho đến nhà thờ Saint-Etienne du Mont. Chính xác, lúc bốn giờ, ở trước âu nước thánh của nhà thờ ấy, sẽ có một bà già mặc đồ đen đang lặn tràng hạt bạc. Bà ta hiến bạn nước thánh. Bạn sẽ cho bà ta vòng đeo cổ của bạn mà bà đếm các hạt rồi bà ta trả lại cho bạn. Sau đó, bạn sẽ đi theo bà, vượt qua một nhánh sông Seine và bà dẫn bạn vào trong một đường của đảo Saint Louis trước một cái nhà rồi bạn đi vào một mình. Ở tầng trệt của toà nhà ấy, bạn sẽ tìm thấy một người đàn ông có nước da tái nhợt mà bạn sẽ nói với ông ta, sau khi đã cởi bỏ áo măng-tô của bạn.

Tôi đến tìm cái kẹp móc áo chèn của tôi.

Bạn đừng ngạc nhiên về sự bối rối cũng như sự lo sợ của ông ta, bạn hãy giữ bình tĩnh trước mặt ông ta. Nếu ông ta hỏi bạn, nếu ông ta muốn biết vì lý do gì bạn hỏi chuyện, điều gì thúc đẩy bạn đưa ra yêu cầu ấy, bạn đừng đưa ra bất cứ một lời giải thích nào. Tất cả câu trả lời của bạn phải tóm lại trong công thức ngắn gọn này: "Tôi đến tìm cái thuộc về tôi. Tôi không biết anh, tôi không biết tên anh và tôi không có khả năng làm cuộc vận động ấy với anh. Tôi cần có cái kẹp móc áo chèn của tôi khi tôi về. Chỉ có vậy".

Tôi thành thật tin rằng, nếu bạn có sự cương quyết cần thiết để không đi chệch cái thái độ đó thì dù hài kịch mà người đó đóng như thế nào, tôi thành thật tin ở thắng lợi hoàn toàn của bạn. Nhưng cuộc chiến đấu phải ngắn, kết quả chỉ phụ thuộc vào lòng tin của bản thân bạn và sự tin chắc vào thắng lợi của bạn. Đó là một cuộc đấu mà bạn phải đánh bại đối thủ của mình ở hiệp đầu tiên. Không động lòng, bạn sẽ thắng. Do dự, lo lắng, bạn không thể làm gì chống lại nó. Nó tuột khỏi bạn, lấy lại chủ động sau phút đầu tuyệt vọng và trận đánh bị thất bại trong khoảng một vài phút - Không có trung gian: thắng lợi ngay hoặc thất bại.

Trong trường hợp sau cùng, tôi xin lỗi về điều này, bạn cần chấp nhận lại sự cộng tác của tôi. Tôi hiến nó cho bạn trước, mà không đòi hỏi bất cứ điều kiện nào và để chỉ rõ là tất cả điều tôi đã làm cho bạn và tất cả cái gì tôi sẽ làm, không cho tôi quyền nào khác ngoài quyền cảm ơn bạn và được hy sinh nhiều hơn nữa cho điều kiện của toàn niềm vui và toàn cuộc sống của tôi". Bức thư này, khi đọc xong nó, Hortense vứt nó ở đáy ngăn kéo và nói với sự cương quyết.:

-Tôi sẽ không đi.

Trước hết, liệu trước đây bà quan tâm một ít đến đồ trang sức ấy vì với bà nó có một giá trị của vật mang danh dự, nhưng bây giờ bà không lưu tâm đến nó nữa vì giai đoạn đau buồn hình như đã kết thúc. Tiếp đến, bà không thể quên - tám là số thứ tự của cuộc phiêu lưu mới. Lao vào nó có nghĩa là lấy lại sợi dây liên tục, tiến gần đến Rénine và cho ông ta một lời hứa mà với sự khéo léo len lỏi, ông ta biết khai thác nó.

Đầu hôm của ngày qui định, người ta thấy bà ở trong tâm trạng không đổi. Sáng sớm mai cũng vậy. Nhưng đột nhiên, cũng chẳng đấu tranh với sự thoái thác ban đầu, bà chạy vào vườn, 1 cọng cây lác, bà bện lại như bà đã

có thói quen ở tuổi trẻ thơ và đến trưa, bà được đưa đến tàu hỏa. Một sự tò mò mãnh liệt nâng bà lên. Bà không chống lại những gì mà cuộc phiêu lưu của Renine hứa hẹn những cảm giác vui tươi và mới lạ. Thực sự là rất hấp dẫn. Vòng cổ bằng hạt huyền, mũ không vành có lá mùa thu, bà già lần tràng hạt bạc... làm sao cưỡng lại lời kêu gọi ấy của bí mật và làm sao thoái thác thời cơ này để cho Rénene thấy điều mà bà có khả năng ?

Và sau đó thì sao ? Bà nói với mình khi cười, ông ta triệu tập tôi ở tại Paris. Vì, giờ thứ tám chỉ nguy hiểm với tôi ở hàng trăm dặm cách Paris, ở chỗ cuối của lâu đài Halingre hoang vắng. Đồng hồ độc nhất có thể đánh giờ đe dọa, đang ở chỗ ấy. nó bị nhốt và bị bắt giam !

Buổi tối, bà lên bờ ở Paris. Sáng ngày 5 tháng chạp, bà mua một vòng đeo cổ bằng hạt huyền mà bà thu lại bằng bảy mươi làm hạt; bà mặc một áo dài màu xanh và đội một mũ không vành cắm lá màu hung và đến bốn giờ chính xác, bà đi vào nhà thờ Saint-Etienne du Mont.

Tim bà đập dữ dội. Lần này bà đơn độc và bây giờ bà cảm thấy cái sức mạnh của chỗ dựa mà bà đã từ chối vì lo sợ hơn là vì lý trí. Bà tìm quanh mình bà, hy vọng được thấy ông ta. Nhưng không có bất cứ ai... chỉ có một bà già mặc đồ đen, đứng bên cạnh âu nước thánh.

Hortense đi về phía bà. Bà già lần giữa các ngón tay của mình một tràng hạt bằng bạc, cho bà nước thánh, sau đó bắt đầu đếm từng viên một của vòng cổ mà Hortense đưa cho bà.

Bà ta nói lầm bầm:

- Bảy mươi lăm. Thế là tốt. Bà đi theo tôi.

Không một từ hơn, bà ta chạy lon ton dưới ánh sáng của đèn đường, vượt qua cầu Toiunele, đi vào trong đảo Saint Louis và theo một đường phố hoang vắng đến một ngã tư và dừng lại trước một nhà cũ có hành lang bằng thép luyện.

- Bà đi vào đi - Bà ta nói.

Và bà già đi ra.

Hortense lúc đó thấy một quán ăn có bề ngoài đẹp chiếm hầu hết tầng trệt mà cửa kính chói sáng ánh điện cho thấy một đồng lộn xộn đồ đạc và dụng cụ cũ. Bà ta đứng đó một ít giây và nhìn bằng con mắt lơ đãng. Bảng hiệu mang các chữ này: "Kính dâng thần Mercure" và tên của người bán hàng: "Pancardi". Cao hơn, trên một phần nhô ra bao quanh sàn của tầng thứ nhất thì có một hộc tường nhỏ làm chỗ trú cho một tượng Thần Mercure

bằng đất nung đặt trên một cẳng chân, hai cánh ở chân, gậy rắn thần ở tay, người hơi quá nghiêng ra phía trước, bị cuốn theo đà, một cách lô-gíc, có thể mất thăng bằng và cắm đầu lên đường phố.

- Ta đi - Bà nói với giọng nhỏ nhẹ.

Bà cầm lấy nắm cửa và đi vào.

Mặc tiếng chuông không có ai ra đón bà, cửa hàng hình như trống rỗng. Nhưng ở phía tận cùng còn có một quán hàng và một quán khác tiếp nó, cả hai đều chứa đầy đồ mỹ nghệ và những đồ dùng mà đại bộ phận có một giá trị lớn. Hortense đi theo một lối hẹp lượn khúc giữa hai thành của các tủ, các bàn chân quỳ, các tủ com-mô-t, đi lên hai bậc cầu thang và đến phòng cuối cùng.

Một người đàn ông đang ngồi trước bàn giấy tra cứu sổ sách. Không quay đầu lại, ông nói:

- Tôi phục vụ bà... Bà có thể thăm...

Cái phòng này chỉ chứa các đồ vật thuộc loại đặc biệt, chúng làm nó giống với một phòng thí nghiệm của nhà luyện đan thời Trung cổ. Nó chứa các con cú nhồi rơm, những bộ xương người, những nồi chưng bằng đồng, và khắp nơi, treo trên tường là những búa đủ loại nguồn gốc mà chủ yếu là các bàn tay ngà voi và san hô với hai ngón tay bắt chéo để xua đuổi những số phận bất hạnh.

- Bà có đặc biệt muốn điều gì không thưa bà ? Cuối cùng ngài Pancardi nói khi ông đóng phòng làm việc của mình và đứng dậy.

"Chính là ông ta" - Hortense suy nghĩ.

Thực tế, ông ta có màu da tái nhợt dị thường. Một bộ râu cằm nhỏ hoa râm với hai đầu nhọn kéo dài bộ mặt mà phía trên là một cái trán hói và phía dưới trán, ngang mặt da loé sáng, hai con mắt nhỏ lo âu và khó hiểu.

Hortense chẳng cất mạng che mặt và áo măng-tô của mình trả lời:

- Tôi tìm một cái kẹp móc áo chèn.

- Đây là tủ kính, ông ta nói khi dẫn bà đến cửa hàng trung gian.

Sau khi liếc mắt nhìn tủ kính, bà nói:

- Không... không... không có cái mà tôi muốn. Cái mà tôi muốn, không phải là cái kẹp móc này hoặc kẹp móc kia, mà là một cái kẹp móc trước đây đã biến khỏi một hộp trang sức và tôi đến đây tìm.

Bà kinh ngạc khi thấy sự đảo lộn trên nét mặt của ông. Hai con mắt ông trở nên đờ đẫn.

- Ở đây ? Tôi không nghĩ là bà không có bất cứ một sự may mắn nào... Nó như thế nào ?

- Nó bằng mã nã, ẩn trong một dây bện bằng vàng... Và ở vào thời kỳ 1830...

- Tôi không hiểu... - Ông nói ngập ngừng - Tại sao bà lại hỏi tôi điều đó ?

Bà ta bỏ mạng che mặt và cởi áo măng-tô của mình ra.

Ông lùi lại như là đứng trước một cảnh tượng làm ông ghê sợ và nói thì thầm:

- Áo dài xanh.... mũ không vành... A! Có thể như thế không ? Vòng cổ hạt huyền !...

Có thể là việc thấy cái roi có ba sợi lác đưa đến cho ông một sự chấn động mạnh mẽ. Ông giơ ngón tay về phía bà, bắt đầu đi lảo đảo và cuối cùng khua cánh tay của mình như một người bơi đang chìm. Ông đổ xuống ghế dựa bất tỉnh.

Hortense không động đậy. "Dù hài kịch nào mà ông ta có thể đóng, Rénine đã viết, thì bà hãy can đảm và giữ thái độ vô cảm". Có thể ông ta không đóng hài kịch, tuy nhiên bà buộc phải bình tĩnh và thờ ơ.

Việc đó kéo dài một hoặc hai phút, sau đó ông Pancardi thoát ra khỏi sự sợ hãi, lau mồ hôi làm ướt trán ông và tìm cách lấy thế chủ động, lại nói với một giọng run rẩy:

- Tại sao bà lại hỏi tôi ?

- Bởi vì cái kẹp móc ấy đang thuộc quyền ông.

- Ai nói với bà điều ấy ? - Ông nói mà không phản đối lời buộc tội - Làm sao bà biết điều đó ?

- Tôi biết vì nó là như vậy. Không có ai nói với tôi cả- Tôi đến với sự tin chắc là tìm lại kẹp móc của tôi ở đây và với một ý muốn khôn nguôi là lấy lại nó.

- Thế bà biết tôi à ? Bà biết tên tôi ?

- Tôi không biết ông. Tôi không biết tên ông trước khi thấy nó ở cửa hàng của ông: Đối với tôi, ông chỉ đơn giản là người trả lại cho tôi cái gì thuộc về tôi.

Ông ta rất bối rối. Ông đi lại trong một khoảng không gian hẹp do một vòng tròn đồ đạc sắp thành cọc để lại. Ông đập một cách vô thức lên những đồ đạc làm chúng mất thăng bằng.

Hortense cảm thấy bà khống chế ông ta và lợi dụng bối rối của ông, bà ra lệnh cho ông một cách thành linh với một giọng đe dọa:

- Vật ấy nằm ở đâu ? Phải trả nó lại cho tôi. Tôi đòi hỏi việc đó.

Pancardi thoáng thất vọng. Ông chấp bàn tay và nói lầm bầm những chữ kêu nài. Sau đó, ông dần giọng:

- Bà buộc tôi điều đó sao ?...

- Tôi muốn điều đó... nó phải thế...

- Vâng, vâng... nó phải thế... tôi đồng ý điều đó.

- Ông hãy nói đi ! - Bà ra lệnh, giọng còn cứng rắn hơn.

- Nói thì không nhưng mà viết... Tôi sẽ viết điều bí mật của tôi... và tất cả sẽ kết thúc đối với tôi.

Ông quay trở lại bàn giấy của mình và vạch một cách hăng say một số dòng lên một tờ giấy rồi ông đóng dấu vào.

- Bà cầm lấy - Ông nói - đây là bí mật của tôi... Đó là tất cả cuộc đời tôi...

Và cùng lúc ấy, ông nhanh chóng đưa lên thái dương ông khẩu súng lục mà ông để dưới một đồng giấy.

Bằng một động tác nhanh, Hortense húc vào cánh tay ông. Quả đạn xuyên thủng tấm kính của một gương giá đứng. Nhưng Pancardi đổ xuống và bắt đầu rên rỉ như là ông ta bị thương.

Hortense cố gắng hết sức mình để không mất đi sự bình tĩnh. "Rénine đã cảnh báo ta - Bà suy nghĩ - Đó là một diễn viên hài. Ông ta đã giữ vỏ bao. Ông ta giữ khẩu súng lục của mình. Tôi sẽ không mắc lừa".

Tuy vậy bà cũng nhận thức được là nếu bề ngoài bà tỏ ra bình tĩnh, cái mưu toan tự tử và tiếng nổ ấy làm bà hoàn toàn lúng túng. Tất cả sức lực của bà thì rã rời như là một bó cây bị người ta cắt dây buộc và bà có cảm giác khó chịu là người đàn ông kéo lét dưới chân bà thực sự dần dần lấy lại lợi thế hơn bà.

Bà ngồi xuống kiệt sức. Cũng như Rénine đã nói trước với bà, cuộc đấu tay đôi không kéo dài quá một vài phút nhưng chính bà đã ngã gục do khiếm khuyết của thần kinh đàn bà ngay cả vào lúc mà bà có thể tin vào chiến thắng của mình.

Ông Pancardi đã không nhảm và không cần tìm một sự chuyển tiếp, ông ta từ bỏ việc than vãn dai dẳng rồi bằng một bước nhảy ông đứng dậy,

phác ra trước Hortense một kiểu nhảy đập chân rất dẻo và kêu lên bằng một giọng nhạo báng:

- Đối với cuộc nói chuyện ngắn mà chúng ta có, tôi tin sẽ gây phiền nếu có khách đến trong giây phút này, phải thế không ?

Ông chạy đến cửa vào, và khi mở cửa ra, ông đập các tấm bằng sắt đóng kín cửa hàng. Sau đó, vẫn luôn nhảy nhót ông gặp lại Hortense.

- Thế là xong ! Tôi đã nghĩ đúng tôi là ai. Một cố gắng nữa, thưa bà, bà sẽ thắng cuộc. Song như vậy, tôi cũng là một kẻ khờ khạo ! Hình như tôi đã thấy bà đến từ tận cùng của quá khứ, như là một phái viên của Thượng đế để đòi tôi những món nợ và tôi sẽ đại dột hoàn lại...

- A ! Thưa cô Hortense - để cho tôi gọi bà như vậy, chính dưới cái tên đó mà tôi biết bà - cô Hortense, cô nhút nhát như người ta nói.

Ông ta ngồi xuống cạnh bà và với bộ mặt độc ác và tàn nhẫn ông thốt ra với bà:

- Bây giờ, cần phải thành thật. Ai đã bày ra chuyện này ? Không phải cô chứ ? Nó không phải thuộc loại của cô. Vậy là ai ? Trong cuộc đời tôi, tôi luôn luôn trung thực, trung thực một cách ngớ ngẩn, chỉ trừ một lần... cái kẹp móc này. Và trong khi tôi tin là sự việc đã xong xuôi, đã chôn xuống đất thế mà nó lại trôi lên mặt đất. Làm sao thế ? Tôi muôn biết.

Hortense không muốn chiến đấu nữa. Ông ta đề nặng lên bà tất cả sức lực đàn ông của mình, tất cả hận thù, tất cả sự sợ hãi, tất cả sự đe dọa mà ông ta biểu thị bằng cử chỉ tức tối và bằng bộ mặt vừa kỳ cục vừa xấu xa.

- Cô hãy nói đi ! Tôi muôn biết. Nếu tôi có một kẻ thù bí mật, tôi phải bảo vệ mình ! Kẻ thù đó là ai ? Ai đã thúc đẩy cô ? Ai đã làm cô hành động ? Cô hãy nói đi; tên của một con chó !... hoặc là tôi báng bỏ Chúa...

Bà ta hình dung là ông ta làm một động tác để lấy lại khẩu súng lục của mình và lùi lại trong khi giơ cánh tay với hy vọng thoát khỏi.

Bọn họ cãi cọ lẫn nhau và Hortense càng lúc càng sợ hơn, không phải vì sự tấn công có thể xảy ra mà vì bộ mặt nhăn nhó của kẻ tấn công bà - Bà bắt đầu kêu khi mà ông Pancardi đột nhiên đứng im, cánh tay đưa ra phía trước, các ngón tay xoè ra và các con mắt thì hướng lên trên đầu của Hortense.

- Ai đang ở kia ? Làm sao ông vào được ? - Ông ta nói với một giọng ghen ở cổ.

Hortense cũng không cần quay người lại để chắc chắn là Rénine đến cứu bà và sự xuất hiện không giải thích của kẻ không mời mà đến làm hoảng sợ người bán đồ cổ. Thực tế thì một bóng người mảnh khảnh lướt ra ngoài một đồng ghé bành, ghé đầu và Rénine tiến lên bằng những bước chân lặng lẽ.

- Ông là ai ? - Pancardi nhắc lại - Ông từ đâu đến ?

- Từ chỗ cao kia - Ông ta nói với thái độ rất thân ái trong khi chỉ trần nhà.

- Từ chỗ cao kia à ?

- Vâng, từ tầng một. Tôi là người thuê nhà, từ ba tháng nay của tầng cao này. Lúc nãy, tôi nghe tiếng động. Người ta cầu cứu. Thế là tôi đến.

- Nhưng làm thế nào ông vào được đây ?

- Theo cầu thang.

- Cầu thang nào ?

- Cầu thang sắt ở cuối cửa hàng. Người thuê trước ông cũng là người thuê nhà cùng tầng với tôi và cũng liên lạc trực tiếp với cầu thang bên trong này. Ông đã cho đóng chết cửa. Tôi đã mở nó ra.

- Nhưng dựa vào quyền nào, thưa ông ? Đó là việc bẻ khoá.

- Việc bẻ khoá được phép khi để cứu một đồng loại của mình.

- Một lần nữa, ông là ai ?

- Hoàng tử Rénine... một người bạn của bà đây - Rénine nói khi cúi xuống người Hortense và hôn bàn tay bà. Pancardi tỏ ra uất ức và nói:

- A ! Tôi hiểu... Chính ông là kẻ xúi giục cuộc mưu loạn... Ông đã gửi bà ta đến...

- Chính tôi, thưa ông Pancardi, chính tôi.

- Và ý đồ của ông là thế nào ?

- Rất trong sáng, ý đồ của tôi. Không có bạo lực. Đơn giản chỉ là một cuộc nói chuyện ngắn sau việc đó, ông sẽ giao lại cho tôi cái mà tôi đến lượt mình đi tìm.

- Cái gì ?

- Cái kẹp móc áo chèn.

- Cái đó thì không bao giờ - Người bán đồ cổ nói mạnh.

- Ông đừng nói không. Thế là chạy trước đèn.

- Không có một sức mạnh nào trên đời, thưa ông, có thể ép buộc tôi hành động như vậy.

- Ông có muốn là chúng tôi triệu tập vợ của ông không ? Bà Pancardi có thể biết rõ tình cảnh hơn ông.

Ý nghĩ không còn đơn độc trước mặt kẻ thù không lường trước hình như làm Pancardi thích thú. Ông ta có bên mình một cái chuông. Ông bấm chuông ba lần.

- Tuyệt vời ! - Rénine kêu lên - Bạn thấy đấy, bạn thân yêu của tôi, ông Pancardi thật là đáng yêu. Không còn là con quỷ tuột dây đã hành hạ bà lúc nãy. Không... Chỉ cần ông Pancardi đứng trước một người đàn ông để tìm lại các ưu điểm về tính lịch sự và sự giúp đỡ ân cần của ông. Một con cừu thực sự ! Điều đó không muốn nói là các sự việc tự nó sẽ trôi chảy. Không phải thế ! Không có gì cứng đầu như một con cừu...

Ở cuối nhà hàng, giữa bàn làm việc của người bán đồ cổ và cầu thang quay, một tấm nệm bị nâng lên, tạo lối đi cho một người đàn bà đang cầm một cánh cửa. Bà ta khoảng ba mươi tuổi. Ăn mặc rất giản dị, với một tạp dề, bà giống một người nấu ăn hơn là một bà chủ. Nhưng khuôn mặt bà thì có thiện cảm và ngữ điệu thì duyên dáng.

Hortense đi theo Rénine rất ngạc nhiên nhận thấy bà ta chính là cô hầu phòng phục vụ mình khi bà còn là một cô gái trẻ:

- Thế nào ! Chính bà, Lucienne ? Bà là bà Pancardi ?

Người mới đến nhìn Hortense, cũng nhận ra bà và tỏ ra bối rối. Rénine nói với bà ta:

- Chồng bà và tôi, chúng tôi cần đến bà, thưa bà Pancardi, để kết thúc một công việc khá phức tạp... một công việc mà bà giữ một vai trò quan trọng...

Bà ta tiến lên, không nói một lời, với nỗi lo âu thấy rõ và nói với chồng bà đang không rời mắt khỏi bà:

- Có chuyện gì vậy ? Người ta muốn gì ở tôi ? Sự việc đó là gì ?

Với giọng nhỏ, Pancardi nói mấy chữ sau đây:

- Cái kẹp... Cái kẹp móc áo chèn...

Cũng không cần nói nhiều hơn để bà Pancardi thấy tình thế trong tất cả sự nghiêm trọng của nó. Vì thế bà không tìm cách chịu đựng hoặc chống lại bằng các lời phản đối vô ích. Bà đổ vật xuống ghế tựa và thở ra:

- A ! Thế thì... tôi trình bày... Cô Hortense đã tìm được hướng đi tìm.
.. A! Chúng tôi đã thua cuộc !...

Có một lúc thư giãn. Cuộc chiến vừa mới bắt đầu giữa các địch thủ mà chồng và vợ đã giữ thái độ của kẻ thất bại và chỉ hy vọng vào sự rộng lượng của người chiến thắng. Đứng bất động và con mắt chăm chú, bà bắt đầu khóc. Cúi xuống người bà, Rénine nói:

- Chúng ta hãy hiệu đính lại các sự việc, bà có muốn thế không, thưa bà ? Chúng ta sẽ thấy nó rõ ràng hơn và tôi tin chắc là cuộc gặp của chúng ta sẽ tìm ra cách giải quyết rất tự nhiên. Nó là thế này. Đã chín năm, khi mà bà phục vụ ở tỉnh tại nhà cô Hortense, bà đã quen ông Pancardi, ông này sau đó trở thành tình nhân của bà. Cả hai đều là người đảo Corse, nghĩa là từ một xứ sở mà tín ngưỡng rất mạnh, và vấn đề may, rủi, vấn đề phù thủy, số phận hăm hiu ảnh hưởng sâu sắc đến cuộc sống của mỗi người. Nhưng, điều được xác nhận là kẹp móc áo chèn của chủ bà thường đưa đến may mắn cho những ai có nó. Chính vì lẽ đó mà trong một lúc thiếu đấu tranh, lại được ông Pancardi khuyến khích, bà đã lấy trộm đồ trang sức đó. Sáu tháng sau, bà bỏ vị trí của mình và trở thành bà Pancardi. Đó là tất cả cuộc phiêu lưu của bà được tóm tắt như vậy, phải thế không ? Toàn bộ cuộc phiêu lưu của hai nhân vật có thể là người lương thiện nếu như bọn họ chống lại được sự cám dỗ thoáng qua ấy.

- Không cần nói với ông bà là cả hai đã thành công đến mức nào và tại sao khi làm chủ cái bùa ấy và tin vào hiệu lực của nó cũng như vào bản thân mình thì ông bà lại bị đẩy vào hàng thứ nhất của người bán hàng đồ cổ linh tinh.

Hôm nay trở nên giàu có, là chủ của cửa hàng "Dâng Chúa Mercure", ông bà gán thắng lợi của cửa hàng ông bà cho cái kẹp móc áo chèn. Mất nó, đối với ông bà, đó là phá sản, là nghèo nàn. Toàn bộ cuộc đời của ông bà được tập trung vào nó. Đó là bùa hộ mệnh. Đó là ông thần đầy tớ nhỏ che chở và khuyên bảo ông bà. Nó còn ở kia, ở nơi nào đó, được che giấu dưới mớ hỗn độn và rõ ràng là không một ai nghi kỵ gì (Và tôi xin nhắc lại điều đó, trừ sai lầm này, ông bà là những người dũng cảm) nếu như sự tình cờ không làm tôi quan tâm đến công việc của ông bà.

Rénine nghỉ một lúc rồi nói tiếp:

- Việc đó đã cách đây hai tháng. Hai tháng tìm kiếm tỉ mỉ nhưng dễ dàng cho tôi vì rằng khi tìm ra dấu vết của ông bà, tôi đã thuê gác lửng và tôi đã có thể dùng cầu thang này... nhưng dù sao ở một điểm nào đó, thì vẫn là hai tháng thất bại, vì tôi chưa đạt được thành quả gì. Chỉ có Thánh mà

biết được tôi lục tung cửa hàng của ông bà như thế nào ! Không một đồ vật nào không được xăm xoi, không một miếng sàn ván nào không được hỏi đến. Kết quả là không có gì. Có, nhưng một cái gì đó, một phát hiện phụ. Trong một ô bí mật của bàn giấy của ông, Pancardi ạ, tôi đã tìm được một quyển sổ nhỏ mà ở đó ông đã kể lại những hồi hận, những lo âu, mối lo bị trừng phạt, nỗi sợ về sự giận thiêng liêng.

Sự thiếu khôn ngoan to lớn, Pancardi ạ. Người ta có viết những lời thú tội như thế không ? Và nhất là người ta có để chúng vung vãi không ? Dù sao thì tôi cũng đã đọc chúng và tôi đã nhận ra câu này mà tầm quan trọng không thoát khỏi tôi, nó đã giúp tôi chuẩn bị kế hoạch tấn công của mình:

"... Mong rằng bà đến với tôi, người đàn bà mà tôi đã truất quyền sở hữu, mong rằng bà đến với tôi như là tôi thấy bà trong vườn cây, trong khi Lucienne lấy đồ trang sức. Mong rằng bà xuất hiện trước tôi trong bộ áo dài xanh, đội mũ không vành gắn lá màu hung, với vòng đeo cổ hạt huyền và cái roi được bện bằng ba sợi lác mà bà đã mang ngày hôm ấy ! Mong bà xuất hiện trước tôi và bà nói với tôi: "Tôi đến đòi lại ở ông cái mà nó thuộc về tôi". Thế là tôi hiểu chính Chúa trời đã gọi ra cho bà việc vận động ấy và tôi phải tuân lệnh của Chúa trời".

Đó là điều đã được viết trong sổ của ông, Pancardi ạ, và điều giải thích sự vận động của người đàn bà mà ông gọi là cô Hortense. Bà ấy, theo lời chỉ dẫn của tôi, và phù hợp với việc dàn cảnh nhỏ mà bản thân ông tưởng tượng ra đã đến chỗ tôi, từ tận cùng của quá khứ - đó là thuật ngữ riêng của ông. Chỉ thêm một ít bình tĩnh thì bà ta có thể thắng cuộc. Rủi thay, ông đóng hài kịch tuyệt vời, mưu toan tự sát của ông đã làm bà chệch hướng và ông hiểu là ở đó không có một lệnh của Chúa trời mà đơn giản là một sự tấn công từ nạn nhân của ông. Thế là tôi chỉ còn can thiệp. Tôi ở đây và bây giờ là kết luận:

- Pancardi, kẹp móc đâu ?
- Không - Người bán đồ cổ nói, ý nghĩ hoàn lại kẹp móc hút hết nghị lực của ông.
- Và bà, thưa bà Pancardi ?
- Tôi không biết kẹp móc đang ở đâu - Người đàn bà khẳng định.
- Thôi được. Vậy thì chúng ta chuyển qua hành động. Thưa bà Pancarcli, bà có một đứa con trai bảy tuổi mà bà yêu hết lòng. Hôm nay là

ngày thứ năm, cũng như mỗi ngày thứ năm khác, người con trai ấy phải tự mình đi đến chỗ cô của nó. Hai người bạn của tôi đứng trên đường đi của nó và trừ khi có lệnh khác, sẽ bắt cóc nó khi nó đi qua.

Ngay tức khắc, bà Pancardi hốt hoảng:

- Con trai tôi. Ôi ! Tôi cầu xin các ngài... Không, không nên thế... Tôi xin thề với các ngài là tôi không biết gì cả. Chồng tôi không bao giờ muốn thố lộ cho tôi.

Rénine tiếp tục:

- Điểm thứ hai: ngay từ tối nay, một lời tố cáo sẽ được đệ trình lên công tố viên. Và chúng có là những lời thú tội của quyền sở. Hậu quả: vụ kiện trước toà, sự khám soát v.v...

Pancardi ngồi im. Người ta có cảm tưởng là tất cả những lời đe dọa ấy không đụng đến ông ta. Được che chở bằng bùa hộ mệnh của mình, ông ta tin mình không thể bị tổn thương. Nhưng vợ ông nhào vào chân Rénine trong khi nói áp úng:

- Không... Không... Tôi van xin ông, đó là ngồi tù, tôi không muốn... Và sau đó, con trai tôi... Ôi ! Tôi van xin ông...

Hortense thương hại, kéo Rénine riêng ra.

- Người đàn bà khôn khổ ! Tôi can thiệp cho bà ta.

- Bà hãy bình tĩnh lại - Ông nói khi đang cười - không có gì xảy đến cho con trai bà đâu.

- Nhưng bạn của ông đứng gác thì sao ?...

- Đó là một sự bịa đặt đơn thuần.

- Lời khiếu nại đến viện công tố có không ?

- Lời đe dọa đơn thuần.

- Vậy thì ông tìm gì ?-..

- Làm bọn họ sợ, làm họ mất tinh thần với hy vọng họ thốt ra một chữ nào đó, một chữ cho tôi biết tin tức. Tôi đã thử tất cả các biện pháp. Chỉ còn biện pháp này và đó là một biện pháp hầu như luôn đưa tôi đến thắng lợi, bạn hãy nhớ lại những cuộc phiêu lưu của chúng ta.

- Nhưng nếu chữ mà ông chờ đợi không được nói ra thì sao ?

- Cần phải như thế - Rénine nói với một giọng điếc tai - Cần kết thúc nó. Giờ đã đến gần.

Con mắt của ông bắt gặp con mắt của người đàn bà trẻ và bà ta đỏ mặt khi nghĩ đến giờ mà ông ta ám chỉ là giờ thứ tám, và ông không có mục

đích nào khác hơn là chấm dứt nó trước khi giờ thứ tám đổ chuông.

- Thế là, một phần cái mà ông bà mạo hiểm - Ông ta nói với vợ chồng Pancardi: Sự biến mất của đứa con và tù ngục... tù ngục chắc chắn bởi vì có quyền sở thú tội. Và bây giờ, một phần khác, đây là quà biếu của tôi. Đổi lại với việc hoàn trả không chậm trễ cái kẹp móc là hai mươi nghìn quan. Kẹp không đáng giá ba Louis.

Không một câu trả lời. Bà Pancardi khóc.

Rénine lặp lại bằng cách để cách quãng các đề nghị của ông:

- Tôi tặng gấp đôi... Tôi tặng gấp ba... Ái chà, ông đòi hỏi, ông Pancardi ạ... Thế nào, cần số tròn ? Thôi được. Trăm nghìn.

Ông ta giơ dài hai bàn tay như là không còn nghi ngờ là người ta cho ông đồ trang sức.

Chính bà Pancardi là người đầu tiên quy xuống và bà làm việc đó với một sự tức giận chống lại chồng bà:

- Anh hãy thú nhận đi !... Anh nói đi !... Anh đã cất nó ở đâu ? Cuối cùng, thế nào, anh sẽ không cố chấp chứ ? Nếu không, đó là phá sản... là nghèo khổ... Rồi thì, con trai chúng ta !... Thôi, anh nói đi...

Hortense thì thào:

- Rénine, thật là điên rồ, đồ trang sức không có một giá trị nào.

- Không có gì để sợ - Rénine nói - ông ta sẽ không chấp nhận... Bà hãy xem ông ta... Ông ta ở trạng thái hết sức bối rối ! Đúng là điều mà tôi muốn... Ôi ! Cái này, bà hãy xem, thật là quýt rữ... Làm con người mất tinh thần !... Lấy đi ở bọn họ mọi sự kiểm soát lên điều họ suy nghĩ và điều họ nói !... Và trong sự hỗn độn ấy, trong cơn bão đang lay chuyển chúng, thấy được một tia sáng nhỏ loé ra ở đâu đó !... Bà hãy nhìn ông ta ! Bà hãy nhìn ông ta ! Một trăm nghìn cho một hòn cuội không giá trị... nếu không là tù ngục... Có cái gì đó làm ông ta chóng mặt !...

Thực sự, người đàn ông tái nhợt, môi ông ta run rẩy và để chảy ra một ít nước dãi. Người ta đoán sự sôi sục và sự xáo động của toàn thân ông, bị lay chuyển bởi các tình cảm trái ngược nhau, bởi những nỗi sợ hãi và những sự thèm muốn đang đụng độ nhau. Đột nhiên ông cười rộ lên và rõ ràng dễ nhận thấy là các lời nói của ông bung ra một cách ngẫu nhiên mà ông không nhận thức được một chút nào về điều mà ông đang muốn nói:

- Trăm nghìn ! Hai trăm nghìn ! Năm trăm nghìn ! Một triệu ! Tôi chẳng quan tâm ! Nhiều triệu ư ? Dùng làm gì, nhiều triệu ấy ? Người ta

đánh mất chúng. Chúng biến mất... Chúng bay đi... Chỉ có một việc cần tính đến, đó là số phận vì ông hay chống lại ông. Và số phận đã vì tôi từ chín năm nay. Chưa bao giờ nó phản bội tôi và ông muốn tôi phản bội nó sao ? Tại sao ? Do sợ hãi chăng ? Nhà tù ? Con trai tôi ?... Những điều đại dột !... Không có gì bất hạnh đến với tôi chừng nào tôi buộc số phận làm việc cho tôi. Đó là người ở của tôi, người bạn tôi... Nó được buộc chặt vào kẹp móc. Thế nào ? Tôi có biết không ? Tôi ? Đó là mã não hồng, không còn nghi ngờ gì nữa... Có những viên đá kỳ lạ chứa hạnh phúc cũng như những viên khác chứa lửa, lưu huỳnh hoặc vàng...

Rénine không rời con mắt khỏi ông ta, lắng nghe mỗi chữ và mỗi âm điệu. Bây giờ người bạn đồ cổ cười giận dữ trong khi đứng thẳng dậy và cảm thấy tin tưởng ở mình rồi, ông ta bước đi trước Rénine với những động tác dứt khúc mà người ta cảm thấy một ý định lớn dần.

- Nhiều triệu ư ? Nhưng tôi không muốn chúng, thưa ông. Cái mảnh đá nhỏ mà tôi giữ có giá trị hơn thế nhiều. Và chứng cứ, đó là tất cả các khó khăn mà ông phải chịu để tước đoạt nó của tôi. Ôi ! Ôi ! Nhiều tháng tìm kiếm, chính ông đã thú nhận điều đó. Nhiều tháng mà ông đã lục tung tất cả, trong khi tôi không nghi ngờ gì, kể cả không tự bảo vệ mình. Tại sao lại phải tự bảo vệ ? Sự việc đó tự bảo vệ chính nó... Nó không muốn bị khám phá và nó sẽ không bị khám phá... Đúng là nó ở đây. Nó chủ trì các công việc tốt đẹp và trung thực... Vận may của Pancardi chăng ? Nhưng việc đó đã được biết trong toàn khu phố và ở tất cả người bán đồ cổ. Tôi rêu rao: "Tôi có vận may". Thậm chí tôi còn tảo tợn lấy thần may rủi làm chủ của mình.

Mercure ! Thần cũng che chở cho tôi. Ông hãy xem đây, tôi để thần khắp nơi trong cửa hàng của tôi, các thần Mercure ! Ông hãy nhìn chỗ cao kia, trên một tấm ván, một loạt các tượng cũng như một loạt các biển hàng, những bản in được một nhà điêu khắc lớn ký tên mà ông bán cho tôi vì ông bị phá sản. Ông có muốn một bản in không, ông thân mến ? Cái này cũng sẽ mang lại hạnh phúc cho ông. Ông hãy chọn đi ! Một món quà biếu của Pancardi để đền cho sự thất bại của ông ! Được chứ ông ?

Pancardi đưa một cái thang nhỏ vào tường, ở phía dưới tấm ván, cầm lấy một pho tượng nhỏ và đem nó xuống rồi ông cho nó nằm vào cánh tay của Rénine. Và ông cười càng to do bị kích động khi kẻ thù hình như buông lời và lùi bước trước sự tấn công điên cuồng của ông. Ông thốt lên:

- Hoan hô ! Ông ta chấp nhận ! Và nếu ông ta chấp nhận, thế có nghĩa là mọi người đều đồng ý ! Bà Pancardi, bà đừng băn khoăn nữa. Con trai của bà sắp trở về, sẽ không có tù ngục ! Xin chào, cô Hortense ! Xin chào ông. Khi ông muốn nói với tôi một lời chào nhỏ, cứ đập ba cú vào trần nhà. Xin chào... ông hãy mang lấy quà của ông... và mong thần Mercure phù hộ ông ! Chào hoàng tử thân yêu của tôi... Chào, cô Hortense...

Ông ta đẩy bọn họ về phía cầu thang bằng sắt, lần lượt cầm cánh tay bọn họ và dẫn bọn họ đến tận cửa được giấu kín ở trên cao của cầu thang ấy.

Và có điều rất lạ lùng là Rénine không phản đối. Ông không có một hành động chống lại. Ông để người ta dẫn đi như là một đứa trẻ mà người ta xử phạt và đuổi ra khỏi cửa.

Khoảng thời gian giữa lúc mà Rénine đưa ra món tiền cho Pancardi và lúc mà Pancardi chiến thắng đẩy ông ra khỏi cửa với một tượng nhỏ trên cánh tay chỉ kéo dài năm phút.

Phòng ăn và buồng khách của gác lửng mà Rénine thuê đều hướng ra mặt đường phố. Trong phòng ăn, hai suất ăn đã được dọn ra.

- Xin lỗi bà về sự chuẩn bị này - Rénine nói với Hortense khi mở cửa phòng khách cho bà - Tôi nghĩ là, dù thế nào đi nữa, thì các diễn biến cho phép tôi tiếp bà vào lúc cuối ngày này, và chúng ta có thể cùng ăn tối. Bà đừng từ chối tôi cái vinh dự đó, nó là vinh dự cuối cùng của cuộc phiêu lưu cuối cùng của chúng ta.

Hortense không từ chối; cái cách thức mà cuộc chiến đấu kết thúc thì rất trái ngược với tất cả những gì mà bà đã thấy cho đến lúc đó làm bà ngỡ ngàng. Bà từ chối vì điều kiện của thoả ước chưa được thực hiện đầy đủ sao ?

Rénine đi ra để lệnh cho người ở của ông rồi sau đó hai phút, ông đi tìm Hortense và dẫn bà ta vào phòng. Lúc đó vào khoảng hơn bảy giờ một ít.

Trên bàn có hoa. Ở giữa bàn, đặt bức tượng nhỏ thần Mercure, món quà tặng của ông Pancardi.

- Mong rằng thần vận may chủ tọa bữa ăn của chúng ta ! - Rénine nói. Ông tỏ ra rất vui và nói tất cả niềm vui mà ông có khi đối mặt bà.

- Ôi ! - Ông kêu lên - Thế là bạn đã chơi khăm tôi ! Bạn bịt cửa với tôi... Bạn không viết thư nữa...

Thực tế, bạn yêu quý, bạn rất bất nhẫn và tôi đau buồn sâu sắc về điều đó. Vì vậy tôi phải dùng các biện pháp táo bạo và lôi kéo bạn bằng mỗi của những sự quyến rũ ngoài sức tưởng tượng. Bạn hãy thú nhận là bức thư của tôi là rất khéo léo ! Ba cọng cây lác... áo dài xanh... Làm sao chống lại được tất cả cái đó ! Hơn nữa, tôi đã thêm vào điều tôi đặt ra một số bí ẩn, bảy mươi lăm hạt của vòng đeo cổ, bà già mang tràng hạt bằng bạc, tóm lại, những gì làm cho sự cám dỗ không cưỡng lại được. Bạn đừng quan tâm đến điều đó. Tôi muốn gặp bạn vào chính ngày hôm nay. Bạn đã đến. Xin cảm ơn.

Sau đó, ông kể lại bằng cách nào, ông tìm lại được dấu vết của đồ trang sức bị mất trộm.

Bạn rất mong muốn áp đặt cho tôi điều kiện mà tôi không thể hoàn thành, phải thế không ? Đó là sai lầm, bạn yêu quý ! Sự thử thách, chỉ ít lúc ban đầu, là dễ dàng, vì nó dựa trên một dữ kiện chắc chắn: tính chất của bùa gắn liền với kẹp móc. Chỉ cần tìm trong môi trường quanh bạn, trong số các người ở của bạn, xem có người nào tính cách có thể tạo nên một sự lôi kéo nào đó. Thế là, ngay tức thời, tôi ghi tên cô Lucienne sinh trưởng ở Corce. Đó là điểm xuất phát của tôi. Sau việc đó, mọi cái kéo theo.

Hortense kính trọng ông với sự ngạc nhiên. Làm sao ông ta lại chấp nhận sự thất bại của mình với một thái độ bất cần và ông còn nói như người thắng cuộc, trong lúc, trên thực tế, ông rõ ràng thua cuộc trước người bán đồ cổ và hơi trở thành buồn cười ?

Bà không thể ngăn mình làm cho ông cảm thấy điều đó và giọng nói mà bà đặt vào đó một sự thất vọng và một sự tủ nhục nào đó.

- Mọi cái kéo theo nhau, cứ cho là như vậy. Nhưng sợi dây bị đứt vì rằng cuối cùng, nếu ông biết kẻ trộm nhưng ông đã không đạt kết quả đặt tay lên đồ vật bị trộm.

Sự khiển trách là hiển nhiên. Rénine chưa quen với sự thất bại. Hơn thế nữa, bà nổi nóng khi nhận thấy ông nhẫn nhục chịu đựng sự thất bại với sự vô tư ra sao, một sự thất bại mà chung cuộc kéo theo sự sụp đổ tan tành niềm hy vọng mà ông có thể tưởng tượng ra.

Ông không trả lời. Ông rót đầy hai chén rượu vang và ông uống cạn từ từ trong lúc con mắt nhìn không rời lên tượng thần Mercure. Ông cho tượng quay trên đế của nó như là một người đi đường đang giải trí.

- Tượng thần tuyệt diệu làm sao, nó là sự hài hoà ! Màu sắc gây ấn tượng với tôi ít hơn là đường nét, tỷ lệ, sự đối xứng và tất cả những gì tuyệt diệu trong hình dạng. Vậy là, bạn yêu quý, tôi yêu màu sắc con mắt xanh, mái tóc vàng hung của bạn. Nhưng cái gì làm tôi xúc động, đó là khuôn mặt bầu bĩnh của bạn, là đường cong của gáy và vai bạn. Bạn hãy nhìn bức tượng này. Pancardi đã có lý: đó là công trình của một nghệ sĩ lớn. Các căng chân thì vừa thanh nhã vừa rắn chắc, toàn thể hình dáng đưa đến cảm giác của đà vươn lên và sự nhanh nhẹn. Thật là tuyệt... Chỉ có một khiếm khuyết độc nhất, tuy nhiên, rất nhỏ và có lẽ bạn chưa chú ý.

- Có, có - Hortense khẳng định - Nó đã đập vào mắt tôi khi tôi thấy biển hiệu ở bên ngoài. Ông muốn nói đến sự mất cân bằng phải thế không ? Ông thần Mercure quá nghiêng ở trên căng chân mang ông. Người ta nghĩ là thần sẽ đổ xuống phía trước.

- Tôi rất khen ngợi bạn - Rénine nói - Sự khiếm khuyết là khó nhận thấy và cần có con mắt thành thạo mới phát hiện ra. Nhưng, thực tế một cách lô-gic thì trọng lượng của thân người phải thẳng và theo những định luật vật lý, tượng thần phải cắm đầu xuống.

Sau một lúc im lặng, ông nói tiếp:

- Tôi đã chú ý đến sự khiếm khuyết đó từ ngày đầu tiên. Làm sao tôi lại không rút ra kết luận về điều đó được ? Tôi bị sốc vì người ta đã mắc lỗi chống lại một định luật thẩm mỹ, trong lúc tôi cho rằng họ đã thiếu một định luật vật lý. Nghệ thuật và tự nhiên đã không hòa hợp với nhau biết bao ! Và những định luật cầu trong lực bị rối loạn đến thế mà không có một lý do căn bản nào...

- Ông muốn nói cái gì vậy ? Bị bỏ ngõ bởi các nhận xét hình như rất xa lạ với những suy nghĩ bí mật của bọn họ, Hortense hỏi - Ông muốn nói gì vậy ?

- Ôi ! Không có gì - Ông trả lời - Tôi chỉ ngạc nhiên đã không hiểu sớm hơn tại sao mọi thần Mercure này không đâm đầu xuống như là nhiệm vụ của nó phải thế.

- Và lý do ?

- Lý do ? Tôi hình dung là Pancardi, trong khi mân mê bức tượng để dùng nó phục vụ cho mục đích của mình, đã làm hỏng sự cân bằng nhưng sự cân bằng đó được lặp lại nhờ một cái gì đó giữ ông thần ở phía sau để bù lại tư thế rất bấp bênh của ông.

- Cái gì vậy ?

- Đúng, trong trường hợp mà tượng có thể bị niêm phong. Nhưng nó không phải như vậy, tôi biết điều đó, vì từ trên cao của một cái thang, tôi nhận thấy Pancardi nâng tượng lên và lau chùi nó cứ hai hoặc ba ngày một lần.

Vậy thì chỉ còn một giả thiết độc nhất: đối trọng.

Hortense nhảy căng lên. Một ít ánh sáng đến lượt nó soi sáng bà. Bà thì thầm:

- Một đối trọng .. Ông cho rằng nó nằm... trong đế sao ?

- Tại sao lại không ?

- Điều đó có khả năng không ? Nhưng trong trường hợp đó, làm sao mà Pancardi lại cho ông cái tượng đó...

- Ông ta không cho tôi cái tượng này - Rénine nói - Tượng này chính tôi lấy nó.

- Nhưng ở đâu ? Và bao giờ ?

- Lúc này, khi bạn ngồi ở phòng khách. Tôi luôn chân qua cửa sổ, cửa nằm trên biển hiệu và bên cạnh hốc tường chứa nó. Và tôi đã đánh tráo, nghĩa là tôi đã lấy cái tượng nằm bên ngoài có lợi cho tôi và để lại các tượng không chút giá trị nào mà Pancardi cho tôi.

- Nhưng tượng này không nghiêng ra phía trước sao ?

- Không, không nghiêng hơn bức tượng đặt trên tấm ván của cửa hàng của ông ta. Nhưng Pancardi không phải là nghệ sĩ. Một sự sai lệch về độ thẳng đứng không đập vào mắt ông, ông ta chỉ thấy ở đó lửa và ông ta vẫn tiếp tục tin tưởng là vận may đang ưu đãi ông. Đây là bức tượng, bức tượng của biển hiệu. Tôi có phải đập vỡ chân đế để lấy kẹp móc của bà ra khỏi cái vỏ chì gắn liền cho phía sau chân đế mà nó đang đảm bảo sự cân bằng của thần Mercure không ?

- Không !... Không !... Vô ích ! Hortense nhanh nhẹn trả lời với giọng nhỏ nhẹ.

Sự trực giác, tính tế nhị của Kénine, sự khéo léo mà ông dùng để tiến hành tất cả sự việc ấy, đối với bà, vẫn nằm trong bóng tối vào phút quý giá đó. Nhưng bà bỗng nhiên suy nghĩ là cuộc phiêu lưu thứ tám đã kết thúc và những sự thử thách đã có lợi cho ông nhưng thời hạn cuối cùng định cho cuộc thử thách sau cùng vẫn còn chưa đến.

Tuy nhiên, ông ta nhận định việc đó một cách khắt khe:

- Tám giờ kém mười lăm - Ông nói.

Một sự im lặng nặng nề hình thành giữa họ mà người này cũng như người kia chịu sự ngưng ngừng đến mức do dự làm bất cứ hành động nhỏ nhoi nào. Để phá tan sự im lặng, Rénine nói đùa:

- Ông Pancardi đừng cảm ấy, ông tốt bụng biết bao khi cho tôi biết tin tức ! Hơn nữa tôi biết rõ là bằng cách làm ông bực tức, rốt cuộc tôi đã thu được trong những câu nói của ông, cái chỉ dẫn nhỏ mà tôi còn thiếu. Thật đúng như người ta đặt một bật lửa trong bàn tay của ai đó và truyền lệnh cho ông ta dùng nó. Và cuối cùng một tia sáng bùng lên. Tia sáng ở tôi, cái gì đã sản sinh ra nó, chính là sự xích lại gần nhau vô ý thức, nhưng không tránh khỏi mà ông ta đã làm giữa cái kẹp móc bằng mã não. Nguyên tắc của vận may và thần của vận may. Điều đó là đủ. Tôi hiểu là sự kết hợp ý kiến xuất phát từ trong thực tế, ông ta đã liên kết hai vận may vào nhau, nghĩa là dễ rõ hơn, bằng cách giấu đồ trang sức vào bản thân khối của tượng. Và ngay tức thời tôi nhớ đến thần Mercure đặt nằm ở bên ngoài và đến sự khiếm khuyết về sự cân bằng...

Rénine bỗng im lặng; đối với ông hình như tất cả những lời nói của ông đều rơi vào khoảng không. Người đàn bà trẻ áp bàn tay của mình lên trán và như vậy che khuất con mắt mình. Bà giữ im lặng và tỏ ra xa vắng.

Thực tế, bà không nghe. Sự chung cuộc của cuộc phiêu lưu đặc biệt và cách thức mà Rénine xử sự trong trường hợp ấy không làm bà thích thú nữa. Điều mà bà suy nghĩ, đó là toàn bộ những cuộc phiêu lưu mà bà đã sống từ ba tháng nay và thái độ kỳ diệu của người đàn ông, người đã hiến cho bà sự tận tâm. Bà nhận thấy, như trên một bảng ma thuật, những hành động phi thường được ông ta hoàn thành, tất cả những điều tốt đẹp mà ông đã làm, những cuộc sống được cứu thoát, những nỗi đau được xoa dịu, các án mạng bị trừng phạt, trật tự được khôi phục lại ở mọi nơi mà ý muốn bậc thầy của ông tác động. Không có gì là không thể đối với ông. Việc gì mà ông bắt tay vào thì ông thực hiện nó. Mỗi cái đích mà ông đi tới, đều đạt trước thời hạn. Và tất cả không cần sự cố gắng thái quá, đối với sự bình tĩnh của con người biết sức mạnh của mình và biết không có cái gì cưỡng lại con người đó được.

Vậy thì bà có thể chống lại ông không ? Tại sao và như thế nào để bảo vệ mình ? Nếu ông buộc bà phải khuất phục thì có nên chống lại ông ta không và cuộc phiêu lưu cuối cùng này phải chăng đối với ông ta còn khó

khăn hơn mọi cuộc khác ? Trong khi chấp nhận bà tự chạy trốn, liệu trong vũ trụ mệnh mông có một chỗ trú mà bà tránh khỏi sự theo đuổi của ông không ? Ngay từ cuộc gặp gỡ đầu tiên của bọn họ, cái chung cuộc đã chắc chắn, vì Rénine mạnh mẽ tuyên bố là ông ta sẽ như thế.

Tuy nhiên bà vẫn tìm những vũ khí mới, một sự che chở và bà tự nói là, nếu ông ta làm tròn tám điều kiện và nếu ông trả lại bà cái kẹp móc mã nào trước khi giờ thứ tám điểm, dầu sao thì bà cũng được bảo vệ bởi sự việc là giờ thứ tám phải điểm ở đồng hồ của lâu đài Halingre chứ không phải ở nơi nào khác. Thoả ước là khắt khe. Ngày đó, Rénine có nói khi nhìn môi bà mà ông thèm muốn: "Quả lác cũ bằng đồng lấy lại sự vận động của nó, và khi đến thời bạn quy định, nó sẽ lại đánh tám tiếng, lúc đó...".

Bà ngẩng đầu lên. Ông ta vẫn không động đậy, vẻ mặt nghiêm nghị và lặng lẽ chờ đợi.

Bà suy nghĩ nói với ông và bản thân bà chuẩn bị các lời của mình:

"Ông biết đây... thoả hiệp của chúng ta muốn đó là đồng hồ của Halingre. tất cả các điều kiện đều đã hoàn thành. Nhưng điều kiện này thì chưa. Vậy thì tôi tự do, phải không nào ? Tôi có quyền không giữ một lời hứa mà thực sự tôi chưa hứa, nhưng tự nó sụp đổ... Và tôi được tự do... được giải phóng khỏi sự ngại ngùng phải không ?...".

Bà không có thì giờ để nói. Ở vào giây đồng hồ chính xác đó, phía sau bà, một sự khởi động diễn ra, giống như sự khởi động của một đồng hồ sắp điểm giờ.

Một tiếng chuông đầu tiên vang lên, rồi tiếng thứ hai, tiếp đến tiếng thứ ba...

Hortense phát ra một tiếng rên rỉ. Bà nhận được ngay cả âm sắc của đồng hồ cũ Halingre mà trước đây ba tháng, trong khi phá vỡ một cách siêu tự nhiên sự im lặng của lâu đài hoang vắng, đã đẩy hai người vào con đường phiêu lưu.

Bà đếm. Đồng hồ đánh tám tiếng.

- A ! - Trong trạng thái hoàn toàn suy yếu bà nói thì thầm và lấy bàn tay che mặt... - Đồng hồ... đồng hồ ở nơi đây... đồng hồ ở chỗ kia... tôi nhận biết tiếng của nó...

Bà không nói gì hơn. Bà đoán là Rénine đang nhìn bà và cái nhìn đó lấy đi tất cả sức lực của bà. Và chẳng bà chỉ có thể phục hồi lại chúng nếu như bà dũng cảm hơn thế và không tìm sự kháng cự nhỏ nhoi chống lại ông,

với lý do là bà không muốn chống lại. Tất cả những cuộc phiêu lưu đã kết thúc, nhưng còn một cuộc phiêu lưu phải đeo đuổi mà sự chờ đợi nó xoá nhoà kỷ niệm của tất cả các cuộc phiêu lưu khác. Đó là cuộc phiêu lưu tình ái, tuyệt diệu nhất, sôi động nhất, đáng tôn thờ nhất của các cuộc phiêu lưu. Bà chấp nhận số phận, vui sướng về tất cả những gì đã xảy đến, vì bà yêu. Bà mỉm cười, ngoài ý muốn của mình, khi nghĩ là niềm vui trở lại trong cuộc sống của bà vào ngay lúc mà người yêu của bà mang đến cho bà cái kẹp móc mã nã.

Một lần thứ hai, chuông đồng hồ vang lên.

Hortense ngược mắt nhìn Rénine. Bà giãy giụa một lúc nữa, nhưng như một con chim bị làm mê đi, không thể có cử chỉ chống lại và, vì tiếng đồng hồ thứ tám đánh, bà ngả người vào ông, nhắm mắt lại, chờ đợi một nụ hôn mà bà biết chắc là sẽ ngọt ngào...

HẾT

Mời bạn ghé thăm [Đào Tiểu Vũ's eBook](#) để tải thêm nhiều ebooks hơn nữa.

Arsène Lupin là nhân vật huyền thoại của văn học Pháp, giống như Sherlock Homlk của Anh.

Cuốn sách này kể về những cuộc phiêu lưu của Lupin: Anh xuất hiện ở một vùng nào đó trong vai một người bạn hào hoa, rồi khám phá ra một vụ án mạng trong quá khứ, phá âm mưu tống tiền; lần khác anh cứu một người đẹp, giúp một tên nhà giàu tìm ra tên trộm nhưng lại cuỗm của hắn vật báu, làm hắn tức nghẹn họng mà vẫn phải cảm ơn anh. Có lần Lupin còn vào vai cảnh sát trưởng để thoát khỏi sự truy lùng; dùng những mảnh khóc thông minh vượt ngục...

Cuốn sách hấp dẫn với nhiều tình tiết ly kỳ, lạ lùng: nhân vật hào hoa, thông minh.

TÁM VỤ PHÁ ÁN CỦA ARSÈNE LUPIN

Truyện vụ án của Maurice Blanc

NHÀ XUẤT BẢN CÔNG AN NHÂN DÂN - H2003

Chịu trách nhiệm xuất bản

TRẦN DIỄN

Chịu trách nhiệm nội dung TS. LÊ VĂN ĐỆ

Biên tập

PHẠM THỊ MỸ NƯƠNG

Trình bày

QUỐC ANH

Bìa

TRỌNG KIÊN

Sửa bản in: THỦY CÚC

In 700 cuốn, khổ 13 X 19 em tại Xí nghiệp In Sơn La- Giấy chấp
nhận kế hoạch xuất bản số: 349/1568 - CXB. In xong và nộp lưu chiểu
quý 1 năm 2004.